

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

ΒΙΒΛΙΑ ΑΒ΄.

D. IMPERATORIS

MARCI ANTONINI

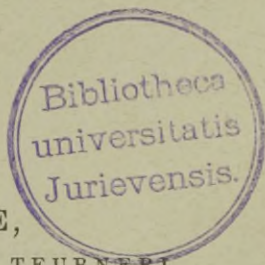
COMMENTARIORUM

QUOS SIBI IPSI SCRIPSIT

LIBRI XII.

RECENSUIT

IOANNES STICH.

LIPSIAE,

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXXXII.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
1207 EAST 58TH STREET
CHICAGO, ILL. 60637
U.S.A.

LIPSIÆ: TYPIS B. G. TEUBNERI.

I W A N O M U E L L E R O

ERLANGENSI

HANC M. ANTONINI EDITIONEM

VENERABUNDUS DEDICAVIT

IOANNES STICH.

PRAEFATIO.

Hic liber primum editus est a Guilielmo *Xylandro* a. 1558 Tiguri e codice Palatino, qui nunc amissus putari debet, adiecta interpretatione Latina et adnotationibus. A. 1568 Basileae et a. 1590 Argentorati haec editio repetita est fere immutata; Lugduni autem a. 1626 primum in paragraphos divisus liber prodiit additis novis quibusdam adnotationibus. A. 1643 nova editio a Merico *Casaubono* Is. f. Londini facta est multis partibus nova neque tamen novis nisi codicibus, nisi forte excerpta Hoescheliana magni quis putat. Ex hac editione profecta est Oxoniensis a. 1680, quamquam eius auctor aliunde nonnulla addidit. Novem annis post Casauboni editionem prodiit Cantabrigiae a. 1652 magna editio Thomae *Gatakeri* cum nova versione Latina, coniecturis, commentario, indicibus variis. Quae cum per annos multos esset praeparata, factum est, ut aliquot partibus antiquior videatur quam Casauboniana. *Gatakeri* editio repetita est Londini a. 1697 et 1707 curante Stanhopio, etiam Traiecti ad Rhenum a. 1697 (cum aliis *Gatakeri* operibus criticis), in brevius redacta, aucta tamen novis notis 1704 Oxoniae, 1729 Lipsiae (editor Wolle addidit Buddei introductionem ad philosophiam Stoicam), a. 1744 et 1751 Glasguae, denique a. 1775 Lipsiae cum adnotationibus brevibus *Mori*.

Prorsus novam rationem Antoninum edendi iniit Ioannes Petrus *de Joly*, qui suae editioni (Parisiis a. 1774) inscripsit: Pugillaria Imperatoris M. A. Antonini, Graece scripta, disiecta membratim, et quantum fieri potuit, restituta pro ratione argumentorum. Putavit igitur esse

dissipatos M. Antonini commentarios, quos suo deinde arbitrio in ordinem redigere conatus est 25 capita constituens, quibus inscripsit: de providentia, de veris bonis, alia eiusmodi. Sed cum illa ratio aequè futilis esset ac quam cepit nostra aetate Braune¹⁾, qui in ipsis commentariis certum quoddam consilium atque ordinem reperire studuit, de Joly primus rediit ad fontes libri, ad codices: usus est enim Vaticanis 6, Laurentianis 3, Parisino.

Superiorum editorum studia quasi una comprehensione complexus est Ioannes Matthias *Schultz*, qui a. 1802 Slesvici vol. I. editionis M. Antonini dedit, cuius tamen vol. II. nunquam in lucem prodiit. Prodiit tamen editio altera eiusdem *Schultzii*, Lipsiae 1821 (et postea saepius 1829, 65, 70) continens ipsum textum Graecum et breves annotationes criticas, quae est hodie pervulgatissima. Sed a. 1816 Parisiis *Coraës* ediderat M. Antoninum, quod erat quartum volumen *Παράεργων Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης*. Qui multis suis coniecturis Antoninum adiuvit. Ultima vero editio Fred. *Duebneri* (una cum *Theophrasto*, *Epicteto*, aliisque) Parisiis 1840 (etiam 1877) praeter emendatam ab ipso *Schultzio* interpretationem Latinam novi nihil continet.²⁾ Nuperrime autem liber quartus M. Antonini solus editus est cum commentario: *The Fourth Book of the Meditations of Marcus Aurelius Antoninus. A Revised Text with Translation and Commentary and an Appendix on the Relations of the Emperor with Cornelius Fronto* by *Hastings Crossley*. London 1882. Sed hic liber ad rem criticam fere nihil affert, contra ea plurimum doctrinae in explanandi res ratione apparet in hac editione composita in latiorum circulatorum usum.

Itaque cum per LX annos fere omisissent viri critici Antoninum, utile visum est retractare diligenter hunc

1) Marc Aurels Meditationen in ihrer Einheit und Bedeutung. Arn. Braune. Altenburg 1878.

2) Quippe quae textum *Schultzii* dat cum emendationibus et mendis typographicis eisdem.

scriptorem vel nimis aestimatum a maioribus ob nominis dignitatem. Contigit autem mihi, ut in itinere, cuius facultatem debeo summae liberalitati ac gratiae eorum, qui in regno Bavariae studiorum rectores et antistites habendi sunt, possem inspicere in ipsa Italia *manuscripta*, quibus hic liber maxime nititur. Sunt igitur haec. Postquam periit codex ille *Palatinus*, ex quo Xylander edidit primus Antoninum, solus *Vaticanus 1950* (nobis *A*) totum librum praebet. Hunc codicem olim Gradi Abbas, praefectus bibliothecae Vaticanae saeculo XVII, legavit illi bibliothecae, unde apparet eum non ex Palatina Romam venisse. Quamquam etiam melius illustratur minime hunc Vaticanum eundem esse atque illum Palatinum, si comparamus huius vitiositatem cum illius integritate. Est autem bombycinus, continens Xenophontem, quod equidem viderim, totum, quem sequitur Antoninus, tum Epictetum alia, scriptus saeculo XIV. Est corruptissimus et propter itacismum scribae inscientiamque linguae Graecae et propter crebras lacunas praesertim in simili exitu syllabarum. Sed neque in hac editione omnia menda huius codicis enumerabimus, cum ad rem criticam nullius momenti sint¹⁾, et de tota codicum materia planius exposuimus in programme gymnasii Bipontini a. 1881.

Codex deinde *Darmstadinus 2773*²⁾ (nobis *D*), bombycinus saeculi XIV, continet varia excerpta ex Pindaro, Aeschilo etc., p. 348—358 fragmenta CIX M. Antonini (cum paucissimis scholiis). Sunt autem haec: 1, 7—16 (usque ad *ᾠρας*); 2, 1—17 (pars capituli 15 deest); 3, 1—6; 4, 3—7, 19—21, 35, 43, 46, 47, 50; 5, 1—6,

1) Velut 1, 16 *τεταραγμένως* pro *τεταγμένως*, 1, 17 *πεμμελῆσαι* pro *πλημμελῆσαι* scriptum aliaque quae nihil aliud quam scribae inscientiam declarant.

2) Idem est atque codex Creuzeri, quem Schultz ed. min. nuncupat in adnot. ad 5, 1, saepius. Varias lectiones collegit primus Werfer (in actis philologorum Monacensium ed. Thiersch, III, 2. 1821. p. 417—423).

9, 10, 14, 28, 31, 33; 6, 1—12, 15 (med.)—22; 7, 28, 29, 55, 59, 60, 61, 63, 70, 71, 74; 8, 8—10, 12, 54, 55; 9, 2—7, 21—25, 29—31, ubi in δικαιοσύνης δὲ finit *D*.¹⁾ Hic codex simillimus est Vaticani *A*, emendatior tamen ac purior, liberiore omnino compositus iudicio, ut initio (1, 7) pro παρὰ Ρουστίκου habet Ρούστικος μὲν Μάρκον πεπαίδευκε φαντασίαν λαχεῖν κτέ. Inde periculum est, ne lectiones huius codicis speciem probabilitatis prae se ferentes a scriba magis quam ab scriptore ipso sint oriundae.²⁾

Codicillus quidam *Monacensis* gr. 323 (nobis *Mo* 1) qui continet ex *M. Antonino* haec capita vel tota vel contracta in brevius: 2, 10, 13, 16, 17; 3, 1, 16; 4, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 46; 7, 50, quorum pars dupliciter exarata est (et p. 19 et p. 88b) parvi momenti est et ob ipsorum fragmentorum paucitatem et ob aetatem scripturae (saec. XV v. XVI), memorabilis tamen est, quia ex hac re cognoscimus etiam tum nostrum scriptorem manibus scribarum tractatum esse.

Restant autem codices Vaticani V, Laurentiani IV, Marciani II, Parisinus, Guelferbytanus, *Monacensis* alter, quibus omnibus eadem fragmenta *M. Antonini* eodem fere ordine tradita sunt, ut unam classem efficiant. E quibus ego Barberinum, Marcianos II, *Monacensem* alterum primus inveni et contuli. Sunt igitur hi:

V 1 = Vaticanus 953, bombyc. saec. XIII vel XIV, p. 73—80; etiam p. 244—245.

V 2 = Vat. 20, bomb. saec. XIII v. XIV, p. 86—94.

V 3 = Vat. 98, bomb. saec. XIV, p. 57—75.

V 4 = Vat. 100, bomb. saec. XIV, p. 165—180.

1) Omissa autem saepius singula verba vel totae sententiae, quod hic adnotasse satis habemus.

2) Sic 2, 6 non omnem deposui timorem, ne quod praebet *D* βραχὺς γὰρ ὁ βίος ἐκάστῳ coniectura sit huius scribae pro εὖ s. οὐ γὰρ ὁ βίος ἐκάστῳ quod in aliis libris scriptum erat.

- V* 5 = Vat. 926, chartaceus saec. XIV, p. 27—52.
B = Barberinus II, 99, chartaceus saec. XIV vel XV,
 p. 1—3.
L 1 = Laurentianus 55, 7, bomb. saec. XIV, p. 251, 260,
 265—271.
L 2 = Laur. 59, 17, chart. saec. XV, p. 81—85.
L 3 = Laur. 74, 13, chart. saec. XV, p. 240—245.
L 4 = Laur. 59, 44, bomb. saec. XIV, p. 207—221.
M 1 = Marcianus XI, 1, membr. saec. XIV, p. 31 sqq.,
 61 sqq., 85 sq.
M 2 = Marc. XI, 15, chart. saec. XIV, p. 77—92.
Par = Parisinus (Regius) 2649, chart. saec. XIII v. XIV,
 p. 174—184.
G = Guelferbytanus (Gudianus Gr.) 77, chart. (?) saec.
 XIII v. XIV p. 389—401.
Mo 2 = Monacensis 529¹), bomb. saec. XIII vel. XIV,
 p. 134—143.

Hi omnes praeter *L* 2 et 3, *Par*, *Mo* 2 continent fragmenta Antonini permixta cum fragmentis Aeliani *περὶ ζώων*. Sed cum huius rei nihil in plerisque codd. adnotatum esset, factum nimirum est, ut Bandinius, Laurentianae bibliothecae abhinc centum decem fere annos praefectus, vir inter paucos doctus, omnia haec fragmenta tribueret Antonino in indice illius bibliothecae. Cognovit eam rem Lessingius ut erat sagacissimus in re critica et excusavit virum celeberrimum ut dormitantem Homerum; cf. Lessing ed. L. IX p. 140—149: „Vermeintliche *Ἀνεκδοτα* des Antoninus in der herzoglichen Bibliothek zu Florenz“ et Aeliani de natura animalium ed. Jacobs, praef. p. LXXVI. Quemadmodum autem factum sit, ut Antoni-

1) Hic codex olim Augustanus idem est atque codex *Hoeschelianus*, cuius lectiones variae ab illo criticorum Germaniae principe descriptae et posthac per nonnullos viros doctos communicatae sunt cum Mer. Casaubono; cf. ed. Cas. praef. et not. p. 9. Declaratur autem ea res et inscriptione ipsa et ordine numeroque fragmentorum paullum diverso ab ceteris mss.

nus confunderetur cum Aeliano ac miscerentur philosophi commentarii cum historia animalium, neque adhuc quisquam perspexit et ego dubitabam, an libere profiterer imbecillitatem atque inopiam meam. At ubi nihil habes certi, si verisimile aliquid inveneris, contentus esto.

Omnes igitur codices, quibus illa fragmenta Antonini (et Aeliani) traduntur, referti sunt eis scriptis, quae pertinent ad mores hominum: praeterea continent grammaticorum et sophistarum libros, anthologiae denique Graecae selecta carmina. Sed cum longum sit infinitam hanc materiam explicare, adnotamus *V* 1 continere Libanium, Catonis sententias, Maximi Planudis scripta, *V* 2 Manuelem Cretensem, Paulum Silentiarium, epigrammata selecta, Moschopuli scholia HomERICA, *V* 3 Philostrati imagines, Paulum Silentiarium, epigrammata selecta, *V* 4 epistolas a Christianis conscriptas, quaedam ad artem grammaticam pertinentia, Aristophanis fragmentum (ran. v. 1464 sqq.), Philostrati imagines, Paulum Silentiarium, epigr. sel., Philostrati heroica, Maximum Planudem, Epictetum, *V* 5 artem grammaticam, Paulum Silentiarium, epigr. sel. etc. Iam enim vides, opinor, similitudinem et cognationem quandam horum librorum. Qui profecti videntur esse a fabrica ista grammaticorum, quae saeculo XIII et XIV florebat Constantinopoli, cuius principes ac tanquam magistri fuerunt Moschopulus et Maximus Planudes. Scimus autem hanc aetatem, cum parum intellexeret veterum opera omnibus numeris absoluta, haec secutam esse suis studiis, unum, ut artem grammaticam doceret, alterum, ut versibus dictis sentiis undique allatis mores hominum corrigeret. Et Marcum Antoninum hi neglegerent, cuius libri toti sunt in moribus considerandis? Sed Aeliani quoque animalium historia maxime ad eam rem idonea erat. Si enim intueris istos locos, facile intellegis miram animalium prudentiam laudari his exemplis quamvis ineptis.¹⁾

1) Sunt autem hi loci Aeliani *περὶ ζώων* Antonini frag-

Composuit igitur tanquam anthologica moralia sententiis collectis ex veterum scriptis homo quidam doctus incipiens forte a littera *A*, quod opus aut interruptum ab ipso auctore aut temporum infortunio dissipatum est. Sed cum Antonini libri integri, quos admodum raros fuisse his temporibus declarat ipsa codicum paucitas, minus innotuissent, falso quidam opinabantur et scribentes et legentes omnes illos locos esse selectos ex Antonino. Invenis enim nusquam indicem Aeliani in illis codicibus, raro autem (in cod. *V* 4 et *V* 5) adscriptum est iam a vetere manu Aeliani nomen. Neque tamen omnino evanuisse rectam sententiam apparet ex codd. *L* 2 et 3, *Par*, *Mo* 2, in quibus sola Antonini fragmenta omissis Aeliani capitibus reperiuntur. Qui codices etsi (*L* 2 et 3 certe) recentiores sunt ceteris, tamen a doctioribus hominibus perscripti sunt.

Haec nostra opinio aut si mavis coniectura est. In qua acquiescere iam coeperam, cum inveni aliquid novi. Inscriptum est enim in codice *L* 1 p. 251 ante ipsa fragmenta M. Antonini (cf. quae supra de ordine eius codicis exposuimus) hoc lemma: *γνώμαι καὶ ἐπιγράμματα ἀπὸ τῶν ἔξω σοφῶν ἐκ τῶν συλλεγόντων παρὰ μακαρίτου κυροῦ Μαξίμου τοῦ Πλανούδη*. Habemus igitur auctorem nostri florilegii. Neque enim quisquam dubitaverit, quin recte illa sint tradita, praesertim cum non epigrammata solum collecta a Planude, sed etiam Cato et Boethius conversi in Graecum sermonem ab eodem, alia denique eius scripta, grammatica potissimum inveniantur in compluribus illis codicibus. Ab ingenio autem istius viri minime alienum esse tale opus cum ex eis quae de totius illius aetatis moribus supra diximus consentaneum est, tum maxime probatur eis quae de ipso

---

mentis permixti: 1, 22; 25; 28; 6, 22; 2, 29; 1, 17; 34; 3; 5; 49; 4, 25; 50; 49; 57; 60; 1, 1; 2; 4; 7; 13; 9; 10; 11; 16. Hic est solitus ordo fragmentorum Aeliani in codd. nostris.

Planude scimus, viro diligentiae magnae, exilis ingenii, in colligendo quam intellegendo peritiore. Verum hoc dubium fortasse alicui videbitur, num unum opus effecerint sententiae et epigrammata paganorum sapientium a Planude collecta. Equidem hoc putaverim: nam in plerisque nostris codicibus¹⁾ una cum Antonini (et Aeliani) fragmentis (vel permixta inter se in uno codice *M 1*) traduntur epigrammata Metrodori aliorumve poetarum, atque idem significare videntur verba illius inscriptionis: *γνώμαι καὶ ἐπιγράμματα*. Concedo tamen cogitari posse de duobus florilegiis, altero sententiarum, epigrammaton altero: fuit enim uberrimus scriptor. Certum utique hoc esse mihi videtur deberi illi Maximo Planudi miras istas quasi nuptias Antonini et Aeliani. Haec habemus de omnium horum codicum origine ac fonte: inter singulos tamen est aliquantum diversitatis. Ex quibus cum *L 2* et *3* et *Par*, tum *V 1* et *M 2* arte inter se cohaerent. Illi enim neglectis Aeliani fragmentis glossisque immutatum plerisque locis textum praebent scribae doctioris iudicium redolentes. Hi autem quamquam numero fragmentorum diversi (in *V 2* viginti fragmenta Aeliani invenis, in *M 1* duodeviginti) simillimi tamen sunt singulis locis dubiis. Singulares vero sunt *Barberinus*, IX tantum capita Antonini (7, 22; 7, 18; 4, 49; 6, 31; 10, 32; 10, 35; 11, 34; 12, 4; 12, 14) continens omissis glossis et scholiis omnibus, et *Mo 2*, cui inscriptum est: *ἐπικτῆτον ἐγχειρίδιον δεύτερον*, continens XLIV fragmenta Antonini, nihil ex Aeliano. *Vaticani 1* et 3—5, *L 1* et 4, *M 2*, *G* denique coniuncti sunt inter se similitudine satis magna. Qui omnes continent eadem Antonini et Aeliani fragmenta et continent quidem eodem fere ordine et eisdem adiectis scholiis. Quod hac tabula illustrabitur.

---

1) Cf. quae supra de *V 1—5* exposuimus; etiam *L 1, 3, 4*, *M 1* et *2*, *G* denique epigrammata continent.

Ordo fragmentorum Antonini in eis codicibus qui eiusdem classis sunt.

<i>L</i> 2 et 3, <i>P</i> .	<i>V</i> 3 et 4 <i>M</i> 2, <i>G</i> . ¹⁾	<i>V</i> 2, <i>M</i> 1.	<i>Mo</i> 2 = cod. Hoesch.
—	—	—	7, 23
7, 22	7, 22	7, 22	7, 22
7, 18	7, 18	7, 18	7, 18
7, 7	7, 7	7, 7	7, 7
—	—	—	6, 35
—	—	—	6, 43 et 44 (pars)
—	—	—	4, 33
4, 49 (pars)	4, 49 p.	4, 49 p.	4, 49 p.
5, 8	5, 8	6, 13	5, 8
8, 34	—	6, 31; 39; 40	—
5, 18	5, 18	8, 57	5, 18
5, 26	5, 26	8, 56	5, 26
6, 13	6, 13	9, 42	6, 13
6, 31	6, 31	10, 28; 29; 32	6, 31 et 33
6, 39 et 40	6, 39 et 40	10, 34 et 35	6, 39 et 40
7, 53	7, 53	11, 34 et 35	7, 53
7, 62	7, 62	7, 53	7, 62
7, 63	7, 63	7, 62 et 63	7, 63 et 64
7, 66	7, 66	5, 8 et 18 et 26	7, 66
7, 70	7, 70	7, 66	7, 70
7, 71	7, 71	7, 70 et 71	7, 71
8, 15	8, 15	8, 15	8, 15
8, 17	8, 17	8, 17	8, 17 et 21 (pars)
—	8, 34	8, 34	8, 34
8, 48	8, 48	8, 48	8, 48
8, 54; 57; 56	8, 54; 57; 56	8, 54	8, 54; 57; 56
9, 1 et 40	9, 1 et 40	(9, 1 et) 40	9, 1 et 40
11, 19	11, 19	11, 19	—
9, 42	9, 42	—	9, 42
10, 28; 29; 32	10, 28; 29; 32	—	10, 28; 29; 32
10, 34 et 35	10, 34 et 35	—	10, 34 et 35
11, 34 et 35	11, 34 et 35	—	11, 9
12, 2	12, 2	12, 2	11, 16 et 17
11, 9 et 21	11, 9 et 21	11, 9 et 21	11, 18 (pars)
12, 4 et 14 sq.	12, 4 et 14 sq.	12, 4 et 14 sq.	—
12, 34	12, 34	12, 34	—
42	42	42	44

1) *V* 1 quoque eundem servat ordinem, finit tamen in

fragmenta, in quo tamen numero considerandum hoc est unum saepius effici fragmentum compluribus paragraphis editionum nostrarum, velut 6, 39 sq. et 11, 34 sq. Cum autem cetera fragmenta compluribus codd. servati sint, haec sola codicis *Mo* 2 fide nituntur: 7, 23; 6, 35; 43 sq.; 4, 33; 7, 64; 8, 21 p.; 11, 16 et 17 et 18 p.

Inscribitur autem fragmentis his codicibus traditis aut *ἐκ τῶν καθ' ἑαυτὸν* (sic *V* 1—5 *L* 1 *M* 1 et 2) aut *ἐκ τῶν καθ' αὐτὸν* (sic *G B Par L* 2 et 3).¹⁾ At editio I dedit hunc titulum: *τῶν εἰς ἑαυτὸν βιβλία ιβ'*, qui utrum a Xylandro esset inventus in codice Palatino an ultro illatus, dubitabam, cum ille editor princeps non satis aperte „nostram“ appellet hanc inscriptionem (p. 323 ed. Xyl.). In codicibus *A* et *D* autem neglegentia illic librarii hic fortasse consilio omissum omnem esse titulum hic commemoramus. Cognitis his rebus putavi spurium esse illum titulum, verum et genuinum eum, qui invenitur in codd. *X* (cf. Mus. Rhen. XXXVI p. 175 sq.). Qua in quaestione cautius nunc statuere velim, ex quo inveni in *Mo* 1 bis eundem titulum atque in ed. I, in hac quoque re congruentem, quod scriptoris nomen hic est *Μάρκου Ἀντωνίνου αὐτοκράτορος*, codd. *X* autem omnes ignorant illud *αὐτοκράτορος*. Atqui *Mo* 1 non oriundum esse ab editione I et ex ipsa scriptura et ex lectionum varietate apparet. Sunt igitur duo tituli, quorum uterque ferri possit, qui tamen ambo ferri nequeunt. Sin autem Antoninum ipsum consules, praeferes *καθ' ἑαυτὸν*, cum

---

8, 56; contra in *V* 5 omnia pariter collocantur, nisi quod 8, 57 et 56 anteeunt. Etiam *L* 4 his codicibus adnumerandus est, in quo eadem omnia invenis omissis 7, 22 et 18. *L* 1 denique olim par fuit, factum tamen est, ut supra diximus, eius qui conglutinavit librum incuria, ut solitus ordo perturbaretur; complura fragmenta autem in epigrammata errore quodam inciderunt.

1) *L* 5 inscriptione caret; *Mo* 2 autem inscribitur *Ἐπικλήτου ἐγγειρίδιον δεύτερον*.

inveniatur 10, 36: ὁ καθ' ἑαυτὸν λέγων et 12, 4 καθ' ἑαυτὸν ἐνθυμεισθαι καὶ διανοεῖσθαι.

Divisio in XII libros maxime fide editionis I nititur, tamen in cod. *A* quoque vestigia huius divisionis reperiuntur. Initio enim librorum 1, 2, 3, 4, 5, 9 unius versus spatium vacuum est, ante librum 12 scriptum est *μάρκου αὐτοκράτορος*, ante ceteros libros autem nihil nisi eadem interpunctio invenitur, quae initio singulorum capitum adhibetur. Capita vero sive paragraphos prima distinxit, ut supra diximus, editio Lugd. non satis recte, rectius Casaubonus et Gataker, quos secuti deinde sunt posteriores editores. Codices aliquantum abhorrent ab ea divisione, velut in *A* totus liber primus uno tenore scriptus est, aliisque locis complures breviores sententiae quamvis sensu diversae in unum caput contractae sunt. Quod ubi nullius momenti esse putavi, praetermittebam adnotare. Utique rector aliquot certe locis visa est divisio codicum quam editorum, ut illam restitueremus servatis tamen veteribus numeris capitum.

Lectionum varietatem, ut supra dixi, non protuli omnem id agens, ut et librorum mss. condicio illustretur et locis dubiis unumquodque vestigium veritatis detegatur. Ne emendationum quidem vel olim vel nuper factarum a viris doctis universitatem dedi in hac editione veritus, ne gravatus nimis tanto apparatu libellus esset molestior legentibus. Attamen in summa nonnullorum locorum corruptione prorsus opprimere adiumenta coniecturis aliorum parata inutile visum est. In textum vero raro emendationes recepi aliorum, rarissime meas. Asterisco denique notavi eos locos, quos etiamnunc corruptos vel dubios esse puto.

In formis verborum, accentibus, *v* affixo congruentiae magis studui quam vestigia librorum mss. pressi. Quibus nihil in ea re inconstantius et negligentius. Itaque *σεαυτοῦ σεαυτῶ σεαυτὸν* formas secundae personae restitui pro *ἑαυτοῦ* etc., ubi antecedenti *σ* probatur duplicem *σ*

neglectum esse a scriba. Documento autem sunt menda contraria, velut 7, 48 in *A* pro εἰς ἑαυτὸ scriptum est εἰς σεαυτό. Deinde ζῆν et ζῶον (pro vulgato ζῆν et ζῶον), γίνεσθαι et γινώσκειν (pro γινν.), ἀτιμότερος (pro ἀτιμώτ.), ἦρμαι (pro ἦρμαι), κέχνηα (pro κέχνηα), σνκῆ (pro σνκῆ), γενοῦ (pro γένου), περιτράνως (pro περιτρανώς), σπάσαι (pro σπᾶσαι) aliaque leviora tacite correxi. Sed formas ἀνδρεία et ἀνδρία, χρᾶ et χρῆται, θέλειν et ἐθέλειν (hoc quattuor locis), μόλις et μόγισ, ἦσᾶται et ἦτᾶσθαι condonandum putavi Antonino, etiam ἐπάνιε (10, 8), quod erunt qui mirentur, praesertim cum alibi semper ἴθι inveniatur in hoc libro (ἐπάνιθι 6, 11, 12). At simili modo ἔσο (3, 5; 4, 3) et ἴσθι, ἐφιστάνειν et ἐφιστάναι, βιῶσαι et βιῶναι non distinguuntur ab Antonino.

Restat, ut notas nostras hic enumeremus praeter eos codices, quos supra nuncupavimus.

- P* = codex *Palatinus* sive editio *I Xylandri* (nobis *Xyl.*), quae ex hoc codice post amisso facta est.
- X* = omnes codices, quibus *fragmenta* Antonini traduntur.
- v* = scriptura *vulgata* (a codice *P* et editione *I* maximam partem orta).
- Suid.* = *Suidas*, qui triginta fere locis verba Antonini refert neque tamen, ut solet, ad verbum, velut ex 1, 16 dat: συντηρητικὸν δεῖ εἶναι πρὸς τοὺς φίλους καὶ μηδαμοῦ ἀψίκορον.
- Cas.* = *Μάρκου Ἀντωνίνου Αὐτοκράτορος τῶν εἰς ἑαυτὸν βιβλ. ιβ'.* — (ed.) *Mericus Casaubonus*. Londini 1643. (Is. *Cas.* = notae Casauboni patris.)
- Gat.* = *Μάρκον κτέ.* ed. *Gataker*. Cantabrigiae 1652.
- de Jol.* = *Pugillaria Imperatoris M. Antonini etc.* curante *de Joly*. Paris. 1774.

- Sch.* = *Μάρκον κτέ.* (ed.) Ioannes Matthias *Schultz.* volum. I, Antonini textum Graecum, interpretationem Latinam et lectionum varietatem continens. Slesvici 1802. et
D. Imperatoris M. Antonini commentariorum quos sibi ipsi scripsit libri XII. (ed.) Io. Matth. *Schultz.* editio stereotypa. Lipsiae 1821. Ubi utilius visum est, distinximus Sch I = editionem maiorem a. 1802 et Sch II = editionem minorem a. 1821.
- Cor.* = *Μάρκον κτέ.* (ed.) *Corae's.* Paris. 1816. (παρ-
έργων Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης τόμος τέ-
ταρτος.)
- Salmas.* = *Salmasii,*
Iun. = *Patricii Iunii,*
Boot. = *Arnoldi Bootii* notae, quibus utebatur *Gat.*
(cf. eius praef.)
- Mor.* = adnotationes (*Mori*) ad M. Antonini comment.
etc. Lipsiae 1775.
- Menag.* = notae *Aegidii Menagii* in M. Antoninum; cf.
praef. ed. Sch. I p. XIV.
- Reisk.* = adnotationes *Reiskii*, quibus utebatur *Schultz.*,
cf. praef. ed. Sch. I, p. XIII.
- Σκαφ.* = *Κριτικὰ παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν εἰς ἑαυτὸν*
12 βιβλίων Μάρκον Ἀντωνίνου Ἀντοκρά-
τορος Ῥώμης ὑπὸ Παναγ. Σκαφιδιώτου.
ἐν Ἀθήναις. 1881. Sunt autem maximam
partem aliorum repetitae coniecturae.
- Nauck.* = de *Marci Antonini* commentariis. scripsit *A.*
Nauck. *Annales academ. Petrob.* t. XXVIII,
p. 196—210 (= *Mélanges gréco-romains.* V)
Petroburgi 1882. Hic fasciculus, qui per-
fecto iam meo opere comitate viri praeclari
ad me afferebatur, plenus est emendationum
speciosarum, quas suo loco afferemus omnes,
partem in textum recipiemus.

Haec habebam, quae praemittere volui. Magnam autem gratiam habeo cum bibliothecarum praefectis et Germaniae et Italiae ob insignem liberalitatem ac facilitatem, tum summam Iw. Muellero professori Erlangensi, qui mei operis adiutorem se praebuit benignissimum. Iam emitimus librum. Quem qui leget, ne emendatum ingenio editoris Antoninum expectet, quaeso, sed retractatum instructumque eis adminiculis, quibus non additis emendari Antoninus non potest. Ea me enim consolatur spes fore nunc, ut alii viri docti exemplum illius Petroburgensis secuti accedant ad hunc scriptorem quaestionum et difficultatis plenum.

Scribebam Biponti, a. d. X cal. Sept. MDCCCLXXXII

Io. Stich.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ

ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

1a

ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ Α.

Παρά τοῦ πάππου Οὐήρου, τὸ καλόηδες καὶ ἀόρ- 1
γητον.

β'. Παρὰ τῆς δόξης καὶ μνήμης, τῆς περὶ τοῦ γεν-
νήσαντος, τὸ αἰδῆμον καὶ ἀρξενικόν.

γ'. Παρὰ τῆς μητρὸς, τὸ θεοσεβῆς καὶ μεταδοτι- 5
κόν· καὶ ἐφεκτικόν οὐ μόνον τοῦ κακοποιεῖν, ἀλλὰ
καὶ τοῦ ἐπὶ ἐννοίας γίνεσθαι τοιαύτης. Ἔτι δὲ τὸ
λιτὸν κατὰ τὴν δίαιταν καὶ πόρρω τῆς πλουσιακῆς
διαγωγῆς.

δ'. Παρὰ τοῦ προπάππου, τὸ μὴ εἰς δημοσίας 10
διατριβὰς φοιτῆσαι· καὶ τὸ ἀγαθοῖς διδασκάλοις κατ'
οἶκον χρῆσασθαι, καὶ τὸ γνῶναι, ὅτι εἰς τὰ τοιαῦτα
δεῖ ἐκτενωῶς ἀναλίσκειν.

ε'. Παρὰ τοῦ τροφέως, τὸ μήτε Πρασιανὸς, μήτε 1
Βενετιανὸς, μήτε Παλμουλάριος ἢ Σκουτάριος γενέ- 15
σθαι· καὶ τὸ φερέπονον καὶ ὀλιγοδεές, καὶ τὸ αὐτουρ-

1a de titulo cf. praef. — 3 nec hic nec infra distinguitur
in A, ut lib. I uno tenore legatur — 6 ἀφεκτικόν A, ex quo
ἀφεκτικόν coniciendum putavi Mus. Rhen. XXXVI, p. 175 sq.,
idem conī. Σκαφ. — 10 τὸ μὲ εἰς conī. Cas. — 16 καὶ αὐ-
τουργικόν· καὶ τὸ ἀπολ. v., καὶ τὸ αὐτουργ. A, idem ignorat

γικὸν καὶ ἀπολύπραγμαον· καὶ τὸ δυσπρόσδεκτον διαβολῆς.

5 Ἔ. Παρὰ Διογνήτου, τὸ ἀκενόσπουδον· καὶ τὸ ἀπιστητικὸν τοῖς ὑπὸ τῶν τερατευομένων καὶ γοήτων
 5 περὶ ἐπωδῶν καὶ περὶ δαιμόνων ἀποπομπῆς καὶ τῶν τοιούτων λεγομένοις· καὶ τὸ μὴ ὀρτυγοτροφεῖν, μηδὲ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐπτοῆσθαι· καὶ τὸ ἀνέχεσθαι παρόρησίας· καὶ τὸ οἰκειωθῆναι φιλοσοφία καὶ τὸ ἀκοῦσαι, πρῶτον μὲν Βακχείου, εἶτα Τανδάσιδος* καὶ Μαρκιανουῦ*· καὶ τὸ γράφαι διαλόγους ἐν παιδί· καὶ τὸ σκίμποδος καὶ δορᾶς ἐπιθυμῆσαι, καὶ ὅσα τοιαῦτα τῆς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς ἐχόμενα.

Ἐ. Παρὰ Ῥουστίκου, τὸ λαβεῖν φαντασίαν τοῦ χρήζειν διορθώσεως καὶ θεραπείας τοῦ ἥθους· καὶ τὸ
 15 μὴ ἐκτραπῆναι εἰς ζῆλον σοφιστικόν, μηδὲ τὸ συγγράφειν περὶ τῶν θεωρημάτων, ἢ προτρεπτικὰ λογάρια διαλέγεσθαι, ἢ φαντασιοπλήκτως τὸν ἀσκητικόν, ἢ τὸν εὐεργετικὸν ἄνδρα ἐπιδείκνυσθαι· καὶ τὸ ἀποστῆναι ῥητορικῆς, καὶ ποιητικῆς, καὶ ἀστειολογίας· καὶ τὸ μὴ
 20 ἐν στολῇ κατ' οἶκον περιπατεῖν, μηδὲ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν· καὶ τὸ τὰ ἐπιστόλια ἀφελῶς γράφειν, οἷον τὸ ὑπ' αὐτοῦ τούτου ἀπὸ Σινοέσσης τῇ μητρὶ μου γραφέν· καὶ τὸ πρὸς τοὺς χαλεπήναντας καὶ πλημμελήσαντας εὐανακλήτως καὶ εὐδιαλλάκτως, ἐπειδὴν τάχιστα

τὸ ante ἀπολύπρ. — 1 δυσπρόσδεκτον PA, δυσπρόσδεκτον conl. Cas. — 6 ὀρτυγοκοπεῖν Suid. — 9 Βακχείου A, Βακχίου v., Εὐτυχίου conl. Gat. — pro Τανδάσιδος conl. Ἄνδρωνος Is. Cas., Βασιλιδοῦς Gat., Παννάσιδος Reisk.; pro Μαρκιανουῦ conl. Μαρκιανουῦ Gat., Μοικιανουῦ Is. Cas. — 13 ὅτι ῥούστικος μὲν μάρκον πεπαίδευκε φαντασίαν λαχεῖν D — 15 μηδὲ τὸ A, τοῦ v.; articulum uncinis inclusit Sch. — 18 ἐνεργητικὸν conl. Xyl. — 20 ἐν στολίῳ Suid. — 21 οἷον ὑπ' A — 24 εὐδιαλέκτως PA,

αὐτοὶ ἐπανελθεῖν ἐθελήσωσι, διακεῖσθαι· καὶ τὸ ἀκριβῶς ἀναγινώσκειν, καὶ μὴ ἀρκεῖσθαι περινοοῦντα ὀλοσχερῶς· μηδὲ τοῖς περιλαλοῦσι ταχέως συγκατατίθεσθαι· καὶ τὸ ἐντυχεῖν τοῖς Ἐπικητείοις ὑπομνήμασιν, ὧν οἴκοθεν μετέδωκε.

5

η'. Παρὰ Ἀπολλωνίου, τὸ ἐλεύθερον καὶ ἀναμφιβόλως ἀκύβευτον· καὶ πρὸς μηδὲν ἄλλο ἀποβλέπειν, μηδὲ ἐπ' ὀλίγον, ἢ πρὸς τὸν λόγον· καὶ τὸ αἰεὶ ὁμοιον, ἐν ἀλγηθόσιν ὀξείαις, ἐν ἀποβολῇ τέκνου, ἐν μακροῖς νόσοις· καὶ τὸ ἐπὶ παραδείγματος ζῶντος ἰδεῖν ἕναρ- 10 γῶς, ὅτι δύναται ὁ αὐτὸς σφοδρότατος εἶναι καὶ ἀνεμένος· καὶ τὸ ἐν ταῖς ἐξηγήσεσι μὴ δυσχεραντικόν· καὶ τὸ ἰδεῖν ἄνθρωπον σαφῶς ἐλάχιστον τῶν ἑαυτοῦ καλῶν ἠγούμενον τὴν ἐμπειρίαν, καὶ τὴν ἐντρέχειαν τὴν περὶ τὸ παραδιδόναι τὰ θεωρήματα· καὶ τὸ μα- 15 θεῖν, πῶς δεῖ λαμβάνειν τὰς δοκούσας χάριτας παρὰ φίλων, μήτε ἐξηττώμενον διὰ ταῦτα, μήτε ἀναισθητῶς παραπέμποντα.

θ'. Παρὰ Σέξτου, τὸ εὐμενές· καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ οἴκου τοῦ πατρονομουμένου· καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ 20 κατὰ φύσιν ζῆν· καὶ τὸ σεμνὸν ἀπλάστως· καὶ τὸ στοχαστικὸν τῶν φίλων κηδεμονικῶς· καὶ τὸ ἀνεκτικὸν τῶν ἰδιωτῶν καὶ τὸ ἀθεώρητον οἰομένων*· καὶ τὸ πρὸς πάντας εὐάρμοστον, ὥστε κολακείας μὲν πάσης

εὐδιαλλάκτως conī. Xyl., id. inven. in D — 2 μὴ ἀρκεῖσθαι μὴ περιν. conī. Menag. — 6 ὁ δ' ἀπολλώνιος D — ἀναμφιλόγως AD — 14 καὶ ἐντρέχειαν AD — 17 διὰ ταύτας conī. Iun. — 19 ὁ δὲ σέξτος (corr. ex ξέστος) D; ξέστου PA, σέξτον conī. Xyl. — 21 σεμνὸν καὶ ἀπλάστως A; σ. καὶ ἄπλαστον D — 23 τῶν οἰομένων v., τῶν ignorat A; καὶ τῶν ἀθεωρήτως οἰομένων conī. Gat.

προσηνεστέραν εἶναι τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ, αἰδεσιμώτατον δὲ αὐτοῖς ἐκείνοις παρ' αὐτὸν ἐκείνον τὸν καιρὸν εἶναι· καὶ τὸ καταληπτικῶς καὶ ὁδῶ ἐξευρετικόν τε καὶ τακτικόν τῶν εἰς βίον ἀναγκαίων δογμάτων· καὶ
 5 τὸ μὴδὲ ἔμφασίν ποτε ὀργῆς, ἢ ἄλλου τινὸς πάθους παρασχεῖν, ἀλλὰ ἅμα μὲν ἀπαθέστατον εἶναι, ἅμα δὲ φιλοστοργότατον· καὶ τὸ εὐφημον, καὶ τοῦτο ἀψοφητί· καὶ τὸ πολυμαθὲς ἀνεπιφάντως.

ι'. Παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ γραμματικοῦ, τὸ ἀνεπί-
 10 πληκτον· καὶ τὸ μὴ ὄνειδιστικῶς ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν βάρβαρον, ἢ σόλοικόν τι, ἢ ἀπηχῆς προενεγκαμένων, ἀλλ' ἐπιδεξίως αὐτὸ μόνον ἐκείνο, ὃ ἔδει εἰρησθαι, προφέρεσθαι, ἐν τρόπῳ ἀποκρίσεως, ἢ συνεπιμαρτυρήσεως, ἢ συνδιαλήψεως περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος,
 15 οὐχὶ περὶ τοῦ ῥήματος, ἢ δι' ἑτέρας τινὸς τοιαύτης ἐμμελοῦς παρνομνήσεως.

ια'. Παρὰ Φρόντωνος, τὸ ἐπιστῆσαι, οἷα ἢ τυραννικὴ βασκανία καὶ ποικιλία καὶ ὑπόκρισις, καὶ ὅτι ὡς ἐπίπαν οἱ καλούμενοι οὗτοι παρ' ἡμῖν εὐπατρίδαι,
 20 ἀστοργότεροί πῶς εἰσί.

ιβ'. Παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πλατωνικοῦ, τὸ μὴ πολλάκις, μὴδὲ χωρὶς ἀνάγκης λέγειν πρὸς τινα, ἢ ἐν ἐπιστολῇ γράφειν, ὅτι ἄσχολός εἰμι· μὴδὲ διὰ τούτου τοῦ τρόπου συνεχῶς παραιτεῖσθαι τὰ κατὰ τὰς πρὸς
 25 τοὺς συμβιοῦντας σχέσεις καθήκοντα, προβαλλόμενον τὰ περιεστῶτα πράγματα.

7 καὶ τὸ ἀψοφητί AD, εὐφημώτατον ἀψοφητί Suid., εὐφημον ἀψοφητί conl. Σκαφ. — 9 ὁ δὲ γραμματικὸς ἀλέξανδρος D — 17 παρὰ φρόντωνος μεμάθηκε D — 23 τοιούτου τρόπου v., τούτου τοῦ τρόπου A — 25 προβαλλόμενον A

ιγ'. Παρὰ Κατούλου, τὸ μὴ ὀλιγώρως ἔχειν φίλου αἰτιωμένον τι, κἂν τύχη ἀλόγως αἰτιώμενος, ἀλλὰ πειρᾶσθαι καὶ ἀποκαθιστάναι ἐπὶ τὸ σύνηθες· καὶ τὸ περὶ τῶν διδασκάλων ἐκθύμως εὐφημον, οἷα τὰ περὶ Δομιτίου καὶ Ἀθηνοδότου ἀπομνημονευόμενα· καὶ τὸ 5 περὶ τὰ τέκνα ἀληθινῶς ἀγαπητικόν.

ιδ'. Παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Σεουήρου, τὸ φιλοΐκειον, καὶ φιλάληθες, καὶ φιλοδίκαιον· καὶ τὸ δι' αὐτοῦ γινῶναι Θρασίαν, Ἐλβίδιον, Κάτωνα, Δίωνα, Βροῦτον, καὶ φαντασίαν λαβεῖν πολιτείας ἰσονόμου, 10 κατ' ἰσότητα καὶ ἰσηγορίαν διοικουμένης, καὶ βασιλείας τιμώσης πάντων μάλιστα τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἀρχομένων· καὶ ἔτι παρὰ τοῦ αὐτοῦ τὸ ὁμαλές καὶ ὁμότονον ἐν τῇ τιμῇ τῆς φιλοσοφίας· καὶ τὸ εὐποιητικόν, καὶ τὸ εὐμετάδοτον ἐκτενῶς, καὶ τὸ εὐελπι, καὶ 15 τὸ πιστευτικόν περὶ τοῦ ὑπὸ τῶν φίλων φιλεῖσθαι· καὶ τὸ ἀνεπίκρυπτον πρὸς τοὺς καταγνώσεως ὑπ' αὐτοῦ τυγχάνοντας· καὶ τὸ μὴ δεῖσθαι στοχασμοῦ τοὺς φίλους αὐτοῦ περὶ τοῦ, τί θέλει ἢ τί οὐ θέλει, ἀλλὰ δῆλον εἶναι. 20

ιε'. Παρὰ Μαξίμου, τὸ κρατεῖν ἑαυτοῦ, καὶ κατὰ μηδὲν περίφορον εἶναι· καὶ τὸ εὐθυμον ἐν τε ταῖς

5 Δομητίου PAD, Δομιτίου Gat. — 7 ἀδελφοῦ αὐτοῦ D; ἀδ. μου uncinis inclusit Sch. I; Οὐήρου conii. Scaliger ad Euseb. alii. — 8 δι' αὐτὸν v.; δι' αὐτῶν A, ex quo conieci δι' αὐτοῦ cf. Mus. Rhen. l. l. — 11 κατ' ἰσότητα AD, κατὰ ἰσ. v. — 13 παρὰ τοῦ αὐτοῦ AD, παρ' αὐτοῦ v. — ἀμελές PAD, correxit Cor., ἐμμελές Reisk. et Menag. — 19 ἢ τί οὐ θέλει deest in AD — 21 παρὰ μαξίμου AD, παράκλησις μαξ. P; παρὰ Κλαυδίου Μαξίμου conii. Is. Cas. — 22 περίφορον PAD, παράφορον coniectura orta est ex errore in ed. Bas. παράφορον; εὐπαράφορον conii. Cor.; εὐεπίφορον conii. Nauck.

ἄλλαις περιστάσεσι, καὶ ἐν ταῖς νόσοις· καὶ τὸ εὐκρα-
 τον τοῦ ἤθους, καὶ μειλίχιον, καὶ γεραρόν· καὶ τὸ
 οὐ σχετλίως κατεργαστικὸν τῶν προκειμένων· καὶ τὸ
 πάντα αὐτῷ πιστεύειν, περὶ ὧν λέγοι, ὅτι οὕτως
 5 φρονεῖ, καὶ περὶ ὧν πράττει, ὅτι οὐ κακῶς πράττει·
 καὶ τὸ ἀθαύμαστον, καὶ ἀνέκπληκτον, καὶ μηδαμοῦ
 ἐπειγόμενον, ἢ ὀκνοῦν, ἢ ἀμηχανοῦν, ἢ κατηφές, ἢ
 προσεσηρός, ἢ πάλιν θυμούμενον, ἢ ὑφορώμενον· καὶ
 τὸ εὐεργετικόν, καὶ τὸ συγγνωμονικόν, καὶ τὸ ἀψευ-
 10 δές, καὶ τὸ ἀδιαστρόφον μᾶλλον, ἢ διορθουμένου
 φαντασίαν παρέχειν· καὶ ὅτι οὔτε ὠήθη ἂν ποτέ τις
 ὑπερορᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ, οὔτε ὑπέμεινεν ἂν κρείττονα
 αὐτοῦ αὐτὸν ὑπολαβεῖν· καὶ τὸ εὐχαριεντίζεσθαι.

ις'. Παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ ἡμερον, καὶ μενετικὸν
 15 ἀσαλεύτως ἐπὶ τῶν ἐξητασμένως κριθέντων· καὶ τὸ
 ἀκενόδοξον περὶ τὰς δοκούσας τιμὰς· καὶ τὸ φιλόπο-
 νον καὶ ἐνδελεχές· καὶ τὸ ἀκουστικὸν τῶν ἐχόντων τι
 κοινωφελές εἰσφέρειν· καὶ τὸ ἀπαρატρέπτως [εἰς] τὸ
 κατ' ἀξίαν ἀπονεμητικὸν ἐκάστῳ· καὶ τὸ ἔμπειρον, ποῦ
 20 μὲν χρεῖα ἐντάσεως, ποῦ δὲ ἀνέσεως· καὶ τὸ παῦσαι
 τὰ περὶ τοὺς ἔρωτας τῶν μεираκίων· καὶ ἡ κοινονοημο-
 σύνη καὶ τὸ ἐφείσθαι τοῖς φίλοις μήτε συνδειπνεῖν
 αὐτῷ πάντως, μήτε συναποδημεῖν ἐπάναγκες· ἀεὶ δὲ
 ὅμοιον αὐτὸν καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ τῶν διὰ χρεῖας
 25 τινὰς ἀπολειφθέντων· καὶ τὸ ζητητικὸν ἀκριβῶς ἐν τοῖς

2 μειλίχιον AD — καὶ οὐ σχετλίως v. καὶ τὸ οὐ σχετλ.
 AD — 4 πάντως AD — ὧν λέγει D — 5 ὧν πράττει D —
 ὅτι οὐκ ἄλλως πράττει conl. Nauck. — 7 ἐπιγινόμενον AD —
 8 προσεσηρός conl. Gat. — παλιενθυμούμενον AD; an παλιν
 ἐνθυμούμενον? — 11 ὠήθειάν ποτε A — 12 ὑπομείνειεν
 ἂν A — 18 τοῦ κατ' ἀξίαν conl. Reisk. — 20 ἐνστάσεως AD

συμβουλίοις, καὶ ἐπίμονον, ἀλλ' οὐ τὸ προαπέστη* τῆς
 ἐρεῦνης, ἀρκεσθεῖς ταῖς προχείροις φαντασίαις· καὶ τὸ
 διατηρητικὸν τῶν φίλων, καὶ μηδαμοῦ ἀψίκορον, μηδὲ
 ἐπιμανές· καὶ τὸ αὐταρκες ἐν παντί, καὶ τὸ φαιδρόν·
 καὶ τὸ πόρρωθεν προνοητικόν, καὶ τῶν ἐλαχίστων προ- 5
 διοικητικὸν ἀτραγῶδως· καὶ τὸ τὰς ἐπιβοήσεις καὶ πᾶ-
 σαν κολακείαν ἐπ' αὐτοῦ σταλῆναι· καὶ τὸ φυλακτικὸν
 αἰεὶ τῶν ἀναγκαίων τῇ ἀρχῇ, καὶ ταμιευτικὸν τῆς χορη-
 γίας, καὶ ὑπομενετικὸν τῆς ἐπὶ τῶν τοιούτων τινῶν
 κατατιτάσεως· καὶ τὸ μῆτε περὶ θεοῦς δεισιδαῖμον, 10
 μῆτε περὶ ἀνθρώπους δημοκοπικόν, ἢ ἀρεσκευτικόν,
 ἢ ὀχλοχαρές, ἀλλὰ νῆφον ἐν πᾶσι, καὶ βέβαιον, καὶ
 μηδαμοῦ ἀπειρόκαλον, μηδὲ καινοτόμον. Καὶ τὸ τοῖς
 εἰς εὐμάρειαν βίου φέρουσί τι, ὧν ἡ τύχη παρέχει
 δαψίλειαν, χρηστικὸν ἀτύφως ἅμα καὶ ἀπροφασίστως, 15
 ὥστε παρόντων μὲν ἀνεπιτηδεύτως ἄπτεσθαι, ἀπόντων
 δὲ μὴ δεῖσθαι, καὶ τὸ μηδὲ ἂν τινα εἰπεῖν, μῆτε ὅτι
 σοφιστής, μῆτε ὅτι οὐρενάκλος, μῆτε ὅτι σχολαστικός,
 ἀλλ' ὅτι ἀνὴρ πέπειρος, τέλειος, ἀκολάκευτος, προεστά-
 ναι δυνάμενος καὶ τῶν ἑαυτοῦ καὶ ἄλλων. Πρὸς τοῦ- 20
 τοῖς δὲ καὶ τὸ τιμητικὸν τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων,
 τοῖς δὲ ἄλλοις οὐκ ἐξονειδιστικὸν οὐδὲ μὴν εὐπαρ-
 άγωγον ὑπ' αὐτῶν· ἔτι δὲ τὸ εὐόμιλον, καὶ εὐχαρι οὐ
 κατακόρως· καὶ τὸ τοῦ ἰδίου σώματος ἐπιμελητικὸν

1 ἀλλ' ὅτι οὐ προαπέστη conl. Gat.; rectius fortasse ἀλλ'
 οὔτοι προαπέστη, cf. Mus. Rhen. l. l. — 7 ὑπ' αὐτοῦ conl.
 Morus — συσταλῆναι conl. Xyl. — τὸ ante φυλακτικὸν omis.
 AD — 9 ἐπιμενετικὸν D — τονῶν P τινῶν AD — 10 τοῦς
 θεοῦς P — 14 δαψίλειαν παρέχει AD — 17 τὸ μῆτε ἂν τινα
 P, μηδὲ A, in D haec, ut alia multa, desunt — 18 οἰκογενῆς
 ante οὔρεν. add. P — 22 ἐξονειδικὸν AD — οὐδὲ μὴν εὐπαρ-
 άγωγον ὑπ' αὐτῶν inv. in AD, omiss. in P

ἐμμέτρως, οὔτε ὡς ἂν τις φιλόζωος, οὔτε πρὸς καλλω-
 πισμόν, οὔτε μὴν ὀλιγώρως· ἀλλ' ὥστε διὰ τὴν ἰδίαν
 προσοχὴν εἰς ὀλίγιστα ἰατρικῆς χρῆζειν, ἢ φαρμάκων
 καὶ ἐπιθεμάτων ἐκτός· Μάλιστα δὲ τὸ παραχωρητικὸν
 5 ἀβασκάνως τοῖς δύναμιν τινα κεκτημένοις, οἷον τὴν
 φραστικὴν, ἢ τὴν ἐξ ἱστορίας νόμων, ἢ ἐθῶν, ἢ ἄλλων
 τινῶν πραγμάτων· καὶ συσπουδαστικὸν αὐτοῖς, ἵνα ἕκα-
 στοι κατὰ τὰ ἴδια προτερήματα εὐδοκιμῶσι· πάντα δὲ
 κατὰ τὰ πάτρια πράσσω, οὐδ' αὐτὸ τοῦτο ἐπιτηδεύω
 10 φαίνεσθαι, τὸ τὰ πάτρια φυλάσσειν. Ἔτι δὲ τὸ μὴ
 εὐμετακίνητον καὶ ῥιπταστικὸν, ἀλλὰ καὶ τόποις, καὶ
 πράγμασι τοῖς αὐτοῖς ἐνδιατριπτικόν· καὶ τὸ μετὰ τοὺς
 παροξυσμοὺς τῆς κεφαλαλγίας νεαρὸν εὐθύς καὶ ἀκμαῖον
 πρὸς τὰ συνήθη ἔργα· καὶ τὸ μὴ εἶναι αὐτῷ πολλὰ
 15 τὰ ἀπόρρητα, ἀλλὰ ὀλίγιστα καὶ σπανιώτατα, καὶ ταῦτα
 ὑπὲρ τῶν κοινῶν μόνου· καὶ τὸ ἔμφρον καὶ μεμετρο-
 μένον ἐν τε θεωριῶν ἐπιτελέσει, καὶ ἔργων κατασκευαῖς,
 καὶ διανομαῖς, καὶ τοῖς τοιούτοις ἀνθρώποις πρὸς αὐτὸ
 [δὲ] τὸ δέον πραχθῆναι δεδορκός*, οὐ πρὸς τὴν ἐπὶ
 20 τοῖς πραχθεῖσιν εὐδοξίαν· Οὐκ ἄωρὶ λούστῃς, οὐχὶ φι-
 οικοδόμος, οὐ περὶ τὰς ἐδωδὰς ἐπινοητής, οὐ περὶ
 ἐσθῆτων ὑφὰς καὶ χροῆας, οὐ περὶ σωμάτων ὥρας· Ἡ
 ἀπὸ Λωρίου στολὴ ἀνάγουσα* ἀπὸ τῆς κάτω ἐπαύλεως,
 καὶ τῶν ἐν Λανουβίῳ τὰ πολλὰ· τῷ τελώνῃ ἐν Τού-

3 ἰατρικῶν P — 4 ἐπιθεμάτων PAD, ἐπιθεμάτων ex
 Suida restituit Sch. — 6 τῶν ante τὴν ἐξ ἱστ. add. P —
 9 πράσσειν D — οὐδὲ αὐτὸ AD — ἐπιτηδεύειν D — 10 τὸ
 ante μὴ om. A — 13 νεαρὸν D — ἀνθις conl. Cor. — 16 ὑπὸ
 D — μόνων A — μεμελετημένον D — 18 δὲ om. in AD;
 legendum videtur: καὶ τοῖς τοιούτοις ἄλλοις. πρὸς αὐτὸ δὲ τὸ
 δέον πραχθῆναι δεδορκός; δεδορκός D — 20 ἐν ἄωρῃ v., ἐν ἄωρῃ
 A; ἐν ἄωρῃ Reisk. (scil. καιρῷ); ἐν del. ed. Lugdun. — 22 ἢ A

σκιλοῖς παραιτουμένῳ ὡς ἐχρήσατο, καὶ πᾶς ὁ τοιοῦτος
 τρόπος*. Οὐδὲν ἀπηνές, οὐδὲ μὴν ἀδυσώπητον, οὐδὲ
 λάβρον, οὐδὲ ὡς ἂν τινα εἰπεῖν ποτε· ἕως ἰδρωῶτος·
 ἀλλὰ πάντα διειλημμένα λελογίσθαι, ὡς ἐπὶ σχολῆς,
 ἀταράχως, τεταγμένως, ἐρόφωμένως, συμφώνως ἑαυτοῖς. 5
 Ἐφαρμόσειε δ' ἂν αὐτῷ τὸ περὶ τοῦ Σωκράτους μνη-
 μουευόμενον, ὅτι καὶ ἀπέχεσθαι καὶ ἀπολαύειν ἐδύνατο
 τούτων, ὧν πολλοὶ πρὸς τε τὰς ἀποχὰς ἀσθενῶς, καὶ
 πρὸς τὰς ἀπολαύσεις ἐνδοτικῶς ἔχουσι. Τὸ δὲ ἰσχύειν
 καὶ ἔτι καρτερεῖν καὶ ἐννήφειν ἑκατέρῳ, ἀνδρὸς ἐστὶν 10
 ἄριον καὶ ἀήττητον ψυχὴν ἔχοντος, οἷον ἐν τῇ νόσῳ
 τῇ Μαξίμου.

ιζ'. Παρὰ τῶν θεῶν, τὸ ἀγαθοῦς πάππους, ἀγα-
 θοῦς γονέας, ἀγαθὴν ἀδελφὴν, ἀγαθοῦς διδασκάλους,
 ἀγαθοῦς οἰκείους, συγγενεῖς, φίλους, σχεδὸν ἅπαντας 15
 ἔχειν. Καὶ ὅτι περὶ οὐδένα αὐτῶν προέπεσον πλημ-
 μελῆσαι τι, καίτοι διάθεσιν ἔχων τοιαύτην, ἀφ' ἧς, εἰ
 ἔτυχε, κἂν ἔπραξά τι τοιοῦτο· τῶν θεῶν δὲ εὐποιΐα,
 τὸ μηδεμίαν συνδρομὴν πραγμάτων γενέσθαι, ἣτις
 ἐμελλέ με ἐλέγξειν. Καὶ τὸ μὴ ἐπὶ πλέον τραφῆναι 20
 παρὰ τῇ παλλακῇ τοῦ πάππου· καὶ τὸ τὴν ὥραν δια-
 σῶσαι· καὶ τὸ μὴ πρὸ ὥρας ἀνδρωθῆναι, ἀλλ' ἔτι καὶ

2 τόπος PA — Cor. conī.: ἡ ἐπιχώριος στολή καὶ ἡ κατ' ἀγροῦς ἀπὸ τῆς κ. ἐπ., χιτῶν (vel ἀχιτῶν) ἐν Λανουβίῳ τὰ πολλά; τῷ φελῶνῃ ἐν T. παραιτουμένως (vel παραιτούμενος) ἔχε. καὶ πᾶς τοιοῦτος ὁ τρόπος (vel πᾶς ὁ τρόπος τοιοῦτος) — 3 ὡς τ' ἂν τινα A — pro ἕως ἰδρωῶτος in A leg. οὐ μ*** (οὐ μετρίως?) — 8 οἱ πολλοὶ conī. Σκαφ. — 10 ἐπικαρτερεῖν conī. Cas.; ἐγκαρτερεῖν Reisk. — ἀνδρὸς — ἔχοντος om. A — 15 ἅπαντα σχεῖν P, ἅπαντα ἔχειν A, ἅπαντας ἔχειν Sch. conī.; [ἀγαθὰ] πάντα σχεῖν Cor. — 20 ἤμελλε A — μὴ πλέον ἐπιτραφῆναι P, μὴ ἐπὶ πλέον τραφῆναι A

ἐπιλαβεῖν τοῦ χρόνου. Τὸ ἄρχοντι καὶ πατρὶ ὑπο-
 ταχθῆναι, ὃς ἐμελλε πάντα τὸν τύφον ἀφαιρήσειν μου,
 καὶ εἰς ἔννοιαν ἄξειν τοῦ, ὅτι δυνατὸν ἐστίν, ἐν αὐτῇ
 βιοῦντα μήτε δορυφορήσεων χρήξειν, μήτε ἐσθῆτων
 5 σημειωτῶν, μήτε λαμπάδων, καὶ ἀνδριάντων τοιῶνδὲ
 τινων, καὶ τοῦ ὁμοίου κόμπου· ἀλλ' ἐξεστίν ἐγγυτάτω
 ἰδιώτου συστέλλειν ἑαυτόν, καὶ μὴ διὰ τοῦτο ταπει-
 νότερον, ἢ ῥαθυμότερον ἔχειν πρὸς τὰ ὑπὲρ τῶν κοι-
 νῶν ἡγεμονικῶς πραχθῆναι δέοντα. Τὸ ἀδελφοῦ τοι-
 10 οὔτου τυχεῖν, δυναμένου μὲν διὰ ἡθους ἐπεγεῖραί με
 πρὸς ἐπιμέλειαν ἑμαντοῦ, ἅμα δὲ καὶ τιμῇ καὶ στοργῇ
 εὐφραίνοντός με· τὸ παιδία μοι ἀφυῆ μὴ γενέσθαι,
 μηδὲ κατὰ τὸ σωματίον διάστροφα· τὸ μὴ ἐπὶ πλέον
 με προκόψαι ἐν ῥητορικῇ, καὶ ποιητικῇ, καὶ τοῖς ἄλλοις
 15 ἐπιτηδεύμασιν, ἐν οἷς ἴσως ἂν κατεσχέθην, εἰ ἡσθό-
 μην ἑμαντὸν εὐόδως προϊόντα. Τὸ φθάσαι τοὺς τρο-
 φέας ἐν ἀξιώματι καταστῆσαι, οὗ δὴ ἐδόκουν μοι ἐπι-
 θυμεῖν, καὶ μὴ ἀναβαλέσθαι ἐλπίδι τοῦ με, ἐπεὶ νέοι
 ἔτι ἦσαν, ὕστερον αὐτὸ πράξειν. Τὸ γινῶναι Ἀπολλώ-
 20 νιον, Ῥούστικον, Μάξιμον. Τὸ φαντασθῆναι περὶ τοῦ
 κατὰ φύσιν βίου ἐναργῶς καὶ πολλάκις, οἷός τις ἐστίν·
 ὥστε, ὅσον ἐπὶ τοῖς θεοῖς, καὶ ταῖς ἐκεῖθεν διαδόσεσι
 καὶ συλλήψεσι καὶ ἐπινοίαις, μηδὲν κωλύειν ἤδη κατὰ
 φύσιν ζῆν με, ἀπολείπεσθαι δέ τι ἀπὸ τούτου παρὰ
 25 τὴν ἐμὴν αἰτίαν, καὶ παρὰ τὸ μὴ διατηρεῖν τὰς ἐκ

3 ἔξειν A — 5 τοιῶνδὲ τινων glossema putat Mor. — 7 νῆ
 δία(?) τοῦτο P μὴ διὰ τ. A — 12 παιδία μὴ ἀφυῆ μοι γεν. conī.
 Nauck. — 14 τῇ ῥητορικῇ A — 15 μετεσχέθην A — 18 ἀντιβαλέσθαι
 A — μὴ (pro με) PA; με conī. Cas. — 22 δόσεσι conī. Cor. —
 23 ἐπιπνοίαις conī. Cas. — 24 ἢ ἀπολείπεσθαι ἔτι τούτου P,
 ἀπολ. δέ τι ἐπὶ τούτου A, pro quo ἀπὸ conīeci cf. Mus. Rhen. l. l.

τῶν θεῶν ὑπομνήσεις, καὶ μονονουχὶ διδασκαλίας· τὸ ἀντισχεῖν μοι τὸ σῶμα ἐπὶ τοσοῦτον ἐν τοιοῦτῳ βίῳ· τὸ μήτε Βενεδίκτης ἄψασθαι, μήτε Θεοδότου, ἀλλὰ καὶ ὕστερον ἐν ἐρωτικοῖς πάθεσι γενόμενον ὑγιᾶναι· τὸ χαλεπήναντα πολλάκις Ῥουστίκῳ, μηδὲν πλέον 5
 πρᾶξαι, ἐφ' ᾧ ἂν μετέγνων· τὸ μέλλουσαν νέαν τελευτᾶν τὴν τεκοῦσαν, ὅμως οἰκῆσαι μετ' ἐμοῦ τὰ τελευταῖα ἔτη. Τὸ ὁσάκις ἐβουλήθη ἐπικουρῆσαί τιμι πενομένῳ, ἢ εἰς ἄλλο τι χρῆζοντι, μηδέποτε ἀκοῦσαί με, ὅτι οὐκ ἔστι μοι χρήματα, ὅθεν γένηται· καὶ τὸ 10
 αὐτῷ ἐμοὶ χρεῖαν ὁμοίαν, ὡς παρ' ἐτέρου μεταλαβεῖν, μὴ συμπεσεῖν· τὸ τὴν γυναῖκα τοιαύτην εἶναι, οὕτως μὲν πειθῆνιον, οὕτω δὲ φιλόστοργον, οὕτω δὲ ἀφελῆ· τὸ ἐπιτηδεῖων τροφῶν εἰς τὰ παιδιά εὐπορῆσαι. Τὸ δι' ὄνειράτων βοηθήματα δοθῆναι, ἄλλα τε, καὶ ὡς 15
 μὴ πτύειν αἷμα καὶ μὴ ἰλιγγιᾶν, καὶ τούτου ἐν Καιήτῃ ὡσπερ χρῆση*. ὅπως τε ἐπεθύμησα φιλοσοφίας, μὴ ἐμπεσεῖν εἰς τινα σοφιστήν, μηδὲ ἀποκαθίσει ἐπὶ τοὺς συγγραφεῖς, ἢ συλλογισμοὺς ἀναλύειν, ἢ περὶ τὰ μετεωρολογικὰ καταγίνεσθαι. Πάντα γὰρ ταῦτα θεῶν 20
 βοηθῶν καὶ τύχης δεῖται.

Τὰ ἐν Κουάδοις πρὸς τῷ Γρανοῦα.

1 τῶν ante θεῶν ex A restitui — 16 καὶ τοῦτο con. Salm. — 17 ὡσπερ χρῆσμον ed. Lugd., nos Salmasii coniecturam καὶ τοῦτο ἐν K. ὡς περιχρῖσαι iteravimus. — οὕτως τε (pro ὅπως) A, τὸ, ὅπως con. Salm. — 18 ἐπὶ τὸ συγγράφειν con. Reisk. — 22 Τὰ ἐν K. — Γρανοῦα desunt in A, qui tamen spatium vacuum duorum versuum praebet. — Ceterum in P α' legabatur post Γρανοῦα, Gat. primus hinc initium libri II esse statuit.

BIBΛION B.

Ἐωθεν προλέγειν ἑαυτῷ· Συντεύξομαι περιέργῳ, ἀχαρίστῳ, ὑβριστῇ, δολερῷ, βασκάνῳ, ἀκοινωνήτῳ. Πάντα ταῦτα συμβέβηκεν ἐκείνοις παρὰ τὴν ἀγνοίαν τῶν ἀγαθῶν καὶ κακῶν. Ἐγὼ δέ, τεθεωρηκῶς τὴν φύσιν
 5 τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι καλόν, καὶ τοῦ κακοῦ, ὅτι αἰσχρόν, καὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ ἁμαρτάνοντος φύσιν, ὅτι μοι συγγενῆς, οὐχὶ αἵματος ἢ σπέρματος τοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ νοῦ, καὶ θείας ἀπομοίρας μέτοχος, οὔτε βλαβῆναι ὑπό τινος αὐτῶν δύναμαι· αἰσχρῷ γάρ με οὐδεὶς περιβαλεῖ· οὔτε
 10 ὀργίζεσθαι τῷ συγγενεῖ δύναμαι, οὔτε ἀπέχεσθαι αὐτοῦ. Γεγόναμεν γὰρ πρὸς συνεργίαν, ὡς πόδες, ὡς χεῖρες, ὡς βλέφαρα, ὡς οἱ στοιχοὶ τῶν ἄνω καὶ κάτω ὀδόντων. Τὸ οὖν ἀντιπράσσειν ἀλλήλοις παρὰ φύσιν· ἀντιπρακτικὸν δὲ τὸ ἀγανακτεῖν καὶ ἀποστρέφεσθαι.

15 β'. Ὅτι ποτε τοῦτό εἰμι, σαρκία ἐστὶ καὶ πνευμάτιον, καὶ τὸ ἡγεμονικόν. Ἄφες τὰ βιβλία· μηκέτι σπῶ. Οὐ δέδοται· ἀλλ' ὡς ἤδη ἀποθνήσκων, τῶν μὲν σαρκίων καταφρόνησον· λύθρος καὶ ὀστάρια, καὶ κροκύφαντος, ἐκ νεύρων, φλεβίων, ἀρτηριῶν πλεγμά-
 20 τιον· Θεάσαι δὲ καὶ τὸ πνεῦμα, ὁποῖόν τί ἐστίν· ἄνεμος· οὐδὲ αἰεὶ τὸ αὐτό, ἀλλὰ πάσης ὥρας ἐξεμούμενον, καὶ πάλιν ῥοφούμενον. Τρίτον οὖν ἐστὶ τὸ ἡγεμονικόν. ὧδε ἐπινοήθητι· γέρον εἶ· μηκέτι τοῦτο ἐάσης

2 hic leguntur in D: τοῦ αὐτοῦ μάρκου. ἀντικρως ἐπικτητίζει — ἔωθεν PA — 9 περιβαλεῖ quod conii. Cor., in A et D inveni, περιβάλλει v. — 10 ἀπέχεσθαι αὐτῷ v., ἀπέχεσθαι αὐτῶ A, de mea conii. cf. Mus. Rhén. l. l. — 12 τῶν ante κάτω quod ignorat A et D sustuli — 18 οὐ δέδοται· ἀλλ' des. in D — 20 πλεγμάτιον glossema put. Sch., cf. Bach. de M. A. Antonino scriptio philologica. Lips. 1826. p. 30 — 24 ὧδε ἀπονοήθητι P, ᾧ δὲ ἄπον. AD, οὐ δὲ ἄπ. conii. Sch., ὧδε ἐπιν.

δουλεῦσαι· μηκέτι καθ' ὄρμην ἀκοινωνήτον νευρο-
σπαστηθῆναι· μηκέτι τὸ εἰμαρμένον, ἢ παρὸν δυσχε-
ρᾶναι, ἢ μέλλον ἀποδύεσθαι*.

γ'. Τὰ τῶν θεῶν προνοίας μεστά. Τὰ τῆς τύχης
οὐκ ἄνευ φύσεως, ἢ συγκλώσεως καὶ ἐπιπλοκῆς τῶν 5
προνοία διοικουμένων· Πάντα ἐκεῖθεν ῥεῖ· πρόσεστι
δὲ τὸ ἀναγκαῖον, καὶ τὸ τῷ ὄλῳ κόσμῳ συμφέρον,
οὗ μέρος εἶ. Παντὶ δὲ φύσεως μέρει ἀγαθόν, ὃ φέρει
ἢ τοῦ ὅλου φύσις, καὶ ὃ ἐκείνης ἐστὶ σωστικόν. Σώ-
ζουσι δὲ κόσμον, ὥσπερ αἱ τῶν στοιχείων, οὕτως καὶ 10
αἱ τῶν συγκριμάτων μεταβολαί. Ταῦτά σοι ἀρκείτω,
εἰ δόγματα ἐστὶ. Τὴν δὲ τῶν βιβλίων δίψαν ῥῖψον,
ἵνα μὴ γογγύζων ἀποθάνῃς, ἀλλὰ ἴλεως, ἀληθῶς καὶ
ἀπὸ καρδίας εὐχάριστος τοῖς θεοῖς.

δ'. Μέμνησο, ἐκ πόσου ταῦτα ἀναβάλλη, καὶ ὅπο- 15
σάκις προθεσμίας λαβὼν παρὰ τῶν θεῶν, οὐ χρᾶ
αὐταῖς. Δεῖ δὲ ἤδη ποτὲ αἰσθῆσθαι, τίνος κόσμον
μέρος εἶ, καὶ τίνος διοικούντος τὸν κόσμον ἀπόρροια
ὑπέστης· καὶ ὅτι ὄρος ἐστὶ σοι περιγεγραμμένος τοῦ
χρόνου, ᾧ εἰς τὸ ἀπαιθριάσαι μὴ χρήση, οἰχῆ- 20
σεται, καὶ οἰχῆση, καὶ αὐθις οὐχ ἤξεται.

coni. Gat. — 1 νευροσπασθῆναι A, νευροσπασθῆναι D — 3 ὑπο-
δύεσθαι v., ὑποδεῖσασθαι coni. Gat., ὑποδεῖσαι Cor., ἀποδύεσθαι
AD — 7 τὸ ante τῷ restitui ex AD — συμφέρον A — 12 ἀεὶ
δόγματα ἔστω v., ταῦτ ἀεὶ δ. ἔστω Morus coni., εἰ δόγματα
ἔστι(v) AD — τῶν ante βιβλίων omissum est in edd. rec. —
15 Hinc incipit lib. II in edd. ant., Gat. nostrum ordinem
constituit, in quem consentit A — ἀναβάλη A, ἀναβάλλη PD —
ὅτι ποσάκις A — 16 προθεσμίας AD, προθεσμίαν P — χρῆ
super χρᾶ scriptum in D — 19 καὶ ὄρος ἔσται σοι AD — 20
εἰς τὸ μὴ ἀπαιθριάσαι χρήση PAD, μὴ transposuit Gat. — 21 καὶ
ante οἰχῆση deest in AD — post οἰχῆση excidisse sὺ videtur
— αὐθις οὐκ ἔξεται AD; ἴξεται coni. Cor.

ε'. Πάσης ὥρας φρόντιζε στιβαρῶς. ὡς Ῥωμαῖος
καὶ ἄρῶν, τὸ ἐν χερσὶ μετὰ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἀπλά-
στου σεμνότητος, καὶ φιλοστοργίας, καὶ ἐλευθερίας
καὶ δικαιοσύνης πράσσειν· καὶ σχολὴν σαυτῷ ἀπὸ
5 πασῶν τῶν ἄλλων φαντασιῶν πορίζειν. Ποριεῖς δέ,
ἄν, ὡς ἐσχάτην τοῦ βίου, ἐκάστην προᾶξιν ἐνεργῆς,
ἀπηλλαγμένην πάσης εἰκαιότητος, καὶ ἐμπαθοῦς ἀπο-
στροφῆς ἀπὸ τοῦ αἰροῦντος λόγου, καὶ ὑποκρίσεως,
καὶ φιλαντίας, καὶ δυσαρεστήσεως πρὸς τὰ συμμεμοι-
10 ραμένα. Ὁρᾶς, πῶς ὀλίγα ἐστίν, ὧν κρατήσας τις
δύναται εὐρουν καὶ θεουδῆ βιωῆσαι βίον· καὶ γὰρ οἱ
θεοὶ πλέον οὐδὲν ἀπαιτήσουσι παρὰ τοῦ ταῦτα φυ-
λάσσοντος.

ς'. Ὑβριζε, ὑβριζε αὐτήν, ὧ ψυχὴ· τοῦ δὲ τιμῆσαι
15 σεαυτὴν οὐκέτι καιρὸν ἔξεις· βραχὺς γὰρ ὁ βίος ἐκά-
στω. Οὗτος δὲ σοι σχεδὸν διήνυσται, μὴ αἰδουμένη
σεαυτὴν, ἀλλ' ἐν ταῖς ἄλλων ψυχαῖς τιθεμένη τὴν
σὴν εὐμοιρίαν.

ζ'. Περισπᾶ τί σε τὰ ἔξωθεν ἐμπίπτοντα· [καὶ]
20 σχολὴν πάρεχε σεαυτῷ τοῦ προσμυθάνειν ἀγαθόν τι,
καὶ παῦσαι ἡμερόμενος. Ἦδη δὲ καὶ τὴν ἐτέραν περι-
φορὰν φυλακτέου. Ληροῦσι γὰρ καὶ διὰ πράξεων οἱ
κεκμηκότες τῷ βίῳ, καὶ μὴ ἔχοντες σκοπόν, ἐφ'

4 διὰ σκαιότητος A, μὴ διὰ σκαιότητος D — ἐαυτῷ D,
ἐαυτῶν A — 7 εὐσκαιότητος A, σκαιότητος D — 8 λόγου om.
D — 11 εὐνονν AD — 15 ἐαυτὴν AD, σεαυτὴν conl. Cor.
— εὐ γὰρ ὁ βίος ε. v., οὐ γὰρ ὁ β. ε. A, post quod ἀρεῖ
vel aliud eiusmodi excidisse olim putabam cf. Mus. Rhen.
l. l.; βραχὺς γὰρ ὁ β. ε. D — 19 μὴ περισπάτω σε conl. Gat.
— καὶ ante σχολὴν om. D (A servat) — 21 παραφορὰν conl.
Iun. — 23 ἐν ante τῷ βίῳ add. Morus

ὄν πᾶσαν ὁρμὴν καὶ καθάπαξ φαντασίαν ἀπευθυ-
νοῦσιν.

η'. Παρὰ μὲν τὸ μὴ ἐφιστάνειν, τί ἐν τῇ ἄλλου
ψυχῇ γίνεται, οὐ ῥαδίως τις ὥφθη κακοδαιμονῶν· τοὺς
δὲ τοῖς τῆς ἰδίας ψυχῆς κινήμασι μὴ παρακολουθοῦν- 5
τας ἀνάγκη κακοδαιμονεῖν.

θ'. Τούτων ἀεὶ δεῖ μεμνηῆσθαι, τίς ἢ τῶν ὅλων
φύσις, καὶ τίς ἢ ἐμῆ, καὶ πῶς αὕτη πρὸς ἐκείνην
ἔχουσα, καὶ ὁποῖόν τι μέρος ὁποίου τοῦ ὅλου οὔσα,
καὶ ὅτι οὐδεὶς ὁ κωλύων τὰ ἀκόλουθα τῇ φύσει, ἧς 10
μέρος εἶ, πράσσειν τε ἀεὶ καὶ λέγειν.

ι'. Φιλοσόφως ὁ Θεόφραστος, ἐν τῇ συγκρίσει τῶν
ἀμαρτημάτων, ὡς ἂν τις κοινότερον τὰ τοιαῦτα συγ-
κρίνειε, φησί, βαρύτερα εἶναι τὰ κατ' ἐπιθυμίαν πλημ-
μελούμενα τῶν κατὰ θυμόν. Ὁ γὰρ θυμούμενος μετὰ 15
τινος λύπης καὶ λεληθυίας συστολῆς φαίνεται τὸν λό-
γον ἀποστρεφόμενος· ὁ δὲ κατ' ἐπιθυμίαν ἀμαρτάνων,
ὑφ' ἡδονῆς ἠττώμενος, ἀκολαστότερός πως φαίνεται
καὶ θηλύτερος ἐν ταῖς ἀμαρτίαις. Ὁρθῶς οὖν καὶ φι-
λοσοφίας ἀξίως ἔφη, μείζονος ἐγκλήματος ἔχεσθαι τὸ 20
μεθ' ἡδονῆς ἀμαρτανόμενον, ἥπερ τὸ μετὰ λύπης· ὅλως
τε ὁ μὲν προηδικημένῳ μᾶλλον ἔοικε, καὶ διὰ λύπης
ἠναγκασμένῳ θυμωθῆναι· ὁ δὲ αὐτόθεν πρὸς τὸ ἀδικεῖν
ὠρμηται, φερόμενος ἐπὶ τὸ πρᾶξαί τινα κατ' ἐπιθυμίαν.

1 ἀπευθυνοῦσιν P A D, ἀπευθύνοσι Gat. Sch. I —
3 παρὰ μὲν τὸ ἐφεστηκέναι AD — 5 τοῖς deest in A, τῆς
d. in D — 9 ὁποῖον τοῦ ὅλου AD — 11 πράσσειν καὶ λέγει
A, hic et in D φιλοσόφως ad superiora pertinet — πράσσειν
σε coni. Cor. approb. Bach. p. 59 — 20 φιλοσόφως ἀξίως
AD — 22 διὰ λύπης AD, δ. λύπην P — 24 ἐπὶ τῷ πρᾶξαί
τι D

ια'. Ὡς ἤδη δυνατοῦ ὄντος ἐξιέναι τοῦ βίου, οὕτως ἕκαστα ποιεῖν καὶ λέγειν καὶ διανοεῖσθαι. Τὸ δὲ ἐξ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν, εἰ μὲν θεοὶ εἰσίν, οὐδὲν δεινόν· κακῶ γάρ σε οὐκ ἂν περιβάλοιεν· εἰ δὲ ἦτοι οὐκ
 5 εἰσίν, ἢ οὐ μέλει αὐτοῖς τῶν ἀνθρωπειῶν, τί μοι ζῆν ἐν κόσμῳ κενῶ θεῶν, ἢ προνοίας κενῶ; Ἀλλὰ καὶ εἰσί, καὶ μέλει αὐτοῖς τῶν ἀνθρωπειῶν· καὶ τοῖς μὲν κατ' ἀλήθειαν κακοῖς ἵνα μὴ περιπίπτῃ ὁ ἀνθρώπος, ἐπ' αὐτῶ τὸ πᾶν ἔθεντο· τῶν δὲ λοιπῶν εἴ τι κακὸν ἦν,
 10 καὶ τοῦτο ἂν προείδοντο, ἵνα ἐπῆ πάντῃ τὸ μὴ περιπίπτειν αὐτῶ. Ὁ δὲ χεῖρῳ μὴ ποιεῖ ἀνθρώπον, πῶς ἂν τοῦτο βίον ἀνθρώπου χεῖρῳ ποιήσειεν; Οὔτε δὲ κατ' ἄγνοιαν, οὔτε εἰδυῖα μὲν, μὴ δυναμένη δὲ προφυλάξασθαι ἢ διορθώσασθαι ταῦτα, ἢ τῶν ὄλων φύ-
 15 σις παρείδεν ἂν· οὔτε ἂν τηλικούτον ἤμαρτεν, ἦτοι παρ' ἀδυναμίαν, ἢ παρ' ἀτεχνίαν, ἵνα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ἐπίσης τοῖς τε ἀγαθοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς κακοῖς πεφυρμένως συμβαίῃ. Θάνατος δὲ γε καὶ ζωή, δόξα καὶ ἀδοξία, πόνος καὶ ἡδονή, πλοῦτος καὶ πενία,
 20 πάντα ταῦτα ἐπίσης συμβαίνει ἀνθρώπων τοῖς τε ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς, οὔτε καλὰ ὄντα, οὔτε· αἰσχρά. Οὐτ' ἄρ' ἀγαθὰ, οὔτε κακὰ ἐστι.

ιβ'. Πῶς πάντα ταχέως ἐναφανίζεται, τῶ μὲν κόσμῳ αὐτὰ τὰ σώματα, τῶ δὲ αἰῶνι αἰ' μνημαὶ ἀν-

2 καὶ λέγειν quod deerat in P (?) ex AD addidi — 4 ἢ δὲ εἴ τι οὐκ εἰσίν v.; εἰ δὲ ἦτοι conī. Gat., quod praebet AD — 5 τί σοι ζῆν conī. Cor., τί δεῖ ζῆν Nauck. — 6 ἐν κόσμῳ κενῶ θεῶν προνοίας conī. Nauck. — 9 τῶν δὲ κακῶν εἴ τι λοιπὸν ἦν AD — 10 προῖδοντο v. προῖδοιτο D; correxit Nauck. — ἵνα ἐπὶ παντὶ ἢ conī. Cor. — 13 δι' ἄγνοιαν (vel παρ' ἄγν.) conī. Σκαφ. — 16 παρὰ δύνναμιν D — 24 αἰ' ante μνημαὶ deest in AD

τῶν, οἷά ἐστι τὰ αἰσθητὰ πάντα, καὶ μάλιστα τὰ ἡδονῇ
 δελεάζοντα, ἢ τῷ πόνῳ φοβοῦντα, ἢ τῷ τύφῳ δια-
 βεβοημένα· πῶς εὐτελεῖ καὶ εὐκαταφρόνητα, καὶ ῥυπαρά,
 καὶ εὐφθάρτα, καὶ νεκρά, νοεράς δυνάμεως ἐφιστάται.
 Τί εἰσιν οὗτοι, ὧν αἱ ὑπολήψεις καὶ αἱ φωναὶ τὴν 5
 εὐδοξίαν.... Τί ἐστι τὸ ἀποθανεῖν, καὶ ὅτι, εἴαν τις
 αὐτὸ μόνον ἴδῃ, καὶ τῷ μερισμῷ τῆς ἐννοίας διαλύσῃ
 τὰ ἐμφανταζόμενα αὐτῷ, οὐκέτι ἄλλο τι ὑπολήπεται
 αὐτὸ εἶναι, ἢ φύσεως ἔργον· φύσεως δὲ ἔργον εἴ τις
 φοβεῖται, παιδίον ἐστὶ· τοῦτο μέντοι οὐ μόνον φύσεως 10
 ἔργον ἐστίν, ἀλλὰ καὶ συμφέρον αὐτῇ. Πῶς ἄπτεται
 θεοῦ ἄνθρωπος, καὶ κατὰ τί ἑαυτοῦ μέρος, καὶ ὅταν
 πῶς [ἔχη] διακέηται τὸ τοῦ ἀνθρώπου τοῦτο μόριον.

ιγ'. Οὐδὲν ἀθλιώτερον τοῦ πάντα κύκλῳ ἐκπερι-
 ερχομένου, καὶ τὰ νέρθεν γὰς (φησὶν) ἐρευνῶντος, 15
 καὶ τὰ ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν πλησίον διὰ τεκμάρσεως
 ζητοῦντος, μὴ αἰσθομένου δέ, ὅτι ἀρκεῖ πρὸς μόνῳ τῷ
 ἔνδον ἑαυτοῦ δαίμονι εἶναι, καὶ τοῦτον γνησίως θερα-
 पेῦειν. Θεραπεία δὲ αὐτοῦ, καθαρὸν πάθος διατηρεῖν,
 καὶ εἰκαιότητος, καὶ δυσαρεστήσεως τῆς πρὸς τὰ ἐκ 20
 θεῶν καὶ ἀνθρώπων γινόμενα. Τὰ μὲν γὰρ ἐκ θεῶν
 αἰδέσιμα δι' ἀρετὴν· τὰ δὲ ἐξ ἀνθρώπων φίλα διὰ
 συγγένειαν· ἔστι δὲ ὅτε καὶ τρόπον τινὰ ἐλεεινά, δι'

2 διασεσβεημένα conl. Cor. — 4 ab νοεράς δυνάμεως no-
 vam sectionem inc. Cas. — 5 τί ἐστίν οὗτοι A — 6 παρέχουσι
 vel aliud eiusmodi videtur excidisse — 7 εἰδῆ v.; ἴδῃ AD —
 8 ἐμφανιζόμενα AD — 11 ἐστίν deest in D — 12 αὐτοῦ v.,
 ἑαυτοῦ AD — ὅταν πῶς ἔχη διακέηται P; ὅταν τις ἔχ. δια-
 καίηται A; ὅταν ἔχη τὸ τοῦ ἀνθρώπου μόριον, διάκειται οὐδὲν
 ἀθλ. D; ἔχη ἢ δ. conl. Cor.; ἔχη videtur glossema — 13 τοῦτο
 deest in AD — 16 τεκμάρσεων AD — 22 διὰ τὴν ἀρετὴν AD

ἀγνοίαν ἀγαθῶν καὶ κακῶν· οὐκ ἐλάττων ἢ πῆρωσις αὕτη τῆς στειρισκούσης τοῦ διακρίνειν τὰ λευκὰ καὶ μέλανα.

ιδ'. Κὰν τρισχίλια ἔτη βιώσεσθαι μέλλης, καὶ το-
 5 σαυτάκις μύρια, ὅμως μέμνησο, ὅτι οὐδεὶς ἄλλον ἀπο-
 βάλλει βίον, ἢ τοῦτον, ὃν ζῆ· οὐδὲ ἄλλον ζῆ, ἢ ὃν
 ἀποβάλλει. Εἰς ταῦτό οὖν καθίσταται τὸ μῆμιστον
 τῷ βραχυτάτῳ. Τὸ γὰρ παρὸν πᾶσιν ἴσον, καὶ τὸ
 ἀπολλύμενον οὖν ἴσον· καὶ τὸ ἀποβαλλόμενον οὕτως
 10 ἀκαριαῖον ἀναφαίνεται. Οὔτε γὰρ τὸ παρωχηκός, οὔτε
 τὸ μέλλον ἀποβάλλοι ἄν τις. Ὁ γὰρ οὐκ ἔχει, πῶς ἂν
 τοῦτό τις αὐτοῦ ἀφέλοιτο; Τούτων οὖν τῶν δύο δεῖ
 μεμνηῆσθαι· ἑνὸς μὲν, ὅτι πάντα ἐξ αἰδίου ὁμοειδῆ καὶ
 ἀνακυκλούμενα, καὶ οὐδὲν διαφέρει, πότερον ἐν ἑκα-
 15 τὸν ἔτεσιν, ἢ ἐν διακοσίοις, ἢ ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ τὰ
 αὐτά τις ὄψεται· ἑτέρου δέ, ὅτι καὶ ὁ πολυχρονιώτατος
 καὶ ὁ τάχιστα τεθνηξόμενος τὸ ἴσον ἀποβάλλει. Τὸ
 γὰρ παρὸν ἐστὶ μόνον, οὗ στειρίσκεσθαι μέλλει, εἶπερ
 γε ἔχει καὶ τοῦτο μόνον, καί, ὃ μὴ ἔχει τις, οὐκ ἀπο-
 20 βάλλει.

ιε'. Ὅτι πᾶν ὑπόληψις. Δῆλα μὲν γὰρ τὰ πρὸς
 τὸν Κυνικὸν Μόνιμον λεγόμενα· δῆλον δὲ καὶ τὸ χρή-
 σιμον τοῦ λεγομένου, εἴαν τις αὐτοῦ τὸ νόστιμον μέ-
 χρι τοῦ ἀληθοῦς δέχηται.

25 ις'. Ὑβρίζει ἐαυτὴν ἢ τοῦ ἀνθρώπου ψυχῆ, μά-

1 πῶρωσις A, πῶρωσις D — 8 εἰ καὶ τὸ ἀπολλύμενον οὐκ ἴσον v; εἰ deest in AD; οὖν conl. Gat. — 10 ἀκέραιον AD — 11 ἀποβάλλοι D — 12 τῶν δύο ἂν μεμνηῆσθαι AD (ἀναμ. ?) — 14 μηδὲν διαφέρειν A, μηδὲν διαφέρει D — 18 ὅπερ γε P — 21 πρὸς τοῦ Κυνικοῦ Μόνιμον conl. Menag.; δῆλον γὰρ τὸ πρὸς τοῦ K. M. λεγόμενον Reisk. — 23 αὐτὸ conl. Cor.

λιστα μὲν, ὅταν ἀπόστημα καὶ οἶον φῦμα τοῦ κόσμου, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, γένηται. Τὸ γὰρ δυσχεραίνειν τινὶ τῶν γινομένων, ἀπόστασις ἐστὶ τῆς φύσεως, ἧς ἐν μέρει αἱ ἐκάστου τῶν λοιπῶν φύσεις περιέχονται. Ἐπειτα δέ, ὅταν ἀνθρώπον τινα ἀποστραφῆ, ἢ καὶ ἐναντία 5 φέρεται, ὡς βλάβουσα, οἷαί εἰσιν αἱ τῶν ὀργιζομένων. Τρίτον ὑβρίζει ἑαυτήν, ὅταν ἡσθᾶται ἡδονῆς ἢ πόνου. Τέταρτον, ὅταν ὑποκρίνηται, καὶ ἐπιπλάστως καὶ ἀναλήθως τι ποιῆ ἢ λέγῃ. Πέμπτον, ὅταν προᾶξιν τινα ἑαυτῆς καὶ ὀρμὴν ἐπ' οὐδένα σκοπὸν ἀφίῃ, ἀλλὰ εἰκῆ 10 καὶ ἀπαρακολουθήτως ὀτιοῦν ἐνεργῆ, δέον καὶ τὰ μικρότατα κατὰ τὴν ἐπὶ τὸ τέλος ἀναφορὰν γίνεσθαι· τέλος δὲ λογικῶν ζώων, τὸ ἔπεσθαι τῷ τῆς πόλεως καὶ πολιτείας τῆς πρεσβυτάτης λόγῳ καὶ θεσμῷ.

ιζ'. Τοῦ ἀνθρωπίνου βίου ὁ μὲν χρόνος, στιγμή· 15 ἢ δὲ οὐσία, ῥέουσα· ἢ δὲ αἴσθησις, ἀμυδρά· ἢ δὲ ὅλου τοῦ σώματος σύγκρισις, εὐσηπτος· ἢ δὲ ψυχὴ, ῥόμβος· ἢ δὲ τύχη, δυστέκμαρτον, ἢ δὲ φήμη, ἄκριτον· Συνελόντι δὲ εἰπεῖν, πάντα, τὰ μὲν τοῦ σώματος, ποταμός, τὰ δὲ τῆς ψυχῆς, ὄνειρος καὶ τύφος· ὁ δὲ βίος, πόλε- 20 μος καὶ ξένου ἐπιδημία· ἢ ὑστεροφημία δέ, λήθη. Τί οὖν τὸ παραπέμψαι δυνάμενον; ἔν καὶ μόνον φιλοσοφία. Τοῦτο δὲ ἐν τῷ τηρεῖν τὸν ἔνδον δαίμονα ἀνύβριστον, καὶ ἀσινῆ, ἡδονῶν καὶ πόνων κρείσσονα, μηδὲν εἰκῆ ποιοῦντα, μηδὲ διεψευσμένως καὶ μεθ' 25 ὑποκρίσεως, ἀνευθεῖ τοῦ ἄλλον ποιῆσαί τι, ἢ μὴ ποιῆ-

4 αἱ ante ἐκ. add. Cor. — 9 ἢ τι λέγῃ A — 12 ἐπὶ τι τέλος conl. Cor. — 15 στιγμή — ἀμυδρά desunt in A; D: ὁ μὲν χρόνος βραχύς· ἢ δὲ ὅλου τοῦ σ. — 17 ῥεμβός AD(P) — ἢ δὲ ψυχὴ δυστέκμ. A; ἢ δὲ ψυχὴ δυστέκμ., ἢ δὲ τύχη ῥόμβος conl. Sch.

σαι· ἔτι δὲ τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀπονεμόμενα δεχόμενον, ὡς ἐκεῖθεν ποθεν ἐρχόμενα, ὅθεν αὐτὸς ἦλθεν· ἐπὶ πᾶσι δὲ τὸν θάνατον ἴλεω τῇ γνώμῃ περιμένοντα, ὡς οὐδὲν ἄλλο, ἢ λύσειν τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν ἕκαστον
 5 ζῶον συγκρίνεται. Εἰ δὲ αὐτοῖς τοῖς στοιχείοις μηδὲν δεινὸν ἐν τῷ ἕκαστον διηνεκῶς εἰς ἕτερον μεταβάλλειν, διὰ τί ὑπίδηται τις τὴν πάντων μεταβολὴν καὶ διάλυσιν; κατὰ φύσιν γὰρ· οὐδὲν δὲ κακὸν κατὰ φύσιν.

Τὰ ἐν Καρνούντῳ.

10

BIBΛΙΟΝ Γ.

Οὐχὶ τοῦτο μόνον δεῖ λογίζεσθαι, ὅτι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπαναλίσκεται ὁ βίος, καὶ μέρος ἕλαττον αὐτοῦ καταλείπεται· ἀλλὰ κάκεῖνο λογιστέον, ὅτι, εἰ ἐπὶ πλέον βιώῃ τις, ἐκεῖνό γε ἄδηλον, εἰ ἐξαρκέσει
 15 ὁμοία αὐτῆς ἢ διάνοια πρὸς τὴν σύνεσιν τῶν πραγμάτων, καὶ τῆς θεωρίας τῆς συντετινουμένης εἰς τὴν ἐμπειρίαν τῶν τε θείων καὶ τῶν ἀνθρωπείων. Ἐὰν γὰρ παραληρεῖν ἄρξηται, τὸ μὲν διαπνεῖσθαι, καὶ τρέφεσθαι, καὶ φαντάζεσθαι, καὶ ὁρμᾶν, καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα,
 20 οὐκ ἐνδεήσει· τὸ δὲ ἑαυτῷ χρῆσθαι, καὶ τοὺς τοῦ καθήκοντος ἀριθμοὺς ἀκριβοῦν, καὶ τὰ προφαινόμενα διαρθροῦν, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ, εἰ ἤδη ἐξακτέον αὐτόν, ἐφιστάνειν, καὶ ὅσα τοιαῦτα λογισμοῦ συγγεγυμνασμένου πάνυ χρήξει, προαποσβέννυται. Χρὴ οὖν ἐπιείγε-

1 ὅτι δὲ τὰ A — 4 εἰς οὐδὲν ἄλλο PA, ὡς D — ἢ λύσει AD — 9 τὰ ἐν Καρνούντῳ desunt in AD — 14 ἐξαρκέσει A — 15 αὐτῆ pro αὐτῆς conl. Menag. — 16 τὴν θεωρίαν τὴν συντείνουσαν conl. Reisk. — 18 διπνεῖσθαι A, δειπνεῖσθαι D — 20 αὐτῷ A, αὐτῷ D — 24 καὶ προαποσβέννυται D

σθαι, οὐ μόνον τῷ ἐγγυτέρω τοῦ θανάτου ἐκάστοτε γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ τὴν ἐννόησιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν παρακολούθησιν προαπολήγειν.

β'. Χρῆ καὶ τὰ τοιαῦτα παραφυλάσσειν, ὅτι καὶ τὰ ἐπιγινόμενα τοῖς φύσει γινομένοις ἔχει τι εὐχαρι 5 καὶ ἐπαγωγόν. Οἶον, ἄρτου ὀπτωμένου παραρρόθηνυταιί τινὰ μέρη· καὶ ταῦτα οὖν τὰ διέχοντα οὕτως, καὶ τρόπον τινὰ παρὰ τὸ ἐπάγγελμα τῆς ἀρτοποιίας ἔχοντα, ἐπιπρέπει πως, καὶ προθυμίαν πρὸς τὴν τροφήν ἰδίως ἀνακινεῖ. Πάλιν τε τὰ σῦκα, ὁπότε ὠραιότατά ἐστι, 10 κέχηνε. Καὶ ἐν ταῖς δρυπεπέσιν ἐλαίαις, αὐτὸ τὸ ἐγγὺς τῇ σήψει, ἰδιόν τι κάλλος τῷ καρπῷ προστίθησιν. Καὶ οἱ στάχυνες κάτω νεύοντες, καὶ τὸ τοῦ λέοντος ἐπισκύνιον, καὶ ὁ τῶν συῶν ἐκ τοῦ στόματος ῥέων ἀφρός, καὶ πολλὰ ἕτερα, κατ' ἰδίαν εἴ τις σκοποίη, πόρρω 15 ὄντα τοῦ εὐειδοῦς, ὅμως, διὰ τὸ τοῖς φύσει γινομένοις ἐπακολουθεῖν, συνεπικοσμεῖ καὶ ψυχαγωγεῖ, ὥστε, εἴ τις ἔχει πάθος καὶ ἐννοίαν βαθυτέραν πρὸς τὰ ἐν τῷ ὄλῳ γινόμενα, σχεδὸν οὐδὲν οὐχὶ δόξει αὐτῷ καὶ τῶν κατ' ἐπακολούθησιν συμβαινόντων ἠδέως πως [δια-] 20 συνίστασθαι. Οὗτος δὲ καὶ θηρίων ἀληθῆ χάσματα οὐχ ἤσσον ἠδέως ὄψεται, ἢ ὅσα γραφεῖς καὶ πλάσται μιμούμενοι δεικνύουσιν· καὶ γράος καὶ γέροντος ἀκμήν τινὰ καὶ ὠραν, καὶ τὸ ἐν παισὶν ἐπαφρόδιτον, τοῖς

2 ἀλλὰ διὰ τὴν ἐννόησιν A — 9 ἐπιπρέπει A — ἠδέως (pro ἰδίως) conī. Menag. — 11 δρυπέπισι P δρυπετέσιν D, idem P in margine — 13 οἱ στάχυνες δὲ v., καὶ οἱ στ. AD — 18 ἔχει v., ἔχει AD — βάθος [καὶ ἐννοίαν βαθυτέραν] conī. Mor.; ἐννοίαν conī. Cas. — 21 συνδιανίστασθαι D; ἢ Δία συνίστ. conī. Reisk., καὶ συνίστ. Cor., an ἰδίως πως διὰ τί συν.? — οὕτως v., οὗτος AD

ἑαυτοῦ σώφροσιν ὀφθαλμοῖς ὄραν δυνήσεται· καὶ πολλὰ τοιαῦτα οὐ παντὶ πιθανά, μόνῳ δὲ τῷ πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὰ ταύτης ἔργα γνησίως ᾠκειωμένῳ προσπεσεῖται.

- 5 γ'. Ἴπποκράτης πολλὰς νόσους ἰασάμενος, αὐτὸς νοσήσας ἀπέθανεν. Οἱ Χαλδαῖοι πολλῶν θανάτους προηγόρευσαν, εἶτα καὶ αὐτοὺς τὸ πεπρωμένον κατέλαβεν. Ἀλέξανδρος, καὶ Πομπήϊος, καὶ Γάϊος Καῖσαρ, ὅλας πόλεις ἄρδην τοσαυτάκις ἀνελόντες, καὶ ἐν παρα-
 10 τάξει πολλὰς μυριάδας ἰππέων καὶ πεζῶν κατακόψαντες, καὶ αὐτοὶ ποτε ἐξῆλθον τοῦ βίου. Ἡράκλειτος, περὶ τῆς τοῦ κόσμου ἐκπυρώσεως τοσαῦτα φυσιολογήσας, ὕδατος τὰ ἐντὸς πληρωθεὶς, βολβίτῳ κατακεχρισμένος, ἀπέθανε. Δημόκριτον δὲ οἱ φθεῖρες· Σωκρά-
 15 την δὲ ἄλλοι φθεῖρες ἀπέκτειναν. Τί ταῦτα; ἐνέβης, ἐπλευσας, κατήχθης· ἐκβηθι. Εἰ μὲν ἐφ' ἕτερον βίον, οὐδὲν θεῶν κενόν, οὐδὲ ἐκεῖ. Εἰ δὲ ἐν ἀναισθησίᾳ, παύσῃ πόνων καὶ ἡδονῶν ἀνεχόμενος, καὶ λατρεύων τοσοῦτῳ χείρονι τῷ ἀγγεῖῳ ἢ περ ἐστὶ τὸ ὑπηρετοῦν·
 20 τὸ μὲν γὰρ νοῦς καὶ δαίμων, τὸ δὲ γῆ καὶ λῦθρος.

- δ'. Μὴ κατατρίψῃς τὸ ὑπολειπόμενον τοῦ βίου μέρος ἐν ταῖς περὶ ἐτέρων φαντασίαις, ὁπόταν μὴ τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ τι κοινωφελὲς ποιῇ. ἦτοι γὰρ ἄλλου ἔργου στέρη, τουτέστι φανταζόμενος, τί ὁ δεῖνα πράσσει, καὶ τίνος ἔνεκεν, καὶ τί λέγει, καὶ τί ἐνθυμεῖται,

3 προπεσεῖται PAD, προσπεσ. Cas. — 5 αὐτὸς omissum in P; καὶ αὐτὸς conī. Cor. — 19 ἢ περίεστι τὸ ὑπηρετοῦν v.; ὅσῳ πέρ ἐστιν ὑπηρετοῦν Cor. conī.; ego quod conieceram olim ἢ περ ἐστὶ τὸ ὑπ. inveni in D — 21 ὑπολιπόμενον v.; ὑπολειπ. D — 23 ἦτοι — στέρη omissa in D; ἦδη conī. Boot. — 24 τοῦτο φανταζόμενος conī. Mor., τοιοῦτό τι Cor.

καὶ τί τεχνάζεται, καὶ ὅσα τοιαῦτα ποιεῖ ἀποφρόμβε-
σθαι τῆς τοῦ ἰδίου ἡγεμονικοῦ παρατηρήσεως. Χρῆ
μὲν οὖν καὶ τὸ εἰκῆ καὶ μάτην ἐν τῷ εἰρημῷ τῶν φαν-
τασιῶν περιῖστασθαι, πολὺ δὲ μάλιστα τὸ περιεργον,
καὶ κακότηδες· καὶ ἐθιστέον ἑαυτὸν, μόνον φαντάζεσθαι, 5
περὶ ὧν εἴ τις ἄφνω ἐπανερόιτο· Τί νῦν διανοῆ;
μετὰ παρόρησίας παραχρησάμενος ἂν ἀποκρίναιτο, ὅτι τὸ καὶ
τό· ὡς ἐξ αὐτῶν εὐθύς δηλα εἶναι, ὅτι πάντα ἀπλᾶ
καὶ εὐμενῆ, καὶ ζῆλου κοινωνικοῦ, καὶ ἀμελοῦντος ἡδο-
νικῶν, ἢ καθάπαξ ἀπολαυστικῶν φαντασμάτων, ἢ φι- 10
λονεικίας τινός, ἢ βασκανίας καὶ ὑποψίας, ἢ ἄλλον τι-
νός, ἐφ' ᾧ ἂν ἐρυθριάσειας ἐξηγούμενος, ὅτι ἐν νῷ
αὐτὸ εἶχες. Ὁ γὰρ τοι ἀνὴρ ὁ τοιοῦτος, οὐκ ἔτι ὑπερ-
τιθέμενος τὸ ὡς ἐν ἀρίστοις ἤδη εἶναι, ἱερεὺς τίς ἐστι
καὶ ὑπουργὸς θεῶν, χρώμενος καὶ τῷ ἔνδον ἰδρυμένῳ 15
αὐτῷ, ὃ παρέχεται τὸν ἀνθρώπου ἄχραντον ἡδονῶν,
ἄτρωτον ὑπὸ παντὸς πόνου, πάσης ὕβρεως ἀνέπαφον,
πάσης ἀναίσθητον πονηρίας, ἀθλητὴν ἀθλοῦ τοῦ με-
γίστου, τοῦ ὑπὸ μηδενὸς πάθους καταβληθῆναι, δικαιο-
σύνην βεβαμμένον εἰς βάθος, ἀσπαζόμενον μὲν ἐξ ὅλης 20
τῆς ψυχῆς τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀπονεμόμενα πάντα·
μὴ πολλάκις δέ, μηδὲ χωρὶς μεγάλης καὶ κοινωφελοῦς
ἀνάγκης φανταζόμενον, τί ποτε ἄλλος λέγει, ἢ πράσ-
σει, ἢ διανοεῖται. Μόνον γὰρ τὰ ἑαυτοῦ πρὸς ἐνέργειαν

1 ποιεῖ ignor. AD — 2 τῆς ἰδίου A — 8 αὐτῶς A, αὐ-
τῆς D — 10 εἰ καθάπαξ AD — 13 ὁ γὰρ τοιοῦτος ἀνὴρ conl.
Cor. — 14 ἱερεὺς τίς καὶ ὑπουργὸς v., ἱερεὺς τίς ἐστι καὶ D
— 16 αὐτοῦ v., αὐτῷ AD — 17 ἄτρωτον Valckenarii coniec-
turam commendat Nauck. — 19 τῷ ὑπὸ μηδενὸς AD — 20 βε-
βλαμμένον εἰς πάθος AD — 23 φανταζόμενον A, quod etiam
in D superscriptum

ἔχει, καὶ τὰ ἑαυτῷ ἐκ τῶν ὅλων συγκλωθόμενα διηνε-
 κῶς ἐννοεῖ· κἀκεῖνα μὲν καλὰ παρέχεται, ταῦτα δὲ
 ἀγαθὰ εἶναι πέπεισται. Ἡ γὰρ ἐκάστῳ νεμομένη μοῖρα
 5 συνεμφέρεται τε καὶ συνεμφέρει. Μέμνηται δέ, καὶ
 ὅτι συγγενὲς πᾶν τὸ λογικόν· καὶ ὅτι κήδεσθαι μὲν
 πάντων ἀνθρώπων κατὰ τὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν
 ἐστὶ· δόξης δὲ οὐχὶ τῆς παρὰ πάντων ἀνθεκτέου, ἀλλὰ
 τῶν ὁμολογουμένως τῇ φύσει βιούντων μόνων. Οἱ
 δὲ μὴ οὕτως βιοῦντες, ὅποιοί τινες οἴκοι τε καὶ ἔξω
 10 τῆς οἰκίας, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, οἴοι μεθ'
 οἴων φύρονται, μεμνημένος διατελεῖ. Οὐ τοίνυν οὐδὲ
 τὸν παρὰ τῶν τοιούτων ἔπαινον ἐν λόγῳ τίθεται, οἷγε
 οὐδὲ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἀρέσκονται.

ε'. Μῆτε ἀκούσιος ἐνέργει, μῆτε ἀκοινώνητος, μῆτε
 15 ἀνεξέταστος, μῆτε ἀνθελκόμενος· μῆτε κομψεία τὴν διά-
 νοιάν σου καλλωπιζέτω· μῆτε πολυρόδημων, μῆτε πολυ-
 πράγμων ἔσο. Ἔτι δὲ ὁ ἐν σοὶ θεὸς ἔστω προστάτης
 ζωῆς ἀρρόθενος, καὶ πρεσβύτου, καὶ πολιτικοῦ, καὶ Ῥω-
 μαίου, καὶ ἄρχοντος, ἀνατεταχότος ἑαυτόν, οἷος ἂν εἴη
 20 τις περιμένων τὸ ἀνακλητικὸν ἐκ τοῦ βίου εὐλύτος,
 μῆτε ὄρκου δεόμενος, μῆτε ἀνθρώπου τινὸς μάρτυρος.
 Ἐν δὲ τὸ φαιδρὸν* καὶ τὸ ἀπροσδεὲς ἔξωθεν ὑπηρε-
 σίας, καὶ τὸ ἀπροσδεὲς ἡσυχίας, ἦν ἄλλοι παρέχουσιν.
 Ὅρθον οὖν εἶναι χρή, οὐχὶ ὀρθούμενον.

1 ἔξει AD — 3 πεπεισθαι AD — 4 συνεμφέρεται τι D —
 7 ἀνθετέον A — 8 μόνον ν., μόνων AD — 11 φύρονται ν.,
 φύρονται AD — 12 παρὰ τοιούτων D; idem οἷ γε — ἀρέ-
 σκονται om. — 20 ἀναμένων Suid., cf. Bach. p. 36 — εὐλύτος
 conl. Gat. — 22 ἐν δὲ τὸ φαιδρὸν ν., ἐν δὲ τὸ φαινόμενον AD;
 ἔτι δὲ τὸ φαιδρὸν ἔστω conl. Morus, ἐνθεν τὸ φ. Bach. —
 23 ἀπροσδεὲς τῆς ἔξωθεν ὑπ. ν., τῆς om. AD

5'. Εἰ μὲν κρεῖττον εὐρίσκεις ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ δικαιοσύνης, ἀληθείας, σωφροσύνης, ἀνδρείας, καὶ καθάπαξ τοῦ ἀρκεῖσθαι ἑαυτῇ τὴν διάνοιάν σου, ἐν οἷς κατὰ τὸν λόγον τὸν ὀρθὸν πράσσοντά σε παρέχεται, καὶ τῇ εἰμαρμένῃ, ἐν τοῖς ἀπροαιρέτως ἀπονεμο- 5 μένοις· εἰ τούτου, φημί, κρεῖττόν τι ὄρας, ἐπ' ἐκεῖνο ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τραπόμενος, τοῦ ἀρίστου εὐρισκόμενου ἀπόλαυε. Εἰ δὲ μηδὲν κρεῖττον φαίνεται αὐτοῦ τοῦ ἐνιδρυμένου ἐν σοὶ δαίμονος, τὰς τε ἰδίας ὁρμὰς ὑποτεταχότος ἑαυτῷ, καὶ τὰς φαντασίας ἐξετάζοντος, 10 καὶ τῶν αἰσθητικῶν πείσεων, ὡς ὁ Σωκράτης ἔλεγεν, ἑαυτὸν ἀφειλκυκότος, καὶ τοῖς θεοῖς ὑποτεταχότος ἑαυτόν, καὶ τῶν ἀνθρώπων προκηδομένου· εἰ τούτου πάντα τὰ ἄλλα μικρότερα καὶ εὐτελέστερα εὐρίσκεις, μηδενὶ χῶραν δίδου ἐτέρῳ, πρὸς ὃ ρέψας ἅπαξ καὶ ἀποκλίνας, 15 οὐκ ἔτι ἀπερισπάστως τὸ ἀγαθὸν ἐκεῖνο τὸ ἴδιον καὶ τὸ σὸν προτιμᾶν δυνήσῃ· ἀντικαθῆσθαι γὰρ τῷ λογικῷ καὶ ποιητικῷ ἀγαθῷ, οὐ θέμις, οὐδ' ὅτιοῦν ἑτερογενές, οἷον τὸν παρὰ τῶν πολλῶν ἔπαινον, ἢ ἀρχάς, ἢ πλοῦτον ἢ ἀπολαύσεις ἡδονῶν. Πάντα ταῦτα, κὰν 20 πρὸς ὀλίγον ἐναρμόζειν δόξῃ, κατεκράτησεν ἄφνω, καὶ παρήνεγκεν. Σὺ δέ, φημί, ἀπλῶς καὶ ἐλευθερίως ἐλοῦ τὸ κρεῖττον, καὶ τούτου ἀντέχου. — Κρεῖττον δὲ τὸ συμφέρον. — Εἰ μὲν τὸ ὡς λογικῷ, τοῦτο τήρει· εἰ

1 κρεῖττόν τι conl. Menag. — 2 ἀνδρείας v., ἀνδρείας AD, cf. 3, 11 — 3 ἑαυτῇ A αὐτῇ D — ἐν ante οἷς om. AD — 5 ἐν τῇ εἰμ. PAD, ἐν del. Sch. — 6 εἰ τούτου A — 10 ἐξετάζοντος A — 11 πείσεως AD — 16 τὸ ἴδιον τὸ σὸν AD — 18 πολιτικῷ ἀγ. conl. Gat. — 19 παρὰ πολλῶν v.; παρὰ τῶν πολλῶν AD — post ἀρχάς edd. rec. omis. ἢ πλοῦτον — 22 ἐλευθέρως AD

δὲ τὸ ὡς ζῶν, ἀπόφνηαι, καὶ ἀτύφως φύλασσε τὴν κρίσιν· μόνον ὅπως ἀσφαλῶς τὴν ἐξέτασιν ποιήσῃ.

ζ'. Μὴ τιμῆσῃς ποτὲ ὡς συμφέρον σεαυτοῦ, ὃ ἀναγκάσει σέ ποτε τὴν πίστιν παραβῆναι, τὴν αἰδῶ
 5 ἐγκαταλιπεῖν, μισησαί τινα, ὑποπτεῦσαι, καταράσασθαι, ὑποκρίνασθαι, ἐπιθυμησαί τινος τοίχων καὶ παραπετασμάτων δεομένου. Ὁ γὰρ τὸν ἑαυτοῦ νοῦν καὶ δαίμονα, καὶ τὰ ὄργια τῆς τούτου ἀρετῆς προσελόμενος, τραγωδίαν οὐ ποιεῖ, οὐ στενάζει, οὐκ ἐρημίας, οὐ πολυπληθείας δεήσεται· τὸ μέγιστον, ζήσῃ, μήτε διώκων,
 10 μήτε φεύγων· πότερον δὲ ἐπὶ πλέον διάστημα χρόνου τῷ σώματι περιεχομένη τῇ ψυχῇ, ἢ ἐπ' ἔλασσον χρησεται, οὐδ' ὀτιοῦν αὐτῷ μέλει· κἂν γὰρ ἤδη ἀπαλλάσσεσθαι δέῃ, οὕτως εὐλύτως ἄπεισιν, ὡς ἄλλο τι τῶν
 15 αἰδημόνως καὶ κοσμίως ἐνεργεῖσθαι δυναμένων ἐνεργήσων. τοῦτο μόνον παρ' ὅλον τὸν βίον εὐλαβούμενος, τὸ τὴν διάνοιαν ἐν τινι ἀνοικεῖῳ νοεροῦ πολιτικοῦ ζῶου τροπῇ γενέσθαι.

η'. Οὐδὲν ἂν ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ κεκολασμένου καὶ
 20 ἐκκεκαθαρμένου πυῶδες, οὐδὲ μὴν μεμολυσμένον, οὐδὲ ὑπουλον εὖροις. Οὐδὲ ἀσυντελῆ τὸν βίον αὐτοῦ ἢ πεπωμένη καταλαμβάνει, ὡς ἂν τις εἴποι τὸν τραγωδὸν πρὸ τοῦ τελέσαι καὶ διαδραματίσαι ἀπαλλάσσεσθαι.

1 ἀπόφνηε AD — φύλασσαι A — 3 novam hic sectionem constituit Gat., consent. A — σεαυτῶ conī. Cor. — 4 ἀναγκάση A — 8 προσελόμενος A — 10 πολυπληθείας A — 11 πότερον γὰρ conī. Sch. II — 12 περιεχομένην τὴν ψυχὴν A — 13 οὐδ' ὀπωστιοῦν A — 14 εὐλύτος conī. Nauck. coll. 3, 5 et 3, 16; cf. 8, 33 — 15 ἐνεργήσων P ἐνεργήσειν A, ἐνεργήσων conī. Cas. — 17 ἐν τινι τῶν οἰκείων P — νοερῷ πολιτικῷ ζῶω conī. Cor., καὶ ante πολιτικοῦ excidisse videtur — 20 μὴν del. Cor.

Ἔτι δὲ οὐδὲν δοῦλον, οὐδὲ κομψόν, οὐδὲ προσδεδε-
 μένον, οὐδὲ ἀπεσχισμένον, οὐδὲ ὑπεύθυνον, οὐδὲ ἐμ-
 φωλεῦον.

θ'. Τὴν ὑποληπτικὴν δύναμιν σέβει. Ἐν ταύτῃ τὸ
 πᾶν, ἵνα ὑπόληψις τῷ ἡγεμονικῷ σου μηκέτι ἐγγένη- 5
 ται ἀνακόλουθος τῇ φύσει, καὶ τῇ τοῦ λογικοῦ ζῴου
 κατασκευῇ. Αὕτη δὲ ἐπαγγέλλεται ἀπροπτωσίαν, καὶ
 τὴν πρὸς ἀνθρώπους οἰκείωσιν, καὶ τὴν τοῖς θεοῖς
 ἀκολουθίαν.

ι'. Πάντα οὖν ῥίψας, ταῦτα μόνα τὰ ὀλίγα σύνεχε· 10
 καὶ ἔτι συμμνημόνευε, ὅτι μόνον ζῆ ἕκαστος τὸ παρὸν
 τοῦτο, τὸ ἀκαριαῖον· τὰ δὲ ἄλλα, ἢ βεβίωται, ἢ ἐν
 ἀδήλω. Μικρὸν μὲν οὖν ὁ ζῆ ἕκαστος, μικρὸν δὲ τὸ
 τῆς γῆς γωνίδιον, ὅπου ζῆ· μικρὸν δὲ καὶ ἡ μηκίστη
 ὑστεροφημία, καὶ αὕτη δὲ κατὰ διαδοχὴν ἀνθρωπαρίων 15
 τάχιστα τεθνηξομένων, καὶ οὐκ εἰδότην οὐδὲ ἑαυτοῦς,
 οὔτιγε τὸν πρόπαλαι τεθνηκότα.

ια'. Τοῖς δὲ εἰρημένοις παραστήμασιν ἐν ἔτι προσ-
 ἔστω, τὸ ὄρον ἢ ὑπογραφὴν ἀεὶ ποιεῖσθαι τοῦ ὑπο-
 πίπτουτος φανταστοῦ, ὥστε αὐτὸ ὁποῖόν ἐστι κατ' 20
 οὐσίαν γυμνόν, ὅλον δι' ὅλων διηρημένως βλέπειν,
 καὶ τὸ ἴδιον ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὰ ὀνόματα ἐκείνων,
 ἐξ ὧν συνεκρίθη, καὶ εἰς ἃ ἀναλυθήσεται, λέγειν παρ'
 ἑαυτῷ. Οὐδὲν γὰρ οὕτως μεγαλοφροσύνης ποιητικόν,

2 ἀπεσχισμένον A — 4 σέβου v., σέβε A, cf. 6, 10 et 36;
 12, 28 — 6 ἀνακόλουθον P, ἀνακόλουθος A — 7 ἀπροπτω-
 σίαν A — 10 sectiones 9—11 uno tenore leguntur in A —
 μόνον v., μόνα A — 11 μνημόνευε A — 15 αὐτῇ δὲ v., αὕτη
 δὲ A — ἀνθρωποπαρίαν A — 17 οὔτε γε PA, οὔτιγε conl.
 Cor. — 18 παραιτήμασι A — 21 δι' ὅλου conl. Menag. — διει-
 λημένως conl. Cor. — 22 ἑαυτοῦ A — ὀνόματα αὐτῶν A

ὡς τὸ ἐλέγχειν ὁδῶ καὶ ἀληθείᾳ ἕκαστον τῶν τῶ βίῳ
 ὑποπιπτόντων δύνασθαι καὶ τὸ ἀεὶ οὕτως εἰς αὐτὰ
 ὁρᾶν, ὥστε συνεπιβάλλειν, ὁποῖῳ τινὶ τῶ κόσμῳ, ὁποῖαν
 τινὰ τοῦτο χρεῖαν παρεχόμενον, τίνα μὲν ἔχει ἀξίαν
 5 ὡς πρὸς τὸ ὅλον, τίνα δὲ ὡς πρὸς τὸν ἄνθρωπον,
 πολίτην ὄντα πόλεως τῆς ἀνωτάτης, ἧς αἱ λοιπαὶ πό-
 λεις ὥσπερ οἰκίαι εἰσὶν· τί ἐστί, καὶ ἐκ τίνων συγκέ-
 κριται, καὶ πόσον χρόνον πέφυκε παραμένειν τοῦτο,
 τὸ τὴν φαντασίαν μοι νῦν ποιοῦν· καὶ τίνος ἀρετῆς
 10 πρὸς αὐτὸ χρεῖα, οἷον ἡμερότητας, ἀνδρείας, ἀληθείας,
 πίστεως, ἀφελείας, αὐταρκειάς, τῶν λοιπῶν. Διὸ δεῖ
 ἐφ' ἕκαστου λέγειν, τοῦτο μὲν παρὰ θεοῦ ἦκει· τοῦτο
 δὲ κατὰ τὴν σύλληξιν, καὶ τὴν συμμηρομένην σύγκλω-
 σιν, καὶ τὴν τοιαύτην σύντευξιν τε καὶ τύχην· τοῦτο
 15 δὲ παρὰ τοῦ συμφύλου καὶ συγγενοῦς καὶ κοινωνοῦ,
 ἀγνοοῦντος μέντοι, ὅτι αὐτῶ κατὰ φύσιν ἐστίν. Ἄλλ'
 ἐγὼ οὐκ ἀγνοῶ· διὰ τοῦτο χρῶμαι αὐτῶ κατὰ τὸν τῆς
 κοινωνίας φυσικὸν νόμον εὖνως καὶ δικαίως· ἅμα μέν-
 τοι τοῦ κατ' ἀξίαν ἐν τοῖς μέσοις συστοχάζομαι.
 20 ἰβ'. Ἐὰν τὸ παρὸν ἐνεργῆς, ἐπόμενος τῶ ὀρθῶ
 λόγῳ ἐσπουδασμένως, ἐφθωμένως, εὐμενῶς, καὶ μηδὲν
 παρεμπόρευμα, ἀλλὰ τὸν ἑαυτοῦ δαίμονα καθαρὸν
 ἐστῶτα τηρῆς, ὡς εἰ καὶ ἤδη ἀποδοῦναι δέοι· ἐὰν
 τοῦτο συνάπτης, μηδὲν περιμένων, μηδὲ φεύγων, ἀλλὰ
 25 τῇ παρουσίᾳ κατὰ φύσιν ἐνεργείᾳ, καὶ τῇ, ὧν λέγεις

3 συμβάλλειν conī. Mor. — ὁποῖῳ τινὶ κόσμῳ vel ὁποῖῳ
 τῶ conī. Sch. II — 7 συγκρίνεται A — 11 διόδι A — 13 σύν-
 νήσιν conī. Mor. — 16 ὅτι τι αὐτῶ v., ὅτι αὐτῶ A — 18 εὖ-
 νόως Cor. — 22 περ ἐμπόρευμα A — παρεμπορεύη Sch. II,
 cf. Bach. p. 71 — 23 ὡσεὶ καὶ εἰ ἀποδ. A — 24 τούτῳ
 conī. Cas.

καὶ φθέγγῃ, ἠρωϊκῇ ἀληθείᾳ ἀρκούμενος, εὐζωήσεις.
 "Ἔστι δὲ οὐδεὶς ὁ τοῦτο κωλύσαι δυνάμενος.

ιγ'. Ὡσπερ οἱ ἰατροὶ ἀεὶ τὰ ὄργανα καὶ σιδήρια
 πρόχειρα ἔχουσι πρὸς τὰ αἰφνίδια τῶν θεραπευμάτων,
 οὕτω τὰ δόγματα σὺ ἔτοιμα ἔχε πρὸς τὸ τὰ θεῖα καὶ 5
 ἀνθρώπινα εἰδέναι, καὶ πᾶν καὶ τὸ μικρότατον οὕτω
 ποιεῖν, ὡς τῆς ἀμφοτέρων πρὸς ἄλληλα συνδέσεως
 μεμνημένον. Οὔτε γὰρ ἀνθρώπινόν τι ἄνευ τῆς ἐπὶ
 τὰ θεῖα συναναφορᾶς εὖ πράξεις, οὔτε ἔμπαλιν.

ιδ'. Μηκέτι πλανῶ· οὔτε γὰρ τὰ ὑπομνημάτιά σου 10
 μέλλεις ἀναγινώσκειν, οὔτε τὰς τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων
 καὶ Ἑλλήνων πράξεις, καὶ τὰς ἐκ τῶν συγγραμμάτων
 ἐκλογάς, ἃς εἰς τὸ γῆρας σαυτῷ ἀπετίθεσο· σπεῦδε
 οὖν εἰς τέλος, καὶ τὰς κενὰς ἐλπίδας ἀφείς, σαυτῷ
 βοήθει, εἴ τί σοι μέλει σεαυτοῦ, ἕως ἔξεστιν. 15

ιε'. Οὐκ ἴσασι, πόσα σημαίνει τὸ κλέπτειν, τὸ
 σπείρειν, τὸ ὠνεῖσθαι, τὸ ἡσυχάζειν, τὸ ὄραν τὰ
 πρακτέα, ὃ οὐκ ὀφθαλμοῖς γίνεται, ἀλλ' ἑτέρα τινὶ
 ὄψει.

ισ'. Σῶμα, ψυχὴ, νοῦς· σώματος αἰσθήσεις, ψυχῆς 20
 ὄρμαί, νοῦ δόγματα. Τὸ μὲν τυποῦσθαι φανταστικῶς,
 καὶ τῶν βοσκημάτων· τὸ δὲ νευροσπαστεῖσθαι ὀρη-
 τικῶς, καὶ τῶν θηρίων, καὶ τῶν ἀνδρογύνων, καὶ
 Φαλάριδος, καὶ Νέρωνος· τὸ δὲ τὸν νοῦν ἡγεμόνα

5 ἔτοιμα ἔχε τὸ τὰ θ. A — 6 ἀνθρώπινα conl. Cor. —
 13 ἀντῶ A — σπεῦδε οὖν εἰς τέλος P(?), εἰ θέλεις A — 15
 ὡς ἔξεστιν v., ἕως ἔξ. A — 16 συλλέγειν (pro κλέπτειν) conl.
 Cor. — 21 ab Τὸ μὲν τυπ. novum caput orditur in A — 22
 νευροσπατεῖσθαι A — 24 Νέρωνος καὶ τῶν θεοῦς μὴ νομι-
 ζόντων καὶ τῶν τὴν πατρίδα ἐγκαταλείπόντων καὶ τῶν (ὁτιοῦν)
 ποιούντων, ἐπ. κλ. τ. θ. εἰ οὖν τὰ λοιπὰ κοινὰ ἔστι πρὸς

ἔχειν ἐπὶ τὰ φαινόμενα καθήκοντα, καὶ τῶν θεοῦς μὴ νομιζόντων, καὶ τῶν τὴν πατρίδα ἐγκαταλείπόντων, καὶ τῶν ποιούντων, ἐπειδὴν κλείσωσι τὰς θύρας. Εἰ οὖν τὰ λοιπὰ κοινὰ ἔστι πρὸς τὰ εἰρημένα, λοιπὸν τὸ
 5 ἰδιὸν ἔστι τοῦ ἀγαθοῦ φιλεῖν μὲν καὶ ἀσπάζεσθαι τὰ συμβαίνοντα, καὶ συγκλωθόμενα αὐτῷ· τὸν δὲ ἔνδον ἐν τῷ στήθει ἰδρυμένον δαίμονα μὴ φύρειν, μηδὲ θορυβεῖν ὄχλῳ φαντασιῶν, ἀλλὰ ἴλεων διατηρεῖν, κοσμίως ἐπόμενον θεῷ, μήτε φθεγγόμενόν τι παρὰ
 10 τὰ ἀληθῆ, μήτε ἐνεργοῦντα παρὰ τὰ δίκαια. Εἰ δὲ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ πάντες ἄνθρωποι, ὅτι ἀπλῶς καὶ αἰδημόνως καὶ εὐθύμως βιοῖ, οὔτε χαλεπαίνει τινὶ τούτων, οὔτε παρατρέπεται τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἐπὶ τὸ τέλος τοῦ βίου, ἐφ' ὃ δεῖ ἐλθεῖν καθαρὸν, ἡσύχιον,
 15 εὐλύτον, ἀβιάστως τῇ ἑαυτοῦ μοίρᾳ συνηρμοσμένον.

BIBLION Δ.

Τὸ ἔνδον κυριεῦον, ὅταν κατὰ φύσιν ἔχη, οὕτως ἔστηκε πρὸς τὰ συμβαίνοντα, ὥστε αἰεὶ πρὸς τὸ δυνατὸν καὶ διδόμενον μετατίθεσθαι ῥαδίως. Ὑλὴν γὰρ ἀποτεταγμένην οὐδεμίαν φιλεῖ· ἀλλὰ ὁρμᾶ μὲν πρὸς
 20 τὰ ἡγούμενα μεθ' ὑπεξαίρέσεως· τὸ δὲ ἀντεισαγόμενον ὕλῃν ἑαυτῷ ποιεῖ· ὥσπερ τὸ πῦρ, ὅταν ἐπικρατῇ τῶν

τὰ εἰρημένα, λοιπὸν ἰδιὸν ἔστι τοῦ ἀγαθοῦ τὸ τὸν νοῦν ἡγεμόνα ἔχειν ἐπὶ τὰ φαινόμενα καθήκοντα, καὶ φιλεῖν μὲν κτέ. conī. Gat. — 3 πᾶν ὅτιοῦν ποιούντων conī. Cor. — 4 pro τὰ λοιπὰ: τᾶλλα πάντα vel ταῦτα πάντα rectius videtur — 7 ἰδρυμένον A — 9 ὡς θεῷ v., θεῷ A — περὶ τὰ ἀληθῆ — περὶ τὰ δίκαια A — 15 μηρία συνειρμοσμένον A — 18 καὶ ante διδόμενον om. A — 20 προηγούμενα (aut προηγμένα aut ἀγόμενα) conī. Gat.

ἐπεπιπτόντων, ὑφ' ὧν ἂν μικρός τις λύχνος ἐσβέσθῃ· τὸ δὲ λαμπρὸν πῦρ τάχιστα ἐξωκείωσεν ἑαυτῷ τὰ ἐπιφορούμενα, καὶ κατηνάλωσεν, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐκείνων ἐπὶ μεῖζον ἤρθη.

β'. Μηδὲν ἐνέργημα εἰκῆ, μηδὲ ἄλλως ἢ κατὰ 5 θεώρημα συμπληρωτικὸν τῆς τέχνης ἐνεργείσθω.

γ'. Ἀναχωρήσεις αὐτοῖς ζητοῦσιν, ἀγροικίας, καὶ αἰγιαλοῦς, καὶ ὄρη· εἴωθας δὲ καὶ σὺ τὰ τοιαῦτα μάλιστα ποθεῖν. Ὅλον δὲ τοῦτο ἰδιωτικώτατόν ἐστιν, ἐξὸν ἧς ἂν ὥρας ἐθελήσῃς εἰς ἑαυτὸν ἀναχωρεῖν. Οὐ- 10 δαμοῦ γὰρ οὔτε ἡσυχιώτερον, οὔτε ἀπραγμονέστερον, ἄνθρωπος ἀναχωρεῖ, ἢ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν· μάλισθ' ὅστις ἔχει ἔνδον τοιαῦτα, εἰς ἃ ἐγκύψας, ἐν πάσῃ εὐμαρείᾳ εὐθὺς γίνεται· τὴν δὲ εὐμάρειαν οὐδὲν ἄλλο λέγω, ἢ εὐκοσμίαν. Συνεχῶς οὖν δίδου σεαυτῷ ταύ- 15 τὴν τὴν ἀναχώρησιν, καὶ ἀνανέου σεαυτόν· βραχέα δὲ ἔστω καὶ στοιχειώδη, ἃ εὐθὺς ἀπαντήσαντα ἀρκέσει εἰς τὸ πᾶσαν αὐτὴν ἀποκλεῖσαι, καὶ ἀποπέμψαι σε, μὴ δυσχεραίνοντα ἐκείνοις, ἐφ' ἃ ἐπανέρχῃ. Τίτι γὰρ δυσχεραίνεις; τῇ τῶν ἀνθρώπων κακίᾳ; ἀναλογισά- 20 μενος τὸ κρῖμα, ὅτι τὰ λογικὰ ζῶα ἀλλήλων ἔνεκεν γέρονε, καὶ ὅτι τὸ ἀνέχεσθαι μέρος τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὅτι ἄκοντες ἁμαρτάνουσι, καὶ πόσοι ἤδη διεχθρεύσαντες, ὑποπιεύσαντες, μισήσαντες, διαδορατισθέντες

2 τὸ διαλαμπρὸν A — 7 ἵνα χωρήσεις A; D: ἀναχωρήσεις τινὲς ζητοῦσιν ἀγροικίας καὶ αἰγιαλοῦς καὶ ὄρη. Ὅλον δὲ τοῦτο ἰδιωτικώτατόν ἐστι. σὺ δ' εἰς ἑαυτὸν ἀναχωρεῖν. — 16 ἀνανεύου AD — πρὸς σεαυτόν D (tamen del. post) — 18 πᾶσαν αὐτὴν ἀποκλεῖσαι v., ἀποκλεῖσαι AD; αὐτὴν conī. Cas.; ἀνίαν Gat., λύπην aut ἄτην (etiam ἄσῃν aut ἄλμην) conī. Reisk. — 20 δυσχερανεῖς conī. Cor.

ἐκτέτανται καὶ τετέφρωνται, παύου ποτέ. Ἀλλὰ τοῖς
ἐκ τῶν ὄλων ἀπονεμομένοις δυσχεραίνεις; ἀνανεωσά-
μενος τὸ διεξευγμένον, ἦτοι πρόνοια, ἢ ἄτομοι, καὶ
ἐξ ὅσων ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ κόσμος ὥσανεὶ πόλις. Ἀλλὰ
5 τὰ σωματικά σου ἄψεται ἔτι; ἐννοήσας, ὅτι οὐκ ἐπι-
μύγνυται λείως ἢ τραχέως κινουμένῳ πνεύματι ἢ διά-
νοια, ἐπειδὴν ἅπαξ ἑαυτὴν ἀπολάβῃ καὶ γνωρίσῃ τὴν
ιδίαν ἐξουσίαν, καὶ λοιπὸν ὅσα περὶ πόνου καὶ ἡδο-
νῆς ἀκήκοας καὶ συγκατέθου. Ἀλλὰ τὸ δοξάριόν σε
10 περισπάσει; ἀπιδὼν εἰς τὸ τάχος τῆς πάντων λήθης,
καὶ τὸ χάος τοῦ ἐφ' ἑκάτερα ἀπείρου αἰῶνος, καὶ τὸ
κενὸν τῆς ἀπηχέσεως, καὶ τὸ εὐμετάβολον καὶ ἄκρι-
τον τῶν εὐφημεῖν δοκούντων, καὶ τὸ στενὸν τοῦ
τόπου, ἐν ᾧ περιγράφεται. Ὅλη τε γὰρ ἡ γῆ στιγμῇ,
15 καὶ ταύτης πόστον γωνίδιον ἢ κατοίκησις αὕτη; καὶ
ἐνταῦθα πόσοι, καὶ οἳοί τινες οἱ ἐπαινεσόμενοι; Λοι-
πὸν οὖν μέμνησο τῆς ὑποχωρήσεως τῆς εἰς τοῦτο τὸ
ἀγρίδιον ἑαυτοῦ· καὶ πρὸ παντὸς μὴ σπῶ, μηδὲ κατ-
εντείνου, ἀλλὰ ἐλεύθερος ἔσο, καὶ ὄρα τὰ πράγματα,
20 ὡς ἀνὴρ, ὡς ἄνθρωπος, ὡς πολίτης, ὡς θνητὸν ζῶον.
Ἐν δὲ τοῖς προχειροτάτοις, εἰς ἃ ἐγκύψεις, ταῦτα ἔστω
τὰ δύο. Ἐν μὲν, ὅτι τὰ πράγματα οὐχ ἄπτεται τῆς
ψυχῆς, ἀλλ' ἐξω ἔστηκεν ἀτρεμοῦντα· αἱ δὲ ὀχλήσεις

1 ἐκτέταντες A, ἀποικαθέντες D; an ἐκταθέντες? — καὶ
ante τετέφρωνται posui deleto καὶ post ἀλλὰ, quod deest in D
— 3 τὸ ante ἦτοι add. AD; an ὅτι? — ἢ ἐξ ὅσων v., καὶ ἐξ
ὅσων AD — 5 ἐπιμύγνυται τε A — 8 ἐξουσίαν, λοιπὸν ὅσα
περὶ πόνου καὶ ἡδονῆς ἀκήκοας, (τούτοις Cor.) συγκατάθου
coni. Mor. — 13 ἐφ' ἡμῖν PAD; εὐφημεῖν coni. Gat., τῶν
εὐδοκιμούντων aut τῶν ἡμῖν δοκούντων Cas. — 15 καὶ ταύτης
deest in AD — πόστον v., πόστον AD — 18 ἀγρίδιον v.,
ἀγρίδιον AD

ἐκ μόνης τῆς ἔνδου ὑπολήψεως. Ἐτερον δὲ, ὅτι πάντα ταῦτα, ὅσα ὄραξ, ὅσον οὐδέπω μεταβάλλει, καὶ οὐκ ἔτι ἔσται· καὶ ὅσων ἤδη μεταβολαῖς αὐτὸς παρατετύχηκας, συνεχῶς διανοοῦ. Ὁ κόσμος, ἀλλοιώσις· ὁ βίος, ὑπόληψις.

5

δ'. Εἰ τὸ νοερὸν ἡμῖν κοινόν, καὶ ὁ λόγος, καθ' ὃν λογικοὶ ἐσμεν, κοινός· εἰ τοῦτο, καὶ ὁ προστακτικὸς τῶν ποιητέων, ἢ μὴ, λόγος κοινός· εἰ τοῦτο, καὶ ὁ νόμος κοινός· εἰ τοῦτο, πολιταὶ ἐσμεν· εἰ τοῦτο, πολιτεύματός τινος μετέχομεν· εἰ τοῦτο, ὁ κόσμος ὡσανεὶ πόλις ἐστί. Τίνος γὰρ ἄλλου φήσει τις τὸ τῶν ἀνθρώπων πᾶν γένος κοινοῦ πολιτεύματος μετέχειν; ἐκεῖθεν δέ, ἐκ τῆς κοινῆς ταύτης πόλεως, καὶ αὐτὸ τὸ νοερὸν καὶ λογικὸν καὶ νομικὸν ἡμῖν· ἢ πόθεν; ὡσπερ γὰρ τὸ γεῶδες μοι ἀπὸ τινος γῆς ἀπο-
15 μεμέρισται, καὶ τὸ ὑγρὸν ἀφ' ἐτέρου στοιχείου καὶ τὸ πνευματικὸν ἀπὸ πηγῆς τινὸς καὶ τὸ θερμὸν καὶ πυρῶδες ἐκ τινος ἰδίας πηγῆς (οὐδὲν γὰρ ἐκ τοῦ μηδενὸς ἔρχεται, ὡσπερ μὴδ' εἰς τὸ οὐκ ὄν ἀπέρχεται), οὕτω δὴ καὶ τὸ νοερὸν ἦκει ποθέν.

20

ε'. Ὁ θάνατος τοιοῦτος, οἷον γένεσις, φύσεως μυστήριον. σύγκρισις ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων,*** εἰς

3 παρατετύχηκας; Συνεχῶς δ. Reisk. — 6 εἰς τὸ A — νοερὸν P, νοερὸν AD — 8 ποιητῶν ἡμίλογος AD — 11 πολιταὶς τι AD — φύσιν τίς AD — 15 ἀπομέρισται A — 17 ἀπὸ γῆς τινος AD — verba καὶ τὸ πνευμ. ἀπὸ πηγῆς τινὸς om. edd. Cor. et Sch. II et Crossley — 13 καὶ οὐδὲν D; γὰρ deest in A — οὐδὲν γὰρ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἔρχεται, ὡσπερ οὐδ' εἰς τὸ μὴ ὄν ἀπέρχεται con. Nauck. coll. 5, 13 et 11, 35; ceterum variat M. Anton. inter μὴ et οὐ, cf. 1, 15 et 16 — 21 τοιοῦτό τι οἷον con. Sch. II — 22 καὶ διάκρισις (aut διάλυσις) ante εἰς ταῦτά ponendum esse con. Gat. — 5 et 6, mox 7 et 8, 9 et 10, 14 et 15 capita uno tenore leguntur in A

ταῦτά. ὅλως δὲ οὐκ ἐφ' ᾧ ἂν τις αἰσχυνθείη· οὐ γὰρ παρὰ τὸ ἐξῆς τῷ νοερῷ ζώῳ, οὐδὲ παρὰ τὸν λόγον τῆς παρασκευῆς.

ε'. Ταῦτα οὕτως ὑπὸ τῶν τοιούτων πέφυκε γίνεσθαι, ἐξ ἀνάγκης· ὁ δὲ τοῦτο μὴ θέλων, θέλει τὴν συκῆν ὁπὸν μὴ ἔχειν. Ὅλως δ' ἐκεῖνο μέμνησο, ὅτι ἐντὸς ὀλιγίστου χρόνου καὶ σὺ καὶ οὗτος τεθνήξεσθε· μετὰ βραχὺ δὲ οὐδὲ ὄνομα ὑμῶν ὑπολειφθήσεται.

ζ'. Ἄρον τὴν ὑπόληψιν, ἦρται τὸ Βέβλαμμαι.
10 Ἄρον τὸ Βέβλαμμαι, ἦρται ἡ βλάβη.

η'. Ὁ χεῖρω αὐτὸν ἑαυτοῦ ἄνθρωπον οὐ ποιεῖ, τοῦτο οὐδὲ τὸν βίον αὐτοῦ χεῖρω ποιεῖ, οὐδὲ βλάπτει, οὔτε ἔξωθεν, οὔτε ἔνδοθεν.

θ'. Ἠνάγκασται ἡ τοῦ συμφέροντος φύσις τοῦτο
15 ποιεῖν.

ι'. Ὅτι πᾶν τὸ συμβαῖνον δικαίως συμβαίνει· ὃ, εἰ ἂν ἀκριβῶς παραφυλάσσης, εὐρήσεις· οὐ λέγω μόνον κατὰ τὸ ἐξῆς, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ ὡς ἂν ὑπό τινος ἀπονέμοντος τὸ κατ' ἀξίαν. Παραφύλασσε
20 οὖν, ὡς ἤρξω· καί, ὃ τι ἂν ποιῆς, σὺν τούτῳ ποιεῖ, σὺν τῷ ἀγαθῷ εἶναι, καθ' ὃ νενόηται ἰδίως ὁ ἀγαθός. Τοῦτο ἐπὶ πάσης ἐνεργείας σῶζε.

ια'. Μὴ τοιαῦτα ὑπολάμβανε, οἷα ὁ ὑβρίζων κρίνει, ἢ οἷά σε κρίνειν βούλεται· ἀλλ' ἴδε αὐτά, ὅποια
25 κατ' ἀλήθειάν ἐστι.

ιβ'. Δύο ταύτας ἐτοιμότητας ἔχειν ἀεὶ δεῖ· τὴν

4 γενέσθαι A — 5 οὐδὲ τοῦτο A — 7 ἐκεῖνω A; ἐκεῖνου con. Cor. — 7 τεθνήξεσθαι A — 12 χεῖρω οὐ ποιεῖ A — 14 Sch. sectiones 8 et 9 coniungere vult — ταῦτα ποιεῖν A — 18 ὅτι del. Mor. — ἔτι con. Reisk. — 21 σὺν τὸ P, τῷ A — 24 ὅποιαν A — 26 ἔχει A

μέν, πρὸς τὸ πρᾶξαι μόνον, ὅπερ ἂν ὁ τῆς βασιλικῆς καὶ νομοθετικῆς λόγος ὑποβάλλη, ἐπ' ὠφελείᾳ ἀνθρώπων· τὴν δέ, πρὸς τὸ μεταθέσθαι, εἰν ἄρα τις παρῆ διορθῶν καὶ μετάγων ἀπὸ τινος οἰήσεως. Τὴν 5 μέντοι μεταγωγὴν αἰεὶ ἀπὸ τινος πιθανότητος, ὡς δικαίου, ἢ κοινωφελοῦς, γίνεσθαι, καὶ τὰ παραπλήσια τοιαῦτα μόνον εἶναι δεῖ, οὐχ ὅτι ἡδύ, ἢ ἔνδοξον ἐφάνη.

ιγ'. Λόγον ἔχεις; — Ἐχω. — Τί οὖν οὐ χρᾶ; 10 τούτου γὰρ τὸ ἑαυτοῦ ποιοῦντος, τί ἄλλο θέλεις;

ιδ'. Ἐνυπέστης, ὡς μέρος. Ἐναφανισθήσῃ τῷ γεννησαντι· μᾶλλον δὲ ἀναληφθήσῃ εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ τὸν σπερματικὸν κατὰ μεταβολήν.

ιε'. Πολλὰ λιβανωτοῦ βωλόρια ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ 15 βωμοῦ· τὸ μὲν προκατέπεσεν, τὸ δὲ ὕστερον· διαφέρει δ' οὐδέν.

ισ'. Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν θεὸς αὐτοῖς δόξεις, οἷς νῦν θηρίου καὶ πίθηκος, εἰν ἀνακάμψης ἐπὶ τὰ δόγματα, καὶ τὸν σεβασμὸν τοῦ λόγου. 20

ιζ'. Μὴ ὡς μύρια μέλλων ἔτη ζῆν. Τὸ χρεῶν ἐπήρηται· ἕως ζῆς, ἕως ἕξεστιν, ἀγαθὸς γενοῦ.

ιη'. Ὅσῃν ἀσχολίαν κερδαίνει, ὁ μὴ βλέπων, τί ὁ πλησίον εἶπεν, ἢ ἔπραξεν, ἢ διενοήθη· ἀλλὰ μόνον τί αὐτὸς ποιεῖ, ἵνα αὐτὸ τοῦτο δίκαιον ἦ, καὶ ὄσιον, 25

6 δεῖ pro αἰεὶ conii. Reisk. — 7 παραπαίονα A; παραπήγματα conii. Sch.; an παραπαίοντα s. παραφέροντα? — ὡς δίκαιον καὶ κοινωφελὲς καὶ τὰ παραπλήσια τοιαῦτα, γίνεσθαι δεῖ conii. Mor. — 11 τοῦτο A — 12 ἀνυπέστης et ἀναφανισθήσῃ A — 15 pro βωλόρια restituere videtur χονδρία Nauck. — 19 ἀποκάμψης Gat. — 21 τὸ χρεὸς A — 22 γένου v., γενοῦ A — 23 εὐσχολίαν conii. Gat., ἀχολίαν conii. Sch. I

ἢ κατὰ τὸν ἀγαθὸν* μὴ μέλαν ἦθος περιβλέπεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῆς γραμμῆς τρέχειν ὀρθόν, μὴ διεφθιμμένον.

ιδ'. Ὁ περὶ τὴν ὑστεροφημίαν ἐπτοημένος οὐ
5 φαντάζεται, ὅτι ἕκαστος τῶν μεμνημένων αὐτοῦ τά-
χιστα καὶ αὐτὸς ἀποθανεῖται· εἶτα πάλιν [καὶ αὐτὸς]
ὁ ἐκεῖνον διαδεξάμενος, μέχρι καὶ πᾶσα ἡ μνήμη
ἀποσβῆ διὰ ἐπτοημένων καὶ σβεννυμένων προιοῦσα.
Υπόθου δ', ὅτι καὶ ἀθάνατοι μὲν οἱ μεμνησόμενοι,
10 ἀθάνατος δ' ἡ μνήμη· τί οὖν τοῦτο πρὸς σέ; καὶ οὐ
λέγω, ὅτι οὐδὲν πρὸς τὸν τεθνηκότα· ἀλλὰ πρὸς τὸν
ζῶντα τί ὁ ἔπαινος; πλὴν ἄρα δι' οἰκονομίαν τινά·
πάρες γὰρ νῦν ἀκαίρως τὴν φυσικὴν δόσιν· ἄλλου
τινὸς ἐχόμενον λόγου λοιπόν*.

15 κ'. Πᾶν τὸ καὶ ὀπωσοῦν καλὸν ἐξ ἑαυτοῦ καλὸν
ἐστὶ, καὶ ἐφ' ἑαυτὸ καταλήγει, οὐκ ἔχον μέρος ἑαυτοῦ
τὸν ἔπαινον. Οὔτε γοῦν χεῖρον, ἢ κρεῖττον γίνεται
τὸ ἐπαινούμενον. Τοῦτό φημι καὶ ἐπὶ τῶν κοινότε-
ρον καλῶν λεγομένων· οἷον ἐπὶ τῶν ὑλικῶν, καὶ ἐπὶ
20 τῶν τεχνικῶν κατασκευασμάτων· τό γε δὴ ὄντως κα-
λὸν τινὸς χρεῖαν ἔχει; οὐ μᾶλλον, ἢ νόμος, οὐ μᾶλ-

1 ἢ κατὰ τὸν ἀγαθὸν, μὴ διεφθιμμένον A omissis ceteris — κατὰ τὸν Ἀγάθωνα conī. Xyl.; δεῖ γὰρ τὸν ἀγαθὸν conī. Mor.; μὴ ἄλλων (pro μὴ μέλαν) ego conieci l. l. p. 176 — 6 καὶ αὐτὸς deest in AD; αὐτὸς delendum put. Nauck. — 8 μεμνημένων conī. Nauck. pro ἐπτοημένων; cf. 7, 3 — 10 οὐδὲν λέγω ὅτι πρὸς τὸν τεθν. v.; οὐ λέγω ὅτι οὐδὲν AD — 14 ἐχομένην AD — πάρες οὖν (?) νῦν εὐκαίρως τὴν φυσικὴν δόσιν ἄλλου τινὸς ἐχομένην conī. Sch. I; παρῆς vel παρήης conī. Gat.; ἔχομαι Reisk. — 16 ἐφ' ἑαυτῶ v., ἐφ' ἑαυτὸ A — 17 οὔτε κρεῖττον conī. Nauck. — 19 καλὸν λεγομένων A — 20 τὸ δὲ δὴ v., τό γε δὴ A — οὐ τινος vel τίνος conī. Gat., ἐπαίνου τινὸς conī. Sch. I

λου, ἢ ἀλήθεια, οὐ μᾶλλον, ἢ εὐνοια, ἢ αἰδώς. Τί τούτων διὰ τὸ ἐπαινέσθαι καλόν ἐστιν, ἢ ψεγόμενον φθείρεται; σμαράγδιον γὰρ ἑαυτοῦ χεῖρον γίνεται, ἐὰν μὴ ἐπαινῆται; τί δὲ χρυσός, ἐλέφας, πορφύρα, λύρα, μαχαίριον, ἀνθύλλιον, δενδρόφιον;

5

κα'. Εἰ διαμένουσιν αἱ ψυχαί, πῶς αὐτάς ἐξ αἰδίου χωρεῖ ὁ ἀήρ; — Πῶς δὲ ἡ γῆ χωρεῖ τὰ τῶν ἐκ τοσούτου αἰῶνος θαπτομένων σώματα; ὥσπερ γὰρ ἐνθάδε ἡ τούτων πρὸς ἥντινα ἐπιδιαμονὴν μεταβολὴ καὶ διάλυσις χώραν ἄλλοις νεκροῖς ποιεῖ· οὕτως αἱ 10 εἰς τὸν ἀέρα μεθιστάμεναι ψυχαί, ἐπὶ ποσὸν συμμεῖνασαι, μεταβάλλουσι καὶ χέονται καὶ ἐξάπτονται, εἰς τὸν τῶν ὄλων σπερματικὸν λόγον ἀναλαμβάνομεναι, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον χώραν ταῖς προσσυνοικιζομέναις παρέχουσι. Τοῦτο δ' ἂν τις ἀποκρίναιτο ἐφ' 15 ὑποθέσει τοῦ τὰς ψυχὰς διαμένειν. Χρῆ δὲ μὴ μόνον ἐνθυμεῖσθαι τὸ πλῆθος τῶν θαπτομένων οὕτως σωμάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ τῶν ἐκάστης ἡμέρας ἐσθιομένων ζώων ὑφ' ἡμῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ζώων. Ὅσος γὰρ ἀριθμὸς καταναλίσκεται, καὶ οὕτως πῶς θάπτεται, 20 ἐν τοῖς τῶν τρεφομένων σώμασι; καὶ ὅμως δέχεται ἡ χώρα αὐτὰ διὰ τὰς ἐξαιματώσεις, διὰ τὰς εἰς τὸ ἀερῶδες ἢ πυρῶδες ἀλλοιώσεις.

4 πορφύρα μαχαίριον P, πορφύρα λύρα μαχαίριον AD — 8 θαπτόμενα Gat. — 9 μετὰ ποσὴν τινα ἐπιδιαμονὴν conī. Cas. — 11 μεθισταμένοι A; μεθεσταμένοι conī. Menag. — 14 πρὸς ταῖς συνοικιζομέναις AD, προσσυνοικιζομέναις P, προσσυνοικιζομέναις conī. Gat. — 15 τοῦτο δ' ἂν τις — διαμένειν scholiastae attribuit Nauck. — 18 ἀλλὰ καὶ τῶν D — 22 αὕτη PAD, αὐτὰ conī. Gat. — καὶ τὰς (pro διὰ τὰς εἰς κτέ.) conī. Cor.; an διὰ — ἀλλοιώσεις glossema est?

Τίς ἐπὶ τούτου ἡ ἱστορία τῆς ἀληθείας; διαίρεσις εἰς τὸ ὑλικόν, καὶ εἰς τὸ αἰτιῶδες.

κβ'. Μὴ ἀπορῥέμβεσθαι· ἀλλ' ἐπὶ πάσης ὁρμῆς τὸ δίκαιον ἀποδιδόναι, καὶ ἐπὶ πάσης φαντασίας σώ-
5 ζειν τὸ καταληπτικόν.

κγ'. Πᾶν μοι συναρμόζει, ὃ σοὶ εὐάρμοστόν ἐστιν, ὦ κόσμε. Οὐδέν μοι πρόωρον, οὐδὲ ὕψιμον, τὸ σοὶ εὐκαιρον. Πᾶν μοι καρπός, ὃ φέρουσιν αἱ σαὶ ὦραι, ὦ φύσις· ἐκ σοῦ πάντα, ἐν σοὶ πάντα, εἰς σὲ πάντα.
10 Ἐκεῖνος μὲν φησι· Πόλι φίλη Κέκροπος· σὺ δὲ οὐκ ἔρεῖς· Ὡ πόλι φίλη Διός;

κδ'. Ὀλίγα προῆσσε, φησὶν, εἰ μέλλεις εὐθυμήσειν· μήποτε ἄμεινον τἀναγκαῖα πράσσειν, καὶ ὅσα ὁ τοῦ φύσει πολιτικοῦ ζῶου λόγος αἰρεῖ, καὶ ὡς
15 αἰρεῖ; Τοῦτο γὰρ οὐ μόνον τὴν ἀπὸ τοῦ καλῶς πράσσειν εὐθυμίαν φέρει, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ ὀλίγα πράσσειν. Τὰ πλεῖστα γάρ, ὧν λέγομεν καὶ πράσσομεν, οὐκ ἀναγκαῖα ὄντα, ἐάν τις περιέλη, εὐσυχλω-
20 ἔτερος καὶ ἀταρακτότερος ἔσται. Ὅθεν δεῖ καὶ παρ' ἕκαστα ἑαυτὸν ὑπομιμνήσκειν, μὴ τι τοῦτο οὐ τῶν ἀναγκαίων; Δεῖ δὲ μὴ μόνον πράξεις τὰς μὴ ἀναγκαίας περιαιρεῖν, ἀλλὰ καὶ φαντασίας· οὕτως γὰρ οὐδὲ πράξεις παρέλκουνσαι ἐπακολουθήσουσι.

κε'. Πείρασον, πῶς σοι χωρεῖ καὶ ὁ τοῦ ἀγαθοῦ

1 ἐπὶ — καὶ des. in A — 5 τὸν καταληπτικόν A — 6 ὃ σοὶ εὐκ. conl. Sch. II — 10 πολλοὶ γίλοι bis A — 12 πρίν σε A — 13 μήποτε ἄμεινον τἀναγκαῖα PA, μηδὲν ἄμεινον τοῦ ἀναγκαῖα conl. Xyl., μήποτε ἄμεινον τὸ τἀν. conl. Cor. — 15 μόνην A — 16 εὐθυμίαν — πράσσειν des. in A — 19 ἀταρακτότερος A — ὅθεν δὴ A — 20 τῶν οὐκ ἀναγκαίων conl. Mor. — 21 δεῖ δὲ οὐ A — 23 ἐνακολουθήσουσι A

ἀνθρώπου βίος, τοῦ ἀρεσκομένου μὲν τοῖς ἐκ τῶν ὄλων ἀπονεμομένοις, ἀρκονμένου δὲ τῇ ἰδίᾳ πράξει δικαία καὶ διαθέσει εὐμενεῖ.

κς'. Ἐώρακας ἐκεῖνα; ἴδε καὶ ταῦτα. Σεαυτὸν μὴ τάρασσε· ἄπλωσον σεαυτόν. Ἀμαρτάνει τις; ἑαυτῷ 5 ἀμαρτάνει. Συμβέβηκέ σοί τι; καλῶς· ἐκ τῶν ὄλων ἀπ' ἀρχῆς σοι συγκαθείμαρτο, καὶ συνεκλώθητο πᾶν τὸ συμβαῖνον. Τὸ δ' ὄλον, βραχὺς ὁ βίος· κερδαντέον τὸ παρὸν σὺν εὐλογιστίᾳ καὶ δίκῃ. Νῆφε ἀνειμέμενος. 10

κζ'. Ἦτοι κόσμος διατεταγμένος, ἢ κνκεῶν, συμπεφορημένος μὲν, ἀλλὰ κόσμος. Ἦ ἐν σοὶ μὲν τις κόσμος ὑφίστασθαι δύναται; ἐν δὲ τῷ παντὶ ἀκοσμία; καὶ ταῦτα οὕτως πάντων διακεκριμένων καὶ διακεχυμένων καὶ συμπαθῶν. 15

κη'. Μέλαν ἦθος, θῆλυ ἦθος, περισκελὲς ἦθος, θηριῶδες, παιδαριῶδες, βοσκηματῶδες, βλακικόν, κίβδηλον, βωμολόχον, καπηλικόν, τυραννικόν.

κθ'. Εἰ ξένος κόσμου ὁ μὴ γνωρίζων τὰ ἐν αὐτῷ ὄντα, οὐχ ἦττον ξένος καὶ ὁ μὴ γνωρίζων τὰ γινόμενα. 20 Φυγὰς, ὁ φεύγων τὸν πολιτικὸν λόγον· τυφλός, ὁ καταμύων τῷ νοερωῖ ὄμματι· πτωχός, ὁ ἐνδεὴς ἐτέρου, καὶ μὴ πάντα ἔχων παρ' ἑαυτοῦ τὰ εἰς τὸν βίον χρήσιμα. Ἀπόστημα κόσμου, ὁ ἀφιστάμενος καὶ χω-

5 τέρας σε A — 6 συμβέβηκέ σοί τι καλῶς v., κακῶς conl. Upton. ad. Arr. Diss. I, 12, 15; συμβέβηκέ σοί τι; καλῶς conl. Cas. — 7 ἀπ' ἀρχῆς ὡ συγκαθήμαρτον A — 8 κερδαντες A — 9 ἀνειμέμως A, ἀνειμένως conl. Sch. — 11 συμπεφορημένος conl. Sch. — 12 ἀλλὰ κόσμῳ conl. Reisk. — 17 βοσκηματῶδες παιδαριῶδες A — 19 τὰ ἑαυτῷ ὄντα A — 21 σφαγὰς ὁ φεύγων A — 22 ὁ ἐνδεὴς ὁ ἐτέρου A — 23 τὰ ante εἰς om. A

ρίζων ἑαυτὸν τοῦ τῆς κοινῆς φύσεως λόγου, διὰ τοῦ
 δυσαρεστεῖν τοῖς συμβαίνουσιν· ἐκείνη γὰρ φέρει τοῦτο,
 ἢ καὶ σὲ ἤνεγκεν· ἀπόσχισμα πόλεως, ὃ τὴν ἰδίαν
 ψυχὴν τῆς τῶν λογικῶν ἀποσχίζων, μιᾶς οὔσης.

5 λ'. Ὁ μὲν χωρὶς χιτῶνος φιλοσοφεῖ, ὃ δὲ χωρὶς
 βιβλίου· ἄλλος οὕτως ἡμίγυμνος. "Αρτους οὐκ ἔχω,
 φησί, καὶ ἐμμένω τῷ λόγῳ. — Ἐγὼ δὲ τροφὰς
 τὰς ἐκ τῶν μαθημάτων οὐκ ἔχω, καὶ ἐμμένω.

λα'. Τὸ τεχνίον, ὃ ἔμαθες, φίλει, τούτῳ προσ-
 10 αναπαύου· τὸ δὲ ὑπόλοιπον τοῦ βίου διεξέλθε, ὡς
 θεοῖς μὲν ἐπιτετροφῶς τὰ σεαυτοῦ πάντα ἐξ ὅλης τῆς
 ψυχῆς, ἀνθρώπων δὲ μηδενὸς μήτε τύραννον μήτε
 δοῦλον σεαυτὸν καθιστάς.

λβ'. Ἐπινόησον, λόγου χάριν, τοὺς ἐπὶ Οὔεσπα-
 15 σιανοῦ καιροῦς, ὕψει ταῦτα πάντα· γαμοῦντας, παιδο-
 τροφοῦντας, νοσοῦντας, ἀποθνήσκοντας, πολεμοῦντας,
 ἐορτάζοντας, ἐμπορευομένους, γεωργοῦντας, κολακεύ-
 οντας, αὐθαδιζομένους, ὑποπτεύοντας, ἐπιβουλεύοντας,
 ἀποθανεῖν τινὰς εὐχομένους, γογγύζοντας ἐπὶ τοῖς
 20 παροῦσιν, ἐρώντας, θησαυρίζοντας, ὑπατείας, βασιλείας
 ἐπιθυμοῦντας. οὐκοῦν ἐκεῖνος μὲν ὃ τούτων βίος οὐκ
 ἔτι οὐδαμοῦ. Πάλιν ἐπὶ τοὺς καιροῦς τοὺς Τραϊανοῦ
 μετάβηθι· πάλιν τὰ αὐτὰ πάντα. τέθνηκε κάκεινος ὃ

6 οὔτως PA, οὔτος conl. Menag. — ἡμίγυμνος A — 7 ἐγὼ
 δὲ τροφὰς — ἐμμένω scholiastae attribuit Nauck. — 8 ἐκ
 μαθημάτων v., ἐκ τῶν μαθ. A — 9 ὃν ἔμαθες φ. τοῦτο A —
 12 ἀνθρώπων δὲ μηδὲν μηδενὸς A — 13 ἑαυτὸν v., σεαυτὸν
 A — 14 σοῦ (s. τοῦ?) λόγου χάριν A — Οὔεσπεσιανοῦ A —
 15 ταῦτά s. τὰ αὐτὰ Gat. — παιδιοτροφοῦντας Gat. — 21
 ἐκεῖνος μὲν ὃ τούτου βίος A — 22 τοὺς Τραϊανοῦ P, τοῦ Τρ.
 A; idem Gat. — 23 πάλιν τὰ ἑαυτοῦ πάθη A; an τὰ αὐτὰ
 πάθη?

βίος. Ὅμοίως καὶ τὰς ἄλλας ἐπιγραφὰς χρόνων καὶ ὄλων ἐθνῶν ἐπιθεώρει, καὶ βλέπε, πόσοι κατενταθέντες μετὰ μικρὸν ἔπεσον, καὶ ἀνελύθησαν εἰς τὰ στοιχεῖα. Μάλιστα δὲ ἀναπολητέον ἐκείνους, οὓς αὐτὸς ἔγνωσ κενὰ σπωμένους, ἀφέντας ποιεῖν τὸ κατὰ τὴν 5
ιδίαν κατασκευὴν, καὶ τούτου ἀπρὶξ ἔχεσθαι, καὶ τούτῳ ἀρκεῖσθαι. Ἀναγκαῖον δὲ ᾧδε τὸ μεμνηῆσθαι, ὅτι καὶ ἡ ἐπιστροφή καθ' ἐκάστην πράξιν ἰδίαν ἀξίαν ἔχει καὶ συμμετρίαν. Οὕτως γὰρ οὐκ ἀποδυσπετήσεις, ἐὰν μὴ ἐπὶ πλεόν, ἢ προσῆκε, περὶ τὰ ἐλάσσω καταγίνῃ. 10

λγ'. Αἱ πάλαι συνήθειαι λέξεις γλωσσήματα νῦν οὕτως οὖν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν πάλαι πολυμνητῶν νῦν τρόπον τινὰ γλωσσήματά ἐστι, Κάμιλλος, Καίσιων, Ουόλεσος, Λεοννάτος, κατ' ὀλίγον δὲ καὶ Σκιπίων, καὶ Κάτων, εἶτα καὶ Αὔγουστος, εἶτα καὶ Ἀδριανὸς, 15
καὶ Ἀντωνῖνος. Ἐξίτηλα γὰρ πάντα καὶ μυθώδη ταχὺ γίνεται· ταχὺ δὲ καὶ παντελὴς λήθη κατέχωσεν. Καὶ ταῦτα λέγω ἐπὶ τῶν θαυμαστῶς πως λαμψάντων. Οἱ γὰρ λοιποὶ ἅμα τῷ ἐκπνεῦσαι, ἄϊστοι, ἄπυστοι. Τί δὲ καὶ ἔστιν ὅλως τὸ ἀείμνηστον; ὄλον κενόν. Τί 20
οὖν ἐστι, περὶ ὃ δεῖ σπουδῆν εἰσφέρεισθαι; ἐν τούτῳ, διάνοια δικαία, καὶ πράξεις κοινωνικαὶ, καὶ λόγος, οἷος μήποτε διαψεύσασθαι, καὶ διάθεσις ἀσπαζομένη πᾶν τὸ συμβαῖνον, ὡς ἀναγκαῖον, ὡς γνώριμον, ὡς ἀπ' ἀρχῆς τοιαύτης καὶ πηγῆς ῥέον. 25

4 καὶ μάλιστα δὲ Gat. — 6 τοῦτο ἀρκεῖσθαι A — 11 νῦν γλωσσήματα A — 14 μετ' ὀλίγον con. Sch. — καὶ ante Σκιπίων om. Gat. — 19 ἀϊστοι ἄποιστοι A — 20 τὸ ante ἀείμνηστον om. Gat. — 21 περὶ ὃ δὴ A — 23 μήτε A — 25 ἀπ' ἀρχῆς τῆς αὐτῆς con. Menag., καὶ τῆς γῆς A

λδ'. Ἐκὼν σεαυτὸν τῇ Κλωθοῖ συνεπιδίδου, παρέχων συννησαι, οἷστισί ποτε πράγμασι βούλεται.

λε'. Πᾶν ἐφήμερον, καὶ τὸ μνημονεῦον, καὶ τὸ μνημονευόμενον.

5 λς'. Θεώρει διηνεκῶς πάντα κατὰ μεταβολὴν γινόμενα καὶ ἐθίζου ἐννοεῖν, ὅτι οὐδὲν οὕτως φιλεῖ ἢ τῶν ὄλων φύσις, ὡς τὸ τὰ ὄντα μεταβάλλειν, καὶ ποιεῖν νέα ὅμοια. Σπέρμα γὰρ τρόπον τινὰ πᾶν τὸ ὄν τοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐσομένου. Σὺ δὲ μόνον σπέρματα
10 φαντάξῃ τὰ εἰς γῆν ἢ μήτραν καταβαλλόμενα· τοῦτο δὲ λίαν ἰδιωτικόν.

λζ'. Ἦδη τεθνήξῃ, καὶ οὐπω οὔτε ἀπλοῦς, οὔτε ἀτάραχος, οὔτε ἀνύποπτος τοῦ βλαβῆναι ἂν ἐξῶθεν, οὔτε ἴλεως πρὸς πάντας, οὔτε τὸ φρονεῖν ἐν μόνῳ
15 τῷ δικαιοπραγεῖν τιθέμενος.

λη'. Τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν διάβλεπε, καὶ τοὺς φρονίμους, οἷα μὲν φεύγουσιν, οἷα δὲ διῶκουσιν.

λθ'. Ἐν ἀλλοτριῷ ἡγεμονικῷ κακὸν σὸν οὐχ ὑφίσταται· οὐδὲ μὴν ἐν τινι τροπῇ καὶ ἑτεροιώσει τοῦ
20 περιέχοντος. Ποῦ οὖν; ὅπου τὸ περὶ κακῶν ὑπολαμβάνον σοί ἐστι. Τοῦτο οὖν μὴ ὑπολαμβάνέτω, καὶ πάντα εὖ ἔχει. Κἂν τὸ ἐγγυτάτω αὐτοῦ, τὸ σωματίον, τέμνηται, καίηται, διαπυῖσκηται, σήπηται, ὅμως τὸ ὑπολαμβάνον περὶ τούτων μόριον ἡσυχάζετω· τουτ-

1 Κλωθὴ Α — 5 κατὰ μεταβολὴν γινόμενα γίνεται ν., γινόμενα (omisso γίνεται) Α; ὡς πάντα κατὰ μεταβ. γινόμενα γίνεται conī. Cor. — 11 διωτικόν Α — 12 ἀπλῶς Α — 15 τὸ δικαιοπραγεῖν Α — 16 καὶ τῶν φρονίμων conī. Sch., καὶ τὰς φροντίδας conī. Gat. — 18 κακὸν τὸ ὄν Α — 19 οὐδὲ μὲν ΡΑ; οὐδὲ μὴν conī. Gat. — ἑτερώσει Gat. — 22 τῷ ἐγγυτάτω Α — σωματίων Ρ, σωματίον Α — 24 τοιοῦτόν ἐστι ΡΑ, τουτέστι conī. Gat.

ἔστι, κρινέτω, μήτε κακόν τι εἶναι, μήτε ἀγαθόν, ὃ ἐπίσης δύναται κακῷ ἀνδρὶ καὶ ἀγαθῷ συμβαίνειν. Ὁ γὰρ *** καὶ τῷ κατὰ φύσιν βιοῦντι ἐπίσης συμβαίνει, τοῦτο οὔτε κατὰ φύσιν ἔστιν, οὔτε παρὰ φύσιν.

μ'. Ὡς ἐν ζῶον τὸν κόσμον, μίαν οὐσίαν καὶ ψυ- 5
χὴν μίαν ἐπέχον, συνεχῶς ἐπινοεῖν· καὶ πῶς εἰς αἰ-
σθησιν μίαν τὴν τούτου πάντα ἀναδίδοται· καὶ πῶς
ὁρμῇ μιᾷ πάντα πράσσει· καὶ πῶς πάντα πάντων τῶν
γινομένων συναίτια· καὶ οἷα τις ἢ σύλλησις καὶ συμ-
μήρουσις. 10

μα'. Ψυχάριον εἶ, βασιτάξον νεκρόν, ὡς Ἐπίκτητος
ἔλεγεν.

μβ'. Οὐδέν ἐστι κακόν τοῖς ἐν μεταβολῇ γινομένοις·
ὡς οὐδὲ ἀγαθόν ἐκ μεταβολῆς ὑφισταμένοις.

μγ'. Ποταμός τις ἐκ τῶν γινομένων καὶ θεῦμα 15
βίαιον ὁ αἰών· ἅμα τε γὰρ ὠφθη ἕκαστον, καὶ παρ-
ενήνεκται, καὶ ἄλλο παραφέρεται, τὸ δὲ ἐνεχθήσεται.

μδ'. Πᾶν τὸ συμβαῖνον οὕτως σύλληθες καὶ γνώ-
ριμον, ὡς τὸ ῥόδον ἐν τῷ ἔαρι, καὶ ὀπώρα ἐν τῷ θέ-
ρει· τοιοῦτον γὰρ καὶ νόσος, καὶ θάνατος, καὶ βλασ- 20
φημία, καὶ ἐπιβουλή, καὶ ὅσα τοὺς μωροὺς εὐφραίνει,
ἢ λυπεῖ.

με'. Τὰ ἐξῆς ἀεὶ τοῖς προηγησαμένοις οἰκείως ἐπι-
γίνεται· οὐ γὰρ οἶον καταρίθμησις τίς ἐστιν ἀπηρη-
μένως καὶ μόνον τὸ κατηναγκασμένον ἔχουσα, ἀλλὰ 25

3 καὶ τῷ παρὰ φύσιν inserendum put. Cas. et Gat. —
4 οὔτε τοῦτο PA, τοῦτο οὔτε conī. Cor. — 13 οἷς (pro τοῖς)
ἐν μεταβολῇ γινομένοις οὐδέν ἐστιν κακόν A — 14 ἀγαθόν ἐκ
μεταβολῆς ὑφισταμένοις PA; τοῖς ἐκ μ. ὑφ. conī. Cor. — 15 πο-
ταμός τις ἐστὶ τῶν γιν. conī. Nauck. — 19 ἄερι A — 24 ἀπηρ-
τημένων conī. Gat.; ἀπηρημένως μόνον conī. Sch. II

συνάφεια εὐλογος· καὶ ὥσπερ συντέτακται συνηρμοσμέ-
ως τὰ ὄντα, οὕτως τὰ γινόμενα οὐ διαδοχὴν ψιλὴν,
ἀλλὰ θαυμαστὴν τινα οἰκειότητα ἐμφαίνει.

μς'. Ἀεὶ τοῦ Ἡρακλειτείου μεμνησθαι· ὅτι γῆς
5 θάνατος, ὕδωρ γενέσθαι, καὶ ὕδατος θάνατος, ἀέρα
γενέσθαι, καὶ ἀέρος πῦρ, καὶ ἔμπαλιν. Μεμνησθαι
δὲ καὶ τοῦ ἐπιλανθανομένου, ἧ ἡ ὁδὸς ἄγει· καὶ ὅτι,
ᾧ μάλιστα διηνεκῶς ὁμιλοῦσι, λόγῳ τῷ τὰ ὅλα διοι-
κοῦντι, τούτῳ διαφέρονται· καὶ οἷς καθ' ἡμέραν ἐγκυ-
10 ροῦσι, ταῦτα αὐτοῖς ξένα φαίνεται. καί, ὅτι οὐ δεῖ
ὥσπερ καθεύδοντας ποιεῖν καὶ λέγειν· καὶ γὰρ καὶ
τότε δοκοῦμεν ποιεῖν καὶ λέγειν· καὶ ὅτι οὐ δεῖ ὥσ-
περ παῖδας τοκέων, ὧν τοῦτ' ἔστι· κατὰ ψιλόν, καθότι
παρειλήφαμεν.

15 μς'. Ὡσπερ εἶ τις σοι θεῶν εἶπεν, ὅτι αὔριον τε-
θνήξῃ, ἢ πάντως γε εἰς τρίτην, οὐκ ἔτ' ἂν παρὰ μέγα
ἐποιοῦ, τὸ εἰς τρίτην μᾶλλον, ἢ αὔριον, εἶ γε μὴ ἐσχά-
τως ἀγεννῆς εἶ· πόσον γὰρ ἔστι τὸ μεταξύ; οὕτως
καὶ τὸ εἰς πολλοστὸν ἔτος μᾶλλον, ἢ αὔριον, μηδὲν
20 μέγα εἶναι νόμιζε.

μη'. Ἐννοεῖν συνεχῶς, πόσοι μὲν ἰατροὶ ἀποτεθνή-
κασι, πολλάκις τὰς ὄφρως ὑπὲρ τῶν ἀφρώστων συ-
σπάσαντες· πόσοι δὲ μαθηματικοί, ἄλλων θανάτους,
ὡς τι μέγα, προειπόντες· πόσοι δὲ φιλόσοφοι, περὶ

2 οὐ διαδοχὴν — τινα des. in A — 7 οἱ ἡ ὁδὸς ἄγει D —
9 ἀκυροῦσαν A, in D hoc verb. deest — 11 καὶ γὰρ τότε γ.,
καὶ γὰρ καὶ τότε A — 12 καὶ ὅτι οὐ δεῖ παῖδας τοκέων ὧν
τοῦτ' ἔστι PAD; ὥσπερ add. Gat. (ὅτι οὐ δεῖ ὥσπερ παῖδας
τουτέστι, κατὰ ψιλόν, καθότι (παρὰ?) τῶν τοκέων παρειλήφα-
μεν id. con.) — ὧν del Menag. — 16 πάντως εἰς τρίτην γ.
πάντως γε A — 19 καὶ εἰς τὸ πολλοστὸν D — 22 ὄφρους A

θανάτου, ἢ ἀθανασίας, μυρία διατεινόμενοι· πόσοι δὲ ἀριστεῖς, πολλοὺς ἀποκτείναντες· πόσοι δὲ τύραννοι, ἔξουσία ψυχῶν μετὰ δεινοῦ φρουράματος ὡς ἀθάνατοι κεκρημένοι· πόσαι δὲ πόλεις ὄλαι, ἴν' οὕτως εἶπω, τεθνήκασιν, Ἑλίκη, καὶ Πομπήϊοι, καὶ Ἡρακλάνον καὶ 5 καὶ ἄλλαι ἀναρίθμητοι. Ἐπιθι δὲ καὶ ὄσους οἶδας, ἄλλον ἐπ' ἄλλω· ὁ μὲν τοῦτον κηδεύσας, εἶτα ἐξετάθη, ὁ δὲ ἐκείνον· πάντα δὲ ἐν βραχεῖ. Τὸ γὰρ ὄλον, κατιδεῖν αἰεὶ τὰ ἀνθρώπινα, ὡς ἐφήμερα καὶ εὐτελεῖ· καὶ ἐχθρὸς μὲν μυχάριον, αὔριον δὲ τάριχος, ἢ τέφρα. 10 Τὸ ἀκαριαῖον οὖν τούτου τοῦ χρόνου κατὰ φύσιν διεληθεῖν, καὶ ἴλεων καταλῦσαι, ὡς ἂν εἰ ἐλαία πέπειρος γενομένη ἐπιπτεν, εὐφημοῦσα τὴν ἐνεγκοῦσαν, καὶ χάριν εἶδυα τῷ φύσαντι δένδρω.

μθ'. Ὅμοιον εἶναι τῇ ἄκρῳ, ἢ διηνεκῶς τὰ κύματα 15 προσρήσεται· ἢ δὲ ἔστηκε, καὶ περὶ αὐτὴν κοιμίζεται τὰ φλεγμήναντα τοῦ ὕδατος.

Ἀτυχῆς ἐγώ, ὅτι τοῦτό μοι συνέβη. — Οὐ-
μενοῦν· ἀλλ', Εὐτυχῆς ἐγώ, ὅτι, τούτου μοι συμ-
βεβηκότος, ἄλυπος διατελῶ, οὔτε ὑπὸ τοῦ παρ- 20
όντος θραυόμενος, οὔτε τὸ ἐπιὸν φοβούμενος.
Συμβῆναι μὲν γὰρ τὸ τοιοῦτο παντὶ ἐδύνατο· ἄλυπος
δὲ οὐ πᾶς ἐπὶ τούτῳ ἂν διετέλεσε. Διὰ τί οὖν ἐκείνο
μᾶλλον ἀτύχημα, ἢ τοῦτο εὐτύχημα; λέγεις δὲ ὅλως
ἀτύχημα ἀνθρώπου, ὃ οὐκ ἔστιν ἀπότευγμα τῆς φύ- 25

5 Ἑλίκοι A — Ἡράκλανον v., Ἡρακλάνον A — 8 τὸ γὰρ ὄλα PA, ὄλον conl. Cas. — 11 τοῦτο v., τούτου A — 12 ἂν ἢ ἐλαία A — 13 τὴν ἐνεγκοῦσαν ὄραν conl. Nauck. — 18 Ab Ἀτυχῆς in omn. codd. novum orditur caput — 20 οὔτε ὑπὸ παρόντος PA τοῦ παρόντος X — 21 οὔτε ἐπιὸν P, οὐ τὸ ἐπιὸν A, οὔτε τὸ ἐπιὸν X

σεως τοῦ ἀνθρώπου; ἀπότευγμα δὲ τῆς φύσεως τοῦ
 ἀνθρώπου εἶναι δοκεῖ σοι, ὃ μὴ παρὰ τὸ βούλημα τῆς
 φύσεως αὐτοῦ ἐστι; Τί οὖν; τὸ βούλημα μεμάθηκας·
 μὴ τι οὖν τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο κωλύει σε δίκαιον
 5 εἶναι, μεγαλόψυχον, σώφρονα, ἔμφρονα, ἀπρόπτωτον,
 ἀδιάψευστον, αἰδήμονα, ἐλεύθερον, τᾶλλα, ὧν παρόν-
 των ἢ φύσις ἢ τοῦ ἀνθρώπου ἀπέχει τὰ ἴδια; Μέ-
 μνησο λοιπὸν ἐπὶ παντὸς τοῦ εἰς λύπην σε προαγομέ-
 νου, τούτῳ χρῆσθαι τῷ δόγματι· οὐχ ὅτι τοῦτο ἀτύχημα,
 10 ἀλλὰ τὸ φέρειν αὐτὸ γενναίως εὐτύχημα.

ν'. Ἰδιωτικὸν μὲν, ὅμως δὲ ἀνυστικὸν βοήθημα
 πρὸς θανάτου καταφρόνησιν, ἢ ἀναπόλησιν τῶν γλί-
 σχρως ἐνδιατριψάντων τῷ ζῆν. Τί οὖν αὐτοῖς πλέον,
 ἢ τοῖς ἀώροις; πάντως ποῦ ποτε κεῖνται, Καδικιανός,
 15 Φάβιος, Ἰουλιανός, Λέπιδος, ἢ εἴ τις τοιοῦτος, οἱ πολ-
 λούς ἐξήνεγκαν, εἶτα ἐξηνέχθησαν· ὅλον, μικρὸν ἐστὶ
 τὸ διάστημα, καὶ τοῦτο δι' ὄσων, καὶ μεθ' οἴων ἐξ-
 αντλούμενον, καὶ ἐν οἴῳ σωματίῳ; Μὴ οὖν ὡς πρᾶγμα.
 Βλέπε γὰρ ὀπίσω τὸ ἀχανὲς τοῦ αἰῶνος, καὶ τὸ πρόσω
 20 ἄλλο ἄπειρον. Ἐν δὴ τούτῳ, τί διαφέρει ὁ τριήμερος
 τοῦ τριγεροηνίου;

να'. Ἐπὶ τὴν σύντομον αἰὲς τρέχε· σύντομος δὲ ἢ

2 εἶναί σοι δοκεῖ v. εἶναι δοκεῖ σοι AX — 4 κωλύσει σε V 3,
 4, 5; κωλύσειε Gat. — 5 ἀπρόπτωτον A — ἔμφρονα ἀψευδῆ
 αἰδήμονα ἐλευθέριον om. ceteris X — 6 τᾶλλα ἢ συμπαρόντων
 PA, ὧν παρόντων X, ὧν συμπαρόντων conl. Cas. — 7 ἢ ante
 τοῦ ἀνθρώπου om. X — ἐπέχει A — 9 πρᾶγμα (pro δογμ.)
 A — ὅτι οὐχὶ τοῦτο conl. Gat. — 11 ἀνυστικὸν v. ἀνυστικὸν A
 — βοήθημα. — Ὅρος θανάτου A — 14 Καικιλιανός conl. Gat.
 Καιδικιανός Menag. — 16 μικρὸν A — 18 μὴ οὖν ὡς πρᾶγμα
 μακρῖον ἀποβάλλων τὸν βίον λυποῦ vel ἀνιῶ conl. Reisk. —
 22 τρέχει A

κατὰ φύσιν· ὥστε κατὰ τὸ ὑγιέστατον πᾶν λέγειν καὶ πράσσειν. Ἀπαλλάσσει γὰρ ἡ τοιαύτη πρόθεσις κόπων, καὶ στρατείας, καὶ πάσης οἰκονομίας, καὶ κομψείας.

BIBLION E.

Ἵσθρου, ὅταν δυσόκνως ἐξεγείρη, πρόχειρον ἔστω, 5
 ὅτι ἐπὶ ἀνθρώπου ἔργον ἐγείρομαι· ἔτι οὖν δυσκολαίνω,
 εἰ πορεύομαι ἐπὶ τὸ ποιεῖν, ὧν ἕνεκεν γέγονα, καὶ ὧν
 χάριν προῆγμαί εἰς τὸν κόσμον; ἢ ἐπὶ τοῦτο κατ-
 εσκεύασμαι, ἵνα κατακείμενος ἐν στρωματίοις ἔμαντὸν
 θάλπω; — Ἀλλὰ τοῦτο ἡδίων. — Πρὸς τὸ ἠδεσθαι 10
 οὖν γέγονας; ὅλως δὲ οὐ πρὸς ποιεῖν, ἢ πρὸς ἐνέρ-
 γειαν; οὐ βλέπεις τὰ φυτάρια, τὰ στρουθάρια, τοὺς
 μύρμηκας, τοὺς ἀράχνας, τὰς μελίσσας τὸ ἴδιον ποι-
 ούσας, τὸ καθ' αὐτὰς συγκοσμούσας κόσμον; ἔπειτα
 σὺ οὐ θέλεις τὰ ἀνθρωπικὰ ποιεῖν; οὐ τρέχεις ἐπὶ τὸ 15
 κατὰ τὴν σὴν φύσιν; — Ἀλλὰ δεῖ καὶ ἀναπαύεσθαι.
 — Φημὶ κἀγὼ· ἔδωκε μέντοι καὶ τούτου μέτρα ἢ φύ-
 σις· ἔδωκε μέντοι καὶ τοῦ ἐσθίειν καὶ πίνειν· καὶ ὅμως
 σὺ ὑπὲρ τὰ μέτρα, ὑπὲρ τὰ ἀρκοῦντα προχωρεῖς· ἐν

2 κόπων στρατείας Gat. — 3 τερατείας conī. Reisk. —
 6 τί οὖν conī. Menag. — 9 τοῖς στρωματίοις (sine ἐν) v.; ἐν
 στρ. AD, etiam P hoc dedisse veri simile est ex versione Xyl.
 decumbens in lecto — 10 ἑαυτὸν θάλπω Gat. — 11 πρὸς ποιεῖν
 v. πρὸς πείσιν AD, πρὸς τὸ ποιεῖν conī. Cor. — 13 τὰς ἀράχ-
 νας Gat. — μελίσσας τὸν καθ' αὐτὰς συγκοσμούσας κόσμον v.
 τὸ ἴδιον ποιούσας τὸ καθ' αὐτὰς συγκροτούσας κόσμον AD —
 κόσμον; σὺ v. κόσμον; ἔπειτα σὺ AD — 16 κατὰ σὴν φύσιν
 Gat. — 17 δεῖ· ἔδωκε v.; φημὶ κἀγὼ. ἔδ. AD — ἔδωκε καὶ
 τούτου v., ἔδωκε μέντοι καὶ τούτου AD, secundum μέντοι
 Cor. del. putat, δὲ conī. Sch. — 19 ἀρκοῦντα οὐ προχωρεῖς·
 οὐδὲ ἐν ταῖς πράξεσι οὐκ ἔτι AD (οὐ προχωρεῖς; ἐν δὲ ταῖς
 πράξεσιν οὐκ ἔτι Sch.)

ταῖς πράξεσι δὲ οὐκ ἔτι, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ δυνατοῦ. Οὐ γὰρ φιλεῖς σεαυτὸν· ἐπεὶ τοι καὶ τὴν φύσιν ἄν σου, καὶ τὸ βούλημα ταύτης ἐφίλεις. Ἄλλοι δὲ τὰς τέχνας ἑαυτῶν φιλοῦντες, συγκατατῆκονται τοῖς κατ' αὐτὰς
 5 ἔργοις, ἄλουτοι καὶ ἄσιτοι· σὺ τὴν φύσιν τὴν σεαυτοῦ ἔλασσον τιμᾶς, ἢ ὁ τορευτῆς τὴν τορευτικὴν, ἢ ὁ ὀρχηστῆς τὴν ὀρχηστικὴν, ἢ ὁ φιλάργυρος τὸ ἀργύριον, ἢ ὁ κενόδοξος τὸ δοξάριον. Καὶ οὗτοι, ὅταν προσπαθῶσιν, οὔτε φαγεῖν, οὔτε κοιμηθῆναι θέλουσι μᾶλλον,
 10 ἢ ταῦτα συναύξειν, πρὸς ἃ διαφέρονται· σοὶ δὲ αἱ κοινωνικαὶ πράξεις εὐτελέστεραι φαίνονται, καὶ ἡσδονος σπουδῆς ἄξιαι;

β'. Ὡς εὐκόλον ἀπώσασθαι καὶ ἀπαλεῖψαι πᾶσαν φαντασίαν [τὴν] ὀκληρᾶν, ἢ ἀνοίκειον, καὶ εὐθύς ἐν
 15 πάσῃ γαλήνῃ εἶναι.

γ'. Ἄξιον ἑαυτὸν κρῖνε παντὸς λόγου καὶ ἔργου τοῦ κατὰ φύσιν· καὶ μὴ σε παρειπάτω ἢ ἐπακολουθοῦσά τινων μέμψις, ἢ λόγος, ἀλλά, εἰ καλὸν πεπερᾶχθαι ἢ εἰρησθαι, μὴ σεαυτὸν ἀπαξίου. Ἐκεῖνοι μὲν
 20 γὰρ ἴδιον ἡγεμονικὸν ἔχουσι, καὶ ἰδίᾳ ὀρμῇ χρῶνται· ἃ σὺ μὴ περιβλέπου, ἀλλ' εὐθεῖαν πέραινε, ἀκολουθῶν τῇ φύσει τῇ ἰδίᾳ καὶ τῇ κοινῇ· μίᾳ δὲ ἀμφοτέρων τούτων [ἢ] ὁδός.

3 ἄλλοι τε v., ἄλλοι δὲ AD, ἀλλ' οἱ γε conī. Cor. — 5 σὺ δὲ conī. Cor. — 6 ὁ τορευτῆς τὴν τορευτικὴν v., ὁ τορευτῆς τὴν τορευτικὴν AD — 7 ἢ ὀρχηστῆς A — 10 πρὸς ἃ φέρονται v., πρὸς διαφέρονται AD; πρὸς ἃ διαφ. conī. Sch. — 11 τελέστεραι Gat. — σοὶ—φαίνονται des. in AD — 14 τὴν del. put. Cor. — 16 κρῖναι (pro κρῖναι) AD — 17 περισπάτω conī. Cor. cf. Σκαφ. — ἢ ἐπακολουθήσει A, εἰ ἐπακολουθήσει D — 18 φύγος conī. Iun. — 23 ἢ del. put. Cor.

δ'. Πορεύομαι διὰ τῶν κατὰ φύσιν, μέχρι πεσῶν ἀναπαύσομαι, ἐναποπνεύσας μὲν τούτῳ, ἐξ οὗ καθ' ἡμέραν ἀναπνέω, πεσῶν δὲ ἐπὶ τούτῳ, ἐξ οὗ καὶ τὸ σπερμάτιον ὁ πατήρ μου συνέλεξε, καὶ τὸ αἱμάτιον ἢ μήτηρ, καὶ τὸ γαλάκτιον ἢ τροφός· ἐξ οὗ καθ' ἡμέραν 5 τοσοῦτοις ἔτεσι βόσκομαι, καὶ ἀρδεύομαι, ὃ φέρει με πατοῦντα, καὶ εἰς τοσαῦτα ἀποχρώμενον αὐτῷ.

ε'. Δριμύτητά σου οὐκ ἔχουσι θαυμάσαι. Ἔστω· ἀλλὰ ἔτερα πολλά, ἐφ' ὧν οὐκ ἔχεις εἰπεῖν· Οὐ γὰρ πέφυκα. Ἐκεῖνα οὖν παρέχου, ἅπερ ὅλα ἐστὶν ἐπὶ 10 σοί, τὸ ἀκίβδηλον, τὸ σεμνόν, τὸ φερέπονον, τὸ ἀφιλήδονον, τὸ ἀμεμφίμοιρον, τὸ ὀλιγοδεές, τὸ εὐμενές, τὸ ἐλεύθερον, τὸ ἀπέρισσον, τὸ ἀφλύαρον, τὸ μεγαλεῖον. Οὐκ αἰσθάνη, πόσα ἤδη παρέχεσθαι δυνάμενος, ἐφ' ὧν οὐδεμία ἀφυΐας καὶ ἀνεπιτηδειότητος πρό- 15 φασις, ὅμως ἔτι κάτω μένεις ἐκῶν; ἢ καὶ γογγύζειν, καὶ γλισχρεύεσθαι, καὶ κολακεύειν, καὶ τὸ σωματίου καταιτιᾶσθαι, καὶ ἀρεσκεύεσθαι, καὶ περιπερεύεσθαι, καὶ τοσαῦτα ῥιπτάζεσθαι τῇ ψυχῇ, διὰ τὸ ἀφνωῶς κατεσκευάσθαι, ἀναγκάζη; Οὐ, μὰ τοὺς θεούς! Ἀλλὰ τού- 20 των μὲν πάλαι ἀπηλλάχθαι ἐδύνασο· μόνον δέ, εἰ ἄρα, ὡς βραδύτερος, καὶ δυσπαρακολουθητότερος καταγινώσκεσθαι· καὶ τοῦτο δὲ ἀσκητέον, μὴ παρενθυμουμένῳ, μηδὲ ἐμφιληδοῦντι τῇ νοθείᾳ.

1 πορεύομαι διὰ τὴν Gat., διὰ τῆς conī. Cor. — 2 τοῦτο bis D — 7 ἀποχρώμενον ἐαυτῷ v., αὐτῷ conī. Cor. — 10 ἐν σοὶ v., ἐπὶ σοὶ AD — 11 τὸ φερέπονον om. A — 14 αἰσθάνει v., αἰσθάνη AD — 15 οὐδεμιᾶς AD — 18 ἀρέσκεσθαι v., ἀρεσκεύεσθαι AD — περιπερεύεσθαι A — 21 εἰ ἄρα conī. Cas. εἰ ἄρα καταγινώσκεσθαι μέλλης conī. Gat. — 24 ἐμφιληδοῦντι PAD, ἐμφιληδοοῦντι v. — νοθείᾳ v., νοθείᾳ AD

5'. Ὁ μὲν τίς ἐστίν, ὅταν τι δεξιὸν περὶ τινα
 πράξῃ, πρόχειρος καὶ λογίσασθαι αὐτῷ τὴν χάριν. Ὁ
 δὲ πρὸς τοῦτο μὲν οὐ πρόχειρος, ἄλλως μέντοι παρ'
 ἑαυτῷ, ὡς περὶ χρεώστου διανοεῖται, καὶ οἶδεν, ὃ πε-
 5 ποίηκεν. Ὁ δὲ τίς τρόπον τινὰ οὐδὲ οἶδεν, ὃ πεποίη-
 κεν· ἀλλὰ ὁμοίος ἐστίν ἀμπέλῳ βότρυν ἐνεγκούσῃ, καὶ
 μηδὲν ἄλλο προσεπιζητούσῃ, μετὰ τὸ ἅπαξ τὸν ἴδιον
 καρπὸν ἐνηνοχέει, ὡς ἵππος δραμῶν, κύων ἰχνεύσας,
 μέλισσα μέλι ποιήσασα. Ἄνθρωπος δ' εὖ ποιήσας,
 10 οὐκ ἐπιβοᾶται, ἀλλὰ μεταβαίνει ἐφ' ἕτερον, ὡς ἄμπε-
 λος ἐπὶ τὸ πάλιν ἐν τῇ ὥρᾳ τὸν βότρυν ἐνεγκεῖν. —
 Ἐν τούτοις οὖν δεῖ εἶναι, τοῖς τρόπον τινὰ ἀπαρα-
 κολουθήτως αὐτὸ ποιοῦσι; — Ναί. — Ἄλλ' αὐτὸ τοῦτο
 δεῖ παρακολουθεῖν· ἴδιον γὰρ (φησὶ) τοῦ κοινωνικοῦ,
 15 τὸ αἰσθάνεσθαι, ὅτι κοινωνικῶς ἐνεργεῖ, καὶ νῆ Δία,
 βούλεσθαι καὶ τὸν κοινωνὸν αἰσθέσθαι. — Ἀληθὲς
 μὲν ἐστίν, ὃ λέγεις· τὸ δὲ νῦν λεγόμενον παρεκδέχῃ·
 διὰ τοῦτο ἔσῃ εἰς ἐκείνων, ὧν πρότερον ἐπεμνήσθην·
 καὶ γὰρ ἐκείνοι λογικῇ τινι πιθανότητι παράγονται.
 20 Ἐὰν δὲ θελήσῃς συνεῖναι, τί ποτέ ἐστι τὸ λεγόμενον,
 μὴ φοβοῦ, μὴ παρὰ τοῦτο παραλίπῃς τι ἔργον κοινω-
 νικόν.

ζ'. Εὐχὴ Ἀθηναίων, Ὑσον, ὕσον, ὦ φίλε Ζεῦ,

3 πρὸς μὲν τοῦτο AD — ἀλλ' ὃς μέντοι s. ἀλλὰ μέντοι
 conī. Gat., αὐτὸς μέντοι Mor., ὅμως μέντοι Sch. I — περὶ αὐ-
 τοῦ conī. Cor. — 8 ἐνηνοχέει. Ἴππος δραμῶν, κύων ἰχνεύ-
 σας, μέλισσα μέλι ποιήσασα, ἄνθρωπος δ' εὖ π. v.; ὡς ἵππος др.
 AD, δ' del. Sch. II, ποιήσασα οὐκ ἐπιβοᾶται· οὐδ' ἄνθρωπος
 οὖν εὖ ποιήσας, ἀλλὰ conī. Cor. — 10 ἐπισπᾶται AD — 11 τὴν
 βότρυν v., τὸν β. AD — 13 τοῦτο παρακολουθεῖν AD — 17
 παρεκδέχῃ A — 18 διὰ τὸ οὕτω AD — 20 συνεῖναι conī. Sch.
 — λεγόμενον· φοβοῦ AD

κατὰ τῆς ἀρούρας τῆς Ἀθηναίων καὶ τῶν πε-
δίων. Ἦτοι οὐ δεῖ εὐχεσθαι, ἢ οὕτως, ἀπλῶς καὶ
ἐλευθέρως.

η'. Ὅποιόν τί ἐστι τὸ λεγόμενον, ὅτι Συνέταξεν
ὁ Ἀσκληπιὸς τούτῳ ἰππασίαν, ἢ ψυχρολουσίαν, 5
ἢ ἀνυποδησίαν· τοιοῦτόν ἐστι καὶ τό, Συνέταξε
τούτῳ ἢ τῶν ὄλων φύσις νόσον, ἢ πήρωσιν, ἢ
ἀποβολήν, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων. Καὶ γὰρ ἐκεῖ
τὸ Συνέταξε τοιοῦτόν τι σημαίνει, ἔταξε τούτῳ
τοῦτο, ὡς κατάλληλον πρὸς ὑγίειαν· καὶ ἐνταῦθα τὸ 10
συμβαῖνον ἐκάστῳ τέτακται πῶς αὐτῷ κατάλληλον πρὸς
τὴν εἰμαρμένην. Οὕτως γὰρ καὶ συμβαίνειν αὐτὰ
ἡμῖν λέγομεν, ὡς καὶ τοὺς τετραγῶνους λίθους ἐν τοῖς
τείχεσιν, ἢ ἐν ταῖς πυραμίσι, συμβαίνειν οἱ τεχνῖται
λέγουσι, συναρμόζοντες ἀλλήλοις τῇ ποιᾷ συνθέσει. 15
Ὅπως γὰρ ἀρμονία ἐστὶ μία. Καὶ ὥσπερ ἐκ πάντων
τῶν σωμάτων ὁ κόσμος τοιοῦτον σῶμα συμπληροῦται,
οὕτως ἐκ πάντων τῶν αἰτίων ἢ εἰμαρμένη τοιαύτη
αἰτία συμπληροῦται. Νοοῦσι δέ, ὃ λέγω, καὶ οἱ τέ-
λεον ἰδιῶται· φασὶ γάρ, Τοῦτο ἔφερεν αὐτῷ. Οὐκ- 20
οὖν τοῦτο τούτῳ ἐφέρετο, καὶ τοῦτο τούτῳ συνετάτ-

4 ὁποιόν ἐστὶ P X, ὁποιόν τί ἐστὶ A — 5 ψυχρολουσίαν ἢ
ἄλλο τι τῶν τοιούτων L2, 3 Par. — 6 καὶ τὸ om. V2 M1 —
7 τούτων A — 9 ἔταξε τοῦτο πρὸς τοῦτο P, ἔταξε τούτῳ τοῦτο
X, ἔταξε τοῦτο (om. τούτῳ) A — 10 εἰς ὑγίειαν P A, πρὸς
ὑγίειαν X — 11 πῶς πρὸς αὐτὸ κατάλληλον εἰς τὴν εἰμ. P A,
πῶς αὐτῷ κατάλληλον πρὸς τὴν εἰμ. X — 12 οὕτω γὰρ καὶ
συμβαίνειν αὐτὰ λέγομεν ὡς καὶ τοὺς τετραγῶνους λίθους τοῖς
τείχεσιν οἱ τεχνῖται συμβαίνειν λέγουσι (om. ceteris) X — 14 ἢ
ταῖς πυραμίσι v., ἢ ἐν ταῖς π. A — 15 συναρμόζοντας P A,
συναρμόζοντες X — 19 νοοῦσι — συνετάττετο des. in X — 20
φασὶ γοῦν A — 21 καὶ τούτῳ συνετάττετο A

τετο. Δεχόμεθα οὖν αὐτά, ὡς ἐκεῖνα, ἃ ὁ Ἄσκληπιὸς
 συντάττει. Πολλὰ γοῦν καὶ ἐν ἐκείνοις ἐστὶ τραχέα·
 ἀλλὰ ἀσπαζόμεθα τῇ ἐλπίδι τῆς ὑγείας. Τοιοῦτόν τι
 σοι δοκεῖτω, ἄνυσις καὶ συντέλεια τῶν τῇ κοινῇ φύσει
 5 δοκούντων, οἷον ἢ σὴ ὑγεία. Καὶ οὕτως ἀσπάζου
 πᾶν τὸ γινόμενον, κἂν ἀπηνέστερον δοκῆ, διὰ τὸ ἐκεῖσε
 ἄγειν, ἐπὶ τὴν τοῦ κόσμου ὑγείαν, καὶ τὴν τοῦ Διὸς
 εὐοδίαν καὶ εὐπραγίαν. Οὐ γὰρ ἂν τοῦτό τιμι ἔφερον,
 εἰ μὴ τῷ ὄλῳ συνέφερον. Οὐδὲ γὰρ ἢ τυχοῦσα φύσις
 10 φέρει τι, ὃ μὴ τῷ διοικουμένῳ ὑπ' αὐτῆς κατάλληλόν
 ἐστι. Οὐκοῦν κατὰ δύο λόγους στέργειν χρὴ τὸ συμ-
 βαῖνόν σοι· καθ' ἓνα μὲν, ὅτι σοὶ ἐγίνετο, καὶ σοὶ
 συνειτάττετο, καὶ πρὸς σέ πως εἶχεν, ἄνωθεν ἐκ τῶν
 πρεσβυτάτων αἰτίων συγκλωθόμενον· καθ' ἕτερον δέ,
 15 ὅτι τῷ τὸ ὅλον διοικοῦντι τῆς εὐοδίας, καὶ τῆς συν-
 τελείας, καὶ νῆ Δία, τῆς συμμονῆς αὐτῆς καὶ τὸ ἰδίᾳ
 εἰς ἕκαστον ἦγον αἰτιόν ἐστι. Πηροῦται γὰρ τὸ ὀλό-
 κληρον, εἰάν καὶ ὀτιοῦν διακόψῃς τῆς συναφείας καὶ
 συνεχειάς, ὥσπερ τῶν μορίων, οὕτω δὴ καὶ τῶν αἰ-
 20 τίων. Διακόπτεις δέ, ὅσον ἐπὶ σοί, ὅταν δυσαρεστῆς,
 καὶ τρόπον τινὰ ἀναιρεῖς.

θ'. Μὴ σικχαίνειν, μηδὲ ἀπαυδᾶν, μηδὲ ἀποδυσπε-

1 δεχόμεθα A — ἐκεῖνα ὁ Ἄσκλη. PAX, ἐκεῖνα ἃ ὁ Ἄσκλη.
 conī. Gat. — 2 ἐκείνοις τραχέα X — 3 τοιοῦτον οὖν τί σοι
 δοκεῖτω X — 6 τὸ ἀπηνέστατον X — ἐκεῖ v., ἐκεῖσε (vel. ἐκεῖ
 σε) AX — 8 τοῦτό τι PA, τοῦτό τιμι X (τοιοῦτό τιμι V2) —
 9 ἢ φύσις (om. τυχοῦσα) AX — 15 ὅτι τὸ ὅλον X, τῆς ante
 εὐοδίας deest in A, εὐοδίας τε καὶ συντελείας καὶ τῆς συμμο-
 νῆς X — 16 συμμονῆς αὐτοῦ conī. Reisk. — καὶ τὸ ἰδίᾳ εἰς
 ἕκαστον ἦγον om. PA — 19 οὕτω δὲ καὶ v. οὕτω δὴ καὶ L2, 3
 — αἰτίων A — 20 ὅσον τὸ ἐπὶ σοὶ X — 21 ἀναιρεῖς v., ἀναι-
 ρεῖς V1—4 L1 (2?) M1 G

τεῖν, εἰ μὴ καταπυκνοῦται σοι τὸ ἀπὸ δογμάτων ὀρθῶν ἕκαστα πράσσειν· ἀλλὰ ἐκκρουσθέντα, πάλιν ἐπανιέναι, καὶ ἀσμενίζειν, εἰ τὰ πλείω ἀνθρωπικώτερα, καὶ φιλεῖν τοῦτο, ἐφ' ὃ ἐπανέρχῃ· καὶ μὴ ὡς πρὸς παιδαγωγὸν τὴν φιλοσοφίαν ἐπανιέναι· ἀλλ' ὡς οἱ ὀφθ- 5
 αλμιῶντες πρὸς τὸ σπογγάριον καὶ τὸ ὄον, ὡς ἄλλος πρὸς κατάπλασμα, ὡς πρὸς καταίονησιν. Οὕτως γὰρ οὐδὲν ἐπιδείξει τὸ πειθαρχεῖν τῷ λόγῳ, ἀλλὰ προσαναπαύσῃ αὐτῷ. Μέννησο δέ, ὅτι φιλοσοφία μόνα θέλει, ἢ ἡ φύσις σου θέλει· σὺ δὲ ἄλλο ἠθέλες οὐ κατὰ φύ- 10
 σιν. — Τί γὰρ τούτων προσηνέστερον; — Ἡ γὰρ ἡδονὴ οὐχὶ διὰ τοῦτο σφάλλει; ἀλλὰ θέασαι, εἰ προσηνέστερον μεγαλοψυχία, ἐλευθερία, ἀπλότης, εὐγνωμοσύνη, ὀσιότης. Αὐτῆς γὰρ φρονήσεως τί προσηνέστερον; ὅταν τὸ ἄπταιστον, καὶ εὖρον ἐν πᾶσι τῆς 15
 παρακολουθητικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς δυνάμεως ἐνθυμηθῆς.

ι'. Τὰ μὲν πράγματα ἐν τοιαύτῃ τρόπον τινὰ ἐγκαλύψει ἐστίν, ὥστε φιλοσόφοις οὐκ ὀλίγοις, οὐδὲ τοῖς τυχοῦσιν, ἔδοξε παντάπασιν ἀκατάληπτα εἶναι. Πλὴν 20
 αὐτοῖς γε τοῖς Στωϊκοῖς δυσκατάληπτα δοκεῖ· καὶ πᾶσα ἢ ἡμετέρα συγκατάθεσις μεταπτωτή· ποῦ γὰρ ὁ ἀμετάπτωτος; Μέτιθι τοίνυν ἐπ' αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα· ὡς ὀλιγόχρονα, καὶ εὐτελεῆ, καὶ δυνάμενα ἐν κτήσει κιναιδου, ἢ πόρνης, ἢ ληστοῦ εἶναι. Μετὰ τοῦτο ἐπιθι ἐπὶ 25
 τὰ τῶν συμβιούντων ἦθη, ὧν μόλις ἐστὶ καὶ τοῦ χα-

3 εἰς τὰ πλείω v., εἰ conī. Menag. — 8 ἐπιδείξει v., ἐπιδείξῃ AD, ἔτι δῆξει conī. Cor. — 9 μόνον. ἢ θέλει γὰρ ἡ φύσις AD — 12 οὐχὶ διὰ τοὺς v., διὰ τοῦτο AD — 20 ἢ πάντα πασιν P — 21 αὐτοῖς τοῖς (om. γε) AD

ριεστάτου ἀνασχέσθαι, ἵνα μὴ λέγω, ὅτι καὶ ἑαυτὸν
 τις μόγις ὑπομένει. Ἐν τοιούτῳ οὖν ζόφῳ καὶ ῥύπῳ
 καὶ τοσαύτῃ ῥύσει τῆς τε οὐσίας καὶ τοῦ χρόνου, καὶ
 τῆς κινήσεως, καὶ τῶν κινουμένων, τί ποτ' ἐστὶ τὸ
 5 ἐκτιμηθῆναι, ἢ τὸ ὅλως σπουδασθῆναι δυνάμενον,
 οὐδ' ἐπινοῶ. Τοῦναντίον γὰρ δεῖ παραμυθούμενον
 ἑαυτὸν περιμένειν τὴν φυσικὴν λύσιν, καὶ μὴ ἀσχά-
 λειν τῇ διατριβῇ, ἀλλὰ τούτοις μόνοις προσαναπαύεσθαι·
 ἐνὶ μὲν τῷ, ὅτι οὐδὲν συμβήσεται μοι, ὃ οὐχὶ κατὰ
 10 τὴν τῶν ὄλων φύσιν ἐστίν· ἐτέρῳ δέ, ὅτι ἕξεστί μοι
 μηδὲν πράσσειν παρὰ τὸν ἕμὸν θεὸν καὶ δαίμονα.
 Οὐδεὶς γὰρ ὁ ἀναγκάσων τοῦτον παραβῆναι.

ια'. Πρὸς τί ποτε ἄρα νῦν χροῶμαι τῇ ἑμαυτοῦ
 ψυχῇ; παρ' ἕκαστα τοῦτο ἐπανερωτῶν ἑαυτὸν, καὶ ἐξ-
 15 ἐτάζειν, τί μοί ἐστι νῦν ἐν τούτῳ τῷ μορίῳ, ὃ δὴ ἡγε-
 μουρικὸν καλοῦσι; καὶ τίνος ἄρα νῦν ἔχω ψυχὴν; μήτι
 παιδίου; μήτι μειρακίου; μήτι γυναικαρίου; μήτι τυ-
 ράννου; μήτι κτήνους; μήτι θηρίου;

ιβ'. Ὅποιά τινά ἐστι τὰ τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα
 20 ἀγαθὰ, καὶ ἐντεῦθεν λάβοις. Εἰ γὰρ τις ἐπινοήσειεν
 ὑπάρχοντά τινα ὡς ἀληθῶς ἀγαθὰ, οἷον φρόνησιν,
 σωφροσύνην, δικαιοσύνην, ἀνδρίαν, οὐκ ἂν ταῦτα προ-
 επινοήσας, ἐπακοῦσαι δυνηθεῖη τό· ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν·

2 μόγις Cor. et Sch. (μόγις PAD) — τις ante μόγις deest
 in AD — ῥύμῳ coni. Cor. — 3 ῥήσει v., ῥύσει AD — 14 παρ'
 ἕκαστον v., παρ' ἕκαστα A — 17 παιδίον A — 20 κἂν ἐντεῦ-
 θεν coni. Cor. — 22 ἀνδρίαν — προεπινοήσας om. A — 23 ἔτι
 ἀκοῦσαι δυνηθεῖη τι· ὑπὸ τῷ ἀγαθῷ γὰρ ἐφαρμόσει v., quod
 sensu caret. correxit Nauck. secundum emendationem Cobeti
 (in Mnem. nov. IV p. 292) qui Menandri fragmentum «οὐκ
 ἔχεις ὅ(ποι χέσης) || ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν, εὖ ἴσθι» restituit. dubi-
 tari tamen adhuc potest, an illa Menandri verba secuta sint

οὐ γὰρ ἐφαρμόσει*. Τὰ δέ γε τοῖς πολλοῖς φαινόμενα ἀγαθὰ προεπινοήσας τις, ἐξακούσεται, καὶ ῥαδίως δέξεται, ὡς οἰκείως ἐπιλεγόμενον τὸ ὑπὸ τοῦ κωμικοῦ εἰρημένον. Οὕτως καὶ οἱ πολλοὶ φαντάζονται τὴν διαφορὰν. Οὐ γὰρ ἂν τοῦτο μὲν [οὐ] προσ- 5 ἐκοπτε καὶ ἀπηξιοῦτο· τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ πλούτου καὶ τῶν πρὸς τρυφήν ἢ δόξαν εὐκκληρημάτων παρεδεχόμεθα, ὡς ἱκνουμένως καὶ ἀστείως εἰρημένον. Πρὸϋθι οὖν καὶ ἐρώτα, εἰ τιμητέον καὶ ἀγαθὰ ὑποληπτέον τὰ τοιαῦτα, ὧν προεπινοηθέντων οἰκείως ἂν ἐπιφέροιτο τὸ 10 τὸν κεκτημένον αὐτὰ ὑπὸ τῆς εὐπορίας οὐκ ἔχειν, ὅποι χέσῃ.

ιγ'. Ἐξ αἰτιώδους καὶ ὑλικοῦ συνέστηκα· οὐδέτερον δὲ τούτων εἰς τὸ μὴ ὄν φθαρήσεται· ὥσπερ οὐδὲ 15 ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ὑπέστη. Οὐκοῦν καταταχθήσεται πᾶν μέρος ἐμὸν κατὰ μεταβολὴν εἰς μέρος τι τοῦ κόσμου· καὶ πάλιν ἐκεῖνο εἰς ἕτερον μέρος τι τοῦ κόσμου μεταβαλεῖ· καὶ ἤδη εἰς ἄπειρον. Κατὰ τοιαύτην δὲ μεταβολὴν κἀγὼ ὑπέστην, καὶ οἱ ἐμὲ γεννήσαντες, καὶ ἐπανιόντι εἰς ἄλλο ἄπειρον. Οὐδὲν γὰρ 20 κωλύει οὕτως φάναι, κἂν κατὰ περιόδους πεπερασμένας ὁ κόσμος διοικῆται.

ιδ'. Ὁ λόγος καὶ ἡ λογικὴ τέχνη δυνάμεις εἶδιν ἑαυταῖς ἀρκοῦμεναι, καὶ τοῖς καθ' ἑαυτὰς ἔργοις. Ὁρμῶνται μὲν οὖν ἀπὸ τῆς οἰκείας ἀρχῆς· ὁδεύουσι δὲ 25

alia, quorum vestigia sunt γὰρ ἐφαρμόσει — 3 οἰκείω A — 5 οὐ del. put. Mor. — 6 ἀπηξιοῦται A — 11 ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν coni. Reisk. — 17 μέρος τοῦ v., μέρος τι τοῦ A — 20 καὶ ἔτι ἀνιόντι coni. Cor. — 21 πεπειραμένως A — 23 λόγος (om. ὁ) AD — 24 καθ' αὐτὰ A, καθ' αὐτὰς D

εἰς τὸ προκείμενον τέλος· καθ' ὃ κατορθώσεις αἱ τοιαῦται πράξεις ὀνομάζονται, τὴν ὀρθότητα τῆς ὁδοῦ σημαίνουσαι.

ιε'. Οὐδὲν τούτων ῥητέον ἀνθρώπου, ἂ ἀνθρώπῳ, 5 καθὸ ἀνθρωπὸς ἐστίν, οὐκ ἐπιβάλλει. Οὐκ ἐστὶν ἀπαιτήματα ἀνθρώπου, οὐδὲ ἐπαγγέλλεται αὐτὰ ἢ τοῦ ἀνθρώπου φύσις, οὐδὲ τελειότητές εἰσι τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως. Οὐ τοίνυν οὐδὲ τὸ τέλος ἐν αὐτοῖς ἐστὶ τῷ ἀνθρώπῳ κείμενον, οὐδέ γε τὸ συμπληρωτικὸν τοῦ 10 τέλους, τὸ ἀγαθόν. Ἔτι εἴ τι τούτων ἦν ἐπιβάλλον τῷ ἀνθρώπῳ, οὐκ ἂν τὸ ὑπερφρονεῖν αὐτῶν, καὶ κατεξανίστασθαι, ἐπιβάλλον ἦν· οὐδὲ ἐπαινετὸς ἦν, ὁ ἀπροσδεῆ τούτων ἑαυτὸν παρεχόμενος· οὐδ' ἂν ὁ ἐλαττωτικὸς ἑαυτοῦ ἐν τινι τούτων ἀγαθὸς ἦν, εἴπερ ταῦτα 15 ἀγαθὰ ἦν. Νῦν δέ, ὅσῳ περ πλείω τις ἀφαιρῶν ἑαυτοῦ τούτων, ἢ τοιούτων ἑτέρων, ἢ καὶ ἀφαιρούμενός τι τούτων ἀνέχεται, τοσῷδε μᾶλλον ἀγαθὸς ἐστίν.

ισ'. Οἷα ἂν πολλάκις φαντασθῆς, τοιαύτη σοι ἐστὶν ἢ διάνοια· βάπτεται γὰρ ὑπὸ τῶν φαντασιῶν ἢ ψυχῆ. 20 Βάπτε οὖν αὐτὴν τῇ συνεχείᾳ τῶν τοιούτων φαντασιῶν· οἷον, ὅτι ὅπου ζῆν ἐστίν, ἐκεῖ καὶ εὖ ζῆν· ἐν αὐλῇ δὲ ζῆν ἐστίν· ἐστὶν ἄρα καὶ εὖ ζῆν ἐν αὐλῇ. Καὶ πάλιν, ὅτι οὐπερ ἕνεκεν ἕκαστον κατεσκεύασται,

1 πρὸς τὸ πρόκ. τέλος Gat. — 4 τηρητέον ἀνθρώπῳ καὶ καθὸ ἀνθρωπὸς ἐστίν οὐκ ἐπιβάλλει A; ἐστὶν v. abest — 5 οὐδ' ἐστὶν conl. Cor. — 8 αὐταῖς A — 9 οὐδὲ τὸ v., οὐδέ γε τὸ A 10 ἐπεὶ εἴ τι conl. Cor. — 12 οὐδὲ — 13 παρεχόμενος des. in A — 15 νῦν θ' ὅσῳ A — 16 ἢ — τούτων des. in A — ἀφαιρούμενα P, ἀφαιρούμενος conl. Gat. — 17 ἀνέχεται conl. Gat. — 19 βλέπεται A — 20 βλάπτε A — 22 δὲ ζῆν — αὐλῇ deest in A

[πρὸς ὅδε κατασκευάσται,] πρὸς τοῦτο φέρεται· πρὸς ὃ φέρεται δέ, ἐν τούτῳ τὸ τέλος αὐτοῦ· ὅπου δὲ τὸ τέλος, ἐκεῖ καὶ τὸ συμφέρον καὶ τὰγαθὸν ἐκάστου· τὸ ἄρα ἀγαθὸν τοῦ λογικοῦ ζώου, κοινωνία. Ὅτι γὰρ πρὸς κοινωνίαν γεγόναμεν, πάσαι δέδεικται. Ἡ οὐκ ἦν ἐναργές, ὅτι τὰ χεῖρω τῶν κρείττωνων ἕνεκεν, τὰ δὲ κρείττω ἀλλήλων; κρείττω δὲ τῶν μὲν ἀψύχων τὰ ἔμψυχα· τῶν δὲ ἔμψύχων τὰ λογικά.

ιζ'. Τὸ τὰ ἀδύνατα διώκειν, μαυικόν· ἀδύνατον δέ, τὸ τοὺς φαύλους μὴ τοιαῦτά τινα ποιεῖν. 10

ιη'. Οὐδὲν οὐδενὶ συμβαίνει, ὃ οὐχὶ πέφυκε φέρειν. Ἄλλω τὰ αὐτὰ συμβαίνει, καὶ ἦτοι ἀγνοῶν, ὅτι συμβέβηκεν, ἢ ἐπιδεικνύμενος μεγαλοφροσύνην, εὐσταθεῖ, καὶ ἀκάκωτος μένει. Δεινὸν οὖν, ἀγνοίαν καὶ ἀρέσκειαν ἰσχυροτέρας εἶναι φρονήσεως. 15

ιθ'. Τὰ πράγματα αὐτὰ οὐδ' ὀπωστιοῦν ψυχῆς ἄπτεται· οὐδὲ ἔχει εἴσοδον πρὸς ψυχὴν· οὐδὲ τρέψαι, οὐδὲ κινῆσαι ψυχὴν δύναται· τρέπει δὲ καὶ κινεῖ αὐτὴ ἑαυτὴν μόνη· καὶ οἶων ἂν κριμάτων καταξιώσῃ ἑαυτήν, τοιαῦτα ἑαυτῇ ποιεῖ τὰ προσυφεστῶτα. 20

κ'. Καθ' ἕτερον μὲν λόγον ἡμῖν ἐστὶν οἰκειότατον ἄνθρωπος, καθ' ὅσον εὖ ποιητέον αὐτοὺς καὶ ἀνεκτέον· καθ' ὅσον δὲ ἐνίστανται τινες εἰς τὰ οἰκεῖα ἔργα, ἐν τῶν ἀδιαφόρων μοι γίνεται ὁ ἄνθρωπος,

1 πρὸς ὅδε κατασκευάσται deest in A; idem habet πρὸς τοῦτο δὲ φέρεται; Gat. πρὸς τοῦτο κατασκευάσται inseruit ante πρὸς ὃ δὲ κατασκ. — 11 συμβαίνειν A — ὃ οὐχὶ ἐκεῖνο πέφυκε φέρειν αὐτῶ PA, ὃ οὐχὶ πέφυκε φέρειν X — 12 ἄλλα A — 15 ἰσχυροτέραν X — 17 οὐδὲ δύναται τρέψαι A — 19 καταξιώσειεν A — 20 προσυφεστῶτα A, προῦφεστῶτα conl. Sch. I — 22 ἀνακτέον. ἐν τί τῶν ἀδιαφόρων μοι γίνεται καθ' ὅσον δὲ ἐνίστανται τινες εἰς τὰ οἰκ. ἔργα ἐν τί τῶν κτέ. A

οὐχ ἦσσον ἢ ἥλιος, ἢ ἄνεμος, ἢ θηρίον. Ὑπὸ τούτων δὲ ἐνέργεια μὲν τις ἐμποδισθεῖη ἄν· ὁρμῆς δὲ καὶ διαθέσεως οὐ γίνεται ἐμπόδια, διὰ τὴν ὑπεξαίρεσιν, καὶ τὴν περιτροπὴν. Περιτρέπει γὰρ καὶ μεθίστησι
 5 πᾶν τὸ τῆς ἐνεργείας κάλυμμα ἢ διάνοια εἰς τὸ προηγούμενον· καὶ πρὸ ἔργου γίνεται τὸ τοῦ ἔργου τούτου ἐφεκτικόν· καὶ πρὸ ὁδοῦ, τὸ τῆς ὁδοῦ ταύτης ἐνστατικόν.

κα'. Τῶν ἐν τῷ κόσμῳ τὸ κράτιστον τίμα· ἔστι δὲ
 10 τοῦτο τὸ πᾶσι χρώμενον, καὶ πάντα διέπον. Ὅμοίως δὲ καὶ τῶν ἐν σοὶ τὸ κράτιστον τίμα· ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἐκείνῳ ὁμογενές. Καὶ γὰρ ἐπὶ σοῦ τὸ τοῖς ἄλλοις χρώμενον· τοῦτό ἐστι, καὶ ὁ σὸς βίος ὑπὸ τούτου διοικεῖται.

15 κβ'. Ὁ τῇ πόλει οὐκ ἔστι βλαβερόν, οὐδὲ τὸν πολίτην βλάπτει. Ἐπὶ πάσης τῆς τοῦ βεβλάφθαι φαντασίας τοῦτον ἔπαγε τὸν κανόνα· Εἰ ἢ πόλις ὑπὸ τούτου μὴ βλάπτεται, οὐδὲ ἐγὼ βέβλαμμαι· εἰ δὲ ἢ πόλις βλάπτεται, οὐκ ὀργιστέον τῷ βλάπτουσι τὴν πόλιν. Τί
 20 τὸ παρορώμενον;

κγ'. Πολλάκις ἐνθυμοῦ τὸ τάχος τῆς παραφορᾶς καὶ ὑπεξαγωγῆς τῶν ὄντων καὶ γινομένων. Ἡ τε γὰρ οὐσία οἶον ποταμὸς ἐν διηνεκεῖ ῥύσει· καὶ αἱ ἐνέργειαι ἐν συνεχέσι μεταβολαῖς, καὶ τὰ αἷτια ἐν μυρίαῖς
 25 τροπαῖς· καὶ σχεδὸν οὐδὲν ἔστως καὶ τὸ πάρεγγυς·

1 ἦσσον ἥλιος A — 2 μέντοι Gat. — 15 ὁ om. A — 16 τῆς om. A — 17 τοῦτο ἄπαγε A — ὑπὸ τοῦ μὴ A — 18 εἰ δὲ ἢ πόλις μὴ βλάπτεται, οὐκ ὀργιστέον τῷ μὴ βλάπτουσι τὴν πόλιν· σοῦ οὖν τὸ παρορώμενον conl. Cas. — 19 ἀλλὰ δεικτέον τί τὸ παρ. conl. Gat. — in A ab Τί τὸ παρ. novum caput orditur — 22 ὄντων τε καὶ A — 23 καὶ ἐνέργειαι A

τὸ δὲ ἄπειρον τοῦ τε παρωχηκότος καὶ μέλλοντος ἀχανές, ᾧ πάντα ἐναφανίζεται. Πῶς οὖν οὐ μωρὸς ὁ ἐν τούτοις φυσώμενος, ἢ σπώμενος, ἢ σχετλιάζων, ὡς ἐν τινι χρόνῳ καὶ ἐπὶ μακρὸν ἐνοχλήσαντι;

κδ'. Μέμνησο τῆς συμπάσης οὐσίας, ἧς ὀλίγιστον 5 μετέχεις· καὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος, οὗ βραχὺ καὶ ἀκαριαῖόν σοι διάστημα ἀφώρισται· καὶ τῆς εἰμαρμένης, ἧς πόστον εἶ μέρος;

κε'. Ἄλλος ἀμαρτάνει τι εἰς ἐμέ; ὄψεται· ἰδίαν ἔχει διάθεσιν, ἰδίαν ἐνέργειαν. Ἐγὼ νῦν ἔχω, ὃ με 10 θέλει νῦν ἔχειν ἢ κοινὴ φύσις, καὶ πράσσω, ὃ με νῦν πράσσειν θέλει ἢ ἐμὴ φύσις.

κς'. Τὸ ἡγεμονικὸν καὶ κυριεῦον τῆς ψυχῆς σου μέρος ἄτρεπτον ἔστω ὑπὸ τῆς ἐν τῇ σαρκὶ λείας ἢ τραχείας κινήσεως· καὶ μὴ συγκρινέσθω, ἀλλὰ περι- 15 γραφέτω ἑαυτὸ καὶ περιοριζέτω τὰς πείσεις ἐκείνας ἐν τοῖς μορίοις. Ὅταν δὲ ἀναδιδῶνται κατὰ τὴν ἐτέραν συμπάθειαν εἰς τὴν διάνοιαν, ὡς ἐν σώματι ἡνωμένῳ, τότε πρὸς μὲν τὴν αἰσθησιν, φυσικὴν οὔσαν, οὐ πειρατέον ἀντιβαίνειν· τὴν δὲ ὑπόληψιν, τὴν ὡς 20 περὶ ἀγαθοῦ, ἢ κακοῦ, μὴ προστιθέτω τὸ ἡγεμονικὸν ἐξ ἑαυτοῦ.

κζ'. Συζῆν θεοῖς. Συζῆ δὲ θεοῖς ὁ συνεχῶς δεικνύς αὐτοῖς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀρεσκομένην μὲν τοῖς

1 τοῦ πεπαρωχηκότος A — οὐδὲν ἐνεστώς· καὶ τὸ πάρεγγυς τότε ἄπειρον, τοῦ τε παρωχηκότος καὶ τοῦ μέλλοντος, ἀχανές conī. Cor. — 4 ἐπὶ μικρὸν v., ἐπὶ μακρὸν A — ἐνοχλήσασι conī. Reisk. — 5 μέμνησο τῆς μὲν συμπάσης ἧς A — 9 τί εἰς ἐμέ A — 10 ὃ μὲν (bis) A — 11 θέλει νῦν ἔχειν πράσσειν A — 14 ἐν σαρκὶ X — 16 αὐτὸ PAX, αὐτὸ conī. Gat. (ἑαυτὸ Cor.) — 22 ἐξ αὐτοῦ v., ἑαυτοῦ AX — 23 συζῆ θεοῖς bis (omisso δὲ) A

ἀπονεμομένοις, ποιούσαν δὲ, ὅσα βούλεται ὁ δαίμων, ὃν ἐκάστῳ προστάτην καὶ ἡγεμόνα ὁ Ζεὺς ἔδωκεν, ἀπόσπασμα ἑαυτοῦ. Οὗτος δὲ ἔστιν, ὁ ἐκάστου νοῦς καὶ λόγος.

5 κη'. Τῷ γράσωμι μήτι ὀργίξῃ; μήτι τῷ ὀξοστόμῳ ὀργίξῃ; Τί σοι ποιήσει; τοιοῦτον στόμα ἔχει, τοιαύτας μάλας ἔχει· ἀνάγκη τοιαύτην ἀποφορὰν ἀπὸ τοιούτων γίνεσθαι. — Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος λόγον ἔχει (φησί), καὶ δύναται συννοεῖν ἐφιστάνων,
10 τί πλημμελεῖ. — Εὖ σοι γένοιτο! τοιγαροῦν καὶ σὺ λόγον ἔχεις· κίνησον λογικῇ διαθέσει λογικὴν διάθεσιν· δείξον, ὑπόμνησον. Εἰ γὰρ ἐπαῖτι, θεραπεύσεις, καὶ οὐ χρειά ὀργῆς.

Οὔτε τραγῳδός, οὔτε πόρνη.

15 κθ'. Ὡς ἐξελεθῶν ζῆν διανοῆ, οὕτως ἐνταῦθα ζῆν ἔξεστιν. Ἐὰν δὲ μὴ ἐπιτρέπωσι, τότε καὶ τοῦ ζῆν ἔξιθι· οὕτως μέντοι, ὡς μηδὲν κακὸν πάσχων. Καπνός, καὶ ἀπέρχομαι. τί αὐτὸ πρᾶγμα δοκεῖς; μέχρι δέ με τοιοῦτον οὐδὲν ἐξάγει, μένω ἐλεύθερος, καὶ οὐδεὶς
20 με κωλύσει ποιεῖν, ἃ θέλω· θέλω δὲ κατὰ φύσιν τοῦ λογικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ζῶου.

λ'. Ὁ τοῦ ὅλου νοῦς κοινωνικός. Πεποίηκε γοῦν τὰ χεῖρω τῶν κρειττόνων ἔνεκεν· καὶ τὰ κρείττω ἀλλή-

6 ἔχειν A (ἔχειν bis D) — 7 ἀνάγκην A — 9 φύσει AD — 10 πλημμελοῖ AD — 11 λόγος A — 14 οὔτε τραγῳδίας οὔτε πομπῆς conī. Mor. referens cum plerisque editoribus ea verba ad antecedentia, at A novam hic sectionem habet — 16 τὸ ζῆν A — 17 καὶ καπνός ἐστι ἀπέρχομαι v., καπνός καὶ ἀπέρχομαι A — 19 μενῶ conī. Cor. — 23 καὶ τὰ κρείττω ἀλλήλων (sc. ἔνεκεν) συνήρομοσεν (?) conī. Nauck. coll. 5, 16; 8, 59; 9, 1; 7, 55; 11, 18; 4, 3. at minus tum apte dictum esset συναρμόζειν, cf. 5, 8

λοις συνήρμοσεν. Ὁρᾶς, πῶς ὑπέταξε, συνέταξε, καὶ τὸ κατ' ἀξίαν ἀπένειμεν ἑκάστοις, καὶ τὰ κρατιστεύοντα εἰς ὁμόνοιαν ἀλλήλων συνήγαγε.

λα'. Πῶς προσενήνεξαι μέχρι νῦν θεοῖς, γουεῦσιν, ἀδελφοῖς, γυναικί, τέκνοις, διδασκάλοις, τροφεῦσι, 5 φίλοις, οἰκείοις, οἰκέταις; εἰ πρὸς πάντας σοι μέχρι νῦν ἐστὶ τό,

Μήτε τινὰ ῥέξαι ἐξαίσιον, μήτε εἰπεῖν.

Ἀναμιμνήσκου δέ, καὶ δι' οἷων διελέλυθας, καὶ οἷα ἤρκεσας ὑπομεῖναι. Καὶ ὅτι πλήρης ἦδη σοι ἡ ἱστορία 10 τοῦ βίου καὶ τελεία ἡ λειτουργία· καὶ πόσα ὤπται καλά· καὶ πόσων μὲν ἡδονῶν καὶ πόνων ὑπερείδες. πόσα δὲ ἔνδοξα παρείδες· εἰς ὅσους δὲ ἀγνώμονας εὐγνώμων ἐγένον.

λβ'. Διὰ τί συγχέουσιν ἄτεχοι καὶ ἀμαθεῖς ψυχὰι 15 ἔντεχρον καὶ ἐπιστήμονα; Τίς οὖν ψυχὴ ἔντεχνος καὶ ἐπιστήμων; ἡ εἰδυῖα ἀρχὴν καὶ τέλος, καὶ τὸν δι' ὅλης τῆς οὐσίας διήκοντα λόγον, καὶ διὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος κατὰ περιόδους τεταγμένας οἰκονομοῦντα τὸ πᾶν.

λγ'. Ὅσον οὐδέπω σποδός, ἢ σκελετός, καὶ ἦτοι 20 ὄνομα, ἢ οὐδὲ ὄνομα· τὸ δὲ ὄνομα, ψόφος καὶ ἀπήχημα. Τὰ δὲ ἐν τῷ βίῳ πολυτίμητα, κενά, καὶ σαπρά, καὶ μικρά, καὶ κυνίδια διαδακνόμενα, καὶ παιδία φιλόνεικα, γελῶντα, εἶτα εὐθύς κλαίοντα. Πίστις δὲ καὶ αἰδώς, καὶ δίκη καὶ ἀλήθεια,

πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρουδείης.

2 ἐναπένειμεν A — 6 εἰ καὶ conī. Menag.; an ἦ? — 8 μήτε τι εἰπεῖν conī. Cor. — 10 σοι ἱστορία v., σοι ἡ ἱστορία AD — 11 τελευταία AD — πόσα σοι ὤπται conī. Cor. — 13 ἀγνώμων P (A?) — 15 σύγχρωσιν A — 17 δι' τῆς Xyl., διὰ τῆς v., δι' ὅλης τῆς A

Τί οὖν ἐτι τὸ ἐνταῦθα κατέχον; εἶγε τὰ μὲν αἰσθητὰ
 εὐμετάβλητα, καὶ οὐχ ἑστῶτα· τὰ δὲ αἰσθητήρια ἀμυ-
 δρὰ καὶ εὐπαρατύπωτα· αὐτὸ δὲ τὸ ψυχάριον ἀναθυ-
 μιάσις ἀφ' αἵματος. τὸ δὲ εὐδοκιμεῖν παρὰ τοιούτοις
 5 κενόν. Τί οὖν; περιμένεις ἰλέως τὴν εἴτε σβέειν,
 εἴτε μετάστασιν· Ἔως δὲ ἐκείνης ὁ καιρὸς ἐφίσταται,
 τί ἀρκεῖ; τί δ' ἄλλο, ἢ θεοὺς μὲν σέβειν καὶ εὐφη-
 μεῖν, ἀνθρώπους δὲ εὖ ποιεῖν, καὶ ἀνέχεσθαι αὐτῶν
 καὶ ἀπέχεσθαι· ὅσα δὲ ἐκτὸς ὄρων τοῦ κρεαδίου, καὶ
 10 τοῦ πνευματίου, ταῦτα μεμνηῆσθαι μήτε σὰ ὄντα, μήτε
 ἐπὶ σοί.

λδ'. Δύνασαι ἀεὶ εὐροεῖν, εἶγε καὶ εὐδοεῖν, εἶγε
 καὶ ὀδῶ ὑπολαμβάνειν καὶ πράσσειν. Δύο ταῦτα
 κοινὰ τῇ τε τοῦ θεοῦ, καὶ τῇ τοῦ ἀνθρώπου καὶ
 15 παντὸς λογικοῦ ζώου ψυχῇ· τὸ μὴ ἐμποδίζεσθαι ὑπ'
 ἄλλου· καὶ τὸ ἐν τῇ δικαίῃ διαθέσει καὶ πράξει ἔχειν
 τὸ ἀγαθόν, καὶ ἐνταῦθα τὴν ὄρεξιν ἀπολήγειν.

λε'. Εἰ μήτε κακία ἐστὶ τοῦτο ἐμῆ, μήτε ἐνέργεια
 κατὰ κακίαν ἐμὴν, μήτε τὸ κοινὸν βλάπτεται, τί ὑπὲρ
 20 αὐτοῦ διαφέρομαι; τίς δὲ βλάβη τοῦ κοινοῦ;

λς'. Μὴ ὀλοσχερῶς τῇ φαντασίᾳ συναρπάζεσθαι·
 ἀλλὰ βοηθεῖν μὲν κατὰ δύναμιν καὶ κατ' ἀξίαν· κὰν
 εἰς τὰ μέσα ἐλαττῶνται, μὴ μέντοι βλάβην αὐτὸ φαν-
 τάζεσθαι. Κακὸν γὰρ ἔθος. Ἄλλ' ὡς ὁ γέρον ἀπελ-
 θὼν τὸν τοῦ θρεπτοῦ ῥόμβον ἀπήτει, μεμνημένος,

3 εὐπαρατύπωτα conī. Nauck. pro εὐπαρατύπωτα — 5 τί
 οὐ περιμένεις conī. Gat. — an ἰλέως? — 12 ὀδεύειν v., εὐδεν
 A, ex quo coniecī εὐδοεῖν — λογικοῦ ζώου λογικοῦ A — 16
 δικαίᾱ conī. Cor. — 21 capita 35 et 36 non distinguuntur in
 A — 23 ἐλαττοῖτο aut ἐλαττοῖ τι conī. Cor. — 24 κακὸν γὰρ
 οὐδὲν conī. Gat.; κακὸν γὰρ οὕτως conī. Cor.

ὅτι ῥόμβος· οὕτως οὖν καὶ ᾧδε. Ἐπεὶ τοι γίνῃ καλῶν ἐπὶ τῶν ἐμβόλων*. Ἄνθρωπε, ἐπελάθου, τί ταῦτα ἦν; — Ναί· ἀλλὰ τούτοις περισπούδαστα. — Διὰ τοῦτ' οὖν καὶ σὺ μαρὸς γένη; —

Ἐγενόμην ποτέ, ὅπουδῆποτε καταλειφθεὶς, εὐμοι- 5
ρος ἄνθρωπος· — τὸ δὲ εὐμοιρος, ἀγαθὴν μοῖραν σεαυτῷ ἀπονείμας· ἀγαθαὶ δὲ μοῖραι, ἀγαθαὶ τροπαὶ ψυχῆς, ἀγαθαὶ ὁρμαί, ἀγαθαὶ πράξεις.

BIBΛΙΟΝ ε'.

Ἡ τῶν ὄλων οὐσία εὐπειθῆς καὶ εὐτρεπῆς· ὁ δὲ 10
ταύτην διοικῶν λόγος οὐδεμίαν ἐν ἑαυτῷ αἰτίαν ἔχει τοῦ κακοποιεῖν· κακίαν γὰρ οὐκ ἔχει, οὐδέ τι κακῶς ποιεῖ, οὐδὲ βλάπτεται τι ὑπ' ἐκείνου. Πάντα δὲ κατ' ἐκείνον γίνεται καὶ περαίνεται.

β'. Μὴ διαφέρου, πότερον ριγῶν ἢ θαλπόμενος 15
τὸ πρέπον ποιεῖς· καὶ πότερον νυστάζων, ἢ ἱκανῶς ὕπνου ἔχων· καὶ πότερον κακῶς ἀκούων, ἢ εὐφημούμενος· καὶ πότερον ἀποθνήσκων, ἢ πράττων τι ἄλλοιον. Μία γὰρ τῶν βιωτικῶν πράξεων καὶ αὕτη ἐστὶ, καθ' ἣν ἀποθνήσκομεν· ἀρκεῖ οὖν καὶ ἐπὶ ταύτης τὸ παρὸν 20
εὖ θέσθαι.

γ'. Ἐσω βλέπε· μηδενὸς πράγματος μήτε ἢ ἰδία ποιότης, μήτε ἢ ἀξία παρατρεχέτω σε.

δ'. Πάντα τὰ ὑποκείμενα τάχιστα μεταβαλεῖ, καὶ

1 οὕτως οὖν καὶ σὺ μαρὸς γένη A (om. cet.) — ἐπεὶ τί γίνεται καλῶν conī. Xyl. — ἐπεὶ τί γίνῃ ἐγκαλῶν conī. Cor. — 5 καταληφθεὶς conī. Cas. — 10 εὐπρεπῆς AD — 14 γίνονται A — 19 καθὼς A — 23 μήτε ἀξία περιτρεχέτω σε AD — 24 v. μεταβάλλει, μεταβαλεῖ subscripto altero λ A, μεταβαλεῖ Sch. II

ἦτοι ἐκθυμιαθήσεται, εἴπερ ἦνεται ἢ οὐσία, ἢ σκεδασθήσεται.

ε'. Ὁ διοικῶν λόγος οἶδε, πῶς διακείμενος, καὶ τί ποιεῖ, καὶ ἐπὶ τίνος ὕλης.

5 ζ'. Ἄριστος τρόπος τοῦ ἀμύνεσθαι, τὸ μὴ ἐξομοιοῦσθαι.

ζ. Ἐνὶ τέρπου καὶ προσαναπαύου, τῷ ἀπὸ πράξεως κοινωνικῆς μεταβαίνειν ἐπὶ προᾶξιν κοινωνικῆν, σὺν μνήμῃ θεοῦ.

10 η'. Τὸ ἡγεμονικόν ἐστὶ τὸ ἑαυτὸ ἐγεῖρον καὶ τρέπον, καὶ ποιοῦν μὲν ἑαυτὸ, οἶον ἂν [ἦ] καὶ θέλη, ποιοῦν δὲ ἑαυτῷ φαίνεσθαι πᾶν τὸ συμβαῖνον, οἶον αὐτὸ θέλει.

θ'. Κατὰ τὴν τῶν ὅλων φύσιν ἕκαστα περαίνεται, 15 οὐ γὰρ κατ' ἄλλην γέ τινα φύσιν, ἦτοι ἔξωθεν περιέχουσαν, ἢ ἐμπεριεχομένην ἔνδον, ἢ ἔξω ἀπηρητημένην.

ι'. Ἦτοι κνκεῶν, καὶ ἀντεμπλοκή, καὶ σκεδασμός· ἢ ἔνωσις καὶ τάξις καὶ πρόνοια. Εἰ μὲν οὖν τὰ πρότερα, τί καὶ ἐπιθυμῷ εἰκαίῳ συγκρίματι καὶ φρυμῷ 20 τοιούτῳ ἐνδιατρίβειν; τί δέ μοι καὶ μέλει ἄλλου τινός, ἢ τοῦ ὅπως ποτὲ αἴα γίνεσθαι; τί δὲ καὶ ταράσσομαι; ἦξει γὰρ ἐπ' ἐμὲ ὁ σκεδασμός, ὅτι ἂν ποιῶ· εἰ δὲ θάτερά ἐστι, σέβω καὶ εὐσταθῶ, καὶ θαρῶ τῷ διοικοῦντι.

1 εἴτι A, εἴτε D (pro ἦτοι) — 10 ἑαυτῷ ἐγεῖρον A — 11 ποιοῦν μὲν ἑαυτῷ AD — 12 οἶον ἂν καὶ θέλη v., οἶον ἂν ἦ καὶ θέλη AD, οἶον ἂν εἶναι θέλη conl. Sch. II — 18 οὖν deest in D — 19 φρυμῷ A — 20 μέλλει A — μέλει ἢ ἄλλου τινός ἢ conl. Reisk. — 21 εἴα γίνεσθαι D — γαῖα γενέσθαι conl. Menag., αἴα γενέσθαι Cor. — 23 καθαρῶ A, an καταθαρῶ?

ια'. Ὅταν ἀναγκασθῆς ὑπὸ τῶν περιεστηκότων οἰονεὶ διαταραχθῆναι, ταχέως ἐπάνιδι εἰς ἑαυτόν, καὶ μὴ ὑπὲρ τὰ ἀναγκαῖα ἐξίστασο τοῦ ῥυθμοῦ· ἔση γὰρ ἐγκρατέστερος τῆς ἀρμονίας, τῷ συνεχῶς εἰς αὐτὴν ἐπανέρχεσθαι.

5

ιβ'. Εἰ μητροιάν τε ἅμα εἶχες καὶ μητέρα, ἐκείνην τ' ἂν ἐθεράπευες, καὶ ὅμως ἢ ἐπάνοδος σοι πρὸς τὴν μητέρα συνεχῆς ἐγίνετο. Τοῦτό σοι νῦν ἐστὶν ἢ αὐλή, καὶ ἡ φιλοσοφία· ὥδε πολλάκις ἐπάνιδι, καὶ προσαναπαύου ταύτη, δι' ἣν καὶ τὰ ἐκεῖ σοι ἀνεκτὰ φαί- 10 νεται, καὶ σὺ ἐν αὐτοῖς ἀνεκτός.

ιγ'. Οἷον δὴ τὸ φαντασίαν λαμβάνειν ἐπὶ τῶν ὄψων καὶ τῶν τοιούτων ἐδωδίων, ὅτι νεκρὸς οὗτος ἰχθύος, οὗτος δὲ νεκρὸς ὄρνιθος, ἢ χοίρου· καὶ πάλιν, ὅτι ὁ Φάλερος χυλάριον ἐστὶ σταφυλίον· καὶ ἡ περι- 15 πόρφυρος, τριχία προβατίου, αἱματίῳ κόγχῃς δεδευμένα· καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν συνουσίαν, ἐντερίου παράτριψις, καὶ μετὰ τινος σπασμοῦ μυξαρίου ἔκκρισις· οἷαι δὲ αὐταὶ εἰσὶν αἱ φαντασίαι, καθικνούμεναι αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ διεξιούσαι δι' αὐτῶν, ὥστε 20 ὄραν, οἷά τινά ποτ' ἐστίν· οὕτως δεῖ παρ' ὄλον τὸν βίον ποιεῖν, καὶ ὅπου λίαν ἀξιόπιστα τὰ πράγματα

3 εἰ (εἰ) γὰρ ἐγκρατέστερος AD — 4 ἐπ' αὐτὴν D — 9 καὶ φιλοσοφία v., καὶ ἡ φιλοσοφία AD — 12 φαντασία X (φαντασία) — 15 ὁ Φάλερος χυλάριον ἐστὶ σταφυλίον καὶ om. X — 16 τριχία ἐστὶ προβατίου X — αἱματι A — 17 οὐσίαν A — (ὅτι?) νευρίου παράτριψις conl. Nauck. coll. Tzetz. Chil. 7, 801: ὁ Μάρκος αὐτοκράτωρ δὲ τὸν ἄνθρωπον φησί που || μυξάριον, ἑλκύδριον, παράτριψιν νευρίου. at illic praeter νευρίου etiam ἑλκύδριον corruptum esse videtur pro ἑλκτρον, cf. 9, 3 — 19 οἷαν δὲ αὐταὶ P, οἷαι AX — 20 διεξιούσαι αὐτῶν X — 21 ἄτινα P, οἷα τινα AX — 22 λίαν ἀξιόπιστότητα

φαντάζεται, ἀπογυμνοῦν αὐτά, καὶ τὴν εὐτέλειαν αὐ-
 τῶν καθορᾶν, καὶ τὴν ἱστορίαν, ἐφ' ἣ̄ σεμνύνεται,
 περιαιρεῖν. Δεινὸς γὰρ ὁ τύφος παραλογιστῆς· καὶ
 ὅτε δοκεῖς μάλιστα περὶ τὰ σπουδαῖα καταγίνεσθαι,
 5 τότε μάλιστα καταγοητεύει. Ὅρα γοῦν, ὁ Κράτης τί
 περὶ αὐτοῦ τοῦ Ξενοκράτους λέγει.

ιδ'. Τὰ πλεῖστα, ὧν ἡ πληθὺς θαυμάζει, εἰς γενι-
 κώτατα ἀνάγεται, τὰ ὑπὸ ἕξεως ἢ φύσεως συνεχόμενα,
 λίθους, ξύλα, σπυκᾶς, ἀμπέλους, ἐλαίας· τὰ δὲ ὑπὸ τῶν
 10 ὀλίγων μετριωτέρων, εἰς τὰ ὑπὸ ψυχῆς, οἶον ποιμένας,
 ἀγέλας· τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἔτι χαριεστέρων, εἰς τὰ ὑπὸ
 λογικῆς ψυχῆς, οὐ μέντοι καθολικῆς, ἀλλὰ καθὸ τεχνικῆ,
 ἢ ἄλλως πως ἐντρεχῆς, ἢ κατὰ ψιλόν, τὸ πλῆθος ἀν-
 δραπόδων κεκτῆσθαι. Ὁ δὲ ψυχὴν λογικὴν καθολι-
 15 κὴν καὶ πολιτικὴν τιμῶν, οὐδὲν ἔτι τῶν ἄλλων ἐπι-
 στρέφεται· πρὸ ἀπάντων δὲ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν λογικῶς
 καὶ κοινωνικῶς ἔχουσιν καὶ κινουμένην διασώζει, καὶ
 τῷ ὁμογενεῖ εἰς τοῦτο συνεργεῖ.

ιε'. Τὰ μὲν σπεύδει γίνεσθαι, τὰ δὲ σπεύδει γεγο-
 20 νέναι· καὶ τοῦ γινομένου δὲ ἤδη τι ἀπέσβη· φύσεις
 καὶ ἀλλοιώσεις ἀνανεοῦσι τὸν κόσμον διηνεκῶς, ὥσπερ
 τὸν ἄπειρον αἰῶνα ἢ τοῦ χρόνου ἀδιάλειπτος φορὰ
 νέον ἀεὶ παρέχεται. Ἐν δὴ τούτῳ τῷ ποταμῷ τί ἄν

πράγματα PA, λίαν ἀξιόπιστα τὰ πράγμα. X, λίαν ἀξιοσπου-
 δαστα τὰ πρ. conī. Reisk., ἀξιάγαστα conī. Nauck. — 2 τερ-
 θρεῖαν Reiskii coniecturam (pro ἱστορίαν) commendat Nauck.
 — ὑφ' ἣ(ς) σεμνύνεται PA, ἐφ' ἣ̄ X — 5 τίς A — 7 εἰς
 γενικώτατά τινα conī. Cor. — 8 τὰ μὲν ὑπὸ ἕξεως conī. Sch.
 — 13 κατὰ ψιλόν οἶον τὸ πλῆθος conī. Mor. — 14 καθολικὴν
 om. A — 17 κινούμενον Gat. — 19 καὶ τὰ μὲν σπεύδει A
 non distinguens capita 14 et 15 — 21 ἀνανεοῦσι τὸν ἄπειρον
 αἰῶνα τὸν κόσμον διηνεκῶς ὡς P

τις τούτων τῶν παραθεόντων ἐκτιμήσειεν, ἐφ' οὗ
 στῆναι οὐκ ἔξεστιν; ὡσπερ εἴ τις τι τῶν παραπετο-
 μένων στρουθαρίων φιλεῖν ἄρχοιτο· τὸ δ' ἤδη ἐξ
 ὀφθαλμῶν ἀπελήλυθεν. Τοιοῦτον δὴ τι καὶ αὐτὴ ἡ
 ζωὴ ἐκάστου, οἷον ἢ ἀφ' αἵματος ἀναθυμιάσις, καὶ ἡ 5
 ἐκ τοῦ ἀέρος ἀνάπνευσις. Ὅποῖον γάρ ἐστι τὸ ἀπαξ
 ἐλκύσαι τὸν ἀέρα καὶ ἀποδοῦναι, ὅπερ παρέκαστον
 ποιοῦμεν, τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ τὴν πᾶσαν ἀναπνευστι-
 κὴν δύναμιν, ἣν χθῆς καὶ πρῶην ἀποτεχθεὶς ἐκτήσω,
 ἀποδοῦναι ἐκεῖ, ὅθεν τὸ πρῶτον ἔσπασας. 10

ις'. Οὔτε τὸ διαπνεῖσθαι, ὡς τὰ φυτὰ, τίμιον,
 οὔτε τὸ ἀναπνεῖν, ὡς τὰ βοσκήματα καὶ τὰ θηρία,
 οὔτε τὸ τυποῦσθαι κατὰ φαντασίαν, οὔτε τὸ νευρο-
 σπαστεῖσθαι καθ' ὄρμην, οὔτε τὸ συναγελάζεσθαι,
 οὔτε τὸ τρέφεσθαι· τοῦτο γὰρ ὅμοιον τῷ ἀποκρίνειν 15
 τὰ περιτώματα τῆς τροφῆς. Τί οὖν τίμιον; τὸ κρο-
 τεῖσθαι; οὐχί. Οὐκοῦν οὐδὲ τὸ ὑπὸ γλωσσῶν κρο-
 τεῖσθαι· αἱ γὰρ παρὰ τῶν πολλῶν εὐφημίαι, κρότος
 γλωσσῶν. Ἀφῆκας οὖν καὶ τὸ δοξάριον· τί καταλεί-
 πεται τίμιον; δοκῶ μὲν, τὸ κατὰ τὴν ἰδίαν κατασκευὴν 20
 κινεῖσθαι, καὶ ἴσχεσθαι, ἐφ' ὃ καὶ αἱ ἐπιμέλεια ἄγουσι
 καὶ αἱ τέχναι. Ἡ τε γὰρ τέχνη πᾶσα τοῦτο στοχά-
 ζεται, ἵνα τὸ κατασκευασθὲν ἐπιτηδείως ἔχη πρὸς τὸ
 ἔργον, πρὸς ὃ κατεσκευάζεται· ὃ τε φυτουργὸς ὁ ἐπι-
 μελούμενος τῆς ἀμπέλου, καὶ ὁ πωλοδάμνης, καὶ ὁ 25
 τοῦ κυνὸς ἐπιμελούμενος, τοῦτο ζητεῖ. Αἱ δὲ παιδα-

3 στρουθίων P, στρουθαρίων AD — 7 ὃ παρ' ἕκαστα
 conī. Cor. — 11 ὡς τὰ φυτὰ τίμιον οὔτε τὸ διαπνεῖσθαι P —
 14 οὔτε συναγελάζεσθαι A — 17 ὑπόγλωσσον AD — 21 ἴσχε-
 σθαι v., ἴσχεσθαι PAD — καὶ ἐπιμέλεια AD — 22 τούτου
 conī. Cas.

γωγίαί, (καί) αἱ διδασκαλίαι ἐπί τι σπεύδουσιν. Ὡδε
 οὖν τὸ τίμιον. Καὶ τοῦτο μὲν ἂν εὖ ἔχη, οὐδὲν τῶν
 ἄλλων περιποιήσεις σεαυτῷ. Οὐ παύση καὶ ἄλλα πολλὰ
 τιμῶν; Οὐτ' οὖν ἐλεύθερος ἔση, οὔτε αὐτάρκης, οὔτε
 5 ἀπαθής. Ἀνάγκη γὰρ φθονεῖν, ζηλοτυπεῖν, ὑφοραῖσθαι
 τοὺς ἀφελέσθαι ἐκεῖνα δυναμένους, ἐπιβουλεύειν τοῖς
 ἔχουσι τὸ τιμώμενον ὑπὸ σοῦ· ὅπως πεφύρθαι ἀνάγκη
 τὸν ἐκείνων τινὸς ἐνδεῆ· προσέτι δὲ πολλὰ καὶ τοῖς
 θεοῖς μέμφεσθαι· ἢ δὲ τῆς ἰδίας διανοίας αἰδῶς καὶ
 10 τιμῇ σεαυτῷ τε ἀρεστόν σε ποιήσει, καὶ τοῖς ἀνθρώ-
 ποις εὐάριστον, καὶ τοῖς θεοῖς σύμφωνον, τουτέστιν,
 ἐπαινοῦντα, ὅσα ἐκεῖνοι διανέμουσι καὶ διατετάχασιν.

ιζ'. Ἄνω, κάτω, κύκλω, φοραὶ τῶν στοιχείων. Ἡ
 δὲ τῆς ἀρετῆς κίνησις ἐν οὐδεμιᾷ τούτων, ἀλλὰ θεοῦ-
 15 τερόν τι, καὶ ὁδῷ δυσεπινοήτῳ προιοῦσα εὐοδοεῖ.

ιη'. Οἶόν ἐστιν, ὃ ποιοῦσι! τοὺς μὲν ἐπὶ τοῦ αὐ-
 τοῦ χρόνου καὶ μεθ' ἑαυτῶν ζῶντας ἀνθρώπους εὐ-
 φημεῖν οὐ θέλουσιν· αὐτοὶ δὲ ὑπὸ τῶν μεταγενεστέ-
 ρων εὐφημηθῆναι, οὓς οὔτε εἰδόν ποτε, οὔτε ὕψου-
 20 ται, περὶ πολλοῦ ποιοῦνται. Τοῦτο δὲ ἐγγύς ἐστι τῷ
 λυπηθῆναι ἂν, ὅτι οὐχὶ καὶ οἱ προγενέστεροι περὶ σοῦ
 λόγους εὐφήμες ἐποιοῦντο.

ιθ'. Μή, εἴ τι αὐτῷ σοὶ δυσκαταπόνητον, τοῦτο

1 αἱ διδασκ. P, δὲ αἱ διδασκ. A, αἱ δὲ διδασκ. D, an καὶ
 αἱ διδασκ. (Cor. καὶ διδασκ.) — ἐπὶ τί conl. Cas., an ἐπὶ ἄλλο
 τι σπεύδουσιν; — 2 εὖ ἂν ἔχη AD — 3 περιποιήσῃ σεαυτῷ
 v., περιποιήσεις· ἑαυτῷ A, περιποιήσεις σεαυτῷ D — ὃ οὐ
 παύση οὔτε αὐτάρκης καὶ ἄλλα π. τ. οὐτ' οὖν ἐλεύθερος ἔση
 οὔτε ἀπαθής AD — 8 τῶ (τῶν A) ἐκείνων τινὸς ἐνδεεῖ AD
 — 10 τοῖς κοινωνικοῖς v., A om., τοῖς ἀνθρώποις D, τοῖς κοι-
 νωνοῖς conl. Cor. — 13 αἱ φοραὶ conl. Reisk. — 15 εὐοδοεῖ D
 — 21 τῷ λυπηθῆναι ὅτι conl. Cor.

ἀνθρώπῳ ἀδύνατον ὑπολαμβάνειν· ἀλλ' εἴ τι ἀνθρώπῳ δυνατὸν καὶ οἰκείου, τοῦτο καὶ σεαυτῷ ἐφικτὸν νόμιζε.

κ'. Ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ ὄνυξι κατέδρουσέ τις, καὶ τῇ κεφαλῇ ἐφόραγεις πληγὴν ἐποίησεν. Ἄλλ' οὔτε 5 ἐπισημαινόμεθα, οὔτε προσκόπτομεν, οὔτε ὑφορώμεθα ὕστερον, ὡς ἐπίβουλον· καίτοι φυλαττόμεθα, οὐ μέντοι ὡς ἐχθρόν, οὐδὲ μεθ' ὑποψίας, ἀλλ' ἐκκλίσεως εὐμενοῦς. Τοιοῦτόν τι γενέσθω καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς 10 μέρεσι τοῦ βίου· πολλὰ παρενθυμώμεθα τῶν οἷον 10 προσγυμναζομένων. Ἐξεστι γάρ, ὡς ἔφην, ἐκκλίνειν, καὶ μηδὲν ὑποπεύειν, μηδὲ ἀπέχεσθαι.

κα'. Εἴ τις με ἐλέγξει, καὶ παραστήσάι μοι, ὅτι οὐκ ὀρθῶς ὑπολαμβάνω ἢ πράσσω, δύναται, χαίρων μεταθήσομαι· ζητῶ γὰρ τὴν ἀλήθειαν, ὑφ' ἧς οὐδεὶς 15 πάποτε ἐβλάβη. Βλάπτεται δὲ ὁ ἐπιμένων ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀπάτης καὶ ἀγνοίας.

κβ'. Ἐγὼ τὸ ἑμαντοῦ καθῆκον ποιῶ· τὰ ἄλλα με οὐ περισπᾶ· ἦτοι γὰρ ἄψυχα, ἢ ἄλογα, ἢ πεπλανημένα, καὶ τὴν ὁδὸν ἀγνοοῦντα. 20

κγ'. Τοῖς μὲν ἀλόγοις ζώοις, καὶ καθόλου πράγμασι καὶ ὑποκειμένοις, ὡς λόγον ἔχων, λόγον μὴ ἔχουσι, χρῶ μεγαλοφρόνως καὶ ἐλευθέρως· τοῖς δὲ ἀνθρώποις, ὡς λόγον ἔχουσι, χρῶ κοινωνικῶς. Ἐφ'

1 ἀνθρώπων ἀδυνάτων AD — 4 κατέδρουσε A — 5 ἐφοραγεις conī. Sch. (etiam ἐφοραγεις et ἐφορωγίς) — 6 προσκόπτομεν A — 9 τοι γενέσθω P, τι γενέσθω A, τι γινέσθω conī. Cor. — 12 καὶ μηδὲ ὑποπεύειν PA, μηδὲν conī. Cor., μήτε — μήτε conī. Sch. II — ἀπέχεσθαι A — 13 παραστήσάι με AD — 18 ἐγὼ δὲ ἑμαντοῦ v., ἐγὼ τὸ ἑμ. AD — 22 ὡς λόγον μὴ ἔχουσι (om. λόγον ἔχων) conī. Sch. II — 24 χρῶ καὶ κοινωνικῶς A

ἅπασιν δὲ θεοῦς ἐπικαλοῦ· καὶ μὴ διαφέρου πρὸς τὸ
 πόσω χρόνῳ ταῦτα πράξεις· ἀρκοῦσι γὰρ καὶ τρεῖς
 ὥραι τοιαῦται.

κδ'. Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδῶν, καὶ ὁ ὀρεωκόμος
 5 αὐτοῦ, ἀποθανόντες εἰς ταῦτο κατέστησαν· ἦτοι γὰρ
 ἐλήφθησαν εἰς τοὺς αὐτοὺς τοῦ κόσμου σπερματικούς
 λόγους· ἢ διεσκεδάσθησαν ὁμοίως εἰς τὰς ἀτόμους.

κε'. Ἐνθυμήθητι, πόσα κατὰ τὸν αὐτὸν ἀκαριαῖον
 χρόνον ἐν ἑκάστῳ ἡμῶν ἅμα γίνεται, σωματικὰ ὁμοῦ
 10 καὶ ψυχικὰ· καὶ οὕτως οὐ θαυμάσεις, εἰ πολὺ πλείω,
 μᾶλλον δὲ πάντα τὰ γινόμενα ἐν τῷ ἐνί τε καὶ σύμ-
 παντι, ὃ δὴ κόσμον ὀνομάζομεν, ἅμα ἐνυφίσταται.

κς'. Ἐάν τις σοι προβάλλῃ, πῶς γράφεται τὸ Ἀν-
 τωνίνου ὄνομα, μήτι κατεντεινόμενος προοίση ἕκαστον
 15 τῶν στοιχείων; τί οὖν ἐὰν ὀργίζωνται, μήτι ἀντοργιῇ;
 οὐκ ἐξαριθμῆσθαι πράως προῖων ἕκαστον τῶν γραμμα-
 τῶν; οὕτως οὖν καὶ ἐνθάδε μέμνησο, ὅτι πᾶν καθή-
 κον ἐξ ἀριθμῶν τινῶν συμπληροῦται. Τούτους δεῖ
 τηροῦντα, καὶ μὴ θορυβούμενον, μηδὲ τοῖς δυσχεραί-
 20 νουσιν ἀντιδυσχεραίνοντα, περαίνειν ὁδῶ τὸ προκεί-
 μενον.

κς'. Πῶς ὠμόν ἐστὶ, μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ἀνθρώ-
 ποις ὀρμᾶν ἐπὶ τὰ φαινόμενα αὐτοῖς οἰκεία καὶ συμ-
 φέροντα; καίτοι τρόπον τινὰ οὐ συγχωρεῖς αὐτοῖς τοῦτο
 25 ποιεῖν, ὅταν ἀγανακτῆς, ὅτι ἀμαρτάνουσι. Φέρονται

6 ἀνελήφθησαν con. Sch. II — 7 ἢ δὲ σκεδασθεῖσαν A —
 ἀυτόμους A — 11 ἐνί τε καὶ γεννητῷ καὶ σύμπαντι A; an
 ἀγενήτω aut ἀενάω? — 13 προβάλλῃ A — 15 μήτι ἀντοργιῇ;
 μήτι οὐκ ἐξαριθμῆσθαι v., μήτι ἂν ὀργιῇ οὐκ ἐξ. A — 18 του-
 τούς δὲ A — 20 περαίνει A — 22 πῶς οὐκ ὠμόν ἐστὶ con.
 Cas. — 23 οἰκεία συμφέροντα v., οἰκεία καὶ συμφέροντα A

γὰρ πάντως ὡς ἐπὶ οἰκεῖα καὶ συμφέροντα αὐτοῖς. — Ἄλλ' οὐκ ἔχει οὕτως. — Οὐκοῦν δίδασκε, καὶ δείκνυε μὴ ἀγανακτῶν.

κη'. Θάνατος, ἀνάπαυλα αἰσθητικῆς ἀντιτυπίας, καὶ ὀρμητικῆς νευροσπαστίας, καὶ διανοητικῆς διεξ- 5 ὁδου, καὶ τῆς πρὸς τὴν σάρκα λειτουργίας.

κδ'. Αἰσχρὸν ἔστιν, ἐν ᾧ βίῳ τὸ σῶμά σοι μὴ ἀπαυδαῖ, ἐν τούτῳ τὴν ψυχὴν προαπαυδᾶν.

λ'. Ὅρα, μὴ ἀποκαισαρωθῆς, μὴ βαφῆς· γίνεται γάρ. Τήρησον οὖν σεαυτὸν ἀπλοῦν, ἀγαθὸν, ἀκέραιον, 10 σεμνὸν, ἀκομψον, τοῦ δικαίου φίλον, θεοσεβῆ, εὐμενῆ, φιλόστοργον, ἐρῶμένον πρὸς τὰ πρέποντα ἔργα. Ἀγωνισαι, ἵνα τοιοῦτος συμμείνης, οἶόν σε ἠθέλησε ποιῆσαι φιλοσοφία. Αἰδοῦ θεοῦς, σῶζε ἀνθρώπους. Βρα- 15 χὺς ὁ βίος· εἰς καρπὸς τῆς ἐπιγείου ζωῆς, διάθεσις 15 ὁσία, καὶ πράξεις κοινωνικαί. Πάντα, ὡς Ἀντωνίνου μαθητής· τὸ ὑπὲρ τῶν κατὰ λόγον πρασσομένων εὔτονον ἐκείνου, καὶ τὸ ὁμαλὲς πανταχοῦ, καὶ τὸ ὄσιον, καὶ τὸ εὔδιον τοῦ προσώπου, καὶ τὸ μειλίχιον, καὶ τὸ ἀκενόδοξον, καὶ τὸ περὶ τὴν κατάληψιν τῶν πραγμάτων φιλό- 20 τιμον· καὶ ὡς ἐκεῖνος οὐκ ἂν τι ὄλως παρῆκε, μὴ πρότερον εὖ μάλα κατιδῶν καὶ σαφῶς νοήσας· καὶ ὡς ἔφερευ ἐκεῖνος τοὺς ἀδίκως αὐτὸν μεμφομένους, μὴ ἀντιμεμφο- 25 μενος· καὶ ὡς ἐπ' οὐδὲν ἔσπευδεν· καὶ ὡς διαβολὰς οὐκ ἐδέχετο· καὶ ὡς ἀκριβῆς ἦν ἐξεταστῆς ἠθῶν καὶ 25 πράξεων· καὶ οὐκ ὄνειδιστής, οὐ ψοφοδεής, οὐχ ὑπό-

5 νευροσπαστείας v., νευροσπαστίας A — 9 ἀποκαισαρια-
νωθῆς A — 10 τήρησαι Gat. — 12 πρότερα ἔργα A — 14 ἡ
φιλοσοφία coni. Reisk. — 15 διάθεσις οὐσία A — 19 εὐόδιον
PA, εὔδιον coni. Xyl. — μειλίχιον A — 23 αὐτοῦ A, an αὐτῶ?
Gat. αὐτὸν om.

πτῆς, οὐ σοφιστής· καὶ ὡς ὀλίγοις ἀρκούμενος, οἷον οἰκήσει, στρωμνῇ, ἐσθῆτι, τροφῇ, ὑπηρεσία· καὶ ὡς φιλόπονος, καὶ μακρόθυμος· καὶ οἷος μένειν ἐν τῷ*
 5 μέχρι ἐσπέρας διὰ τὴν λιτὴν δίαιταν, μηδὲ τοῦ ἀπο-
 κρίνειν τὰ περιττώματα παρὰ τὴν συνήθη ὥραν χρή-
 ζειν· καὶ τὸ βέβαιον καὶ ὅμοιον ἐν ταῖς φιλίαις αὐτοῦ·
 καὶ τὸ ἀνέχεσθαι (τῶν) ἀντιβαινόντων παρῶρησιαστικῶς
 ταῖς γνώμαις αὐτοῦ, καὶ χαίρειν, εἴ τις δεικνύοι κρεῖτ-
 τον· καὶ ὡς θεοσεβῆς χωρὶς δεισιδαιμονίας· ἴν' οὕτως
 10 εὐσυνειδήτῳ σοι ἐπιστῆ ἡ τελευταία ὥρα, ὡς ἐκεῖνον.

λα'. Ἀνάγηφε καὶ ἀνακαλοῦ σεαυτόν. καὶ ἐξυπνι-
 σθῆεις πάλιν καὶ ἐννοήσας, ὅτι ὄνειροί σοι ἠνώχλων,
 πάλιν ἐργηγορῶς βλέπε ταῦτα, ὡς ἐκεῖνα ἔβλεπες.

λβ'. Ἐκ σωματίου εἰμι καὶ ψυχῆς. Τῷ μὲν οὖν
 15 σωματίῳ πάντα ἀδιάφορα· οὐδὲ γὰρ δύναται διαφέ-
 ρεσθαι. Τῇ δὲ διανοίᾳ ἀδιάφορα, ὅσα μὴ ἐστὶν αὐτῆς
 ἐνεργήματα. Ὅσα δὲ γε αὐτῆς ἐστὶν ἐνεργήματα, ταῦτα
 πάντα ἐπ' αὐτῇ ἐστὶν. Καὶ τούτων μέντοι περὶ μόνον
 τὸ παρὸν πραγματεύεται· τὰ γὰρ μέλλοντα καὶ παρ-
 20 ὤρηκῶτα ἐνεργήματα αὐτῆς, καὶ αὐτὰ ἤδη ἀδιάφορα.

λγ'. Οὐκ ἐστὶν ὁ πόνος τῇ χειρὶ, οὐδὲ τῷ ποδὶ
 παρὰ φύσιν, μέχρις ἂν ποιῆ ὁ ποῦς τὰ τοῦ ποδός,
 καὶ ἡ χεὶρ τὰ τῆς χειρός. Οὕτως οὖν οὐδὲ ἀνθρώπων,

2 εὐθύτι A — 3 καὶ οἷος μὲν ἐν τῷ PA, καὶ οἷος μένειν ἐν τῷ αὐτῷ conl. Cas. — 4 ὑποκρίνειν Gat. — 5 χρήζων v., χρήζειν A — 6 φίλαις A — 7 τῶν add. Cor. — 8 τι ante δεικνύοι add. Cor. — 15 οὐδὲ — ἀδιάφορα des. in A — 17 ὅσα δὲ καὶ conl. Cor. — 18 καὶ τούτων μέντοι, ἃ περὶ μόνον τὸ παρὸν πραγμ. v., καὶ τούτων μόνον μέντοι ἃ conl. Reisk. τὰ περὶ conl. Sch., ἃ deest in A — 20 ἡ διάφορα A — 22 τὸ τοῦ ποδός PA, τὰ conl. Cas. (et ed. Lugd.)

ὡς ἀνθρώπων, παρὰ φύσιν ἐστὶν ὁ πόνος, μέχρις ἂν ποιῇ τὰ τοῦ ἀνθρώπου. Εἰ δὲ παρὰ φύσιν αὐτῷ οὐκ ἔστιν, οὐδὲ κακὸν ἐστὶν αὐτῷ.

λδ'. Ἡλίκας ἠδουὰς ἤσθησαν λησταί, κίμαιδοι, πατραλοῖαι, τύραννοι; 5

λε'. Οὐχ ὄρας, πῶς οἱ βάνανσοι τεχνῖται ἀρμόζονται μὲν μέχρι τινὸς πρὸς τοὺς ἰδιώτας, οὐδὲν ἤσσον μέντοι ἀντέχονται τοῦ λόγου τῆς τέχνης, καὶ τούτου ἀποστῆναι οὐχ ὑπομένουσιν; Οὐ δεινὸν, εἰ ὁ ἀρχιτέκτων καὶ ὁ ἰατρὸς μᾶλλον αἰδέσσονται τὸν τῆς 10 ἰδίας τέχνης λόγον, ἢ ὁ ἀνθρώπος τὸν ἑαυτοῦ, ὃς αὐτῷ κοινὸς ἐστὶ πρὸς τοὺς θεοὺς;

λζ'. Ἡ Ἀσία, ἡ Εὐρώπη, γωνίαι τοῦ κόσμου· πᾶν πέλαγος, σταγῶν τοῦ κόσμου· Ἄθως βωλάριον τοῦ κόσμου· πᾶν τὸ ἐνεστῶς τοῦ χρόνου, στιγμὴ τοῦ αἰῶ- 15 νος. Πάντα μικρά, εὐτρεπτα, ἐναφανιζόμενα. Πάντα ἐκεῖθεν ἔρχεται, ἀπ' ἐκείνου τοῦ κοινοῦ ἡγεμονικοῦ ὀρμήσαντα, ἢ κατ' ἐπακολουθήσιν. Καὶ τὸ χάσμα οὖν τοῦ λέοντος, καὶ τὸ δηλητήριον, καὶ πᾶσα κακουργία, ὡς ἄκανθα, ὡς βόρβορος, ἐκείνων ἐπιγεννήματα τῶν 20 σεμνῶν καὶ καλῶν. Μὴ οὖν αὐτὰ ἀλλότρια τούτου, οὐ σέβεις, φαντάζου· ἀλλὰ τὴν πάντων πηγὴν ἐπιλογίζου.

λζ'. Ὅ τὰ νῦν ἰδῶν, πάντα ἐώρακεν, ὅσα τε ἐξ

1 ὡς ἀνθρώπων om. A — 3 οὐδὲ κακὸν οὐκ ἔστιν αὐτῷ v., οὖν ἐστὶν coni. Menag. οὐκ deest in Mo2 — 4 καὶ κίμαιδοι A — 6 capita 34 et 35, mox 36 et 37 non distinguuntur in A — 7 ἄχρι τινὸς v., μέχρι τινὸς A — 9 εἰ ἀρχιτέκτων A — 14 Ἄθος A — 17 ἢ ἀπ' ἐκείνου coni. Mor. — 18 ὀρμήσαντος coni. Cas. — 20 ἐπιγεννημαῖται A — 24 ὁ om. A

αἰδίου ἐγένετο, καὶ ὅσα εἰς τὸ ἄπειρον ἔσται· πάντα γὰρ ὁμογενῆ, καὶ ὁμοειδῆ.

λη'. Πολλάκις ἐνθυμοῦ τὴν ἐπισύνδεσιν πάντων τῶν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ σχέσιν πρὸς ἄλληλα. Τρόπον
5 γὰρ τινα πάντα ἀλλήλοις ἐπιπέπλεκται, καὶ πάντα κατὰ τοῦτο φίλα ἀλλήλοις ἔστί· καὶ γὰρ ἄλλω ἄλλο ἐξῆς ἔστί· τοῦτο δὲ διὰ τὴν τονικὴν κίνησιν καὶ σύμπνοιαν, καὶ τὴν ἔνωσιν τῆς οὐσίας.

λθ'. Οἷς συγκεκλήρωσαι πράγμασι, τούτοις συνάρ-
10 μοξε σεαυτὸν· καὶ οἷς συνείληχας ἀνθρώποις, τούτους φίλει, ἀλλ' ἀληθινῶς. (μ'.) Ὅργανον, ἐργαλεῖον, σκεῦος πᾶν, εἰ, πρὸς ὃ κατεσκεύασται, ποιεῖ, εὖ ἔχει· καίτοι ἐκεῖ ὁ κατασκευάσας ἐκποδῶν. Ἐπὶ δὲ τῶν ὑπὸ φύσεως συνεχομένων ἔνδον ἔστί καὶ παραμένει ἢ κατα-
15 σκευάσασα δύναμις· καθὼ καὶ μᾶλλον αἰδεῖσθαι αὐτὴν δεῖ, καὶ νομίζειν, εἴαν κατὰ τὸ βούλημα ταύτης σεαυτὸν διεξάγῃς, ἔχειν σοι πάντα κατὰ νοῦν. Ἐχει δὲ οὕτως καὶ τῷ παντὶ κατὰ νοῦν τὰ ἑαυτοῦ.

μα'. Ὅ τι ἂν τῶν ἀπροαιρέτων ὑποστήσῃς σεαυτῷ
20 ἀγαθόν, ἢ κακόν, ἀνάγκη κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ τοιούτου κακοῦ, ἢ τὴν ἀπότευξιν τοῦ τοιούτου ἀγαθοῦ, μέμψασθαί σε θεοῖς· καὶ ἀνθρώπους δὲ μισῆσαι, τοὺς αἰτίους ὄντας, ἢ ὑποπτευομένους ἔσεσθαι, τῆς ἀποτεύξεως, ἢ τῆς περιπτώσεως· καὶ ἀδικοῦμεν δὴ

1 ἐγένετο A — 6 ἄλλω om. A — 7 δὲ add. Cor. — διὰ τὴν τοπικὴν κίνησιν v., τονικὴν κίνησιν A, σύννησιν conl. Gat. κοίνωσιν conl. Cor. — 9 τί συγκεκλήρωσαι A — 11 capita 39 et 40 non distinguuntur in AX — 13 ἐκεῖνο ὁ κατασκευάσας L3 — 16 ταύτης ἔχῃς καὶ διεξάγῃς v., ἔχῃς καὶ om. AX, αὐτὸν διεξάγῃς A, σεαυτὸν conl. Cor. — 19 ὑποστήσῃς αὐτῷ v., σεαυτῷ conl. Cor. — 20 τῷ τοιούτῳ κακῷ conl. Cor. — 21 κακοῦ — τοιούτου om. A — 22 καὶ ante ἀνθρ. om. Cas. — 24 ἀποτάξεως A

πολλά, διὰ τὴν πρὸς ταῦτα διαφοράν. Ἐὰν δὲ μόνα τὰ ἐφ' ἡμῖν ἀγαθὰ καὶ κακὰ κρίνωμεν, οὐδεμία αἰτία καταλείπεται, οὔτε θεῶ ἐγκαλέσαι, οὔτε πρὸς ἄνθρωπον στῆναι στάσιν πολεμίου.

μβ'. Πάντες εἰς ἓν ἀποτέλεσμα συνεργοῦμεν, οἱ 5 μὲν εἰδότως καὶ παρακολουθητικῶς, οἱ δὲ ἀνεπιστάτως· ὥσπερ καὶ τοὺς καθεύδοντας, οἶμαι, ὁ Ἡράκλειτος ἐργάτας εἶναι λέγει, καὶ συνεργοὺς τῶν ἐν τῷ κόσμῳ γινομένων. Ἄλλος δὲ κατ' ἄλλο συνεργεῖ· ἐκ περιουσίας δὲ καὶ ὁ μεμφόμενος, καὶ ὁ ἀντιβαίνειν 10 πειρώμενος, καὶ ἀναιρεῖν τὰ γινόμενα. Καὶ γὰρ τοῦ τοιούτου ἔχρηξεν ὁ κόσμος. Λοιπὸν οὖν σύνες, εἰς τίνας σεαυτὸν κατατάσσεις· ἐκεῖνος μὲν γὰρ πάντως σοι καλῶς χρήσεται ὁ τὰ ὅλα διοικῶν, καὶ παραδέξεταί σε εἰς μέρος τι τῶν συνεργῶν καὶ συνεργητικῶν. 15 Ἄλλὰ σὺ μὴ τοιοῦτο μέρος γένη, οἷος ὁ εὐτελής καὶ γελοῖος στίχος ἐν τῷ δράματι, οὗ Χρῦσιππος μέμνηται.

μγ'. Μήτι ὁ ἥλιος τὰ τοῦ ἕτεροῦ ἀξιοῖ ποιεῖν; μή τι ὁ Ἀσκληπιὸς τὰ τῆς Καρποφόρου; τί δὲ τῶν ἄστρον ἕκαστον, οὐχὶ διάφορα μὲν, συνεργὰ δὲ πρὸς ταῦτόν; 20

μδ'. Εἰ μὲν οὖν ἐβουλεύσαντο περὶ ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμοὶ συμβῆναι ὀφειλόντων οἱ θεοί, καλῶς ἐβουλεύσαντο· ἄβουλον γὰρ θεὸν οὐδὲ ἐπινοῆσαι ῥᾶδιον· κακοποιῆσαι δέ με διὰ τίνα αἰτίαν ἔμελλον ὀρμᾶν;

2 κινῶμεν PA, κρινῶμεν conl. Gat. — 4 πολέμιον conl. Cor. — 6 παρακολουθητικῶς A — 10 ὁ μὲν μεμφόμενος A — 12 εἰς τίνας ἐαυτὸν v., τίνα σεαυτὸν A — 15 ὡς μέρος τι conl. Cor. — συνεργῶν καὶ om. A — 16 οἷς εὐτελής A — 21 capita 43 et 44 non distinguuntur in AMO2 — 22 οἱ ante θεοὶ del. put. Nauck., idem ἄβουλον γὰρ θεὸν οὐδ' ἔστι νοῆσαι scribendum putat om. ῥᾶδιον

Τί γὰρ αὐτοῖς, ἢ τῷ κοινῷ, οὗ μάλιστα προνοοῦνται, ἐκ τούτου περιεγένετο; Εἰ δὲ μὴ ἐβουλεύσαντο κατ' ἰδίαν περὶ ἐμοῦ, περὶ γε τῶν κοινῶν πάντως ἐβουλεύσαντο, οἷς κατ' ἐπακολούθησιν καὶ ταῦτα συμβαίνοντα
 5 ἀσπάξεσθαι καὶ στέργειν ὀφείλω. Εἰ δ' ἄρα περὶ μηδενὸς βουλευόνται (πιστεύειν μὲν οὐχ ὄσιον), ἢ μηδὲ θύωμεν, μηδὲ εὐχόμεθα, μηδὲ ὀμνύωμεν, μηδὲ τὰ ἄλλα πράσσωμεν, ἅπερ ἕκαστα ὡς πρὸς παρόντας καὶ συμβιοῦντας τοὺς θεοὺς πράσσομεν. εἰ δὲ ἄρα περὶ
 10 μηδενὸς τῶν καθ' ἡμᾶς βουλευόνται, ἐμοὶ μὲν ἔξεστι περὶ ἐμαντοῦ βουλεύεσθαι· ἐμοὶ δὲ ἔστι σκέψις περὶ τοῦ συμφέροντος. συμφέρει δὲ ἑκάστῳ, τὸ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ κατασκευὴν καὶ φύσιν· ἢ δὲ ἐμὴ φύσις λογικὴ καὶ πολιτικὴ· πόλις καὶ πατρίς, ὡς μὲν Ἀντωνίῳ,
 15 μοι ἢ Ῥώμῃ, ὡς δὲ ἀνθρώπῳ, ὁ κόσμος. Τὰ ταῖς πόλεσιν οὖν ταύταις ὀφείλιμα, μόνα ἐστὶ μοι ἀγαθὰ.

μέ'. Ὅσα ἑκάστῳ συμβαίνει, ταῦτα τῷ ὄλῳ συμφέρει· ἤρκει τοῦτο. Ἄλλ' ἔτι ἐκεῖνο ὡς ἐπίπαν ὄψει παραφυλάξας, ὅσα ἀνθρώπῳ, καὶ ἑτέροις ἀνθρώποις.
 20 Κοινότερον δὲ νῦν τὸ συμφέρον ἐπὶ τῶν μέσων λαμβανέσθω.

μς'. Ὡςπερ προσίσταται σοι τὰ ἐν τῷ ἀμφιθεάτρῳ καὶ τοῖς τοιούτοις χωρίοις, ὡς αἰεὶ τὰ αὐτὰ δρώμενα, καὶ τὸ ὁμοειδὲς προσκορῆ τὴν θέαν ποιεῖ· τοῦτο καὶ

2 περιεγένετο conī. Cor. — 6 ἢ μηδὲ v., ἢ μηδὲ A — 8 ἃ παρ' ἕκαστα conī. Cor. — 10 καθ' ἡμῶν v., καθ' ἡμᾶς A — 14 ab πόλις καὶ πατρίς novum caput orditur in A Mo2 — 19 ἢ ἑτέροις ἀνθρ. v., καὶ ἔτ. ἀνθρ. A; post ἀνθρώποις συμφέρειν excidisse videtur — 21 λαμβάνεσθαι A — 22 τὰ ἀμφὶ τῷ θεάτρῳ v., τὰ ἐν τῷ ἀμφὶ θεάτρῳ A

ἐπὶ ὅλου τοῦ βίου πάσχειν· πάντα γὰρ ἄνω κάτω τὰ αὐτά, καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν. Μέχρι τίνος οὖν;

μζ'. Ἐννόει συνεχῶς παντοίους ἀνθρώπους, καὶ παντοίων μὲν ἐπιτηδευμάτων, παντοδαπῶν δὲ ἔθνῶν, τεθνεώτας· ὥστε κατιέναι τοῦτο μέχρι Φιλιστίνου, 5 καὶ Φοίβου, καὶ Ὀριγανίου. Μέτιθι νῦν ἐπὶ τὰ ἄλλα φύλα. Ἐκεῖ δὲ μεταβαλεῖν ἡμᾶς δεῖ, ὅπου τοσοῦτοι μὲν δεινοὶ ῥήτορες, τοσοῦτοι δὲ σεμνοὶ φιλόσοφοι, Ἡράκλειτος, Πυθαγόρας, Σωκράτης· τοσοῦτοι δὲ ἥρωες πρότερον· τοσοῦτοι δὲ ὕστερον στρατηγοί, 10 τύραννοι· ἐπὶ τούτοις δὲ Εὐδοξος, Ἴππαρχος, Ἀρχιμήδης, ἄλλαι φύσεις ὀξεῖαι, μεγαλόφρονες, φιλόπονοι, πανοῦργοι, ἀνθάδεις, αὐτῆς τῆς ἐπικήρου καὶ ἐφημέρου τῶν ἀνθρώπων ζωῆς χλευασταί, οἷον Μένιππος, καὶ ὅσοι τοιοῦτοι. Περὶ πάντων τούτων ἐννόει, ὅτι 15 πάλαι κείνται. Τί οὖν τοῦτο δεινὸν αὐτοῖς; τί δαί τοῖς μηδ' ὀνομαζομένοις ὅλως; Ἐν ᾧδε πολλοῦ ἄξιον, τὸ μετ' ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης εὐμενῆ τοῖς ψεύσταις καὶ ἀδίκους διαβιοῦν.

μη'. Ὅταν εὐφραῖναι σεαυτὸν θέλῃς, ἐνθυμοῦ τὰ 20 προτερήματα τῶν συμβιούντων· οἷον, τοῦ μὲν τὸ δραστήριον, τοῦ δὲ τὸ αἰδῆμον, τοῦ δὲ τὸ εὐμετάδοτον, ἄλλον δὲ ἄλλο τι. Οὐδὲν γὰρ οὕτως εὐφραίνει, ὡς τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀρετῶν, ἐμφαινόμενα τοῖς ἡθεσι τῶν συζώντων, καὶ ἀθρόα ὡς οἷόν τε συμπύπτοντα. 25 Διὸ καὶ πρόχειρα αὐτὰ ἐκτέον.

μθ'. Μήτι δυσχεραίνεις, ὅτι τοσῶνδ' ἐτινων λιτρῶν

7 ἐκεῖ δὴ conl. Cas. — 16 τί καὶ v., τί δαί PA — 19 ἀδίκως A — 21 συμβιώντων v., συμβιούντων A — 24 ἐμφαινόμενα — 25 συζώντων om. A.

εἶ, καὶ οὐ τριακοσίων; οὕτω δὲ καὶ ὅτι μέχρι τοσῶνδε ἐτῶν βιωτέον σοι, καὶ οὐ μέχρι πλείονος· ὥσπερ γὰρ τῆς οὐσίας ὅσον ἀφώρισται σοι στέργεις, οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ χρόνου.

5 ν'. Πειρῶ μὲν πείθειν αὐτούς. Πραῖττε δὲ καὶ ἀκόντων, ὅταν τῆς δικαιοσύνης ὁ λόγος οὕτως ἄγῃ. Ἐὰν μέντοι βία τις προσχρώμενος ἐνίστηται, μετάβαινε ἐπὶ τὸ εὐάρεστον καὶ ἄλυπον, καὶ συγχρῶ εἰς ἄλλην ἀρετὴν τῇ κωλύσει· καὶ μέμνησο, ὅτι μεθ' ὑπεξαίρε-

10 σεως ὥρμας, ὅτι καὶ τῶν ἀδυνάτων οὐκ ὠρέγου. Τίνος οὖν; τῆς τοιαῦσδέ τινος ὁρμῆς. Τούτου δὲ τυγχάνεις· ἐφ' οἷς προήχθημεν, ταῦτα γίνεται*.

να'. Ὁ μὲν φιλόδοξος ἀλλοτρίαν ἐνέργειαν ἴδιον ἀγαθὸν ὑπολαμβάνει· ὁ δὲ φιλήδονος, ἴδιαν πεῖσιν·

15 ὁ δὲ νοῦν ἔχων, ἴδιαν πραΰξιν.

νβ'. Ἐξεστί περὶ τούτου μηδὲν ὑπολαμβάνειν, καὶ μὴ ὀχλεῖσθαι τῇ ψυχῇ. Αὐτὰ γὰρ τὰ πράγματα οὐκ ἔχει φύσιν ποιητικὴν τῶν ἡμετέρων κρίσεων.

νγ'. Ἐθίσον σεαυτὸν πρὸς τῷ ὑφ' ἐτέρου λεγο-

20 μένω γίνεσθαι ἀπαρενθυμήτως, καὶ ὡς οἶόν τε ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ λέγοντος γίνου.

νδ'. Τὸ τῷ σμῆνει μὴ συμφέρον, οὐδὲ τῇ μελίσσει συμφέρει.

νε'. Εἰ κυβερνῶντα οἱ ναῦται, ἢ ἰατρεύοντα οἱ

5 πειρῶμεν ν., correxit Nauck. — 6 καὶ τῶν ἀκόντων ν., καὶ ἀκόντων A, καὶ αὐτῶν ἀκόντων conl. Menag. — 10 ὁρμῆς ν., ὥρμας conl. Cor. — καὶ ὅτι conl. Gat. — ὠρέγου ν., ὠρέγου A, ὠρέγη conl. Reisk. — 12 εἰ ἐφ' οἷς προήχθης conl. Cor. — 19 πρὸς τὸ — λεγομένω ν., πρὸς τῶν — λεγομένου A, πρὸς τὸ — λεγόμενον Sch. — 20 ἀπαρενθυμήτων A — 24 κυβερνῶνται — ἰατρεύονται ν., κυβερνῶντα — ἰατρεύοντα A

κάμνοντες κακῶς ἔλεγον, ἄλλω τίνι ἂν προσεῖχον; ἢ πῶς αὐτὸς ἐνεργοίη τὸ τοῖς ἐμπλέουσι σωτήριον, ἢ τὸ τοῖς θεραπευομένοις ὑγιεινόν;

νς'. Πόσοι, μεθ' ὧν εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, ἤδη ἀπεληλύθασιν; 5

νζ'. Ἰκτεριῶσι τὸ μέλι πικρὸν φαίνεται· καὶ λυσσοδήκτοις τὸ ὕδωρ φοβερόν· καὶ παιδίους τὸ σφαιρίον καλόν. Τί οὖν ὀργίζομαι; ἢ δοκεῖ σοι ἔλασσον ἰσχύειν τὸ διεψευσμένον, ἢ τὸ χόλιον τῷ ἰκτεριῶντι, καὶ ὁ ἰὸς τῷ λυσσοδήκτῳ; 10

νη'. Κατὰ τὸν λόγον τῆς σῆς φύσεως βιοῦν σε οὐδεὶς καλύσει· παρὰ τὸν λόγον τῆς κοινῆς φύσεως οὐδέν σοι συμβήσεται.

νθ'. Οἴοί εἰσιν, οἷς θέλουσιν ἀρέσκειν, καὶ δι' οἷα περιγινόμενα, καὶ δι' οἷων ἐνεργειῶν. Ὡς ταχέως 15
ὁ αἰὼν πάντα καλύψει· καὶ ὅσα ἐκάλυπεν ἤδη.

BIBΛΙΟΝ Ζ.

Τί ἐστὶ κακία; — Τοῦτ' ἐστίν, ὃ πολλάκις εἶδες. Καὶ ἐπὶ παντὸς δὲ τοῦ συμβαίνοντος πρόχειρον ἔχε, ὅτι τοῦτό ἐστιν, ὃ πολλάκις εἶδες. Ὅλως ἄνω κάτω 20
τὰ αὐτὰ εὐρήσεις, ὧν μεσταὶ αἱ ἱστορίαι αἱ παλαιαί, αἱ μέσαι, αἱ ὑπόγνιοι· ὧν νῦν μεσταὶ αἱ πόλεις καὶ (αἱ) οἰκίαι. Οὐδὲν καινόν· πάντα καὶ συνήθη καὶ ὀλιγοχρόνια.

1 ἄλλω τινὶ ἂν προσεῖχον, ἢ πῶς (pro ὅπως) Cas. — 5 προ-
αποληλύθασιν con. Reisk. — 9 κτεριῶντι A — 11 σῆς om. A
— 12 οὐδὲν καλύσει con. Nauck. coll. 1, 17 — 15 οἴοι τὰ A,
οἷα τὰ con. Cor. — 18 τούτεστι κακία A — 23 αἱ add. Cor.
— συνήθη ὀλιγοχρόνια v., συν. καὶ ὀλιγοχρ. A

β'. Τὰ δόγματα πῶς ἄλλως δύναται νεκρωθῆναι, ἂν μὴ αἱ κατάλληλοι αὐτοῖς φαντασίαι σβεσθῶσιν; ὡς διηνεκῶς ἀναζωπυρεῖν ἐπὶ σοί ἐστι. Δύναμαι περὶ τούτου, ὃ δεῖ, ὑπολαμβάνειν· εἰ δύναμαι, τί ταράσσομαι, τὰ ἔξω τῆς ἐμῆς διανοίας οὐδὲν ὄλως πρὸς τὴν ἐμὴν διάνοιαν. Τοῦτο μάθε, καὶ ὀρθὸς εἶ· ἀναβιῶναί σοι ἔξεστιν· ἴδε πάλιν τὰ πράγματα, ὡς ἐώρας· ἐν τούτῳ γὰρ τὸ ἀναβιῶναι.

γ'. Πομπῆς κενοσπουδία, ἐπὶ σκηνῆς δράματα, ποίμνια, ἀγέλαι, διαδορατισμοί, κυνιδίοις ὀστάριον ἐρῶδιμένον, ψωμίον εἰς τὰς τῶν ἰχθύων δεξαμενάς, μυρμηκῶν ταλαιπωρία καὶ ἀχθοφορία, μυϊδίων ἐπισημμένων διαδρομαί, σιγιλλάρια νευροσπαστούμενα. Χρῆ οὖν ἐν τούτοις εὐμενῶς μὲν καὶ μὴ καταφρουαττόμενον ἐστάναι· παρακολουθεῖν μέντοι, ὅτι τοσοῦτου ἄξιον ἕκαστός ἐστιν, ὅσου ἄξιά ἐστι ταῦτα, περὶ ᾧ ἐσπούδακεν.

δ'. Δεῖ κατὰ λέξιν παρακολουθεῖν τοῖς λεγομένοις, καὶ καθ' ἑκάστην ὀρμὴν τοῖς γινομένοις. Καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἐτέρου εὐθύς ὀρᾶν, ἐπὶ τίνα σκοπὸν ἢ ἀναφορά· ἐπὶ δὲ τοῦ ἐτέρου παραφυλάσσειν, τί τὸ σημαίνον.

ε'. Πότερον ἔξαρκεῖ ἢ διάνοιά μου πρὸς τοῦτο,

1 ἢ τὰ δόγματα πῶς γὰρ ἄλλως A, ex quo conieci ζῆ τὰ δόγματα. πῶς γὰρ κτέ. cf. Mus. Rhen. l. l. — 2 κατάλληλαι A (etiam pleraeque edd.) — 3 ὡς διηνεκῶς v., ὡς δ. A — 4 εἰ γὰρ δύναμαι A — 6 πάθε v., μάθε A — καὶ ὀρθῶς εἶ εἰ A (an καὶ ὀρθῶς οἶει?) — 7 ἐν τούτῳ γὰρ τῷ ἀναβιῶναι A — 13 νευροσπαστούμενα A — 14 φρουαττόμενον v., καταφρουαττόμενον A — 18 λεγομένοις καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ ἐτέρου A — 19 ὀρμὴν γινομένοις Gat. — 20 ἐπὶ τίνα σκοπὸν ἀφορᾶ coni. Cor. — 23 capita 4 et 5 non distinguuntur in A

ἢ οὐ; Εἰ μὲν ἔξαρκεῖ, χρῶμαι αὐτῇ πρὸς τὸ ἔργον, ὡς ὀργάνῳ παρὰ τῆς τῶν ὄλων φύσεως δοθέντι. Εἰ δὲ μὴ ἔξαρκεῖ, ἦτοι παραχωρῶ τοῦ ἔργου τῷ δυναμένῳ κρεῖττον ἐπιτελέσαι, ἐὰν ἄλλως τοῦτο μὴ καθήκη· ἢ πράσσω, ὡς δύναμαι, προσπαραλαβὼν τὸν 5
δυναμένον κατὰ πρόσχρησιν τοῦ ἐμοῦ ἡγεμονικοῦ ποιῆσαι τὸ εἰς τὴν κοινωνίαν νῦν καιρίον καὶ χρήσιμον. Ὅτι γὰρ ἂν δι' ἐμαντοῦ, ἢ σὺν ἄλλῳ ποιῶ, ὧδε μόνον χρῆ συντείνειν, εἰς τὸ κοινῇ χρήσιμον καὶ εὐάριστον. 10

ζ'. Ὅσοι μὲν, πολυύμηνοι γενόμενοι, ἤδη λήθη παραδέδονται· ὅσοι δέ, τούτους ὑμνήσαντες, πάλαι ἐκποδῶν.

ζ'. Μὴ αἰσχύνου βοηθούμενος· πρόκειται γὰρ σοὶ ἐνεργεῖν τὸ ἐπιβάλλον, ὡς στρατιώτῃ ἐν τειχομαχίᾳ. 15
Τί οὖν, ἐὰν σὺ μὲν χωλαίνων ἐπὶ τὴν ἔπαλξιν ἀναβῆναι μόνος μὴ δύνη, σὺν ἄλλῳ δὲ δυνατὸν ἦ τοῦτο;

η'. Τὰ μέλλοντα μὴ ταρασσέτω· ἤξεις γὰρ ἐπ' αὐτά, ἐὰν δεήσῃ, φέρων τὸν αὐτὸν λόγον, ᾧ νῦν πρὸς τὰ παρόντα χρᾶ. 20

θ'. Πάντα ἀλλήλοις ἐπιπλέκεται καὶ ἡ σύνδεσις ἱερά, καὶ σχεδόν τι οὐδὲν ἀλλότριον ἄλλο ἄλλῳ. Συγκατατέτακται γὰρ, καὶ συγκοσμεῖ τὸν αὐτὸν κόσμον. Κόσμος τε γὰρ εἰς ἕξ ἀπάντων, καὶ θεὸς εἷς διὰ πάν-

1 χρῶμαι αὐτὴν A — 4 ἢ ἐὰν ἄλλως τοῦτο μὴ καθήκη πράσσω conl. Reisk. — 12 παραδίδονται A (etiam nonnullae edd.) — 15 τοῦπιβάλλον X — στρατιώτης L2, 3, Par. — τῆ χομαχία A — 16 χωλεύων X — 17 οὐ δύνη Mo2, δύνησαι Mo1 — δυνατὸς ἦς conl. Reisk. — 18 εἴξεις (sine acc.) A — 21 ἐπιπέπλεται conl. Cor. — 24 εἷς διὰ ἀπάντων v., εἷς ἕξ ἀπάντων A — καὶ ante θεὸς om. Gat.

των, καὶ οὐσία μία, καὶ νόμος εἷς, λόγος κοινὸς πάντων τῶν νοερῶν ζώων, καὶ ἀλήθεια μία· εἶγε καὶ τελειότης μία τῶν ὁμογενῶν, καὶ τοῦ αὐτοῦ λόγου μετεχόντων ζώων.

5 ἰ'. Πᾶν τὸ ἔνυλον ἐναφανίζεται τάχιστα τῇ τῶν ὄλων οὐσίᾳ· καὶ πᾶν αἷτιον εἰς τὸν τῶν ὄλων λόγον τάχιστα ἀναλαμβάνεται· καὶ παντὸς μνήμη τάχιστα ἐγκαταχώννυται τῷ αἰῶνι.

10 ἰα'. Τῷ λογικῷ ζῳῷ ἢ αὐτῇ προᾶξις κατὰ φύσιν ἐστί, καὶ κατὰ λόγον.

ιβ'. Ὁρθός, ἢ ὀρθούμενος.

15 ἰγ'. Οἶόν ἐστιν ἐν ἠνωμένοις τὰ μέλη τοῦ σώματος, τοῦτον ἔχει τὸν λόγον ἐν διεστῶσι τὰ λογικά, πρὸς μίαν τινὰ συνεργίαν κατεσκευασμένα. Μᾶλλον
20 δέ σοι ἢ τούτου νόησις προσπείσεται, ἐὰν πρὸς ἑαυτὸν πολλάκις λέγῃς, ὅτι μέλος εἰμι τοῦ ἐκ τῶν λογικῶν συστήματος. Ἐὰν δὲ [διὰ τοῦ ῥῶ στοιχείου] μέρος εἶναι ἑαυτὸν λέγῃς, οὐπω ἀπὸ καρδίας φιλεῖς τοὺς ἀνθρώπους· οὐπω σε καταληκτικῶς εὐφραίνει τὸ εὐεργετῆν· ἔτι ὡς πρέπον αὐτὸ ψιλὸν ποιεῖς· οὐπω ὡς
25 σαυτὸν εὖ ποιῶν.

ιδ'. Ὁ θέλει, ἔξωθεν προσπιπέτω τοῖς παθεῖν ἐκ τῆς προσπτώσεως ταύτης δυναμένοις. Ἐκεῖνα γάρ, ἐὰν θελήσῃ, μέμψεται τὰ παθόντα· ἐγὼ δέ, ἐὰν μὴ
25 ὑπολάβω, ὅτι κακὸν τὸ συμβεβηκός, οὐπω βέβλαμαι. Ἐξεστι δέ μοι μὴ ὑπολαβεῖν.

1 νόμος εἷς, εἷς λόγος conī. Menag. — 2 ἢ ἀλήθεια A — 7 ἀναλαμβάνεται — τάχιστα om. A — 12 μὴ ὀρθούμενος conī. Cas. — 17 διὰ τοῦ ῥῶ στοιχείου glossema put. Gat. — 19 καταληκτικῶς v., καταληκτικῶς conī. Gat. — 20 ἔτι εἰ ὡς πρέπον A — ὡς αὐτὸν v., ὡς σαυτὸν conī. Cor. — 22 τοῖς πάθεσιν A

ιε'. Ὅτι ἂν τις ποιῇ, ἢ λέγῃ, ἐμὲ δεῖ ἀγαθὸν εἶναι· ὡς ἂν εἰ ὁ χρυσός, ἢ ὁ σμάραγδος, ἢ ἡ πορφύρα τοῦτο ἀεὶ ἔλεγεν, ὅτι ἂν τις ποιῇ, ἢ λέγῃ, ἐμὲ δεῖ σμάραγδον εἶναι, καὶ τὸ ἑαυτοῦ χροῶμα ἔχειν.

ισ'. Τὸ ἡγεμονικὸν αὐτὸ ἑαυτῷ οὐκ ἐνοχλεῖ, οἶον 5 λέγω, οὐ φοβεῖ ἑαυτό, *εἰς ἐπιθυμίαν. Εἰ δέ τις ἄλλος αὐτὸ φοβῆσαι ἢ λυπῆσαι δύναται, ποιεῖται. Αὐτὸ γὰρ ἑαυτὸ ὑποληπτικῶς οὐ τρέφει εἰς τοιαύτας τροπὰς.

Τὸ σωματίον μὴ πάθῃ τι, αὐτὸ μεριμνάτω, εἰ 10 δύναται, καὶ λεγέτω, εἰ τι πάσχει· τὸ δὲ ψυχάριον, τὸ φοβούμενον, τὸ λυπούμενον, τὸ περὶ τούτων ὅλως ὑπολαμβάνον, οὐδὲν μὴ πάθῃ. οὐ γὰρ ἄξεις αὐτὸ εἰς κρίσιν τοιαύτην.

Ἀπροσδεῆς ἐστίν, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, τὸ ἡγεμονικόν, 15 ἔαν μὴ ἑαυτῷ ἔνδειαν ποιῇ· κατὰ ταῦτα δὲ καὶ ἀτάραχον, καὶ ἀνεμπόδιστον, ἔαν μὴ ἑαυτὸ ταράσῃ καὶ ἐμποδίξῃ.

ιζ'. Εὐδαιμονία ἐστὶ δαίμων ἀγαθός, ἢ ἀγαθόν. Τί οὖν ὧδε ποιεῖς, ὧ φαντασία; ἀπέρχου, τοὺς θεοὺς 20 σοι! ὡς ἤλθες· οὐ γὰρ χρήζω σοι. Ἐλήλυθας δὲ κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος. Οὐκ ὀργίζομαί σοι· μόνον ἄπιθι.

3 ὅτις ἂν ποιῇ v., ὁ ἂν τις ποιῇ A, ὅτι ἂν τις ποιῇ conl. Sch. — 4 καὶ ἑαυτοῦ A; σμάραγδον εἶναι καὶ ex glossemate ortum put. Nauck. — 5 τὸ ἡγεμονικόν τοῦτο A — 6 οὐκ ἄγει εἰς ἀθυμίαν s. λειποθυμίαν conl. Salm., οὐ λυπεῖ ἑαυτό Sch. II — 7 ποιεῖ τὸ αὐτὸ A — 8 αὐτὸ γὰρ ἑαυτῷ A — 10 ab Τὸ σωματίον, mox ab Ἀπροσδεῆς novum caput orditur in A — 13 οὐ γὰρ ἔξεις PA — εἰ οὐκ ἄξεις conl. Salm., εἰ μὴ παράξει ἑαυτὸ Cor., οὐ γὰρ ἔλξεις Sch. II — 16 κατὰ ταῦτα A — 17 ἑαυτῷ ταράσῃ A — 19 ἢ ἀγαθόν glossema put. Mor., ἢ ἡγεμονικόν ἀγαθόν conl. Cor.

ιη'. Φοβεῖται τις μεταβολήν; Τί γὰρ δύναται χωρὶς μεταβολῆς γενέσθαι; τί δὲ φίλτερον, ἢ οἰκειότερον τῆ τῶν ὄλων φύσει; Σὺ δὲ αὐτὸς λούσασθαι δύνασαι, ἐὰν μὴ τὰ ξύλα μεταβάλῃ; τραφῆναι δὲ δύνασαι, ἐὰν
5 μὴ τὰ ἐδώδιμα μεταβάλῃ; ἄλλο δέ τι τῶν χρησίμων δύναται συντελεσθῆναι χωρὶς μεταβολῆς; Οὐχ ὄρας οὖν, ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ σὲ μεταβαλεῖν ὁμοίον ἐστὶ καὶ ὁμοίως ἀναγκαῖον τῆ τῶν ὄλων φύσει;

ιδ'. Διὰ τῆς τῶν ὄλων οὐσίας, ὡς διὰ χειμάρρου, 10 διεκπορεύεται πάντα τὰ σώματα, τῷ ὄλῳ συμφυῆ καὶ συννεργά, ὡς τὰ ἡμέτερα μέρη ἀλλήλοις.

Πόσους ἤδη ὁ αἰὼν Χρυσίππους, πόσους Σωκρά-
τεις, πόσους Ἐπικτήτους καταπέπωκε; Τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ παντὸς οὐτινοσοῦν σοὶ ἀνθρώπου τε καὶ πράγμα-
15 τος προσπιπτέτω.

κ'. Ἐμὲ ἐν μόνον περισπᾶ, μὴ τι αὐτὸς ποιήσω, ὃ ἢ κατασκευῆ τοῦ ἀνθρώπου οὐ θέλει, ἢ ὡς οὐ θέλει, ἢ ὃ νῦν οὐ θέλει.

κα'. Ἐγγὺς μὲν ἢ σὴ περὶ πάντων λήθη· ἐγγὺς
20 δὲ ἢ πάντων περὶ σοῦ λήθη.

κβ'. Ἴδιον ἀνθρώπου φιλεῖν καὶ τοὺς πταίοντας. Τοῦτο δὲ γίνεται, ἐὰν συμπροσπίπτῃ σοι, ὅτι καὶ συγγενεῖς, καὶ δι' ἄγνοιαν, καὶ ἄκοντες ἀμαρτάνουσι,

1 τί δὲ δύναται X — 2 τί δὲ φίλτερον AX, τί δαὲ φ. v. — εἰκαιότερον A — 3 αὐτὸς λούσασθαι A — 4 μεταβάλῃς (bis) X — τραφῆναι δὲ δύνησαι A — 6 τελεσθῆναι X — 7 μεταβαλεῖν B, μεταβάλλειν conl. Cor. — 11 μέλη conl. Cor. — 12 ab Πόσους nov. caput orditur in A — 16 μὴ τι αὐτὸ A — 18 ἢ ὃ νῦν θέλει A — 21 τὸ φιλεῖν V 3—5 — 22 γί-
νοιτ' ἂν (s. γένοιτ' ἂν) X — προσπίπτῃ X — 23 δι' ἄγνοιαν ἄκοντες L 2, 3, Par

καὶ ὡς μετ' ὀλίγον ἀμφοτέροι τεθνήξεσθε, καὶ πρὸ πάντων, ὅτι οὐκ ἔβλαψέ σε· οὐ γὰρ τὸ ἡγεμονικόν σου χεῖρον ἐποίησεν, ἢ πρόσθεν ἦν.

κγ'. Ἡ τῶν ὄλων φύσις ἐκ τῆς ὅλης οὐσίας, ὡς κηροῦ, νῦν μὲν ἱππάριον ἐπλασε· συγγέασα δὲ τοῦτο, 5 εἰς δένδρου φύσιν συνεχρήσατο τῇ ὕλῃ αὐτοῦ· εἶτα εἰς ἀνθρωπάριον· εἶτα εἰς ἄλλο τι· ἕκαστον δὲ τούτων πρὸς ὀλίγιστον ὑπέστη. Δεινὸν δὲ οὐδὲν τὸ διαλυθῆναι τῷ κιβωτίῳ, ὥσπερ οὐδὲ τὸ συμπαγῆναι.

κδ'. Τὸ ἐπίκοτον τοῦ προσώπου λίαν παρὰ φύσιν, 10 ὅταν πολλάκις* ἐναποθνήσκῃ ἢ πρόσχημα, ἢ τὸ τελευταῖον ἀπεσβέσθῃ, ὥστε ὅλως ἐξαφθῆναι μὴ δύνασθαι. Αὐτῷ γε τούτῳ παρακολουθεῖν πειρῶ, ὅτι παρὰ τὸν λόγον. Εἰ γὰρ καὶ ἡ συναίσθησις τοῦ ἀμαρτάνειν οἰχθήσεται, τίς ἔτι τοῦ ζῆν αἰτία; 15

κε'. Πάντα, ὅσα ὄρας, ὅσον οὐπω μεταβαλεῖ ἢ τὰ ὅλα διοικοῦσα φύσις, καὶ ἄλλα ἐκ τῆς οὐσίας αὐτῶν ποιήσει, καὶ πάλιν ἄλλα ἐκ τῆς ἐκείνων οὐσίας, ἵνα ἀεὶ νεαρὸς ἦ ὁ κόσμος.

κς'. Ὅταν τις ἀμάρτη τι εἰς σέ, εὐθύς ἐνθυμοῦ, 20 τί ἀγαθὸν ἢ κακὸν ὑπολαβὼν ἤμαρτε. Τοῦτο γὰρ ἰδὼν ἐλεήσεις αὐτόν, καὶ οὔτε θαυμάσεις, οὔτε ὀργισθήσῃ. Ἦτοι γὰρ καὶ αὐτὸς τὸ αὐτὸ ἐκείνῳ ἀγα-

1 καὶ μετ' ὀλίγον A, καὶ ὅτιπερ ἀμφοτέροι (om. μετ' ὀλίγον) X — τεθνήξετε v., τεθνήξεσθαι A V5 B, τεθνήξεσθε X — 3 ἦν om. V2 M1 — 6 εἰς δενδρῦφιον conl. Nauck. — 7 εἶτα ὡς ἄλλο τι A — 9 τὸ κιβωτίῳ A — 11 τελευταίαν A — ὅταν δὲ πολλάκις γίννηται, ἐναποθνήσκῃ τὸ πρόσχημα, καὶ τὸ τελευταῖον ἀπεσβέσθῃ conl. Cor., similiter Σκαφ. (forsitan ὅταν πολλάκις ἐν τῷ ἀποθνήσκῃ ἢ τὸ πρόσχημα, τὸ s. ἦτοι τελευταῖον ἀπεσβέσθῃ) — 13 τοῦτο παρακολουθεῖν A — 21 ὑπολαβὸν A

θόν ἔτι ὑπολαμβάνεις, ἢ ἄλλο ὁμοειδές. Δεῖ οὖν συγγινώσκειν. Εἰ δὲ μηκέτι ὑπολαμβάνεις τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ καὶ κακὰ, ῥᾶον εὐμενῆς ἔσῃ τῷ παρορῶντι.

κζ. Μὴ τὰ ἀπόντα ἐννοεῖν, ὡς ἤδη ὄντα· ἀλλὰ
5 τῶν παρόντων τὰ δεξιότατα ἐκλογίζεσθαι, καὶ τούτων χάριν ὑπομιμνήσκεσθαι, πῶς ἂν ἐπεξητεῖτο, εἰ μὴ παρῆν. Ἄμα μέντοι φυλάσσου, μὴ διὰ τοῦ οὕτως ἀσμενίζεις αὐτοῖς ἐθίσης ἐκτιμᾶν αὐτὰ, ὥστε, ἕαν ποτε μὴ παρῆ, ταραχθῆσεσθαι.

10 κη. Εἰς σαντὸν συνειλοῦ. Φύσιν ἔχει τὸ λογικὸν ἡγεμονικόν, ἑαυτῷ ἀρκεῖσθαι δικαιοπραγοῦντι, καὶ παρ' αὐτὸ τοῦτο γαλήνην ἔχοντι.

κθ. Ἐξάλειψον τὴν φαντασίαν. Στῆσον τὴν νευροσπαστίαν. Περιγράψον τὸ ἐνεστὼς τοῦ χρόνου.
15 Γνώρισον τὸ συμβαῖνον, ἢ σοί, ἢ ἄλλῳ. Δίελε καὶ μέρισον τὸ ὑποκείμενον εἰς τὸ αἰτιῶδες καὶ ὑλικόν. Ἐννόησον τὴν ἐσχάτην ὥραν. Τὸ ἐκεῖνῳ ἁμαρτηθῆν ἐκεῖ κατάλιπε, ὅπου ἡ ἁμαρτία ὑπέστη.

λ. Συμπαρεκτείνειν τὴν νόησιν τοῖς λεγομένοις.
20 Εἰσδύεσθαι τὸν νοῦν εἰς τὰ γινόμενα καὶ ποιοῦντα.

λα. Φαίδρονον σεαυτὸν ἀπλότῃ καὶ αἰδοῖ καὶ τῇ πρὸς τὸ ἀνὰ μέσον ἀρετῆς καὶ κακίας ἀδιαφορίᾳ. Φίλησον τὸ ἀνθρώπινον γένος. Ἀκολουθήσον θεῷ. Ἐκεῖνος μὲν φησιν, ὅτι Πάντα νομιστί. Ἔτι εἰ

2 τὰ αὐτὰ ἀγαθὰ conī. Menag. — 4 ὡς ἡδέα ὄντα conī. Sch. II — 5 καὶ — ὑπομιμνήσκεσθαι om. A — 7 ὄντως ἀσμ. A — 8 ἐκθίσης A — 10 εἰς αὐτὸν v., εἰς σαντὸν D — τὸν λογικὸν A — 18 κατάλιπε A — 20 εἰς τὰ om. A — 24 ἔτι ἢ δαίμονα A, ἦτοι τὰ δαιμόνια ἢ τὰ στοιχεῖα conī. Sch. I, ἕτεροι δὲ μόνα τὰ στ. conī. Cor.; an ἔτι δὲ (s. ἐνιοι δὲ) ὅτι δαιμόνια τὰ στ.?

* δαίμονα τὰ στοιχεῖα· ἀρκεῖ δὲ μεμνησθαι, ὅτι τὰ πάντα νομιστὶ ἔχει· ἤδη λίαν ὀλίγα.

λβ'. Περὶ θανάτου· ἢ σκεδασμός, εἰ ἄτομοι, εἰ δ' ἔνωσις, ἢτοι σβέσις ἢ μετάστασις.

λγ'. Περὶ πόνου· τὸ μὲν ἀφόρητον ἐξάγει· τὸ δὲ 5
χρονίζον, φορητόν· καὶ ἡ διάνοια τὴν ἑαυτῆς γαλήνην
κατὰ ἀπόληψιν διατηρεῖ, καὶ οὐ χεῖρον τὸ ἡγεμονικὸν
γέγονε. Τὰ δὲ κακούμενα μέρη ὑπὸ τοῦ πόνου, εἴ
τι δύναται, περὶ αὐτοῦ ἀποφηνάσθω.

λδ'. Περὶ δόξης· ἴδε τὰς διανοίας αὐτῶν, οἶαι, 10
καὶ οἶα μὲν φεύγουσαι, οἶα δὲ διώκουσαι. Καὶ ὅτι,
ὡς αἱ θῖνες ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ἐπιφορούμεναι κρύπτουσι
τὰς προτέρας, οὕτως ἐν τῷ βίῳ τὰ πρότερα ὑπὸ τῶν
ἐπενεχθέντων τάχιστα ἐκαλύφθη.

λε'. [Πλατωνικόν.] „Ἡ οὖν ὑπάρχει διανοία με- 15
γαλοπρέπεια καὶ θεωρία παντὸς μὲν χρόνου, πάσης
δὲ οὐσίας, ἄρα οἶει τούτῳ μέγα τι δοκεῖν εἶναι τὸν
ἀνθρώπινον βίον; Ἀδύνατον, ἢ δ' ὅς. Οὐκοῦν καὶ
θάνατον οὐ δεινόν τι ἠγγήσεται ὁ τοιοῦτος; Ἥμιστά γε.“

λς'. [Ἀντισθενικόν.] „Βασιλικόν, εὖ μὲν πράττειν, 20
κακῶς δὲ ἀκούειν.“

λξ'. Αἰσχρόν ἐστι, τὸ μὲν πρόσωπον ὑπήκοον εἶναι

2 ἢ δηλίαν ὀλίγα PA, ἢδη λίαν ὀλ. Cas.; videtur glossema esse — 3 εἰ σκεδασμός ἢ ἄτομοι ἢ κένωσις ἢτοι σβέσις ἢ μετάστασις v., ἢ σκεδασμός εἰ ἄτομοι ἢ ἔνωσις ἢτοι σβέσις ἢ μετάστασις A, εἰ δ' ἔνωσις conl. Cas. — 7 κατὰ ὑπόληψιν conl. Gat. — 8 εἴ τε δύναται A — 13 τὰ πρότερα v., τὰς προτέρας conl. Cor. — τὰ ἑταίρα A — 15 Πλατωνικόν om. A — ᾧ οὖν v., ἢ οὖν A — μεγαλοπρεπῆ A, διανοία μεγαλοπρέπεια Cor. (secund. Plat. text.) — 17 ἄρα οἶόν τε οἶει Cor. (sec. Plat. a quo alienum est ἄρα) — 20 Ἀντισθενικόν om. A — βασιλικόν μὲν εὖ πρ. PA, εὖ μὲν Gat.

καὶ σχηματίζεσθαι, καὶ κατακοσμεῖσθαι, ὡς κελεύει ἡ
 διάνοια, αὐτὴν δ' ὑφ' ἑαυτῆς μὴ σχηματίζεσθαι καὶ
 κατακοσμεῖσθαι.

- 5 λή. Τοῖς πράγμασιν γὰρ οὐχὶ θυμοῦσθαι χρεῶν.
 Μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδέν.
 λθ'. Ἀθανάτοις τε θεοῖς καὶ ἡμῖν χάριματα δοίης!
 μ'. Βίον θερίζειν, ὥστε κάρπιμον στάχυν,
 Καὶ τὸν μὲν εἶναι, τὸν δὲ μῆ.
 10 μα'. Εἰ δ' ἡμελήθην ἐκ θεῶν καὶ παιδ' ἐμῶ,
 Ἔχει λόγον καὶ τοῦτο.
 μβ'. Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ δίκαιον.
 μγ'. „Μὴ συνεπιθρηνηεῖν, μὴ σφύζειν.“
 μδ'. [Πλατωνικά.] „Ἐγὼ δὲ τούτῳ δίκαιον ἂν
 λόγον ἀντεῖποιμι· ὅτι οὐ καλῶς λέγεις, ὦ ἄνθρωπε,
 15 εἰ οἶε δεῖν κίνδυνον ὑπολογίζεσθαι τοῦ ζῆν ἢ τεθνή-
 ναι ἄνδρα, ὅτου τι καὶ σμικρὸν ὄφελος· ἀλλ' οὐκ
 ἐκείνο μόνον σκοπεῖν, ὅταν πράττη, πότερον δίκαια
 ἢ ἄδικα πράττει, καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ (ἔργα) ἢ κακοῦ.“
 με'. „Οὕτω γὰρ ἔχει, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῇ ἀλη-
 20 θείᾳ, οὗ ἂν τις αὐτὸν τάξῃ ἡγησάμενος βέλτιστον
 εἶναι, ἢ ὑπ' ἄρχοντος ταχθῆ, ἐνταῦθα (δεῖ), ὡς ἐμοὶ
 δοκεῖ, μένοντα κινδυνεύειν, μηδὲν ὑπολογιζόμενον,
 μήτε θάνατον, μήτε ἄλλο (τι) μηδὲν πρὸ τοῦ αἰσχροῦ.“
 μς'. „Ἄλλ', ὦ μακάριε, ὄρα, μὴ ἄλλο τι τὸ γεν-
 25 ναῖον, καὶ τὸ ἀγαθόν, ἢ τὸ σώζειν τε καὶ σώζεσθαι·

2 ὑφ' ἑαυτῆς καὶ σχηματίζεσθαι A — 7 καὶ τὸ μὲν εἶναι
 τὸ δὲ μῆ PA, τὸν (bis) Gat. — 8 ἐμῶν A — 12 Πλατωνικά
 om. A — τοῦτον δίκαιον ἂν P, τοῦτο δίκαιον ἂν A, τούτῳ ἂν
 δίκαιον Gat. (secund. Plat.) — 14 εἶοι ἰδεῖν A — 15 ὄφελός
 ἐστίν Cor. (sec. Plat.) — 18 ἔργα om. PA — 21 ἐνταῦθα ὡς
 ἐμοὶ δοκεῖν PA, δεῖ ex Plat. add. — 23 τι ex Plat. add. —
 24 μῆ om. A — 25 ἢ τὸ σώζειν PA; ἢ τοῦ Cor. (sec. Plat.
 text.), ἢ, ἢ τὸ coni. Sch. II

μη γάρ τοῦτο μέν, τὸ ζῆν ὅποσονδὴ χρόνον, τὸν γε ὡς ἀληθῶς ἄνδρα, ἑατέον ἐστί, καὶ οὐ φιλοψυχητέον, ἀλλ' ἐπιτρέψαντα περὶ τούτων τῷ θεῷ καὶ πιστεύσαντα ταῖς γυναιξίν, ὅτι τὴν εἰμαρμένην οὐδ' ἂν εἰς ἐκφύγοι, τὸ ἐπὶ τούτῳ σκεπτέον, τίνα ἂν τρόπον 5 τοῦτον, ὃν μέλλει χρόνον βιώναι, ὡς ἄριστα βιώῃ.“

μζ'. „Περισκοπεῖν ἄστρον δρόμους, ὥσπερ συμπεριθέοντα· καὶ τὰς τῶν στοιχείων εἰς ἄλληλα μεταβολὰς συνεχῶς ἐννοεῖν. Ἀποκαθαίρουσι γὰρ αἱ τούτων φαντασίαι τὸν ὄψον τοῦ χαμαὶ βίου.“ 10

μη'. Καλὸν τὸ τοῦ Πλάτωνος. Καὶ δὴ περὶ ἀνθρώπων τοὺς λόγους ποιούμενον, ἐπισκοπεῖν δεῖ καὶ τὰ ἐπίγεια, ὥσπερ ποθὲν ἄνωθεν, κατὰ ἀγέλας, στρατεύματα, γεώργια, γάμους, διαλύσεις, γενέσεις, θανάτους, δικαστηρίων θόρυβον, ἐρήμους χώρας, βαρβάρων 15 ἔθνη ποικίλα, ἑορτάς, θρήνους, ἀγοράς, τὸ παμμιγές, καὶ τὸ ἐκ τῶν ἐναντίων συγκοσμούμενον.

μθ'. Τὰ προγεγονότα ἀναθεωρεῖν· τὰς τοσαύτας τῶν ἡγεμονιῶν μεταβολὰς. Ἐξεστι καὶ τὰ ἐσόμενα προεφορᾶν. Ὀμοειδῆ γὰρ πάντως ἔσται, καὶ οὐχ οἷόν 20 τε ἐκβῆναι τοῦ φῦθμοῦ τῶν νῦν γινομένων· ὁθεν καὶ ἴσον, τὸ τεσσαράκοντα ἔτεσιν ἱστορηῆσαι τὸν ἀνθρώπινον βίον, τῷ ἐπὶ ἔτη μύρια. Τί γὰρ πλέον ὄψει;

ν'. Καὶ

Τὰ μὲν ἐκ γῆς

25

Φύντ' εἰς γαῖαν, τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου

2 ἑατέον ἢ conl. Sch. — 4 οὐδεὶς ἂν v., οὐδ' ἂν εἰς A — 6 μέλλοι A — 7 δρόμον A — 10 τοῦ βίου χαμαὶ A — 11 καὶ δεῖ A — 12 ἐπισκοπεῖν δὴ A — 13 ὥσπερ ποθὲν ἄνωθεν κάτω, ἀγέλας conl. Cas. — 19 τὰ σεμνὰ A — 25 καὶ τὰ μὲν ἐκ τῆς φῦντα A, τὰ ἐκ γῆς μὲν v. — 26 τὰ δ' ἐπ' αἰθερίου A

Βλαστόντα γονῆς εἰς οὐράνιον
Πόλον ἦλθε πάλιν.

Ἡ τοῦτο διάλυσις τῶν ἐν ταῖς ἀτόμοις ἀντεμπλο-
κῶν καὶ τοιοῦτός τις σκορπισμὸς τῶν ἀπαθῶν στοι-
5 χείων.

να'. Καὶ

Σίτοισι καὶ ποτοῖσι καὶ μαγεύμασι
Παρεκτρέποντες ὀχετόν, ὥστε μὴ θανεῖν.

· · · · ·
Θεόθεν δὲ πνέοντ' οὐρον

10 Ἀνάγκη τλῆναι καμάτοις ἀνοδύροισι.

νβ'. Καββαλικώτερος, ἀλλ' οὐχὶ κοινωνικώτερος,
οὐδὲ αἰδημονέστερος, οὐδ' εὐτακτότερος ἐπὶ τοῖς συμ-
βαίνουσιν, οὐδὲ εὐμενέστερος πρὸς τὰ τῶν πλησίον
παρορᾶματα.

15 νγ'. Ὅπου ἔργον ἐπιτελεῖσθαι δύναται κατὰ τὸν
κοινὸν θεοῖς καὶ ἀνθρώποις λόγον, ἐκεῖ οὐδὲν δεινόν·
ὅπου γὰρ ὠφελείας τυχεῖν ἔξεστι διὰ τῆς εὐοδούσης
καὶ κατὰ τὴν κατασκευὴν προοιούσης ἐνεργείας, ἐκεῖ
οὐδεμίαν βλάβην ὑφορατέον.

20 νδ'. Πανταχοῦ καὶ διηνεκῶς ἐπὶ σοί ἐστι, καὶ τῇ
παρούσῃ συμβάσει θεοσεβῶς εὐαρεστεῖν, καὶ τοῖς παρ-
οῦσιν ἀνθρώποις κατὰ δικαιοσύνην προσφέρεισθαι, καὶ
τῇ παρούσῃ φαντασίᾳ ἐμφιλοτεχνεῖν, ἵνα μὴ τι ἀκατά-
ληπτον παρεισρῶῃ.

1 βλαστόντα (-ῶντα A) γένη εἰς αἰθέριον πάλιν ἦλθε (ἦλθον A) πόλον PA, versus disposuit Grotius — 3 ἀτόμοι A — 4 ἢ τοιοῦτός τις σκ. conl. Gat. — 7 πότοις v., ποτοῖσι PA — μαγγανεύμασι PA, μαγεύμασι conl. Cor. — 11 καβαλλιώ-
τερος P, παμβαλιώτερος A, καββαλικώτερος Cas. σου τίς ἐστι
add. put. Cor. — 12 ἀτακτότερος A — 16 ἀνθρώπων plerique
X — 18 κατὰ τὴν σκευὴν plerique X — 23 τῇ οὐσῇ φαντασίᾳ
v., παρούσῃ conl. Cas.

νε΄. Μὴ περιβλέπου ἀλλότρια ἡγεμονικά, ἀλλ' ἐκεῖ
 βλέπε κατ' εὐθύ, ἐπὶ τί σε ἡ φύσις ὀδηγεῖ, ἢ τε τοῦ
 ὄλου διὰ τῶν συμβαινόντων σοι, καὶ ἡ σὴ διὰ τῶν
 πρακτέων ὑπὸ σοῦ. Πρακτέον δὲ ἐκάστῳ τὸ ἐξῆς τῆ
 κατασκευῆ· κατεσκευάσται δὲ τὰ μὲν λοιπὰ τῶν λογι- 5
 κῶν ἔνεκεν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου τὰ χεῖρω
 τῶν κρειτόνων ἔνεκεν, τὰ δὲ λογικὰ ἀλλήλων ἔνεκεν.
 Τὸ μὲν οὖν προηγούμενον ἐν τῇ τοῦ ἀνθρώπου κα-
 τασκευῇ τὸ κοινωνικόν ἐστι. Δεύτερον δὲ τὸ ἀνέν-
 δοτον πρὸς τὰς σωματικὰς πείσεις· λογικῆς γὰρ καὶ 10
 νοεράς κινήσεως ἴδιον, περιορίζειν ἑαυτήν, καὶ μήποτε
 ἠττᾶσθαι μήτε αἰσθητικῆς, μήτε ὀρμητικῆς κινήσεως·
 ζῳάδεις γὰρ ἐκάτεραι· ἡ δὲ νοερά ἐθέλει πρωτιστεύ-
 ειν, καὶ μὴ κατακρατεῖσθαι ὑπ' ἐκείνων. Δικαίως γε·
 πέφυκε γὰρ χρηστικὴ πᾶσιν ἐκείνοις. Τρίτον ἐν τῇ 15
 λογικῇ κατασκευῇ τὸ ἀπρόπτωτον καὶ ἀνεξαπάτητον.
 Τούτων οὖν ἐχόμενον τὸ ἡγεμονικὸν εὐθὲα περαινέτω,
 καὶ ἔχει τὰ ἑαυτοῦ.

νε΄. Ὡς ἀποτεθνηκότα δεῖ, καὶ μέχρι νῦν βεβιω-
 κότα, τὸ λοιπὸν ἐκ τοῦ περιόντος ζῆσαι κατὰ τὴν 20
 φύσιν.

νεζ΄. Μόνον φιλεῖν τὸ ἑαυτῷ συμβαῖνον καὶ συγ-
 κλωθόμενον. Τί γὰρ ἀρμοδιώτερον;

νη΄. Ἐφ' ἐκάστου συμβάματος ἐκείνους πρὸ ὀμμά-
 των ἔχειν, οἷς τὰ αὐτὰ συνέβαινε, ἔπειτα ἤχθοντο, 25
 ἐξενίζοντο, ἐμέμφοντο· νῦν οὖν ἐκείνοι ποῦ; οὐδαμοῦ·

2 ἐφ' ὅ,τι σε ἡ φύσις ὀδηγεῖ conī. Cor. — τῶν τοῦ ὄλου A
 — 6 ὥσπερ om. AD — 11 μήπω ἠττᾶσθαι AD — 16 ἀπρόσ-
 πτωτον AD — 17 εὐθὲϊαν περαινέτω conī. Cor. — 19 νῦν οὐ
 βεβιωκότα conī. Reisk. — 22 μόνος Xyl., μόνον A v., μόνως
 Cor. — 25 οἱ τὰ αὐτὰ συνεβ. A

τί οὖν καὶ σὺ θέλεις ὁμοίως; οὐχὶ δὲ τὰς μὲν ἄλλο-
 τρίας τροπὰς καταλιπεῖν τοῖς τρέπουσι καὶ τρεπομέ-
 νοις; αὐτὸς δὲ περὶ τὸ πῶς χρῆσθαι αὐτοῖς ὅλος γί-
 νεσθαι; χρῆση γὰρ καλῶς· καὶ ὕλη σου ἔσται· μόνον
 5 πρόσεχε, καὶ θέλε σεαυτῷ καλὸς εἶναι ἐπὶ παντός, οὐ
 πράσσεις· καὶ μέμνησο* ἀμφοτέρων, ὅτι καὶ διάφορον
 ἔφ' οὗ ἢ πρᾶξις.

νθ'. Ἐνδον βλέπε. Ἐνδον ἢ πηγῇ τοῦ ἀγαθοῦ,
 καὶ ἀεὶ ἀναβλύειν δυναμένη, ἐὰν ἀεὶ σκάπτῃς.

10 ξ'. Δεῖ καὶ τὸ σῶμα πεπηγέναι, καὶ μὴ διεθροῖσθαι,
 μήτε ἐν κινήσει, μήτε ἐν σχέσει. Οἷον γὰρ τι ἐπὶ τοῦ
 προσώπου παρέχεται ἢ διάνοια, συνετὸν αὐτὸ καὶ
 εὐσχημον συντηροῦσα, τοιοῦτο καὶ ἐπὶ ὅλου τοῦ σώ-
 ματος ἀπαιτητέον. Πάντα δὲ ταῦτα σὺν τῷ ἀνεπιτη-
 15 δεύτῳ φυλακτέα.

ξά'. Ἡ βιωτικὴ τῇ παλαιστικῇ ὁμοιότερα, ἢ περὶ τῇ
 ὀρχηστικῇ, κατὰ τὸ πρὸς τὰ ἐμπίπτοντα, καὶ οὐ προ-
 εγνωσμένα, ἔτοιμος καὶ ἀπὸς ἔσταναι.

ξβ'. Συνεχῶς ἐφιστάναι, τίνες εἰσὶν οὗτοι, ὕφ'
 20 ὧν μαρτυρεῖσθαι θέλεις, καὶ τίνα ἡγεμονικὰ ἔχουσιν.
 Οὔτε γὰρ μέμψη τοῖς ἀκουσίως πταίουσιν, οὔτε ἐπι-
 μαρτυρήσεως δεήση, ἐμβλέπων εἰς τὰς πηγὰς τῆς ὑπο-
 λήψεως καὶ ὀρμῆς αὐτῶν.

ξγ'. Πᾶσα ψυχὴ, φησὶν, ἄκουσα στέρεται ἀλη-

4 ὕλη σοι ἔσται conī. Gat. — 5 καλῶς εἶναι conī. Cor. —
 6 ἐπ' ἀμφοτέρων, ὅτι ἀδιάφορον ἔφ' οὗ ἢ πρᾶξις conī. Gat.
 — 7 ἀφ' οὗ ἢ πρᾶξις A — 8 ἐνδον σκέπε A, σκόπει D,
 σκάπτει conī. Sch. — 10 δεῖ δὲ καὶ D — 12 συνεστὸς αὐτὸ
 conī. Cas. — 13 εὐσχημον καὶ συντηροῦσα A — 22 εἰ βλέπων
 v., ἐμβλέπων AX (ἐκβλέπων Par) — εἰς τὰς ψυχὰς A — 24
 ἄκουσα, φησὶν v., φησὶν, ἄκουσα AX

θείας· οὕτως οὖν καὶ δικαιοσύνης, καὶ σωφροσύνης, καὶ εὐμενείας, καὶ παντὸς τοῦ τοιοῦτου. Ἀναγκαιοτάτου δὲ τὸ διηνεκῶς τούτου μεμνηῆσθαι· ἔση γὰρ πρὸς πάντας πραότερος.

ξδ'. Ἐπὶ μὲν παντὸς πόνου πρόχειρον ἔστω, ὅτι 5 οὐκ αἰσχροῦν, οὐδὲ τὴν διάνοιαν τὴν κυβερνωσαν χεῖρω ποιεῖ· οὔτε γὰρ, καθὸ ὑλική ἐστίν, οὔτε καθὸ κοινω- νική, διαφθείρει αὐτήν· ἐπὶ μέντοι τῶν πλείστων πόνων καὶ τὸ τοῦ Ἐπικούρου σοι βοηθείτω, ὅτι οὔτε ἀφόρητον, οὔτε αἰώνιον, ἐὰν τῶν ὄρων μνημονεύης, 10 καὶ μὴ προσδοξάξης· κάκεινου δὲ μέμνησο, ὅτι πολλά, πόνῳ τὰ αὐτὰ ὄντα, λανθάνει δυσχεραίνόμενα· οἷον τὸ νυστάζειν, καὶ τὸ καυματίζεσθαι, καὶ τὸ ἀνορεκτεῖν· ὅταν οὖν τινι τούτων δυσαρεστῆς, λέγε ἑαυτῷ, ὅτι πόνῳ ἐνδίδως. 15

ξε'. Ὅρα, μήποτε (τι) τοιοῦτον πάθης πρὸς τοὺς ἀπανθρώπους, οἷον οἱ ἄνθρωποι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.

ξς'. Πόθεν ἴσμεν, εἰ μὴ Τηλαύγης Σωκράτους τὴν διάθεσιν κρείσσω ἦν· οὐ γὰρ ἀρκεῖ, εἰ Σωκράτης ἐνδοξότερον ἀπέθανε, καὶ ἐντροχέστερον τοῖς σο- 20 φισταῖς διελέγετο, καὶ καρτερικώτερον ἐν τῷ πάγῳ διενυκτέρευεν, καὶ τὸν Σαλαμίνιον κελευσθεὶς ἄγειν, γεννικώτερον ἔδοξεν ἀντιβῆναι, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐβρενθύετο· περὶ οὗ καὶ μάλιστ' ἂν τις ἐπιστήσειεν,

1 καὶ σωφροσύνης om. V2 M1 — 7 καθολικὴ A, καθὸ λογικὴ conl. Cas., καθὸ καθολικὴ conl. Reisk. — 8 διαφθείρει A — 11 κακίον μεμνησο Mo2 — 14 λέγε σεαυτῷ Mo2 — 16 ἄρα μήποτε A — τι add. Corr. — 17 οἱ ἀπάνθρωποι conl. Gat. — 18 εἰ Τηλαύγης Σωκράτης v., εἰ μὴ (A: μὲν) Τηλαύγης s. Τηλαυγῆς Σωκράτους AX; εἰ Τηλαύγου Σωκράτης conl. Menag. — 19 κρεῖσσω A — 21 καρτερικώτατα AX — 23 γεννικώτερον A, γενναιότερον (s. γεναιότερον) v. — 24 ἀπιστήσειεν

εἶπερ ἀληθὲς ἦν· ἀλλ' ἐκείνο δεῖ σκοπεῖν, ποίαν τινὰ
 τὴν ψυχὴν εἶχε Σωκράτης, καὶ εἰ ἐδύνατο ἀρκεῖσθαι
 τῷ δίκαιος εἶναι τὰ πρὸς ἀνθρώπους, καὶ ὅσιος τὰ
 πρὸς θεούς, μήτε ἐκεῖ πρὸς τὴν κακίαν ἀγανακτῶν
 5 μηδὲ μὴν δουλεύων τινὸς ἀγνοία, μήτε τῶν ἀπονε-
 μομένων ἐκ τοῦ ὄλου ὡς ξένου τι δεχόμενος ἢ ὡς
 ἀφόρητον ὑπομένων, μήτε τοῖς τοῦ σαρκιδίου πάθεσιν
 ἐμπαρέχων συμπαθῆ τὸν νοῦν.

ξζ'. Ἡ φύσις οὐχ οὕτως συνεκέρασέ (σε) τῷ συγ-
 10 κρίματι, ὡς μὴ ἐφεῖσθαι περιορίζειν ἑαυτόν, καὶ τὰ
 ἑαυτοῦ ὑφ' ἑαυτῷ ποιεῖσθαι· λίαν γὰρ ἐνδέχεται θεῖον
 ἄνδρα γενέσθαι, καὶ ὑπὸ μηδενοῦ γνωρισθῆναι. Τού-
 του μέμνησο αἰεὶ, καὶ ἔτι ἐκείνου, ὅτι ἐν ὀλιγίστοις
 κεῖται τὸ εὐδαιμόνως βιώσαι. Καὶ μὴ, ὅτι ἀπήλπισας
 15 διαλεκτικὸς καὶ φυσικὸς ἔσσεσθαι, διὰ τοῦτο ἀπογυνῶς,
 καὶ ἐλεύθερος, καὶ αἰδήμων, καὶ κοινωνικὸς, καὶ εὐ-
 πειθῆς θεῶ.

ξη'. Ἀβιάστως διαζῆσαι ἐν πλείστη θυμηδία, κἂν
 πάντες καταβοῶσιν ἅτινα βούλονται, κἂν τὰ θηρία
 20 διασπᾶ τὰ μελύδρια τοῦ περιτεθραμμένου τούτου φυ-
 ράματος. Τί γὰρ κωλύει ἐν πᾶσι τούτοις τὴν διά-
 νοιαν σώζειν ἑαυτὴν ἐν γαλήνῃ, καὶ κρίσει [τῇ] περὶ
 τῶν περιεστηκότων ἀληθεῖ, καὶ χρήσει τῶν ὑποβεβλη-
 μένων ἐτοιμῇ; ὥστε τὴν μὲν κρίσιν λέγειν τῷ προσ-

coni. Menag. — 3 τῷ δίκαιος εἶναι ἀρκεῖσθαι X — 4 εἰκῆ v.,
 ἐκεῖ AX — 5 μήτε μὴν δουλ. coni. Nauck.; cf. 1, 16 οὐδὲ
 μὴν εὐπαράγωγον (ibid. paulo infra οὔτε μὴν ὀλιγῶρος) —
 9 σε add. Gat., τὸν νοῦν initio add. put. Sch. — 11 ἐφ' ἑαυτῷ
 ποιεῖσθαι coni. Cor. — 14 βιώναι coni. Cor. — 15 διαλεkti-
 κῶς καὶ φυσικῶς A — 18 capita 67 et 68 non distinguuntur
 in A — 21 κωλύειν A — 22 κρίσει τῇ περὶ PA — 23 κρίσει
 ἀληθεῖ (κρίσει igitur bis) A

πίπτουσι. Τοῦτο ὑπάρχεις κατ' οὐσίαν, κὰν κατὰ δόξαν ἄλλοιον φαίνη· τὴν δὲ χρῆσιν λέγειν τῷ ὑποπίπτουσι· Σὲ ἐξήτουν· ἀεὶ γὰρ μοι τὸ παρὸν ὕλη ἀρετῆς λογικῆς καὶ πολιτικῆς, καὶ τὸ σύνολον, τέχνης ἀνθρώπου, ἢ θεοῦ. Πᾶν γὰρ τὸ συμβαῖνον θεῷ ἢ ἀνθρώπῳ 5 ἐξοικειοῦται, καὶ οὔτε καινόν, οὔτε δυσμεταχειρίστον, ἀλλὰ γνώριμον καὶ εὐεργές.

ξδ'. Τοῦτο ἔχει ἢ τελειότης τοῦ ἡθους, τὸ πᾶσαν ἡμέραν ὡς τελευταίαν διεξάγειν, καὶ μήτε σφύζειν, μήτε ναρκᾶν, μήτε ὑποκρίνεσθαι. 10

ο'. Οἱ θεοί, ἀθάνατοι ὄντες, οὐ δυσχεραίνουσιν, ὅτι ἐν τοσοῦτῳ αἰῶνι δεήσει αὐτοὺς πάντως ἀεὶ τοιούτων ὄντων καὶ τοσοῦτων φαύλων ἀνέχεσθαι· προσέτι δὲ καὶ κήδονται αὐτῶν παντοίως. Σὺ δέ, ὅσον οὐδέπω λήγειν μέλλων, ἀπανδαῶς, καὶ ταῦτα, εἰς ὧν 15 τῶν φαύλων;

οα'. Γελοῖόν ἐστι, τὴν μὲν ἰδίαν κακίαν μὴ φεύγειν, ὃ καὶ δυνατόν ἐστι· τὴν δὲ τῶν ἄλλων φεύγειν, ὅπερ ἀδύνατον.

οβ'. Ὁ ἂν ἢ λογικὴ καὶ πολιτικὴ δύναμις εὐρίσκη 20 μήτε νοερόν, μήτε κοινωνικόν, εὐλόγως καταδεέστερον ἑαυτῆς κρίνει.

ογ'. Ὅταν σὺ εὖ πεποιηκῶς ἦς, καὶ ἄλλος εὖ πεπονθῶς, τί ἐπιζητεῖς τρίτον παρὰ ταῦτα, ὥσπερ οἱ μωροί, τὸ καὶ δόξαι εὖ πεποιηκέναι, ἢ τὸ ἀμοιβῆς 25 τυχεῖν;

1 ὑπάρχει κατ' οὐσίαν κὰν κατ' οὐσίαν A — 2 φανῆ A (φάνη v.), φαίνη conl. Cor. — 4 σὺν ὅλης A — 8 τοῦ τελειότης ἡθους A — 20 κὰν A — 22 κρίνει conl. Cor. — 24 ἔτι ζητεῖς v., ἐπιζητεῖς correx. Nauck. — 25 τόδε καὶ δόξαι A

οδ'. Οὐδείς κάμνει ὠφελούμενος. Ὠφέλεια δὲ
 5 προᾶξις κατὰ φύσιν. Μὴ οὖν κάμνε ὠφελούμενος, ἐν
 ᾧ ὠφελεῖς.

οέ'. Ἡ τοῦ ὅλου φύσις ἐπὶ τὴν κοσμοποιΐαν ὤρ-
 5 μησε· νῦν δὲ ἦτοι πᾶν τὸ γινόμενον κατ' ἐπακολού-
 θησιν γίνεται, ἢ ἀλόγιστα καὶ τὰ κυριώτατά ἐστιν,
 ἐφ' ἃ ποιεῖται ἰδίαν ὁρμὴν τὸ τοῦ κόσμου ἡγεμονι-
 κόν. Εἰς πολλά σε γαληνότερον ποιήσει τοῦτο μνη-
 μονευόμενον.

10

BIBΛION Η.

Καὶ τοῦτο πρὸς τὸ ἀκενόδοξον φέρει, ὅτι οὐκ ἔτι
 δύνασαι τὸν βίον ὅλον, ἢ τὸν γε ἀπὸ νεότητος, φιλό-
 σοφον βεβιωκέναι· ἀλλὰ πολλοῖς τε ἄλλοις, καὶ αὐτὸς
 σεαυτῷ δῆλος γέγονας πόρρω φιλοσοφίας ὦν. Πέ-
 15 φυρσαι οὖν· ὥστε τὴν μὲν δόξαν τὴν τοῦ φιλοσόφου
 κτήσασθαι, οὐκ ἔτι σοι ῥάδιον· ἀνταγωνίζεται δὲ καὶ
 ἡ ὑπόθεσις. Εἶπερ οὖν ἀληθῶς ἐώρακας, ποῦ κεῖται
 τὸ προᾶγμα, τὸ μὲν, τί δόξεις, ἄφες· ἀρκέσθητι δέ, εἰ
 κἂν τὸ λοιπὸν τοῦ βίου, ὅσον δήποτε ἢ σὴ φύσις
 20 θέλει, βιώσῃ. Κατανόησον οὖν, τί θέλει, καὶ μηδὲν
 ἄλλο σε περισπάτω· πεπειράσαι γάρ, περὶ πόσα πλα-
 νηθεῖς, οὐδαμοῦ εὗρες τὸ εὖ ζῆν. Οὐκ ἐν συλλογι-
 σμοῖς, οὐκ ἐν πλούτῳ, οὐκ ἐν δόξῃ, οὐκ ἐν ἀπολαύσει,
 οὐδαμοῦ. Ποῦ οὖν ἐστιν; Ἐν τῷ ποιεῖν, ἃ ἐπιζητεῖ

3 ἢ om. A — 8 τούτου A — 13 αὐτὸς σεαυτῷ A — 15
 φιλοσόφου σου A — 17 ἐώρακά σου A — 19 ὡς ἢ σὴ φύσις
 θέλει conī. Cas., ὡς ἂν δήποτε — θέλη s. οἶον δήποτε — θέλει
 conī. Cor. — οὐ θέλει A — 20 βιώσειν v., βιώσεις conī. Cas.,
 βιώσῃ conī. Cor. — 21 ἄλλο μηδὲν περισπάτω v., μηδὲν ἄλλο
 σε περισπάτω A

ἢ τοῦ ἀνθρώπου φύσις· πῶς οὖν ταῦτα ποιήσει; ἐὰν δόγματα ἔχη, ἀφ' ὧν αἱ ὁρμαὶ καὶ αἱ πράξεις. Τίνα δόγματα; τὰ περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν· ὡς οὐδενὸς μὲν ἀγαθοῦ ὄντος ἀνθρώπῳ, ὃ οὐχὶ ποιεῖ δίκαιον, σώφρονα, ἀνδρείον, ἐλευθέριον, οὐδενὸς δὲ κακοῦ, ὃ οὐχὶ ποιεῖ τάναντία τοῖς εἰρημένοις.

β'. Καθ' ἐκάστην πράξιν ἐρώτα σεαυτὸν· Πῶς μοι αὕτη ἔχει; μὴ μετανοήσω ἐπ' αὐτῇ; μικρὸν καὶ τέθνηκα, καὶ πάντ' ἐκ μέσου. Τί πλέον ἐπιζητῶ, εἰ τὸ παρὸν ἔργον ζώου νοεροῦ, καὶ κοινωνικοῦ καὶ ἰσονόμου θεῶ;

γ'. Ἀλέξανδρος [δὲ] καὶ Γάϊος καὶ Πομπήϊος, τί πρὸς Διογένη καὶ Ἡράκλειτον καὶ Σωκράτην; Οἱ μὲν γὰρ εἶδον τὰ πράγματα, καὶ τὰς αἰτίας καὶ τὰς ὕλας, καὶ τὰ ἡγεμονικά ἦν αὐτῶν ταυτά· ἐκεῖ δὲ ὄσων πρό-
15 νοια καὶ δουλεία πόσων;

δ'. Ὅτι οὐδὲν ἦττον τὰ αὐτὰ ποιήσουσι, κὰν σὺ διαρρήγῃς.

ε'. Τὸ πρῶτον μὴ ταράσσω· πάντα γὰρ κατὰ τὴν τοῦ ὅλου φύσιν· καὶ ὀλίγου χρόνου ἰούδεις οὐδαμοῦ
20 ἔση· ὡσπερ οὐδὲ Ἀδριανός, οὐδὲ Αὔγουστος. Ἐπειτα ἀτενίσας εἰς τὸ πράγμα, ἴδε αὐτό, καὶ συμνημονεύσας, ὅτι ἀγαθόν σε ἀνθρώπον εἶναι δεῖ, καὶ τί τοῦ ἀνθρώπου ἢ φύσις ἀπαιτεῖ, πράξον τοῦτο ἀμεταστρεπτί,

1 ποιήσεις conī. Cor. — ἐπὶ ἄν ν., ἐὰν Α — 2 ἔχης conī. Cor. — 3 τὰ om. Α — 4 ὃ om. Α — 5 ἐλεύθερον ν., ἐλευθέριον Α — 7 ἐρωτῶς εἰς αὐτὸν Α — 9 τεθνημότα Α — ἐπιζητῶ Xyl. — 12 δὲ toll. put. Cor. — 15 αὐτὰ Α, τοιαῦτα conī. Sch. — ὄση πρόνοια Α, παράνοια conī. Cas. — 24 ἀμεταστρεπτί ν., ἀμεταστρεπτί Α

καὶ εἶπέ, ὡς δικαιοτάτου φαίνεται σοι· μόνον εὐμε-
νῶς, καὶ αἰδημόνως, καὶ ἀνυποκριτίως.

5 ε'. Ἡ τῶν ὄλων φύσις τοῦτο ἔργον ἔχει, τὰ ὧδε
ὄντα ἐκεῖ μετατιθέναι, μεταβάλλειν, αἴρειν ἔνθεν καὶ
ἐκεῖ φέρειν. Πάντα τροπαί· οὐχ ὧστε φοβηθῆναι,
μή τι καινόν· πάντα συνήθη· ἀλλὰ καὶ ἴσαι αἱ ἀπο-
νεμήσεις.

ζ'. Ἀρκεῖται πᾶσα φύσις ἐαυτῇ εὐοδούσῃ· φύσις
δὲ λογικῆ εὐοδεῖ, ἐν μὲν φαντασίαις, μήτε ψευδεῖ,
10 μήτε ἀδήλω συγκρατιθεμένη· τὰς ὁρμὰς δὲ ἐπὶ τὰ
κοινωνικὰ ἔργα μόνα ἀπευθύνουσα· τὰς ὀρέξεις δὲ
καὶ τὰς ἐκκλίσεις τῶν ἐφ' ἡμῖν μόνων πεποιημένη·
τὸ δὲ ὑπὸ τῆς κοινῆς φύσεως ἀπονεμόμενον πᾶν ἀσπα-
ζομένη. Μέρος γὰρ αὐτῆς ἐστίν, ὡς ἡ τοῦ φύλλου
15 φύσις τῆς τοῦ φυτοῦ φύσεως· πλήν ὅτι ἐκεῖ μὲν ἡ
τοῦ φύλλου φύσις μέρος ἐστὶ φύσεως καὶ ἀναισθήτου
καὶ ἀλόγου, καὶ ἐμποδίζεσθαι δυναμένης, ἡ δὲ τοῦ
ἀνθρώπου φύσις μέρος ἐστὶν ἀνεμποδίστου φύσεως
καὶ νοεῶς καὶ δικαίας· εἶγε ἴσους καὶ κατ' ἀξίαν
20 τοὺς μερισμοὺς χρόνων, οὐσίας, αἰτίου, ἐνεργείας,
συμβάσεως, ἐκάστοις ποιεῖται. Σκόπει δέ, μὴ εἰ τὸ
ἐν πρὸς τὸ ἐν ἴσον εὐρήσεις ἐπὶ παντός, ἀλλὰ εἰ συλ-
λήβδην τὰ πάντα τοῦδε πρὸς ἀθρόα τὰ τοῦ ἐτέρου.

η'. Ἀναγινώσκειν οὐκ ἔξεστιν. Ἀλλὰ ὕβριον ἀνείρ-
γειν ἔξεστιν· ἀλλὰ ἡδονῶν καὶ πόνων καθυπερτερεῖν

4 μεταβαλεῖν A — 5 ὧστε οὐχὶ φοβηθῆναι con. Gat.,
ὡστ' οὐ φοβηθῆναι Cor. — 6 ἀλλὰ ἴσαι καὶ ἀπον. A — 12 καὶ
ἐκκλίσεις (ἐγκλίσεις Gat.) v., καὶ τὰς ἐκκλίσεις A, cf. Bach.
p. 72 — μόνον v., μόνων A — ποιουμένη con. Cor. — 19 ἦγε
con. Cas. — 21 εἰ τὸ πρὸς τὸ ἐν v., εἰ τὸ ἐν πρὸς τὸ ἐν
con. Cas. — 24 ἀναβιῶναι (pro ἀναγινώσκειν) con. Nauck.

ἔξεστιν· ἀλλὰ τοῦ δοξαρίου ὑπεράνω εἶναι ἔξεστιν· ἀλλὰ ἀναισθήτοις καὶ ἀχαρίστοις μὴ θυμοῦσθαι, προσέτι κήδεσθαι αὐτῶν, ἔξεστιν.

θ'. Μηκέτι σου μηδεὶς ἀκούσῃ καταμεμφομένου τὸν ἐν αὐλῇ βίου, μηδὲ σὺ σεαυτοῦ. 5

ι'. Ἡ μετάνοιά ἐστὶν ἐπίληψις τις ἑαυτοῦ, ὡς χρήσιμόν τι παρεικότος· τὸ δὲ ἀγαθὸν χρήσιμόν τι δεῖ εἶναι, καὶ ἐπιμελητέον αὐτοῦ τῷ καλῷ καὶ ἀγαθῷ ἀνδρί· οὐδεὶς δ' ἂν καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ μετανοήσειεν, ἐπὶ τῷ ἡδονῇ τινα παρεικέναι· οὔτε ἄρα χρήσιμον, 10 οὔτε ἀγαθὸν ἡδονή.

ια'. Τοῦτο τί ἐστὶν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τῇ ἰδίᾳ κατασκευῇ; τί μὲν τὸ οὐσιῶδες αὐτοῦ καὶ ὑλικόν; τί δὲ τὸ αἰτιῶδες; τί δὲ ποιεῖ ἐν τῷ κόσμῳ; πόσον δὲ χρόνον ὑφίσταται; 15

ιβ'. Ὅταν ἐξ ὕπνου δυσχερῶς ἐγείρῃ, ἀναμιμνήσκου, ὅτι κατὰ τὴν κατασκευὴν σου ἐστὶ, καὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπικὴν φύσιν, τὸ πράξεις κοινωνικὰς ἀποδιδόναι, τὸ δὲ καθεύδειν, κοινὸν καὶ τῶν ἀλόγων ζώων· ὃ δὲ κατὰ φύσιν ἐκάστῳ, τοῦτο οἰκειότερον καὶ 20 προσφυέστερον, καὶ δὴ καὶ προσηνέστερον.

ιγ'. Διηνεκῶς καὶ ἐπὶ πάσης, εἰ οἶόν τε, φαντασίας φυσιολογεῖν, παθολογεῖν, διαλεκτικεύεσθαι.

ιδ'. Ὡς ἂν ἐντυγχάνῃς, εὐθύς σεαυτῷ πρόλεγε· οὗτος τίνα δόγματα ἔχει περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν; εἰ γὰρ 25 περὶ ἡδονῆς καὶ πόνου, καὶ τῶν ποιητικῶν ἑκατέρου,

2 προσέτι δὲ καὶ κήδ. conl. Reisk. — 5 μηδὲ σὺ σεαυτοῦ PA, μηδὲ τὸν σεαυτοῦ v. — 7 τὸ δὲ χρήσιμον ἀγαθὸν conl. Reisk. — 8 τῷ ἀγαθῷ καὶ καλῷ v., καλῷ καὶ ἀγ. A — 12 τοῦτο ἐστὶν A — 24 εὐθύς αὐτῷ A — 25 ἢ γὰρ v., εἰ γὰρ A

καὶ περὶ δόξης, ἀδοξίας, θανάτου, ζωῆς, τοιάδε τινὰ δόγματα ἔχει, οὐδὲν θαυμαστὸν ἢ ξένον μοι δόξει, ἔὰν τάδε τινὰ ποιῇ· καὶ μεμνήσομαι, ὅτι ἀναγκάζεται οὕτως ποιεῖν.

5 *ιε'.* Μémνησο, ὅτι, ὥσπερ αἰσχροὺν ἐστὶ ξενίζεσθαι, εἰ ἢ συκῆ σῦκα φέρει, οὕτως, εἰ ὁ κόσμος τάδε τινὰ φέρει, ὧν ἐστὶ φορὸς· καὶ ἰατρῶ δὲ καὶ κυβερνήτη αἰσχροὺν ξενίζεσθαι, εἰ πεπύρεχεν οὗτος, ἢ εἰ ἀντίπνοια γέγονεν.

10 *ισ'.* Μémνησο, ὅτι καὶ τὸ μετατίθεσθαι καὶ ἔπεσθαι τῷ διορθοῦντι ὁμοίως ἐλεύθερόν ἐστι. Σὴ γὰρ ἐνέργεια κατὰ τὴν σὴν ὁρμὴν καὶ κρίσιν, καὶ δὴ καὶ κατὰ νοῦν τὸν σὸν περαιομένη.

ιζ'. Εἰ μὲν ἐπὶ σοί, τί αὐτὸ ποιεῖς; εἰ δὲ ἐπ' ἄλλῳ, 15 *τινὶ μέμφῃ;* ταῖς ἀτόμοις, ἢ τοῖς θεοῖς; ἀμφοτέρω μαριώδη. Οὐδενὶ μεμπτέον. Εἰ μὲν γὰρ δύνασαι, διορθώσον· εἰ δὲ τοῦτο μὴ δύνασαι, τό γε πρᾶγμα αὐτό· εἰ δὲ μηδὲ τοῦτο, πρὸς τί ἔτι σοι φέρει τὸ μέμψασθαι; εἰκὴ γὰρ οὐδὲν ποιητέον.

20 *ιη'.* Ἐξω τοῦ κόσμου τὸ ἀποθανὸν οὐ πίπτει. Εἰ ὧδε μένει, καὶ μεταβάλλει ὧδε καὶ διαλύεται εἰς τὰ ἴδια, ἃ στοιχεῖα ἐστὶ τοῦ κόσμου καὶ σά. Καὶ αὐτὰ δὲ μεταβάλλει, καὶ οὐ γογγύζει.

ιθ'. Ἐκαστον πρὸς τι γέγονεν, ἵππος, ἄμπελος· τί

3 μέμνησο A — 5 ὥσπερ αἰσχροὺν ξενίζ. v., ὥσπερ αἰσχροὺν ἐστὶ ξεν. AX — 16 ab οὐδενὶ μ. novum caput orditur in AX — εἰ μὲν γὰρ δύνασαι, διορθώσον τότε πρᾶγμα αὐτό· εἰ δὲ τοῦτο μὴ δύνασαι, πρὸς τί κτέ v., εἰ μὲν γὰρ δύν., διορθώσον· εἰ δὲ τοῦτο μὴ δύν., τό γε πρᾶγμα αὐτό· εἰ δὲ μηδὲ (μὴ A) τοῦτο, πρὸς τί κτέ. AX — 18 ἔτι συμφέρει in Par super ἔτι σοι φέρει superscriptum — 22 ἐστὶ om. A — σοῦ coni. Cor.

θαυμάξεις; καὶ ὁ Ἥλιος ἐρεῖ· πρὸς τι ἔργον γέγονα, καὶ οἱ λοιποὶ θεοί. Σὺ οὖν πρὸς τί; τὸ ἠδεσθαι; ἴδε, εἰ ἀνέχεται ἡ ἔννοια.

κ'. Ἡ φύσις ἐστόχασται ἐκάστου, οὐδέν τι ἔλασσον τῆς ἀπολήξεως, ἢ τῆς ἀρχῆς τε καὶ διεξαγωγῆς, ὡς ὁ 5 ἀναβάλλων τὴν σφαῖραν· τί οὖν ἢ ἀγαθὸν τῷ σφαιρίῳ ἀναφερομένῳ, ἢ κακὸν καταφερομένῳ, ἢ καὶ πεπτωκότε; τί δὲ ἀγαθὸν τῇ πομφόλυγι συνεστῶσῃ, ἢ κακὸν διαλυθείσῃ; τὰ ὅμοια δὲ καὶ ἐπὶ λύχνου.

κα'. Ἐκστρεψον, καὶ θέασαι, οἷόν ἐστι, γηράσαν 10 δὲ οἶον γίνεται, νοσήσαν δέ, πορνεῦσαν.

Βραχύβιον καὶ ὁ ἐπαινῶν καὶ ὁ ἐπαινούμενος, καὶ ὁ μνημονεύων, καὶ ὁ μνημονευόμενος. Προσέτι δὲ καὶ ἐν γωνία τούτου τοῦ κλίματος, καὶ οὐδὲ ἐνταῦθα πάντες συμφωνοῦσι, καὶ οὐδὲ αὐτός τις ἐαντῷ· καὶ 15 ὅλη δὲ ἡ γῆ στιγμή.

κβ'. Πρόσεχε τῷ ὑποκειμένῳ, ἢ τῷ δόγματι, ἢ τῇ ἐνεργείᾳ, ἢ τῷ σημαίνοντι.

Δικαίως ταῦτα πάσχεις· μᾶλλον δὲ θέλεις ἀγαθὸς αὔριον γενέσθαι, ἢ σήμερον εἶναι. 20

κγ'. Πράσσω τι; πράσσω ἐπ' ἀνθρώπων εὐποιῖαν ἀναφέρων· συμβαίνει τί μοι; δέχομαι, ἐπὶ τοὺς θεοὺς ἀναφέρων, καὶ τὴν πάντων πηγὴν, ἀφ' ἧς πάντα τὰ γινόμενα συμμηρύεται.

1 πρὸς τί ἔτι γέγονεν A — θαυμάξεις εἰ καὶ conī. Cor. — 2 ἴδὲ ἂν ἔχεται ἔννοια A — 6 τί οὖν ἀγαθὸν v., τί οὖν ἢ ἀγαθὸν A — 10 capita 20 et 21 coniunguntur in A — 11 νοσ. τε καὶ ἀποπνεῦσαν conī. Gat., καὶ πυρέξαν Cor. — 12 βραχύβιον δὲ καὶ v., βραχύβιον καὶ A — 17 ἢ τῇ ἐν. ἢ τῷ δόγμ. A — 19 αὐτὰ A — μᾶλλον θέλεις aut μᾶλλον γὰρ θέλεις Sch. — 21 τί πράσσω ἐπὶ ἀνθρ. A — 22 συμβαίνει—ἀναφέρων om. A — 23 ὑφ' ἧς conī. Cor.

κδ'. Ὅποιόν σοι φαίνεται τὸ λούεσθαι, ἔλαιον, ἰδρώς, ῥύπος, ὕδωρ γλοιῶδες, πάντα σικχαντά· τοιοῦτον πᾶν μέρος τοῦ βίου, καὶ πᾶν ὑποκείμενον.

κε'. Λούκιλλα Οὐῆρον, εἶτα Λούκιλλα· Σέκουνδα
5 Μάξιμον, εἶτα Σέκουνδα· Ἐπιτύγχανος Διότιμον, εἶτα
Ἐπιτύγχανος· Φαυστίαν Ἀντωνῖνος, εἶτα Ἀντωνῖνος·
Τοιαῦτα πάντα. *Κέλερ Ἀδριανόν, εἶτα Κέλερ. Οἱ δὲ
δριμεῖς ἐκεῖνοι, ἢ προγνωστικοί, ἢ τετυφωμένοι, ποῦ;
οἶον, δριμεῖς μὲν, Χάραξ καὶ Δημήτριος ὁ Πλατωνι-
10 κός, καὶ Εὐδαίμων, καὶ εἴ τις τοιοῦτος. Πάντα ἐφή-
μερα, τεθνηκότα πάλαι· ἔνιοι μὲν οὐδὲ ἐπ' ὀλίγον
μνημονευθέντες· οἱ δὲ εἰς μύθους μεταβαλόντες· οἱ
δὲ ἤδη καὶ ἐκ μύθων ἐξίτηλοι. Τούτων οὖν μεμνη-
σθαι, ὅτι δεήσει ἦτοι σκεδασθῆναι τὸ συγκριμάτιόν
15 σου, ἢ σβεσθῆναι τὸ πνευμάτιον, ἢ μεταστῆναι καὶ
ἀλλαχοῦ καταταχθῆναι.

κς'. Εὐφροσύνη ἀνθρώπου, ποιεῖν τὰ ἴδια ἀνθρώ-
που. Ἴδιον δὲ ἀνθρώπου, εὐνοια πρὸς τὸ ὁμόφυλον,
ὑπερόρασις τῶν αἰσθητικῶν κινήσεων, διάκρισις τῶν
20 πιθανῶν φαντασιῶν, ἐπιθεώρησις τῆς τῶν ὄλων φύ-
σεως καὶ τῶν κατ' αὐτὴν γινομένων.

κζ'. Τρεῖς σχέσεις· ἢ μὲν πρὸς τὸ αἷτιον τὸ περι-
κείμενον· ἢ δὲ πρὸς τὴν θεῖαν αἰτίαν, ἀφ' ἧς συμ-
βαίνει πᾶσι πάντα· ἢ δὲ πρὸς τοὺς συμβιοῦντας.

25 κη'. Ὁ πόνος ἦτοι τῷ σώματι κακόν· οὐκοῦν ἀπο-
φαινέσθω· ἢ τῇ ψυχῇ· ἀλλ' ἔξεστιν αὐτῇ, τὴν ἰδίαν

6 εἶτα Ἀντωνῖνος om. A — 7 Κέλερ—Κέλερ videtur in initio reponendum esse — 12 μεταβάλλοντες A — οἱ δὲ ἤδη ἐκ μύθων Gat. — 16 καταταχθῆναι P, καταχθῆναι A (etiam Gat.) — 22 πρὸς τὸ σωματίον conl. Cor.

αἰθρίαν καὶ γαλήνην διαφυλάσσειν, καὶ μὴ ὑπολαμβάνειν, ὅτι κακόν. Πᾶσα γὰρ κρίσις, καὶ ὄρμη, καὶ ὄρεξις, καὶ ἔκκλισις, ἔνδον, καὶ οὐδὲν κακὸν ὧδε ἀναβαίνει.

κδ'. Ἐξάλειψε τὰς φαντασίας, συνεχῶς σεαυτῷ 5 λέγων· νῦν ἐπ' ἐμοί ἐστιν, ἵνα ἐν ταύτῃ τῇ ψυχῇ μηδεμία πονηρία ᾗ, μηδὲ ἐπιθυμία, μηδὲ ὅλως ταραχὴ τις· ἀλλὰ βλέπων πάντα, ὁποῖά ἐστι, χρῶμαι ἐκάστῳ κατ' ἀξίαν. Μέμνησο ταύτης τῆς ἐξουσίας κατὰ φύσιν.

λ'. Αλαεῖν, καὶ ἐν συγκλήτῳ, καὶ πρὸς πάνθ' ὄν- 10 τινούν κοσμίως, μὴ περιτράνως· ὑγιεῖ λόγῳ χρῆσθαι.

λα'. Αὐλὴ Αὐγούστου, γυνή, θυγάτηρ, ἔγγονοι, πρόγονοι, ἀδελφή, Ἀγρίππας, συγγενεῖς, οἰκεῖοι, φίλοι, Ἄρειος, Μαικήνας, ἰατροί, θύται· ὅλης αὐλῆς θάνατος. 15 Εἶτα ἐπιθι τὰ ἄλλα, μὴ καθ' ἑνὸς ἀνθρώπου θάνατον, οἶον Πομπητῶν· κάκεινο δὲ τὸ ἐπιγραφόμενον τοῖς μνήμασιν, Ἔσχατος τοῦ ἰδίου γένους· ἐπιλογίζεσθαι, πόσα ἐσπάσθησαν οἱ πρὸ αὐτῶν, ἵνα διάδοχόν τινα καταλίπωσιν· εἶτα, ἀνάγκη ἔσχατόν τινα γενέσθαι· 20 πάλιν ὧδε ὅλου γένους θάνατον.

λβ'. Συντιθέναι δεῖ τὸν βίον κατὰ μίαν πράξιν· καὶ εἰ ἐκάστη τὸ ἑαυτῆς παρέχει, ὡς οἶόν τε, ἀρκεῖσθαι· ἵνα δὲ τὸ ἑαυτῆς παρέχῃ, οὐδὲ εἰς σε κωλύσαι δύναται. — Ἄλλ' ἐνστήσεται τι ἕξωθεν. — Οὐδὲν εἰς 25 γε τὸ δικαίως καὶ σωφρόνως καὶ εὐλογίστως· ἄλλο δέ

3 κακὸν deest in A — 11 κοσμίῳ καὶ περιτράνῳ καὶ ὑγιεῖ λόγῳ conī. Reisk. — 12 ἔγγονοι A — 15 τὰς ἄλλας PA, τὰ ἄλλα conī. Cas. — θάνατον, ἀλλ' ὅλου γένους, οἶον conī. Cor. — 18 ἐσπάσθησαν A — 19 καταλείπωσιν A. — 22 τὸ ἑαυτῆς πάσχει A — 23 ἀπέχῃ PA, παρέχῃ conī. Mor. — 24 ἀλλὰ στήσεται PA, ἀλλ' ἐνστήσεται conī. Mor. — 25 εὐλογίστως πρᾶτ-

τι ἴσως ἐνεργητικὸν κωλυθήτῃται; ἀλλὰ τῇ πρὸς αὐτὸ τὸ κώλυμα εὐαρεστήσει, καὶ τῇ ἐπὶ τὸ διδόμενον εὐγνώμονι μεταβάσει, εὐθὺς ἄλλη πρᾶξις ἀντικαθίσταται, ἐναρμόσουσα εἰς τὴν σύνθεσιν, περὶ ἧς ὁ λόγος.

5 λγ'. Ἀτύφως μὲν λαβεῖν, εὐλύτως δὲ ἀφείναι.

λδ'. Εἴ ποτε εἶδες χεῖρα ἀποκεκομμένην, ἢ πόδα, ἢ κεφαλὴν ἀποτετμημένην, χωρὶς πού ποτε ἀπὸ τοῦ λοιποῦ σώματος κειμένην, τοιοῦτον ἑαυτὸν ποιεῖ, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, ὁ μὴ θέλων τὸ συμβαῖνον, καὶ ἀποσχίζων
10 ἑαυτόν, ἢ ὁ ἀκοινωνητόν τι πράσσει. Ἀπέρριψαί πού ποτε ἀπὸ τῆς κατὰ φύσιν ἐνώσεως· ἐπεφύκεις γὰρ μέρος· νῦν (δὲ) σεαυτὸν ἀπέκοψας. Ἄλλ' ὥδε κομψὸν ἐκείνο, ὅτι ἔξεστί σοι πάλιν ἐνώσαι σεαυτὸν. Τοῦτο ἄλλω μέρει οὐδενὶ θεὸς ἐπέτρεψεν, χωρισθέντι καὶ
15 διακοπέντι, πάλιν συνελθεῖν. Ἄλλὰ σκέψαι τὴν χρηστότητα, ἢ τετίμηκε τὸν ἄνθρωπον· καὶ γὰρ ἵνα τὴν ἀρχὴν μὴ ἀπορῥαγῇ ἀπὸ τοῦ ὅλου, ἐπ' αὐτῷ ἐποίησε· καὶ ἀπορῥαγέντι πάλιν ἐπανελθεῖν, καὶ συμφῦναι, καὶ τὴν τοῦ μέρους τάξιν ἀπολαβεῖν ἐποίησεν.

20 λε'. Ὡσπερ τὰς ἄλλας δυνάμεις ἕκαστον τῶν λογικῶν σχεδὸν ὅσον ἢ τῶν λογικῶν φύσις, οὕτως καὶ ταύτην παρ' αὐτῆς εἰλήφραμεν. Ὅν τρόπον γὰρ ἐκείνη πᾶν τὸ ἐνιστάμενον καὶ ἀντιβαῖνον ἐπιπεριτρέπει καὶ

τειν conī. Mor. — 4 ἐναρμόζουσα Menag. — 5 ἀλύτως δὲ ἀφ. conī. Nauck. — 7 ἀποτετμημένην om. L2, 3 Par — χωρὶς πού ἀπὸ X — 10 ἀπέρριψαί ποτε X — 12 μέρος conī. Cor. — νῦν σεαυτὸν PAX, νῦν δὲ σεαυτὸν L3 — 16 μὴ τὴν ἀρχὴν X — ἀπορῥαγέν v., ἀπορῥαγέντι AX — 19 ἀπολαβεῖν ἐπ' αὐτῷ ἐποίησεν conī. Nauck. — 20 ἕκαστος P, ἕκαστω A, εἰς ἕκαστον τῶν λ. ἐσκέδασεν ἢ τῶν λογ. φύσις conī. Cas., ἕκαστος τῶν λογικῶν ἐκ τῆς τῶν ὅλων φύσεως conī. Cor. — 23 περιτρέπει conī. Cor.

κατατάσσει εἰς τὴν εἰμαρμένην, καὶ μέρος ἑαυτῆς ποιεῖ, οὕτως καὶ τὸ λογικὸν ζῶον δύναται πᾶν κάλυμα ὑλὴν ἑαυτοῦ ποιεῖν, καὶ χρῆσθαι αὐτῷ, ἐφ' οἷον ἂν καὶ ὤρμησε.

λδ'. Μὴ σε συγχεῖτω ἡ τοῦ ὅλου βίου φαντασία. 5
Μὴ συμπερινόει, ἐπίπονα οἶα καὶ ὅσα πιθανὸν ἐπιγεγενῆσθαι· ἀλλὰ καθ' ἕναστος τῶν παρόντων ἐπερώτα σεαυτόν· Τί τοῦ ἔργου τὸ ἀφόρητον καὶ ἀνύπιοστον; αἰσχυνθήσῃ γὰρ ὁμολογήσαι. Ἐπειτα ἀναμίμνησκε σεαυτόν, ὅτι οὔτε τὸ μέλλον, οὔτε τὸ παρῳχηκὸς 10 βαρεῖ σε, ἀλλὰ αἰεὶ τὸ παρόν. Τοῦτο δὲ κατασμικρύνεται, ἔαν αὐτὸ μόνον περιορίσῃς, καὶ ἀπελέγχῃς τὴν διάνοιαν, εἰ πρὸς τοῦτο ψιλὸν ἀντέχειν μὴ δύναται.

λε'. Μήτι νῦν παρακάθηται τῇ Οὐήρου σοφῷ Πάν- 15
θεια, ἢ Πέργαμος; τί δέ, τῇ Ἀδριανοῦ Χαβρίας, ἢ Διότιμος; γελοῖον. Τί δέ, εἰ παρεκάθητο, ἔμελλον αἰσθάνεσθαι; τί δέ, εἰ ἤσθάνοντο, ἔμελλον ἠσθήσεσθαι; τί δέ, εἰ ἠδοντο, ἔμελλον οὗτοι ἀθάνατοι εἶναι; Οὐ καὶ τούτους πρῶτον μὲν γραίας καὶ γέροντας γε- 20 νέσθαι οὕτως εἴμαρτο, εἶτα ἀποθανεῖν; τί οὖν ὕστερον ἔμελλον ἐκεῖνοι ποιεῖν, τούτων ἀποθανόντων; Γράσος πᾶν τοῦτο καὶ λύθρον ἐν θυλάκῳ.

1 καὶ ante κατατάσσει om. A — 4 ὁρμήσῃ con. Cor. — 6 ἂ καὶ ὅσα A — 7 ἐπιγενήσεσθαι con. Gat. — τοῦ κυρίου v., τοῦ κυροῦ A; τοῦ Οὐήρου con. Salmas., Οὐήρου om. τοῦ Nauck. — 15 τοῦ Ἀδριανοῦ Gat., τῇ τοῦ Ἀδριανοῦ Sch. I — 16 Χαυρίας v., Χαβρίας A, Χαιρέας con. Reisk. — 17 γελοῖον glossema put. Nauck. — εἰ (non οὐ) παρεκάθητο A — 18 ἠσθάνοντο — τί δέ om. A — 21 τί οὖν ὕστερον — ἀποθανόντων delendum tanquam interpolatoris emblemata putat Nauck. — 23 γράσων v., γράσος Gat., λύθρος Cor.

λη'. Εἰ δύνασαι ὀξύ βλέπειν, βλέπε, κρίνων, φησί,
*σοφωτάτοις.

λθ'. Δικαιοσύνης κατεξαναστατικὴν ἀρετὴν οὐχ ὀρῶ
ἐν τῇ τοῦ λογικοῦ ζωῆς κατασκευῇ· ἡδονῆς δὲ ὀρῶ,
5 τὴν ἐγκράτειαν.

μ'. Ἐὰν ἀφέλῃς τὴν σὴν ὑπόληψιν περὶ τοῦ λυ-
πεῖν σε δοκοῦντος, αὐτὸς ἐν τῷ ἀσφαλεστάτῳ ἔστηκας.
— Τίς αὐτός; — Ὁ λόγος. — Ἄλλ' οὐκ εἰμὶ λόγος.
— Ἔστω. Οὐκοῦν ὁ μὲν λόγος αὐτὸς ἑαυτὸν μὴ λυ-
10 πείτω. Εἰ δέ τι ἄλλο σοι κακῶς ἔχει, ὑπολαβέτω αὐτὸ
περὶ αὐτοῦ.

μα'. Ἐμποδισμὸς αἰσθήσεως, κακὸν ζωτικῆς φύ-
σεως. Ἐμποδισμὸς ὀρμῆς, ὁμοίως κακὸν ζωτικῆς φύ-
σεως. Ἔστι δέ τι ἄλλο ὁμοίως ἐμποδιστικὸν καὶ κακὸν
15 τῆς φυτικῆς κατασκευῆς. Οὕτως τοίνυν ἐμποδισμὸς
νοῦ, κακὸν νοερᾶς φύσεως. Πάντα δὴ ταῦτα ἐπὶ σε-
αυτὸν μετέφερε. Πόνος, (ἦ) ἡδονὴ ἄπτεται σου; ὄψε-
ται ἢ αἰσθησις. Ὁρμήσαντι ἔνσθημα ἐγένετο; εἰ μὲν
ἀνυπεξαιρέτως ὀρμᾶς, ἡδὴ ὡς λογικοῦ κακόν. Εἰ δὲ
20 τὸ κοινὸν λαμβάνεις, οὐπω βέβλαψαι, οὐδὲ ἐμπεπόδι-
σαι. Τὰ μέντοι τοῦ νοῦ ἴδια οὐδεὶς ἄλλος εἴωθεν ἐμ-
ποδίζειν· τούτου γὰρ οὐ πῦρ, οὐ σίδηρος, οὐ τύραν-
νος, οὐ βλασφημία, οὐχ ὀτιοῦν ἄπτεται· ὅταν γένηται
σφαῖρος, κνκλωτερῆς μένει.

25 μβ'. Οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἑμαυτὸν λυπεῖν· οὐδὲ γὰρ
ἄλλον πώποτε ἐκὼν ἐλύπησα.

1 Κρίτων — σοφώτατος conl. Salmas., φρεσί σοφωτάτοις conl. Reisk.; κρίνων ἐν τοῖς σοφωτάτοις conl. Σκαφ. κρίνων τὴν φύ-
σιν σοφωτάτην Reche — 2 σοφωτάτης δικαιοσύνης. — Κατεξαν.
A — 8 ἀλλ' οὐκ — αὐτὸς om. A — 15 φυσικῆς A — 17 ἦ add.
Cor. — 19 ὄρμας v., ὀρμᾶς A — ἰδίως pro ἡδὴ ὡς conl. Cor.

μγ'. Εὐφραίνει ἄλλον ἄλλο· ἐμὲ δέ, ἐὰν ὑγιὲς ἔχω τὸ ἡγεμονικόν, μὴ ἀποστρεφόμενον μήτε ἀνθρώπον τινα, μήτε (τι) τῶν ἀνθρώποις συμβαινόντων· ἀλλὰ πᾶν εὐμενέσιν ὀφθαλμοῖς ὁρῶν τε καὶ δεχόμενον, καὶ χρώμενον ἐκάστω κατ' ἀξίαν. 5

μδ'. Τοῦτον ἰδοὺ τὸν χρόνον σεαυτῷ χάρισαι. Οἱ τὴν ὑστεροφημίαν μᾶλλον διώκοντες οὐ λογίζονται, ὅτι ἄλλοι τοιοῦτοι μέλλουσιν ἐκεῖνοι εἶναι, οἷοί εἰσιν οὔτοι, οὓς βαροῦνται· κἀκεῖνοι δὲ θνητοί. Τί δὲ ὅλως πρὸς σέ, ἂν ἐκεῖνοι φωναῖς τοιαύταις ἀπηχῶσιν, ἢ 10 ὑπόληψιν τοιαύτην περὶ σοῦ ἔχωσιν;

με'. Ἄρὸν με καὶ βάλε, ὅπου θέλεις. Ἐκεῖ γὰρ ἔξω τὸν ἐμὸν δαίμονα ἴλεων, τοῦτ' ἔστιν, ἀρκούμενον, εἰ ἔχοι καὶ ἐνεργοίῃ κατὰ τὸ ἐξῆς τῇ ἰδίᾳ κατασκευῇ.

Ἄρα τοῦτο ἄξιον, ἵνα δι' αὐτὸ κακῶς μοι ἔχη ἢ 15 ψυχῇ, καὶ χείρων ἐαυτῆς ἢ, ταπεινουμένη, ὀρεγομένη, συνδυομένη, πτυρομένη; καὶ τί εὐρήσεις τούτου ἄξιον;

μς'. Ἀνθρώπῳ οὐδενὶ συμβαίνειν τι δύναται, ὃ οὐκ ἔστιν ἀνθρωπικὸν σύμπτωμα· οὐδὲ βοῖ, ὃ οὐκ ἔστι βοϊκόν· οὐδὲ ἀμπέλῳ, ὃ οὐκ ἔστιν ἀμπελικόν· 20 οὐδὲ λίθῳ, ὃ οὐκ ἔστι λίθου ἰδίου. Εἰ οὖν ἐκάστω συμβαίνει, ὃ καὶ εἶωθε, καὶ πέφυκε, τί ἂν δυσχεραίνουσι; οὐ γὰρ ἀφόρητόν σοι ἔφευγεν ἢ κοινὴ φύσις.

μζ'. Εἰ μὲν διὰ τι τῶν ἐκτὸς λυπῇ, οὐκ ἐκεῖνό σοι ἐνοχλεῖ, ἀλλὰ τὸ σὸν περὶ αὐτοῦ κρῖμα. Τοῦτο 25

3 τι add. ed. Lugdun. — 4 ὁρῶντα v., ὁρῶνται A, ὁρῶν τε conl. Cas. — 6 τοῦτον — χάρισαι om. A — τοῦτον ἤδη conl. Gat., ἰδὲ conl. Sch. I, ἐλοῦ conl. Cor. — 12 βᾶλλον Gat. — 15 ab Ἄρα nov. cap. ord. in A — μου ἔχη v., μοι conl. Mor. — 16 χειρὸν v., χείρω A, χείρων conl. Sch. II — μὴ ὀρεγομένη A — 17 συγχεομένη conl. Gat. — 21 λίθῳ v., λίθου A

δὲ ἤδη ἐξαλεῖψαι ἐπὶ σοί ἐστιν. Εἰ δὲ λυπεῖ σέ τι τῶν ἐν τῇ σῇ διαθέσει, τίς ὁ κωλύων διορθῶσαι τὸ δόγμα; ὅμως δὲ καὶ εἰ λυπῆ, ὅτι οὐχὶ τόδε τι ἐνεργεῖς, ὑγιές σοι φαινόμενον, τί οὐχὶ μᾶλλον ἐνεργεῖς, 5 ἢ λυπῆ; — Ἀλλὰ ἰσχυρότερόν τι ἐνίσταται. — Μὴ οὖν λυποῦ· οὐ γὰρ παρὰ σέ ἡ αἰτία τοῦ μὴ ἐνεργεῖσθαι. — Ἀλλὰ οὐκ ἄξιον ζῆν, μὴ ἐνεργουμένου τούτου. — Ἄπιθι οὖν ἐκ τοῦ ζῆν εὐμενῆς, ἣ καὶ ὁ ἐνεργῶν ἀποθνήσκει, ἅμα ἴλεως τοῖς ἐνισταμένοις.

10 μῆ. Μέμνησο, ὅτι ἀκαταμάχητον γίνεται τὸ ἡγεμονικόν, ὅταν εἰς ἑαυτὸ συστραφῆν ἀρκεσθῆ ἑαυτῷ, μὴ ποιοῦντι, ὃ μὴ θέλει, κἂν ἀλόγως παρατάξῃται. Τί οὖν, ὅταν καὶ μετὰ λόγου, (καὶ) περιεσκεμμένως, κρίνη περὶ τινος; Διὰ τοῦτο ἀκρόπολις ἐστὶν ἡ ἐλευθέρα πα- 15 θῶν διάνοια· οὐδὲν γὰρ ὀχυρώτερον ἔχει ἄνθρωπος, ἐφ' ὃ καταφυγῶν ἀνάλωτος λοιπὸν ἂν εἴη. Ὁ μὲν οὖν μὴ ἐωρακῶς τοῦτο, ἀμαθῆς· ὁ δὲ ἐωρακῶς καὶ μὴ καταφεύγων, ἀτυχῆς.

μθ'. Μηδὲν πλέον σεαυτῷ λέγε, ὧν αἱ προηγούμε- 20 ναι φαντασίαι ἀναγγέλλουσιν. Ἠγγελται, ὅτι ὁ δεῖνά σε κακῶς λέγει. Ἠγγελται τοῦτο· τὸ δὲ, ὅτι βέβλασαι, οὐκ ἤγγελται. Βλέπω, ὅτι νοσεῖ τὸ παιδίον. Βλέπω· ὅτι δὲ κινδυνεύει, οὐ βλέπω. Οὕτως οὖν μένε αἰεὶ ἐπὶ τῶν πρώτων φαντασιῶν, καὶ μηδὲν αὐτὸς ἐνδοθεῖν

2 hic et 9, 11 et 12, 25 κωλύων scribendum putat Nauck. coll. 5, 10 et 10, 32 — 8 ἢ καὶ v., εἰ καὶ conl. Menag., ἢ καὶ conl. Gat. — 9 ἐπισταμένοις A — 11 εἰς σεαυτὸ A — 12 ποιοῦντι τι L2 Par — 13 καὶ ἐσκεμμένως X (περιεσκεμμένως sine καὶ PA) — 19 αὐτῷ A — 22 ter βλέπειs scribendum put. Nauck.

ἐπίλεγε, καὶ οὐδέν σοι γίνεται· μᾶλλον δὲ ἐπίλεγε, ὡς γνωρίζων ἕκαστα τῶν ἐν τῷ κόσμῳ συμβαινόντων.

ν'. Σίκνος πικρός· ἄφες. Βάτοι ἐν τῇ ὁδῷ· ἐκκλινον. Ἄρκει. Μὴ προσεπείπης· Τί δὲ καὶ ἐγίνετο ταῦτα ἐν τῷ κόσμῳ; ἐπεὶ καταγελασθήσῃ ὑπὸ ἀν- 5
θρώπου φυσιολόγου, ὡς ἂν καὶ ὑπὸ τέκτονος καὶ σκυ-
τέως γελασθείης, καταγινώσκων, ὅτι ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ
ξέσματα καὶ περιτμήματα τῶν κατασκευαζομένων ὄρας.
Καίτοι ἐκεῖνοί γε ἔχουσι, ποῦ αὐτὰ ῥίψωσιν· ἢ δὲ τῶν
ὄλων φύσις ἔξω οὐδὲν ἔχει· ἀλλὰ τὸ θαυμαστὸν τῆς 10
τέχνης ταύτης ἐστίν, ὅτι, περιορίσασα ἑαυτήν, πᾶν τὸ
ἔνδον, διαφθείρεσθαι καὶ γηράσκειν καὶ ἄχρηστον
εἶναι δοκοῦν, εἰς ἑαυτὴν μεταβάλλει, καὶ ὅτι πάλιν
ἄλλα νεαρὰ ἐκ τούτων αὐτῶν ποιεῖ· ἵνα μήτε οὐσίας
ἔξωθεν χρήσῃ, μήτε, ὅπου ἐκβάλῃ τὰ σαπρότερα, προσ- 15
δέηται. Ἄρκεῖται οὖν καὶ χώρα τῇ ἑαυτῆς, καὶ ὕλη
τῇ ἑαυτῆς, καὶ τέχνη τῇ ἰδίᾳ.

να'. Μήτε ἐν ταῖς πράξεσιν ἐπισύρειν· μήτε ἐν
ταῖς ὀμιλίαις φύρειν· μήτε ἐν ταῖς φαντασίαις ἀλᾶ-
σθαι· μήτε τῇ ψυχῇ καθάπαξ συνέλκεσθαι, ἢ ἐκθόρ- 20
νυσθαι· μήτε ἐν τῷ βίῳ ἀσχολεῖσθαι.

Κτείνουσι, κρεανομοῦσι, κατάραις ἐλαύνουσι. Τί
οὖν ταῦτα πρὸς τὸ τὴν διάνοιαν μένειν καθαρὰν, φρε-
νήρη, σώφρονα, δικαίαν; οἷον εἴ τις, παραστὰς πηγῇ
διαυγεῖ καὶ γλυκεία, βλασφημοίῃ αὐτήν, ἢ δὲ οὐ παύ- 25

4 τί δαὶ καὶ P, τί δαὶ A, τί δὴ καὶ Gat., τί δὲ καὶ ed. Arg. — 10 τῆς τέχνης αὐτῆς con. Reisk. — 13 εἶναι om. A — 15 μήτε τόπου, οὐ ἐκβάλῃ con. Reisk. — 16 ἄρκει οὖν A — 22 ab Κτείνουσι in AD novum orditur caput — 23 οὖν om. AD — 24 οἷαν AD

εται πότιμον ἀναβλύζουσα· κὰν πηλὸν ἐμβάλη, κὰν κοπρίαν, τάχιστα διασκεδάσει αὐτὰ, καὶ ἐκκλύσει, καὶ οὐδαμῶς βαφήσεται. Πῶς οὖν πηγὴν ἀένναον ἔξεις; ἂν φυλάσσης σεαυτὸν πάσης ὥρας εἰς ἐλευθερίαν,
5 μετὰ τοῦ εὐμενοῦς, καὶ ἀπλοῦς, καὶ αἰδήμονως.

νβ'. Ὁ μὲν μὴ εἰδώς, ὅτι ἐστὶ κόσμος, οὐκ οἶδεν, ὅπου ἐστίν. Ὁ δὲ μὴ εἰδώς, πρὸς ὃ τι πέφυκεν, οὐκ οἶδεν, ὅστις ἐστίν, οὐδὲ τί ἐστὶ κόσμος. Ὁ δὲ ἐν τι τούτων ἀπολιπὼν οὐδέ, πρὸς ὅτι αὐτὸς πέφυκεν,
10 εἶποι. Τίς οὖν φαίνεται σοι ὁ τὸν τῶν κροτούντων ἔπαινον φεύγων ἡδίον, οἷ οὐθ' ὅπου εἰσίν, οὔτε οἵτινές εἰσι, γινώσκουσι;

νγ'. Ἐπαινείσθαι θέλεις ὑπὸ ἀνθρώπου, τρεῖς τῆς ὥρας ἑαυτῷ καταρωμένου; ἀρέσκειν θέλεις ἀνθρώπῳ,
15 ὃς οὐκ ἀρέσκει ἑαυτῷ; Ἀρέσκει ἑαυτῷ, ὁ μετανοῶν ἐφ' ἅπασι σχεδόν, οἷς πράσσει;

νδ'. Μηκέτι μόνον συμπνεῖν τῷ περιέχοντι ἀέρι, ἀλλ' ἡδὴ καὶ συμφρονεῖν τῷ περιέχοντι πάντα νοερῷ. Οὐ γὰρ ἦττον ἢ νοερὰ δύναιμις πάντη κέχυται καὶ
20 διαπεφοίτηκε τῷ σπάσαι δυναμένῳ, ἢπερ ἢ ἀερώδης τῷ ἀναπνεῦσαι δυναμένῳ.

1 ἀναβλύουσα v., ἀναβλύζουσα AD — ἐκβάλη A — 2 ἐκλύσει AD — 3 ἔξεις καὶ μὴ φρέαρ; φύου σεαυτὸν v., ἔξεις, ἂν φυλάσσης σεαυτὸν AD; φυσίου σεαυτὸν conī. Cor., ἀφελοῦ σεαυτὸν conī. Sch. II — 4 εἰς ἐλεύθερον AD — μετὰ τοῦ εὐμενοῦς καὶ ἀπλοῦς καὶ αἰδήμονος conī. Reisk. — 8 τίς ἐστὶ κόσμος A — ἐν τῇ A, ἐν τινι conī. Cas. — 9 οὐδ' ἂν conī. Cor. — 11 φεύγων ἡδίω(v) ἢ οἷ PA; ὁ τῶν κροτούντων ἢ ψόγον φεύγων ἢ ἔπαινον διώκων conī. Gat. — οὐθ' ὅπου PA, οὐθ' ὅπου conī. Cor. — 13 capita 52 et 53 non distinguuntur in A. — 15 ἀρέσκει — ἐφ' ἅ [πᾶσι serv.] om. A — 19 πάντη πέφυκε καὶ διαπ. L2, 3, Par (hic omisso καὶ διαπ.) — 20 διαπεφύτηκε A, διαπέφυκε conī. Cor. — πᾶσαι A — σπάσαι βου-

νε'. Γενικῶς μὲν ἡ κακία οὐδὲν βλάπτει τὸν κόσμον, ἡ δὲ κατὰ μέρος οὐδὲν βλάπτει τὸν ἕτερον. Μόνῳ δὲ βλαβερά ἐστὶ τούτῳ, ᾧ ἐπιτέτραπται καὶ ἀπηλλάχθαι αὐτῆς, ὅποταν πρῶτον οὗτος θελήσῃ.

νς'. Τῷ ἐμῷ προαιρετικῷ τὸ τοῦ πλησίον προαι- 5
ρετικὸν ἐπίσης ἀδιάφορόν ἐστίν, ὡς καὶ τὸ πνευμάτιον αὐτοῦ καὶ τὸ σαρκίδιον. Καὶ γὰρ εἰ ὅτι μάλιστα ἀλλήλων ἔνεκεν γεγόναμεν, ὅμως τὰ ἡγεμονικὰ ἡμῶν ἕκαστον τὴν ἰδίαν κυρίαν ἔχει· ἐπεὶ τοι ἔμελλεν ἡ τοῦ πλησίον κακία ἐμοῦ κακὸν εἶναι· ὅπερ οὐκ ἔδοξε τῷ 10
θεῷ, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλλῳ ἢ τὸ ἐμὲ ἀτυχεῖν.

νζ'. Ὁ ἥλιος κατακεχύσθαι δοκεῖ, καὶ πάντα γε κέχυται, οὐ μὴν ἐκκέχυται. Ἡ γὰρ χύσις αὕτη τάσις ἐστίν. Ἀκτῖνες γοῦν αἱ ἀνγαὶ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Ἐκ-
τείνεσθαι λέγονται. Ὅποιον δέ τι ἐστὶν ἀκτίς, ἴδοις 15
ἂν, εἰ διὰ τινος στενοῦ εἰς ἐσκιασμένον οἶκον τὸ ἀφ' ἡλίου φῶς εἰσδύομενον θεάσαιο· τείνεται γὰρ κατ' εὐθύ, καὶ ὡσπερ διαιρεῖται [δὴ] πρὸς τὸ στερέμνιον, ὃ τι ἂν ἀπαντήσῃ, διεῖργον τὸν ἐπέκεινα ἀέρα· ἐν-
ταῦθα δὲ ἔσται, καὶ οὐ κατώλισθεν, οὐδὲ ἔπεσε. Τοι- 20
αὐτὴν οὖν τὴν χύσιν καὶ διάχυσιν τῆς διανοίας εἶναι χρή, μηδαμῶς ἐκχυσιν, ἀλλὰ τάσιν, καὶ πρὸς τὰ ἀπαν-
τῶντα κωλύματα μὴ βίαιον μηδὲ ῥαγδαίαν τὴν ἐπέ-
ρεισιν ποιεῖσθαι· μηδὲ μὴν καταπίπτειν, ἀλλὰ ἴστα-

λομένῳ V3 — 4 πρῶτος οὕτως ν., πρῶτος οὗτος A, πρῶτον οὗτος conl. Cor. — 6 ὡς πνευμάτιον V3—5, ὡς τὸ πνεύμ. ceteri X — 8 ἀλλήλων—τὰ om. A — 9 ἕκαστον conl. Cor. — κυρίαν X — ἐπεὶ τί (s. ἔτι) X — 12 γε om. X — 17 γίνεται PAX, τείνεται conl. Cor. — 18 διερείδεται πρὸς conl. Reisk. — δὴ om. A — 20 ἐνταῦθα δὲ ἔσται AX — 21 λύσιν PAX, χύσιν V5 — 24 μηδὲ μὲν ν., μηδὲ μὴν AX — ἴσταται A

σθαι, καὶ ἐπιλάμπειν τὸ δεχόμενον. Αὐτὸ γὰρ ἑαυτὸ
στερήσει τῆς ἀγῆς, τὸ μὴ παραπέμπου αὐτήν.

νη'. Ὁ τὸν θάνατον φοβούμενος, ἦτοι ἀναισθη-
σίαν φοβεῖται, ἢ αἰσθησιν ἕτεροίαν. Ἄλλ' εἴτε οὐκέτι
5 αἰσθησιν, οὐδὲ κακοῦ τινος αἰσθήσῃ· εἴτε ἀλλοιοτέραν
αἰσθησιν κτήσῃ, ἀλλοῖον ζῶον ἔσῃ, καὶ τοῦ ζῆν οὐ
παύσῃ.

νθ'. Οἱ ἄνθρωποι γεγόνασιν ἀλλήλων ἕνεκεν. Ἡ
δίδασκει οὖν, ἢ φέρε.

10 ξ'. Ἄλλως βέλος, ἄλλως νοῦς φέρεται· ὁ μέντοι
νοῦς, καὶ ὅταν εὐλαβῆται, καὶ ὅταν περὶ τὴν σκέψιν
στρέφηται, φέρεται κατ' εὐθὺν οὐδὲν ἦττον, καὶ ἐπὶ
τὸ προκειμένον.

ξά'. Εἰσιέναι εἰς τὸ ἡγεμονικὸν ἐκάστου· παρέχειν
15 δὲ καὶ ἑτέρῳ παντὶ εἰσιέναι εἰς τὸ ἑαυτοῦ ἡγεμονικόν.

BIBΛΙΟΝ Θ.

Ὁ ἀδικῶν ἄσεβεῖ. Τῆς γὰρ τῶν ὄλων φύσεως
κατεσκευακυίας τὰ λογικὰ ζῶα ἕνεκεν ἀλλήλων, ὥστε
ὠφελεῖν μὲν ἀλληλα κατ' ἀξίαν, βλάπτειν δὲ μηδαμῶς,
20 ὁ τὸ βούλημα ταύτης παραβαίνων, ἄσεβεῖ δηλονότι εἰς
τὴν πρεσβυτάτην τῶν θεῶν. Καὶ ὁ ψευδόμενος δὲ
ἄσεβεῖ περὶ τὴν αὐτὴν θεόν. Ἡ γὰρ τῶν ὄλων φύσις,
ὄντων ἔστι φύσις. Τὰ δὲ γε ὄντα πρὸς τὰ ὑπάρχοντα
πάντα οἰκείως ἔχει. Ἔτι δὲ καὶ ἀλήθεια αὕτη ὀνομά-

2 μὴ del. Cor. — ἀγῆν L2, 3 Par. — 6 καὶ ζῆν Gat. —
9 δίδασκει v., ἢ δίδασκει A — 10 ἄλλος (bis) A — 12 ἢ ἐπὶ τὸ
προκειμ. conl. Sch. I — 14 εἰσιέναι — ἡγεμονικόν (ξά) deest
in A — παρέχει v., παρέχειν conl. Cas. — 17 ὁ om. A — 21
καὶ ὁ ψευδόμενος — θεόν AX, v. om. — 23 ὄντως ἔστι φύ-
σις X — 24 πάντα om. AX

ζεται, καὶ τῶν ἀληθῶν ἀπάντων πρώτη αἰτία ἐστίν. Ὁ μὲν οὖν ἐκὼν ψευδόμενος ἀσεβεῖ, καθόσον ἐξαπα-
 τῶν ἀδικεῖ· ὁ δὲ ἄκων, καθόσον διαφωνεῖ τῇ τῶν ὅλων
 φύσει, καὶ καθόσον ἀκοσμεῖ, μαχόμενος τῇ τοῦ κόσμου
 φύσει· μάχεται γὰρ ὁ ἐπὶ τὰναντία τοῖς ἀληθέσι φε- 5
 ρόμενος παρ' ἑαυτόν· ἀφορμὰς γὰρ προειλήφει παρὰ
 τῆς φύσεως, ὧν ἀμελήσας οὐχ οἶός τέ ἐστι νῦν δια-
 κρίνειν τὰ ψευδῆ ἀπὸ τῶν ἀληθῶν. Καὶ μὴν ὁ τὰς
 ἡδονὰς ὡς ἀγαθὰ διώκων, τοὺς δὲ πόνους ὡς κακὰ
 φεύγων, ἀσεβεῖ. Ἀνάγκη γάρ, τὸν τοιοῦτον μέμφεσθαι 10
 πολλάκις τῇ κοινῇ φύσει, ὡς παρ' ἀξίαν τι ἀπονεμούση
 τοῖς φαύλοις καὶ τοῖς σπουδαίοις, διὰ τὸ πολλάκις τοὺς
 μὲν φαύλους ἐν ἡδοναῖς εἶναι, καὶ τὰ ποιητικὰ τού-
 των κτᾶσθαι· τοὺς δὲ σπουδαίους πόνῳ, καὶ τοῖς ποι-
 ητικοῖς τούτου περιπίπτειν. Ἔτι δὲ ὁ φοβούμενος τοὺς 15
 πόνους, φοβηθήσεται ποτε καὶ τῶν ἐσομένων τι ἐν τῷ
 κόσμῳ· τοῦτο δὲ ἤδη ἀσεβές. Ὁ τε διώκων τὰς ἡδο-
 νὰς, οὐκ ἀφέξεται τοῦ ἀδικεῖν· τοῦτο δὲ ἐναργῶς ἀσεβές.
 Χρῆ δέ, πρὸς ἃ ἡ κοινὴ φύσις ἐπίσης ἔχει (οὐ γὰρ
 ἂν ἀμφοτέρω ἐποίει, εἰ μὴ πρὸς ἀμφοτέρω ἐπίσης εἶχε), 20
 πρὸς ταῦτα καὶ τοὺς τῇ φύσει βουλομένους ἔπεσθαι,
 ὁμογνώμονας ὄντας, ἐπίσης διακεῖσθαι· Ὅστις οὖν
 πρὸς πόνον καὶ ἡδονήν, ἢ θάνατον καὶ ζωήν, ἢ δόξαν
 καὶ ἀδοξίαν, οἷς ἐπίσης ἡ τῶν ὅλων φύσις χρῆται,
 αὐτὸς οὐκ ἐπίσης ἔχει, δῆλον, ὡς ἀσεβεῖ. Λέγω δὲ τὸ 25

7 διακρίνων X — 9 ὡς ἀγαθὰς P A Par, ὡς ἀγαθὰ X —
 16 φοβήσεται X — καὶ om. P A — 20 ἀμφοτέρω ἂν ἐποίει X,
 ἂν ἀμφοτέρω A, ἂν om. v. — 21 τοὺς φύσει A — 22 ὡς ὁμο-
 γνώμονας ὄντας L 4 — 23 πρὸς πόνους καὶ ἡδονὰς v., πρὸς
 πόνον καὶ ἡδονήν A X — 25 δῆλον ὅτι V 4, in G superscr. ὅτι,
 δηλονότι conl. Bach. p. 49

χοῦσθαι τούτοις ἐπίσης τὴν κοινὴν φύσιν, ἀντὶ τοῦ συμβαίνειν ἐπίσης κατὰ τὸ ἐξῆς τοῖς γινομένοις, καὶ ἐπιγινομένοις ὁρμῇ τινι ἀρχαίᾳ τῆς προνοίας, καθ' ἣν ἀπὸ τινος ἀρχῆς ὥρμησεν ἐπὶ τήνδε τὴν διακόσμη-
 5 σιν, συλλαβοῦσά τινας λόγους τῶν ἐσομένων, καὶ δυνάμεις γονίμους ἀφορίσασα ὑποστάσεων τε, καὶ μεταβολῶν, καὶ διαδοχῶν τοιούτων.

β'. Χαριεστέρου μὲν ἦν ἀνδρός, ἄγευστον ψευδολογίας καὶ πάσης ὑποκρίσεως καὶ τρυφῆς καὶ τύφου
 10 γενόμενον, ἐξ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν. Τὸ δ' οὖν κορεσθέντα γε τούτων ἀποπνεῦσαι, δεύτερος πλοῦς. Ἡ προήρησαι προσκαθῆσθαι τῇ κακίᾳ, καὶ οὐπω σε οὐδὲ ἡ πείρα πείθει φεύγειν ἐκ τοῦ λοιμοῦ; λοιμὸς γὰρ διαφθορὰ διανοίας πολλῶ γε μᾶλλον, ἢπερ ἡ τοῦ περι-
 15 κεχυμένου τούτου πνεύματος τοιάδε τις δυσκρασία καὶ τροπή. Αὕτη μὲν γὰρ ζῶων λοιμὸς, καθὸ ζῶά ἐστιν· ἐκείνη δὲ ἀνθρώπων, καθὸ ἀνθρωποὶ εἰσιν.

γ'. Μὴ καταφρόνει θανάτου, ἀλλὰ εὐαρέσκει αὐτῶ, ὡς καὶ τούτου ἐνὸς ὄντος, ὧν ἡ φύσις ἐθέλει. Οἶον
 20 γὰρ ἐστὶ τὸ νεάσαι, καὶ τὸ γηραῖσαι, καὶ τὸ αὐξῆσαι, καὶ τὸ ἀκμάσαι, καὶ ὀδόντας, καὶ γένειον, καὶ πολιὰς ἐνεργεῖν, καὶ σπεῖραι, καὶ κνοφορῆσαι, καὶ ἀποκνῆσαι, καὶ τὰ ἄλλα τὰ φυσικὰ ἐνεργήματα, ὅσα αἰ τοῦ σοῦ βίου ὦραι φέρουσι, τοιοῦτο καὶ τὸ διαλυθῆναι. Τοῦτο

1 ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ συμβ. PA, κατὰ τὸ del. put. Mor. — 2 κατὰ τὸ ἐξῆς γινομένοις v., κατὰ τὸ ἐξῆς τοῖς γινομένοις A, τοῖς κατὰ τὸ ἐξῆς γινομένοις con. Cor. — 7 μεταβολῶν διαδοχῶν A — 8 ἂν ἦν con. Cor. — 11 δευτέρους A — 12 ἡ προηρησθαι PA, ἡ προήρησαι con. Mor. — 16 ζῶων λοιμὸς A — 17 καθὸ — ἀνθρώπων om. A — 19 ὧν ἡ φύσις φέρει con. Nauck. — 24 τοιοῦτο καὶ αὐτὸ A; an καὶ αὐτὸ τὸ?

μὲν οὖν κατὰ ἄνθρωπόν ἐστι λελογισμένον, μὴ ὀλο-
 σχερῶς, μηδὲ ὠστικῶς, μηδὲ ὑπερηφάνως πρὸς τὸν θά-
 νατον ἔχειν· ἀλλὰ περιμένειν ὡς μίαν τῶν φυσικῶν
 ἐνεργειῶν. Καὶ ὡς νῦν περιμένεις, πότε ἔμβρονον ἐκ
 τῆς γαστροῦς τῆς γυναικὸς σου ἐξέλθῃ, οὕτως ἐκδέχε- 5
 σθαι τὴν ὥραν, ἐν ἣ τὸ ψυχάριόν σου τοῦ ἐλύτρου
 τούτου ἐκπεσεῖται. Εἰ δὲ καὶ ἰδιωτικὸν παράπηγμα
 ἀψικάρδιον ἐθέλεις, μάλιστά σε εὐκόλον πρὸς τὸν θά-
 νατον ποιήσει ἢ ἐπίστασις ἢ ἐπὶ τὰ ὑποκείμενα, ὧν
 μέλλεις ἀφίστασθαι, καὶ μεθ' οἴων ἡθῶν οὐκέτι ἔσται 10
 ἢ ψυχὴ συμπεφυρμένη. Προσκόπτεσθαι μὲν γὰρ αὐ-
 τοῖς ἤκιστα δεῖ, ἀλλὰ καὶ κήδεσθαι καὶ πράως φέρειν,
 μεμνησθαι μέντοι, ὅτι οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων ὁμοδογμα-
 τούτων σοι ἢ ἀπαλλαγὴ ἔσται. Τοῦτο γὰρ μόνον,
 εἶπερ ἄρα, ἀνθεῖλκεν ἂν καὶ κατεῖχεν ἐν τῷ ζῆν, εἰ 15
 συζῆν ἐφεῖτο τοῖς τὰ αὐτὰ δόγματα περιπεποιημένοις.
 Νῦν δὲ ὀρᾶς, ὅσος ὁ κόπος ἐν τῇ διαφωνίᾳ τῆς συμ-
 βιώσεως, ὥστε εἰπεῖν· Θᾶττον ἔλθοις! ὦ θάνατε, μὴ
 πον καὶ αὐτὸς ἐπιλάθωμαι ἑμαντοῦ.

δ'. Ὁ ἁμαρτάνων, ἑαυτῷ ἁμαρτάνει· ὁ ἀδικῶν, 20
 ἑαυτὸν ἀδικεῖ, κακὸν ἑαυτὸν ποιῶν.

ε'. Ἀδικεῖ πολλάκις ὁ μὴ ποιῶν τι, οὐ μόνον ὁ
 ποιῶν τι.

4 ἐνεργειῶν· ὡς ν., ἐνεργειῶν· καὶ ὡς A — 7 παραδ*
 (παράδειγμα) D, παράθηγμα conl. Cor. — θέλεις AD — 11 ἢ
 (ψυχὴ ἢ add. Gat.) ἐμπεφυρμένη ν., ἢ πεφυρμένη (om. ψυχὴ)
 AD, ἢ ψυχὴ συμπεφ. conl. Sch. — προσκόπτεσθαι AD —
 13 ἀπ' om. AD — 16 τὰ τοιαῦτα δόγμ. PAD, τὰ αὐτὰ δόγμ.
 conl. Gat. — πεποιημένοις AD — 18 ἔλθῃς ν., ἔλθοις A —
 15 ἑαυτὸν κακοῦ, κακὸν ἑαυτὸν ποιῶν ν., ἑαυτὸν κακὸν ποιῶν
 A, ἑαυτὸν ἀδικεῖ, ἑαυτὸν κακὸν ποιεῖ D

5. Ἄρκει ἡ παροῦσα ὑπόληψις καταληπτική, καὶ ἡ παροῦσα προᾶξις κοινωνική, καὶ ἡ παροῦσα διάθεσις εὐαρεστική πρὸς πᾶν τὸ παρὰ τῆς ἐκτὸς αἰτίας συμβαῖνον.

6 ζ. Ἐξαλεῖψαι φαντασίαν· στηῆσαι ὁρμήν· σβέσαι ὄρεξιν· ἐφ' ἑαυτῷ ἔχειν τὸ ἡγεμονικόν.

7. Εἰς μὲν τὰ ἄλογα ζῶα μία ψυχὴ διήρηται· εἰς δὲ τὰ λογικὰ μία νοερὰ ψυχὴ μεμερίσται. Ὡσπερ καὶ μία γῆ ἐστὶν ἀπάντων τῶν γεωδῶν, καὶ ἐνὶ φωτὶ ὄρωμεν, καὶ ἓνα ἀέρα ἀναπνέομεν, ὅσα ὄρατικά καὶ ἔμψυχα πάντα.

8. Ὅσα κοινοῦ τινος μετέχει, πρὸς τὸ ὁμογενὲς σπεύδει. Τὸ γεῶδες πᾶν ῥέπει ἐπὶ γῆν, τὸ ὑγρὸν πᾶν σύρδρον, τὸ ἀερῶδες ὁμοίως· ὥστε χρῆξιν τῶν διειρογόντων καὶ βίας. Τὸ πῦρ ἀνωφερὲς μὲν, διὰ τὸ στοιχειῶδες πῦρ· παντὶ δὲ πυρὶ ἐνταῦθα πρὸς τὸ συνεξάπτεσθαι ἔτοιμον οὕτως, ὥστε καὶ πᾶν τὸ ὑλικόν, τὸ ὀλίγω ξηρότερον, εὐέξαπτον εἶναι, διὰ τὸ ἔλαττον ἐγκεκράσθαι αὐτῷ τὸ κωλυτικόν πρὸς ἕξαψιν. Καὶ τοίνυν πᾶν τὸ κοινῆς νοερᾶς φύσεως μέτοχον πρὸς τὸ συγενὲς ὁμοίως σπεύδει, ἢ καὶ μᾶλλον. Ὅσῳ γάρ ἐστι κρεῖττον παρὰ τὰ ἄλλα, τοσοῦτω καὶ πρὸς τὸ συγκρινᾶσθαι τῷ οἰκείῳ καὶ συγγεῖσθαι ἔτοιμότερον. Εὐθύς γοῦν ἐπὶ μὲν τῶν ἀλόγων εὐρέθη σμήνη, καὶ ἀγέλαι,

1 ὑπόληψις — παροῦσα om. AD — 3 πρὸς πᾶν τὸ παρὰ τὸ ἐκ τῆς αἰτίας συμβ. PA, πρὸς πᾶν τὸ παρὸν ἐκ τῆς αἰτ. συμβαῖνον conl. Gat., πρὸς πᾶν τὸ παρὰ τῆς ἐκτὸς αἰτ. συμβαῖνον conl. Reisk. — 6 ἐφ' ἑαυτὸ D, ἔχε AD — 13 ἐπὶ τὴν γῆν A — 16 παντὶ μὲν πυρὶ A — 18 εὐάξαπτον A — 19 αὐτὸ A — 20 κοινῆς μὲν νοερᾶς A — 22 κρεῖττω A — συγκρινᾶσθαι A — συγγεῖσθαι Gat. — 24 εὐρέθης μόνη A, εὐρήθη v.

καὶ νεοσσοτροφίαι, καὶ οἶον ἔρωτες· ψυχὰὶ γὰρ ἤδη
 ἦσαν ἐνταῦθα, καὶ τὸ συναγωγὸν ἐν τῷ κρείττονι
 ἐπιτεινόμενον εὐρίσκετο, οἶον οὔτε ἐπὶ φυτῶν ἦν,
 οὔτε ἐπὶ λίθων, ἢ ξύλων. Ἐπὶ δὲ τῶν λογικῶν ζώων,
 πολιτεῖαι, καὶ φιλίαι, καὶ οἴκοι, καὶ σύλλογοι, καὶ ἐν 5
 πολέμοις συνθῆκαι καὶ ἀνοχαί. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐτι κρειτ-
 τόνων, καὶ διεστηκότων τρόπον τινὰ ἔνωσις ὑπέστη,
 οἷα ἐπὶ τῶν ἄστρον. Οὕτως ἢ ἐπὶ τὸ κρεῖττον ἐπ-
 ἀνάβασις συμπάθειαν καὶ ἐν διεστῶσιν ἐργάσασθαι
 δύναται. Ὅρα οὖν τὸ νῦν γινόμενον. Μόνα γὰρ τὰ 10
 νοερὰ νῦν ἐπιλέλησται τῆς πρὸς ἄλληλα σπουδῆς καὶ
 συννεύσεως, καὶ τὸ σύρρουν ὡδε μόνον οὐ βλέπεται.
 Ἄλλ' ὅμως καίτοι φεύγοντες περικαταλαμβάνονται·
 κρατεῖ γὰρ ἡ φύσις· ὄψει δέ, ὃ λέγω, παραφυλάσσω.
 Θᾶσσον γοῦν εὗροι τις ἂν γεῶδές τι μηδενὸς γεῶ- 15
 δους προσαπτόμενον, ἢ περ ἄνθρωπον ἀνθρώπου ἀπ-
 εσχισμένον.

ι'. Φέρει καρπὸν καὶ ἄνθρωπος, καὶ θεός, καὶ ὁ
 κόσμος· ἐν ταῖς οἰκείαις ὥραις ἕκαστα φέρει. Εἰ δὲ
 ἡ συνήθεια κυρίως τέτριφεν ἐπὶ ἀμπέλου καὶ τῶν 20
 ὁμοίων, οὐδὲν τοῦτο. Ὁ λόγος δὲ καὶ κοινὸν καὶ
 ἰδίου καρπὸν ἔχει· καὶ γίνεται ἐξ αὐτοῦ τοιαῦθ' ἕτερα,
 ὁποῖόν τι αὐτός ἐστιν ὁ λόγος.

ια'. Εἰ μὲν δύνασαι, μεταδίδασκε· εἰ δὲ μή, μέ-
 μνησο, ὅτι πρὸς τοῦτο ἢ εὐμένειά σοι δέδοται. Καὶ 25

2 κρείττον Α — 5 πολιτεῖται Α — 7 καὶ ἐκδιεστηκότων
 vel ἐκ διεστηκότων ν., καὶ διεστηκότων Α — 9 καὶ διεστῶσιν
 Α — 10 ἐδύνατο ν., δύναται Α — τὸν νῦν Α — 15 μηδὲν
 ὡς Α — 16 ἀντεσχισμένον Α — 19 εἰ δὲ ἢ συν. — οὐδὲν τοῦτο
 interpolatori attribuit Nauck. — 20 τέτριφεν ν., τέτριφεν ΡΑ
 — 21 κοινίδιον καρποῦ Α — 22 καὶ om. Α — 25 δίδοται Α

οἱ θεοὶ δὲ εὐμενεῖς τοῖς τοιοῦτοις εἰσὶν· εἰς ἓνια δὲ καὶ συνεργοῦσιν, εἰς ὑγίαιαν, εἰς πλοῦτον, εἰς δόξαν· οὕτως εἰσὶ χρηστοί. Ἐξεστι δὲ καὶ σοί· ἢ εἰπέ, τίς ὁ κωλύων;

5 ββ'. Πόνει, μὴ ὡς ἄθλιος, μηδὲ ὡς ἐλεεῖσθαι, ἢ θαναμάζεσθαι θέλων· ἀλλὰ μόνον ἐν θέλει, κινεῖσθαι καὶ ἴσχεσθαι, ὡς ὁ πολιτικὸς λόγος ἀξιοῖ.

γγ'. Σήμερον ἐξῆλθον πάσης περιστάσεως· μᾶλλον δὲ ἐξέβαλον πᾶσαν περίστασιν· ἔξω γὰρ οὐκ ἦν, ἀλλὰ
10 ἔνδον ἐν ταῖς ὑπολήψεσι.

ιδ'. Πάντα ταῦτα, συνήθη μὲν τῇ πείρᾳ· ἐφήμερα δὲ τῷ χρόνῳ· ὄυπαρὰ δὲ τῇ ὕλῃ. Πάντα νῦν, οἷα ἐπ' ἐκείνων, οὓς κατεθάψαμεν.

ιε'. Τὰ πράγματα ἔξω θυρῶν ἔστηκεν, αὐτὰ ἐφ' 15 ἑαυτῶν, μηδὲν μῆτε εἰδότα περὶ αὐτῶν, μῆτε ἀποφαινόμενα. Τί οὖν ἀποφαίνεται περὶ αὐτῶν; Το ἡγεμονικόν.

ισ'. Οὐκ ἐν πείσει, ἀλλ' ἐνεργείᾳ, τὸ τοῦ λογικοῦ πολιτικοῦ ζώου κακὸν καὶ ἀγαθόν, ὥσπερ οὐδὲ ἡ
20 ἀρετὴ καὶ κακία αὐτοῦ ἐν πείσει, ἀλλὰ ἐνεργείᾳ.

ιζ'. Τῷ ἀναρρήφεντι λίθῳ οὐδὲν κακὸν τὸ κατενεχθῆναι, οὐδὲ ἀγαθόν τὸ ἀνενεχθῆναι.

ιη'. Δίελθε ἔσω εἰς τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν, καὶ ὄψει, τίνας κριτὰς φοβῆ, οἷους καὶ περὶ αὐτῶν ὄντας κριτὰς.

25 ιθ'. Πάντα ἐν μεταβολῇ. Καὶ αὐτὸς σὺ ἐν διηνεκεὶ ἀλλοιώσει, καὶ κατὰ τι φθορᾶ· καὶ ὁ κόσμος δὲ ὄλος.

3 εἰ εἰπέ v., ἢ εἰπέ A — 11 ταῦτα conī. Gat. — 12 πάντων A — 13 κατέθαψεν A — 15 εἶδον τὰ A — 18 ἐν ἐνεργείᾳ conī. Bach p. 21 — 19 ποιητικοῦ A — 21 ἀναρρηφθέντι Gat. — 25 ἀντα (om. init.) non αὐτὰ A

κ'. Το ἄλλου ἀμάρτημα ἐκεῖ δεῖ καταλιπεῖν.

κα'. Ἐνεργείας ἀπόληξις, ὁρμῆς (καὶ) ὑπολήψεως παῦλα καὶ οἶον θάνατος, οὐδὲν κακόν. Μέτιθι νῦν ἐπὶ ἡλικίαν, οἶον τὴν παιδικήν, τὴν τοῦ μειρακίου, τὴν νεότητα, τὸ γῆρας· καὶ γὰρ τούτων πᾶσα μετα- 5 βολή, θάνατος. Μήτι δεινόν; Μέτιθι νῦν ἐπὶ βίον τὸν ὑπὸ τῷ πάππῳ, εἶτα τὸν ὑπὸ τῆ μητρί, εἶτα τὸν ὑπὸ τῷ πατρί· καὶ ἄλλας δὲ πολλὰς διαφορὰς καὶ μεταβολὰς καὶ ἀπολήξεις εὐρίσκων, ἐπερώτα σεαυτόν· Μήτι δεινόν; Οὕτως τοίνυν οὐδὲ ἡ τοῦ ὄλου βίου 10 λήξις, καὶ παῦλα, καὶ μεταβολή.

κβ'. Τρέχε ἐπὶ τὸ σεαυτοῦ ἡγεμονικὸν καὶ τὸ τοῦ ὄλου, καὶ τὸ τούτου. Τὸ μὲν σεαυτοῦ, ἵνα νοῦν δικαῖκόν αὐτὸ ποιήσης· τὸ δὲ τοῦ ὄλου, ἵνα συμμνη- 15 μουεύσης, τίνος μέρος εἶ· τὸ δὲ τούτου, ἵνα ἐπιστή- σης, πότερον ἄγνοια ἢ γνώμη, καὶ ἅμα λογίση, ὅτι συγγενές.

κγ'. Ὡσπερ αὐτὸς σὺ πολιτικοῦ συστήματος συμπληρωτικὸς εἶ, οὕτως καὶ πᾶσα προᾶξις σου συμπληρωτικὴ ἔστω ζωῆς πολιτικῆς. Ἦτις ἐὰν οὖν προᾶξις 20 σου μὴ ἔχη τὴν ἀναφοράν, εἴτε προσεχῶς, εἴτε πόρρωθεν, ἐπὶ τὸ κοινωνικὸν τέλος, αὕτη διασπᾷ τὸν βίον, καὶ οὐκ ἐᾷ ἓνα εἶναι, καὶ στασιώδης ἐστίν, ὥσπερ ἐν δήμῳ ὁ τὸ καθ' αὐτὸν μέρος διῆστάμενος ἀπὸ τῆς τοιαύτης συμφωνίας.

25

1 ἐκεῖδε A -- 2 καὶ add. Gat. — 3 παῦλα, οἶον conī. Gat. — 9 διαφορὰς A — 10 οὐδὲ τοῦ D — ὄλου σου AD — 11 παῦλα μεταβολή AD — 13 γοῦν conī. Cor. — νοῦν δικαῖκόν αὐτῷ ποιήσης AD — 14 ποιήση Gat., αὐτῷ ἐμποιήσης Σκαφ. — 16 ἀγνοία ἢ γνώμη conī. Gat. — 20 ἤτις ἐὰν μὴ ἔχη D; ἤτις ἂν οὖν scrib. put. Nauck. — 24 καθ' αὐτὸ A

κδ'. Παιδίων ὄργαι, καὶ παίγνια, καὶ πνευμάτια νεκροὺς βαστάζοντα, ὥστε ἐναργέστερον προσπεσεῖν τὸ τῆς Νεκυίας.

κε'. Ἴθι ἐπὶ τὴν ποιότητα τοῦ αἰτίου, καὶ ἀπὸ
5 τοῦ ὑλικοῦ αὐτὸ περιγράψας θεάσαι· εἶτα καὶ τὸν χρόνον περιορίσον, ὅσον πλεῖστον ὑφίστασθαι πέφυκε τοῦτο τὸ ἰδίως ποιόν.

κς'. Ἀνέτλης μύρια, διὰ τὸ μὴ ἀρκεῖσθαι τῷ σῶ
ἡγεμονικῷ, ποιοῦντι ταῦτα, εἰς ἃ κατεσκευάσται· ἀλλὰ
10 ἄλις.

κζ'. Ὅταν ἄλλος ψέγη σε, ἢ μισῇ, ἢ τοιαῦτά τινα ἐκφωνῶσιν, ἔρχου ἐπὶ τὰ ψυχάρια αὐτῶν, δίελθε ἔσω, καὶ ἴδε, ποιοὶ τινές εἰσιν. Ὅψει, ὅτι οὐ δεῖ σε σπᾶσθαι, ἵνα τούτοις τί ποτε περὶ σοῦ δοκῇ. Εὐνοεῖν
15 μέντοι αὐτοῖς δεῖ· φύσει γὰρ φίλοι. Καὶ οἱ θεοὶ δὲ παντοίως αὐτοῖς βοηθοῦσι, δι' ὀνειρών, διὰ μαντειῶν, πρὸς ταῦτα μέντοι, πρὸς ἃ ἐκεῖνοι διαφέρονται.

κη'. Ταῦτά ἐστι τὰ τοῦ κόσμου ἐγκύκλια, ἄνω κάτω, ἐξ αἰῶνος εἰς αἰῶνα. Καὶ ἦτοι ἐφ' ἕκαστον
20 ὄρμα ἢ τοῦ ὅλου διάνοια· ὅπερ εἰ ἔστιν, ἀποδέχου τὸ ἐκείνης ὄρμητόν· ἢ ἅπαξ ὥρμησε, τὰ δὲ λοιπὰ κατ' ἐπακολούθησιν καὶ τὶ ἐν τινί· τρόπον γὰρ τινα ἄτομοι, ἢ ἀμερῇ· τὸ δὲ ὅλον, εἴτε θεός, εὖ ἔχει πάντα· εἴτε τὸ εἰκῆ, μὴ καὶ σὺ εἰκῆ.

1 παιδίων ἔργα conī. Cor. — 2 ὥσπερ A — ἐνεργέστερον PA, ἐναργέστερον conī. Tour. — 6 ὅσον om. AD — 9 ταῦτα οἷα PA, ταῦτα εἰς ἃ conī. Menag., τοιαῦτα εἰς οἷα conī. Cor. — ἀλλὰ ἄλλοῖα conī. Boot. — 11 ἢ ταῦτα εἴτινα A — 12 ἐκφωνήσῃ conī. Gat. — 13 ποιόν A — 18 ταῦτά PA, ταῦτά conī. Gat. — 22 καὶ τὶ ἐν τίνι v., καὶ τὶ ἐν τινί A, καὶ τί ἐντείνῃ; conī. Cor. — 23 τὸ ὅλον A — εἴ τις θεός v., εἴτε θεός A — ἔχοι (supra ei) A

Ἦδη πάντας ἡμᾶς γῆ καλύψει· ἔπειτα καὶ αὐτὴ μεταβαλεῖ· κἀκεῖνα εἰς ἄπειρον μεταβαλεῖ· καὶ πάλιν ἐκεῖνα εἰς ἄπειρον. Τὰς γὰρ ἐπικνυματώσεις τῶν μεταβολῶν καὶ ἀλλοιώσεων ἐνθυμούμενός τις καὶ τὸ τάχος, παντὸς θνητοῦ καταφρονήσει.

5

κδ'. Χειμάρρους ἢ τῶν ὄλων αἰτία· πάντα φέρει. Ὡς εὐτελεῖ δὲ καὶ τὰ πολιτικὰ ταῦτα, καί, ὡς οἶεται, φιλοσόφως πρακτικὰ ἀνθρώπια! μυξῶν μεστά. Ἄνθρωπε, τί ποτε; Ποίησον, ὃ νῦν ἡ φύσις ἀπαιτεῖ. Ὅρμησον, ἐὰν διδῶται, καὶ μὴ περιβλέπου, εἴ τις εἴσεται. Μὴ τὴν Πλάτωνος πολιτείαν ἔλπιζε· ἀλλὰ ἀρκοῦ, εἰ τό βραχύτατον πρόεισι· καὶ τούτου αὐτοῦ τὴν ἔκβασιν, ὡς οὐ μικρὸν τί ἐστὶ, διανοοῦ. Δόγμα γὰρ αὐτῶν τίς μεταβάλλει; χωρὶς δὲ δογμάτων μεταβολῆς τί ἄλλο, ἢ δουλεία στενόντων, καὶ πείθεσθαι προσποιουμένων; ὕπαγε νῦν, καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ Φίλιππον, καὶ Δημήτριον τὸν Φαληρέα μοι λέγε. Ὅφονται, εἰ εἶδον, τί ἡ κοινὴ φύσις ἤθελε, καὶ ἑαυτοὺς ἐπαιδαγώγησαν· εἰ δὲ ἐτραγώδησαν, οὐδεὶς με κατακέκρικε μιμεῖσθαι. Ἀπλοῦν ἐστὶ καὶ αἰδῆμον τὸ φιλοσοφίας ἔργον· μὴ με ἄπαγε ἐπὶ σεμνοτυφίαν.

λ'. Ἄνωθεν ἐπιθεωρεῖν ἀγέλας μυρίας, καὶ τελετὰς μυρίας, καὶ πλοῦν παντοῖον ἐν χειμῶσι καὶ γαλήναις, καὶ διαφορὰς γινομένων, συγγινομένων, ἀπογινομένων.

1 εἰς ἄπειρον μεταβάλλει A — 3 ἐπικνυματώσεις A — 6 caput 29 in quattuor divisit A, post μεστά, προσποιουμένων, μιμεῖσθαι distinguens — ἢ τῶν ὄλων οὐσία con. Reisk. — 8 ἀνθρώπεια v., ἀνθρώπια A — 9 ἤδη ποτὲ ποίησον con. Reisk. — 10 ὄρμησον οὖν, ἕως ἂν δ. con. Cor. — 11 οἶσεται AD — μὴ τὴν AD, μηδὲ τὴν v. — 12 ὡς μικρὸν A — 16 ἄπαγε A — 18 an ὄψομαι? — τί ἢ ἡ κοινὴ φ. A

Ἐπινόει δὲ καὶ τὸν ὑπ' ἄλλων πάλαι βεβιωμένον βίον, καὶ τὸν μετὰ σὲ βιωθησόμενον, καὶ τὸν νῦν ἐν τοῖς βαρβάροις ἔθνεσι βιούμενον· καὶ ὅσοι μὲν οὐδὲ ὄνομά σου γινώσκουσιν, ὅσοι δὲ τάχιστα ἐπιλήσονται, ὅσοι
5 δέ, ἐπαινοῦντες ἴσως νῦν σε, τάχιστα ψέξουσι· καὶ ὡς οὔτε ἡ μνήμη ἀξιόλογόν γε, οὔτε ἡ δόξα, οὔτε ἄλλο τι τὸ σύμπαν.

λα'. Ἀταραξία μὲν, περὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἐκτὸς αἰτίας συμβαινόντων. Δικαιοσύνης δέ, ἐν τοῖς παρὰ τὴν ἐκ
10 σοῦ αἰτίαν ἐνεργουμένοις· τουτέστιν, ὁρμὴ καὶ προᾶξις, καταλήγουσα ἐπ' αὐτὸ τὸ κοινωνικῶς προᾶξαι, ὡς τοῦτό σοι κατὰ φύσιν ὄν.

λβ'. Πολλὰ περισσὰ περιελεῖν τῶν ἐνοχλούντων σοι δύνασαι, ὅλα ἐπὶ τῇ ὑπολήψει σου κείμενα· καὶ
15 πολλὴν εὐρυχωρίαν περιποιήσεις ἤδη σεαυτῷ, (τῷ) τὸν ὅλον κόσμον περιειληφέναι τῇ γνώμῃ, καὶ τὸν αἰδιον αἰῶνα περινοεῖν, καὶ τὴν τοῦ κατὰ μέρος ἐκάστου πράγματος ταχεῖαν μεταβολὴν ἐπινοεῖν, ὡς βραχὺ μὲν τὸ ἀπὸ γενέσεως μέχρι διαλύσεως, ἀχανὲς δὲ τὸ πρὸ
20 τῆς γενέσεως, ὡς καὶ τὸ μετὰ τὴν διάλυσιν ὁμοίως ἄπειρον.

λγ'. Πάντα, ὅσα ὁρᾶς, τάχιστα φθαρήσεται καὶ οἱ φθειρόμενα αὐτὰ ἐπιδόντες, τάχιστα καὶ αὐτοὶ φθαρήσονται. Καὶ ὁ ἐσχατόγηρος ἀποθανῶν εἰς ἴσον
25 καταστήσεται τῷ προώρῳ.

1 βίον, τὸν v., βίον, καὶ τὸν A — 8 περὶ τὰ — συμβαίνοντα v., περὶ τῶν — συμβαινόντων AD — 13 περισσὰ glossema putat Nauck. — 15 τῷ add. Gat. — 16 ἴδιον PA, αἰδιον coni. Cas. — 17 τὴν τῶν κατὰ μέρος A — 19 μέχρι — ὁμοίως om. A — 24 ὡς ἐσχατ. A

λδ'. Τίνα τὰ ἡγεμονικὰ τούτων, καὶ περὶ οἷα ἐσπουδάκασι, καὶ δι' οἷα φιλοῦσι καὶ τιμῶσι! Γυμνὰ νόμιζε βλέπειν τὰ ψυχάρια αὐτῶν. Ὅτε δοκοῦσι βλάπτειν ψέγοντες, ἢ ὠφελεῖν ἐξυμνοῦντες, ὅση οἴησις!

λε'. Ἡ ἀποβολὴ οὐδὲν ἄλλο ἐστίν, ἢ μεταβολή. 5
Τούτῳ δὲ χαίρει ἡ τῶν ὄλων φύσις, καθ' ἣν πάντα καλῶς γίνεται, (καὶ) ἐξ αἰῶνος ὁμοειδῶς ἐγίνετο, καὶ εἰς ἄπειρον τοιαῦθ' ἕτερα ἔσται. Τί οὖν λέγεις; Ὅτι ἐγίνετό τε πάντα καὶ [πάντα] αἰεὶ κακῶς ἔσται, καὶ οὐδεμία ἄρα δύναμις ἐν τοσοῦτοις θεοῖς ἐξευρέθη 10 ποτὲ ἢ διορθώσουσα ταῦτα, ἀλλὰ κατακέκριται ὁ κόσμος ἐν ἀδιαλείπτοις κακοῖς συνέχεσθαι;

λς'. Τὸ σαπρὸν τῆς ἐκάστῳ ὑποκειμένης ὕλης, ὕδωρ, κόνις, ὀστάρια, γράσος· ἢ πάλιν, πῶροι γῆς τὰ μάρμαρα· καὶ ὑποστάθμαι ὁ χρυσός, ὁ ἄργυρος· καὶ 15 τριχία ἢ ἐσθῆς· καὶ αἷμα ἢ πορφύρα· καὶ τὰ ἄλλα πάντα τοιαῦτα. Καὶ τὸ πνευματικὸν δὲ ἄλλο τοιοῦτον, ἐκ τούτων εἰς ταῦτα μεταβάλλον.

λζ'. Ἄλις τοῦ ἀθλίου βίου, καὶ γογγυσμοῦ, καὶ πιθηκισμοῦ. Τί ταράσση; τί τούτων καινόν; τί σε 20 ἐξίστησι; τὸ αἷτιον; ἴδε αὐτό. Ἄλλ' ἢ ὕλη; ἴδε αὐτήν. Ἐξω δὲ τούτων οὐδὲν ἐστίν· ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς ἤδη ποτὲ ἀπλούστερος καὶ χρηστότερος γενοῦ. Ἴσον τὸ ἑκατὸν ἔτεσι, καὶ τὸ τρισὶ ταῦτα ἱστορῆσαι.

2 καὶ οἷα φιλ. conī. Cor. — 3 βλέπειν v. om. add. ex A — 4 ἢ om. A (ut saep. init.) — 6 τοῦτο A — 7 καὶ add. Cor. — 9 πάντα ὃ καὶ πάντα αἰεὶ v., ὃ καὶ πάντα om. A, πάντα κακῶς, καὶ αἰεὶ conī. Cor. — 17 πνευμάτιον conī. Cas. — 19 ab Τί ταράσση nov. caput orditur in A — 24 ὅσον τὸ ἑκατὸν A, nov. hinc cap. ordiens — ταῦτα ἱστορῆσαι conī. Sch. II

λγ'. Εἰ μὲν ἤμαρτεν, ἐκεῖ τὸ κακόν. Τάχα δ' οὐχ ἤμαρτεν.

λδ'. Ἦτοι ἀπὸ μιᾶς πηγῆς νοερώς πάντα, ὡς ἐνὶ σώματι, ἐπισυμβαίνει, καὶ οὐ δεῖ τὸ μέρος τοῖς ὑπὲρ
5 τοῦ ὅλου γινομένοις μέμφεσθαι· ἢ ἄτομοι, καὶ οὐδὲν ἄλλο, ἢ κυκεὼν καὶ σκεδασμός. Τί οὖν ταράσση; Τῷ ἡγεμονικῷ λέγε· τέθνηκας, ἐφθαρσαι, τεθηρώσαι, ὑποκρίνη, συναγελάζη, βόσκη.

μ'. Ἦτοι οὐδὲν δύνανται οἱ θεοί, ἢ δύνανται.
10 Εἰ μὲν οὖν μὴ δύνανται, τί εὐχῆ; εἰ δὲ δύνανται, διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον εὐχῆ, διδόναι αὐτοὺς τὸ μῆτε φοβεῖσθαι τι τούτων, μῆτε ἐπιθυμεῖν τινος τούτων, μῆτε λυπεῖσθαι ἐπὶ τινι τούτων μᾶλλον, ἢπερ τὸ μὴ παρεῖναι τι τούτων, ἢ τὸ παρεῖναι; πάντως γάρ, εἰ
15 δύνανται συνεργεῖν ἀνθρώποις, καὶ εἰς ταῦτα δύνανται συνεργεῖν. Ἄλλὰ ἴσως ἐρεῖς, ὅτι Ἐπ' ἐμοὶ αὐτὰ οἱ θεοὶ ἐποίησαν. Εἶτα οὐ κρεῖσσον χρῆσθαι τοῖς ἐπὶ σοὶ μετ' ἐλευθερίας, ἢ διαφέρεσθαι πρὸς τὰ μὴ ἐπὶ σοὶ μετὰ δουλείας καὶ ταπεινότητος; τίς δέ σοι
20 εἶπεν, ὅτι οὐχὶ καὶ εἰς τὰ ἐφ' ἡμῖν οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσιν; Ἄρξαι γοῦν περὶ τούτων εὐχεσθαι, καὶ ὄψει. Οὗτος εὐχεται· Πῶς κοιμηθῶ μετ' ἐκείνης! σύ· Πῶς μὴ ἐπιθυμήσω τοῦ κοιμηθῆναι μετ' ἐκείνης! Ἄλλος· Πῶς στερηθῶ ἐκείνου! σύ· Πῶς μὴ χρήζω τοῦ

1 οὐδ' ἤμαρτεν con. Cor. — 5 μέμφεσθαι οἱ ἄτομοι A — 7 λέγεις PA, λέγε con. Cor. — τεθηρώσαι a Xyl. om. ante υποκρίνη add. ex A — 9 ἢ θηρώσαι δύνανται v., ἢ δύνανται A — 11 οὐχὶ om. A — μὴ πεφοβῆσθαι Par Mo2 — 13 λυπεῖσθαι ἐπὶ τινος τούτων μᾶλλον τῷ μὴ π. v., ἢπερ τὸ μὴ π. A., ἢπερ τῷ μὴ X — μᾶλλον ἢ τῷ παρεῖναι A, ἢ τῷ παρεῖναι PX, τὸ con. Sch. I — 21 ἀρξαι οὖν X (L2, 3 Par om. γοῦν) — 22 σύ· πῶς ἐκείνης om. A V2, 3 Mo2 — 24 ἄλλος

στερηθῆναι! Ἄλλος· Πῶς μὴ ἀποβάλλω τὸ τεκνίον! σύ· Πῶς μὴ φοβηθῶ ἀποβαλεῖν! Ὅπως ᾧδε ἐπίστρεψον τὰς εὐχάς, καὶ θεώρει, τί γίνεται.

μα'. Ὁ Ἐπίκουρος λέγει, ὅτι Ἐν τῇ νόσῳ οὐκ ἤσάν μοι αἱ ὀμίλιαί περὶ τῶν τοῦ σώματιόν παθῶν, οὐδὲ 5 πρὸς τοὺς εἰσιόντας τοιαῦτά τινα, φησὶν, ἐλάλουν· ἀλλὰ τὰ προηγουμένα φυσιολογῶν διετέλουν, καὶ πρὸς αὐτῷ τούτῳ ὄν, πῶς ἡ διάνοια συμμεταλαμβάνουσα τῶν ἐν τῷ σαρκιδίῳ τοιούτων κινήσεων ἀταρακτεῖ, τὸ ἴδιον ἀγαθὸν τηροῦσα. Οὐδὲ τοῖς ἰατροῖς ἐμπαρ- 10 εῖχον, φησί, καταφρονάτεσθαι, ὡς τὶ ποιοῦσιν, ἀλλ' ὁ βίος ἤγετο εὖ καὶ καλῶς. Ταῦτά οὖν ἐκείνῳ, [ἐν νόσῳ,] ἐὰν νοσῆς, καὶ ἐν ἄλλῃ τινὶ περιστάσει· τὸ γὰρ μὴ ἀφίστασθαι φιλοσοφίας ἐν οἷς δήποτε τοῖς προσπίπτουσι, μηδὲ [τῷ] ἰδιώτῃ καὶ ἀφυσιολόγῳ συμ- 15 φλυαρεῖν, πάσης αἰρέσεως κοινόν, πρὸς μόνῳ τῷ νῦν πρασδομένῳ εἶναι, καὶ τῷ ὀργάνῳ, δι' οὗ πράσσει.

μβ'. Ὅταν τινὸς ἀναισχυντία προσκόπτῃς, εὐθύς πυνθάνου σεαυτοῦ· Δύνανται οὖν ἐν τῷ κόσμῳ ἀν- αίσχυντοι μὴ εἶναι; οὐ δύνανται. Μὴ οὖν ἀπαίτει τὸ 20 ἀδύνατον. Εἷς γὰρ καὶ οὗτός ἐστιν ἐκείνων τῶν ἀν- αίσχύντων, οὓς ἀνάγκη ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι. Τὸ δ'

πῶς μὴ στερηθῶ X — 1 ἀποβάλλω et ἀποβαλεῖν A — 2 ὅπως δὲ ᾧδε Cor (non L4) — ἐπίστρεψον v., ἐπίστρεψον A — 4 ὁ om. A — 9 ποιοῦντων κινήσεων A, τούτων κ. conl. Cor. — ἀταρακτεῖ Menag. — 11 φύσιν (pro φησὶ) A — καταφρονάτεσθαι v., καταφρονάτεσθαι A — ἀλλὰ βίος A — 12 ἤγετο PA, ἤγετο conl. Menag. — ταῦτα v., ταῦτά Gat., ταὐτὸ Cas. — ἐν νόσῳ glossema videtur — 14 οἷς δήποτε conl. Reisk. — 15 μὴ ἰδιώτῃ (δὲ τῷ om.) A — φυσιολόγῳ PA, ἀφυσιολόγῳ conl. Gat. — 16 πρὸς μόνῳ δὲ τῷ Mor. — 21 καὶ τοῦτος A — τῶν ἀναισχύντων glossema put. Nauck.

αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ πανούργου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπίστου,
καὶ παντὸς τοῦ ὀτιοῦν ἀμαρτάνοντος, ἔστω σοι πρό-
χειρον. Ἄμα γὰρ τῷ ὑπομνησθῆναι, ὅτι τὸ γένος τῶν
τοιούτων ἀδύνατόν ἐστι μὴ ὑπάρχειν, εὐμενέστερος
5 ἔσῃ πρὸς τοὺς καθ' ἓνα. Εὐχρηστον δὲ κάκεινο εὐ-
θὺς ἐννοεῖν, τίνα ἔδωκεν ἢ φύσις τῷ ἀνθρώπῳ ἀρε-
τὴν πρὸς τοῦτο τὸ ἀμάρτημα. Ἔδωκε γάρ, ὡς ἀντι-
φάρμακον, πρὸς μὲν τὸν ἀγνώμονα τὴν πραότητα,
πρὸς δὲ ἄλλον ἄλλην τινὰ δύναμιν. Ὅλως δὲ ἔξεστί
10 σοι μεταδιδάσκειν τὸν πεπλανημένον· πᾶς γὰρ ὁ ἀμαρ-
τάνων ἀφαμαρτάνει τοῦ προκειμένου, καὶ πεπλάνηται.
Τί δὲ καὶ βέβλασαι; εὐρήσεις γὰρ μηδένα τούτων,
πρὸς οὓς παροξύνῃ, πεποιηκότα τι τοιοῦτον, ἐξ οὗ ἢ
διάνοιά σου χεῖρων ἐμελλε γενήσεσθαι· τὸ δὲ κακόν
15 σου καὶ τὸ βλαβερόν ἐνταῦθα πᾶσαν τὴν ὑπόστασιν
ἔχει. Τί δαὶ κακὸν ἢ ξένον γέγονεν, εἰ ὁ ἀπαιδέυτος
τὰ τοῦ ἀπαιδέυτου πράσσει; ὄρα, μὴ σεαυτῷ μᾶλλον
ἐγκαλεῖν ὀφείλῃς, ὅτι οὐ προσεδόκησας τοῦτον τοῦτο
ἀμαρτήσεσθαι. Σὺ γὰρ καὶ ἀφορμὰς ἐκ τοῦ λόγου
20 εἶχες πρὸς τὸ ἐνθυμηθῆναι, ὅτι εἰκὸς ἐστὶ τοῦτον
τοῦτο ἀμαρτήσεσθαι, καὶ ὅμως ἐπιλαθόμενος θαυμά-
ζεις, εἰ ἡμάρτηκε. Μάλιστα δέ, ὅταν ὡς ἀπίστῳ, ἢ
ἀχαρίστῳ μέμφῃ, εἰς σεαυτὸν ἐπιστρέφου. Προδήλως
γὰρ σὸν τὸ ἀμάρτημα, εἴτε περὶ τοῦ τὴν τοιαύτην
25 διάθεσιν ἔχοντος ἐπίστευσας, ὅτι τὴν πίστιν φυλάξει,

3 τὸ ὑπομν. A V2 — 10 πᾶς δὲ ὁ ἀμ. PAX, πᾶς γὰρ ὁ
ἀμ. L3 — 13 πρὸς οὓς καὶ παρ. Par — 14 χεῖρον A — 16
τί δαὶ PA, τί δὲ X — 18 ὀφείλεις PA, ὀφείλῃς X — 19 σὺ
μὲν γὰρ v., σὺ γὰρ AX — 23 εἰς ἑαυτὸν v., εἰς σεαυτὸν AX
(pars) — 24 τοιαύτην τὴν PAX, τὴν τοιαύτην τὴν V4 M2, 3
Par, τὴν τοιαύτην Mo2; τὴν del. Cor.

εἴτε τὴν χάριν διδούς, μὴ καταληκτικῶς ἔδωκας, μηδὲ ὥστε ἐξ αὐτῆς τῆς σῆς πράξεως εὐθὺς ἀπειληφέναι πάντα τὸν καρπὸν. Τί γὰρ πλεόν θέλεις εὖ ποιήσας ἄνθρωπον; οὐκ ἀρκεῖ τούτῳ, ὅτι κατὰ φύσιν τὴν σὴν τι ἔπραξας, ἀλλὰ τούτου μισθὸν ζητεῖς; ὡς εἰ ὁ 5 ὀφθαλμὸς ἀμοιβὴν ἀπῆτει, ὅτι βλέπει, ἢ οἱ πόδες, ὅτι βαδίζουσιν. Ὡσπερ γὰρ ταῦτα πρὸς τόδε τι γέγονεν, ἅπερ κατὰ τὴν ἰδίαν κατασκευὴν ἐνεργοῦντα ἀπέχει τὸ ἴδιον, οὕτως καὶ ὁ ἄνθρωπος εὐεργετικὸς πεφυκῶς, ὁπότεν τι εὐεργετικόν, ἢ ἄλλως εἰς τὰ μέσα συνεργη- 10 τικὸν πράξῃ, πεποιήκε, πρὸς ὃ κατεσκευάσται, καὶ ἔχει τὸ ἑαυτοῦ.

ΒΙΒΛΙΟΝ Ι.

Ἔση ποτὲ ἄρ', ὧ ψυχὴ, ἀγαθὴ, καὶ ἀπλῆ, καὶ μία, καὶ γυμνή, φανερωτέρα τοῦ περικειμένου σοι 15 σώματος; γένη ποτὲ ἄρα τῆς φιλητικῆς καὶ στερητικῆς διαθέσεως; Ἔση ποτὲ ἄρα πλήρης, καὶ ἀνευδής, καὶ οὐδὲν ἐπιποθοῦσα, οὐδὲ ἐπιθυμοῦσα οὐδενός, οὔτε ἐμψύχου, οὔτε ἀψύχου, πρὸς ἡδονῶν ἀπολαύσεις; οὐδὲ χρόνου, ἐν ᾧ ἐπὶ μακρότερον ἀπολαύσεις; οὐδὲ τόπου, 20 ἢ χώρας, ἢ ἀέρων εὐκαιρίας, οὐδὲ ἀνθρώπων εὐαρμοστίας; ἀλλὰ ἀρεσθήσῃ τῇ παρούσῃ καταστάσει, καὶ ἡσθήσῃ τοῖς παροῦσι πᾶσι, καὶ συμπεῖσεις σεαυτήν, ὅτι πάντα σοι πάρεστι, πάντα σοι εὖ ἔχει, καὶ παρὰ

1 εἰ μὴ καταληκτικῶς A — 4 τί ἀρκεῖ σοι v., οὐκ ἀρκεῖ τοῦτο A Mo2, οὐκ ἀρκῆ (εἰ) τούτῳ X — ὅτι (non τι) ex AX add. — 5 τι ante ἔπραξας om. X — 7 ὅπερ conl. Menag. — 10 ἢ ἄλλως — συνεργ. om. X — συνεργετικὸν v., συνεργητικὸν corr. Cor. — 15 παρακειμένου A — 16 στερητικῆς v., στερητικῆς A — 21 εὐκρασίας conl. Cor. — 22 ἀρεστήσῃ A — τῇ παρ. — ἡσθήσῃ om. A — 24 πάρεστι πᾶν καὶ εὖ ἔξει A; ὅτι

τῶν θεῶν πάρεστι, καὶ εὖ ἔξει, ὅσα φίλον αὐτοῖς, καὶ ὅσα μέλλουσι δώσειν ἐπὶ σωτηρία τοῦ τελείου ζῶου, τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ δικαίου, καὶ καλοῦ, καὶ γεννῶντος πάντα καὶ συνέχοντος, καὶ περιέχοντος, καὶ περιλαμ-
 5 βάνοντος διαλυόμενα εἰς γένεσιν ἐτέρων ὁμοίων; Ἔσῃ ποτὲ ἄρα τοιαύτη, οἷα θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις οὕτω συμπολιτεύεσθαι, ὡς μήτε μέμφεσθαι τι αὐτοῖς, μήτε καταγινώσκεσθαι ὑπ' αὐτῶν;

β'. Παρατήρει, τί σου ἡ φύσις ἐπιζητεῖ, ὡς ὑπὸ
 10 φύσεως μόνον διοικουμένου· εἶτα ποίει αὐτὸ καὶ προσίεσο, εἰ μὴ χειρὸν μέλλει διατίθεσθαι σου ἡ ὡς ζῶου φύσις. Ἐξῆς δὲ παρατηρητέον, τί ἐπιζητεῖ σου ἡ ὡς ζῶου φύσις. Καὶ πᾶν τοῦτο παραληπτέον, εἰ μὴ χειρὸν μέλλει διατίθεσθαι ἡ ὡς ζῶου λογικοῦ
 15 φύσις. Ἔστι δὲ τὸ λογικὸν εὐθύς καὶ πολιτικόν. Τούτοις δὴ κανόσι χρώμενος, μηδὲν περιεργάζου.

γ'. Πᾶν τὸ συμβαῖνον ἦτοι οὕτως συμβαίνει, ὡς πέφυκας αὐτὸ φέρειν, ἢ ὡς οὐ πέφυκας αὐτὸ φέρειν. Εἰ μὲν οὖν συμβαίνει σοι, ὡς πέφυκας φέρειν, μὴ
 20 δυσχέραινε· ἀλλ' ὡς πέφυκας, φέρε. Εἰ δέ, ὡς μὴ πέφυκας φέρειν, μὴ δυσχέραινε· φθαρῆσεται γὰρ σε ἀπαναλώσαν. Μέμνησο μέντοι, ὅτι πέφυκας φέρειν πᾶν, περὶ οὗ ἐπὶ τῇ ὑπολήψει ἐστὶ τῇ σῆ, φορητὸν καὶ ἀνεκτὸν αὐτὸ ποιῆσαι, κατὰ φαντασίαν τοῦ συμ-
 25 φέρειν, ἢ καθήκειν σεαυτῷ τοῦτο ποιεῖν.

δ'. Εἰ μὲν σφάλλεται, διδάσκειν εὐμενῶς, καὶ τὸ

πάντα σοι πάρεστι παρὰ τῶν θεῶν, πάντα σοι εὖ ἔχει καὶ εὖ ἔξει coni. Cor. — 1 παρὰ θεῶν Gat. — ὅσα φίλα Cor. — 10 μόνον A — 20 ἀλλ' ὡς πέφυκας φέρειν, φέρε coni. Nauck. — 21 φθῆσεται A — 22 ἐπαναλώσαν Gat. — 26 εἰ μὲν οὖν σφ. A coniungens ea cum antecedentibus

παρορῳόμενον δεικνύναι. Εἰ δὲ ἀδυνατεῖς, σεαυτὸν αἰτιᾶσθαι, ἢ μηδὲ σεαυτόν.

ε'. Ὁ τι ἂν σοι συμβαίῃ, τοῦτό σοι ἐξ αἰῶνος προκατεσκευάζετο· καὶ ἡ ἐπιπλοκὴ τῶν αἰτίων συν-
ἐκλωθε τὴν τε σὴν ὑπόστασιν ἐξ αἰδίου, καὶ τὴν τού- 5
του σύμβασιν.

ε'. Εἴτε ἄτομοι, εἴτε φύσις, πρῶτον κείσθω, ὅτι μέρος εἰμὶ τοῦ ὅλου, ὑπὸ φύσεως διοικουμένου· ἔπειτα, ὅτι ἔχω πῶς οἰκειῶς πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη. Τούτων γὰρ μεμνημένος, καθότι μὲν μέρος εἰμὶ, οὐδενὶ δυσ- 10
αρεστήσω τῶν ἐκ τοῦ ὅλου ἀπονεμομένων· οὐδὲν γὰρ βλαβερόν τῷ μέρει, ὃ τῷ ὅλῳ συμφέρει. Οὐ γὰρ ἔχει τι τὸ ὅλον, ὃ μὴ συμφέρει ἑαυτῷ· πασῶν μὲν φύσεων κοινὸν ἔχουσῶν τοῦτο, τῆς δὲ τοῦ κόσμου προσειληφυίας τὸ μηδὲ ὑπό τινος ἕξωθεν αἰτίας ἀναγ- 15
κάζεσθαι βλαβερόν τι ἑαυτῇ γεννᾶν. Κατὰ μὲν δὴ τὸ μεμνησθαι, ὅτι μέρος εἰμὶ ὅλου τοῦ τοιούτου, εὐ-
αρεστήσω παντὶ τῷ ἀποβαίνοντι. Καθόσον δὲ ἔχω πῶς οἰκειῶς πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη, οὐδὲν πράξω ἀκοινωνήτον· μᾶλλον δὲ στοχάζομαι τῶν ὁμογενῶν, 20
καὶ πρὸς τὸ κοινῇ συμφέρον πᾶσαν ὁρμὴν ἑμαντοῦ ἄξω, καὶ ἀπὸ τούναντίου ἀπάξω. Τούτων δὲ οὕτω περαιομένων, ἀνάγκη τὸν βίον εὐροεῖν· ὡς ἂν καὶ πολίτου βίον εὐρουν ἐπινοήσεως, προϊόντος διὰ πρά-
ξεων τοῖς πολίταις λυσιτελῶν, καὶ ὅπερ ἂν ἡ πόλις 25
ἀπονέμη, τοῦτο ἀσπαζομένου.

1 εἰ δὲ μὴ ἀδυνατεῖς A — 7 φύσις P (?), φύσις A — 10 οὐδὲν δυσἀρεστήσω v., οὐδενὶ A — 11 οὐδὲ γὰρ A — 13 τι om. A — 17 τοῦ ὅλου τούτου conl. Cor. — 23 παραιομένων A — εὐροεῖν A

ζ. Τοῖς μέρεσι τοῦ ὅλου, ὅσα φύσει περιέχεται ὑπὸ τοῦ κόσμου, ἀνάγκη φθείρεσθαι· λεγέσθω δὲ τοῦτο σημαντικῶς τοῦ ἀλλοιοῦσθαι· εἰ δὲ φύσει κακόν τε καὶ ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτο αὐτοῖς, οὐκ ἂν τὸ ὅλον
 5 καλῶς διεξάγοιτο, τῶν μερῶν εἰς ἀλλοτριώσιν ἰόντων, καὶ πρὸς τὸ φθείρεσθαι διαφόρως κατεσκευασμένων. Πότερον γὰρ ἐπεχείρησεν ἡ φύσις αὐτὴ τὰ ἑαυτῆς μέρη κακοῦν, καὶ περιπτωτικὰ τῷ κακῷ, καὶ ἐξ ἀνάγκης ἔμπτωτα εἰς τὸ κακὸν ποιεῖν, ἢ ἔλαθεν αὐτὴν τοιάδε
 10 τινὰ γινόμενα; ἀμφοτέρα γὰρ ἀπίθανα. Εἰ δέ τις, καὶ ἀφέμενος τῆς φύσεως, κατὰ τὸ πεφυκέναι ταῦτα ἐξηγοῖτο, καὶ ὡς γελοῖον, ἅμα μὲν φάναι πεφυκέναι τὰ μέρη τοῦ ὅλου μεταβάλλειν, ἅμα δὲ ὡς ἐπὶ τινι τῶν παρὰ φύσιν συμβαινόντων θαυμάζειν, ἢ δυσχεραί-
 15 νειν, ἄλλως τε καὶ τῆς διαλύσεως εἰς ταῦτα γινομένης, ἐξ ὧν ἕκαστον συνίσταται. Ἦτοι γὰρ σκεδασμὸς στοιχείων, ἐξ ὧν συνεκρίθη, ἢ τροπή, τοῦ μὲν στερεμνίου εἰς τὸ γεῶδες, τοῦ δὲ πνευματικοῦ εἰς τὸ ἀερῶδες· ὥστε καὶ ταῦτα ἀναληφθῆναι εἰς τὸν τοῦ ὅλου λόγον,
 20 εἴτε κατὰ περίοδον ἐκπυρουμένου, εἴτε αἰδίοις ἀμοιβαῖς ἀνανευομένου. Καὶ τὸ στερέμνιον δέ, καὶ τὸ πνευματικὸν μὴ φαντάξου τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης γενέσεως. Πᾶν γὰρ τοῦτο ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν ἐκ τῶν σιτίων καὶ τοῦ ἐλκομένου ἀέρος τὴν ἐπιφόρην

1 et 3 φημι PA, φύσει conī. Cor. — 5 εἰς ἀλλοιώσιν conī. Gat. — ὄντων v., ἰόντων A — 10 γινόμενα v., γινόμενα A — 11 ἀφέμενος τὸ τῆς φύσεως οὕτω πεφυκέναι ταῦτα ἐξηγοῖτο, ὡς γελ. conī. Mor. — 12 καὶ ὡς γελ. v., καὶ ὅς γελ. A, καὶ ὡς γελ. conī. Cor. — φαίη A — 14 συμβαίνοντι PA, συμβαινόντων conī. Sch — 17 συνεκρίθη v., συνεκρίθη A — 22 ἀπὸ τῆς γενέσεως v., ἀπὸ τῆς πρώτης γενέσεως A — 23 χθὲς A — 24 καὶ ἐλκομένου v., καὶ τοῦ ἐλκομένου A

ἔλαβεν. Τοῦτο οὖν, ὃ ἔλαβε, μεταβάλλει, οὐχ ὃ ἡ μήτηρ ἔτεκεν. Ὑπόθου δ', ὅτι ἐκείνω σε λίαν προσπλέκει τῷ ἰδίως ποιῶ, οὐδὲν ὄντι οἶμαι πρὸς τὸ νῦν λεγόμενον.

η'. Ὀνόματα θέμενος σαυτῷ ταῦτα, ἀγαθός, αἰδήμων, ἀληθής, ἔμφρων, σύμφρων, ὑπέρφρων, πρόσεχε, μήποτε μετονομάξῃ· κὰν ἀπολλύης ταῦτα τὰ ὀνόματα, ταχέως ἐπάνιε ἐπ' αὐτά. Μέμνησο δέ, ὅτι τὸ μὲν ἔμφρων ἐβούλετό σοι σημαίνειν τὴν ἐφ' ἕκαστα διαληπτικὴν ἐπίστασιν, καὶ τὸ ἀπαρενθύμητον· τὸ δὲ 10 σύμφρων, τὴν ἐκούσιον ἀπόδεξιν τῶν ὑπὸ τῆς κοινῆς φύσεως ἀπονεμομένων· τὸ δὲ ὑπέρφρων, τὴν ὑπέρτασιν τοῦ φρονοῦντος μορίου ὑπὲρ λείαν ἢ τραχεῖαν κίνησιν τῆς σαρκός, καὶ τὸ δοξάριον, καὶ τὸν θάνατον, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἐὰν οὖν διατηρῆς σεαυτὸν ἐν 15 τούτοις τοῖς ὀνόμασι, μὴ γλιχόμενος τοῦ ὑπ' ἄλλων κατὰ ταῦτα ὀνομάζεσθαι, ἔσῃ ἕτερος, καὶ εἰς βίον εἰσελεύσῃ ἕτερον. Τὸ γὰρ ἔτι τοιοῦτον εἶναι, οἷος μέχρι νῦν γέγονας, καὶ ἐν βίῳ τοιούτῳ σπαράσσεσθαι καὶ μολύνεσθαι, λίαν ἐστὶν ἀναισθήτου καὶ φιλοψύχου, 20 καὶ ὁμοίου τοῖς ἡμιβρώτοις θηριομάχοις, οἵτινες, μεστοὶ τραυμάτων καὶ λύθρου, παρακαλοῦσιν ὅμως εἰς τὴν αὔριον φυλαχθῆναι, παραβληθησόμενοι τοιοῦτοι τοῖς αὐτοῖς ὄνυξι καὶ δῆγμασιν. Ἐμβίβασον

2 ἐκεῖνο v., ἐκείνω A — λίαν om. A — 3 πρὸς τὸν νῦν A — 5 αὐτῷ A — 7 καὶ ἀπολλύεις v., καὶ ἀπολύεις A, κὰν ἀπολλύης conl. Mor. — 8 καὶ ταχέως PA, ταχέως Cas. — ἐπάνιθι scribendum put. Nauck. — 9 ἔμφρον (ποχ σύμφρον et ὑπέρφρον) v., ἔμφρων (σύμφρων, ὑπέρφρων) A — 13 ὑπὲρ λείας ἢ τραχείας κινήσεως A — 15 διατηρεῖς v., διατηρῆς A — 21 ἡμιβρώτοις A — 23 τοιοῦτοι ὄντες conl. Reisk.

οὖν σαυτὸν εἰς τὰ ὀλίγα ταῦτα ὀνόματα. Κὰν μὲν ἐπ' αὐτῶν μένειν δύνῃ, μένε, ὥσπερ εἰς μακάρων τινὰς νήσους μετωκισμένος· ἐὰν δὲ αἴσθῃ, ὅτι ἐκπίπτεις, καὶ οὐ περικρατεῖς, ἄπιθι θαρρόων εἰς γωνίαν
 5 τινά, ὅπου κρατήσεις, ἢ καὶ παντάπασιν ἔξιθι τοῦ βίου, μὴ ὀργιζόμενος, ἀλλὰ ἀπλῶς, καὶ ἐλευθέρως, καὶ αἰδημόνως, ἔν γε τοῦτο μόνον πράξας ἐν τῷ βίῳ, τὸ οὕτως ἐξελθεῖν. Πρὸς μέντοι τὸ μεμνηῆσθαι τῶν ὀνομάτων μεγάλως συλλήψεται σοι, τὸ μεμνηῆσθαι θεῶν,
 10 καὶ ὅτιπερ οὐ κολακεύεσθαι οὗτοι θέλουσιν, ἀλλὰ ἐξομοιοῦσθαι ἑαυτοῖς τὰ λογικὰ πάντα· καὶ εἶναι τὴν μὲν συκῆν τὰ συκῆς ποιοῦσαν, τὸν δὲ κύνα τὰ κυνός, τὴν δὲ μέλισσαν τὰ μελίσσης, τὸν δὲ ἄνθρωπον τὰ ἀνθρώπου.

15 Δ'. Μῖμος, πόλεμος, πτοία, νάρκα, δουλεία, καθ' ἡμέραν ἀπαλείφεται σοι τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα δόγματα, ὅποσα ὁ φυσιολογητὸς* φαντάζῃ καὶ παραπέμπεις. Δεῖ δὲ πᾶν οὕτω βλέπειν καὶ πράσσειν, ὥστε καὶ τὸ περιστατικὸν ἅμα συντελεῖσθαι, καὶ ἅμα τὸ θεωρητικὸν
 20 ἐνεργεῖσθαι, καὶ τὸ ἐκ τῆς περὶ ἐκάστων ἐπιστήμης αὐθαδὲς σώζεσθαι λανθάνον, οὐχὶ κρυπτόμενον. Πότε γὰρ ἀπλότητος ἀπολαύσεις; πότε δὲ σεμνότητος; πότε δὲ τῆς ἐφ' ἐκάστου γνωρίσεως, τί τε ἐστὶ κατ' οὐσίαν, καὶ τίνα χώραν ἔχει ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐπὶ πόσον
 25 πέφυκεν ὑφίστασθαι, καὶ ἐκ τίνων συγκέκριται, καὶ τίσι δύναται ὑπάρχειν, καὶ τίνες δύνανται αὐτὸ διδόναι τε καὶ ἀφαιρεῖσθαι.

15 μῖσος conī. Cor. — πτόλεμος v., πόλεμος A — νάρκη Gat. — 17 ὅποσα ἀφυσιολογήτως conī. Gat. — ἤδη δὲ A — 18 πρακτικὸν ἅμα conī. Cor. — ἅμα — θεωρητικὸν om. A — 22 οὐ λανθάνον conī. Cor.

ι'. Ἀράχνιον μυῖαν θηράσαν μέγα φρονεῖ, ἄλλος δὲ λαγίδιον, ἄλλος δὲ ὑποχῆ ἀφύην, ἄλλος δὲ σὺῖδια, ἄλλος δὲ ἄρκτους, ἄλλος Σαρμάτας. Οὗτοι γὰρ οὐ λησταί, ἐὰν τὰ δόγματα ἐξετάξης;

ια'. Πῶς εἰς ἄλληλα πάντα μεταβάλλει, θεωρητι- 5 κὴν μέθοδον κτῆσαι, καὶ διηνεκῶς πρόσεχε, καὶ συγκυμνάσθητι περὶ τοῦτο τὸ μέρος. Οὐδὲν γὰρ οὕτω μεγαλοφροσύνης ποιητικόν. Ἐξεδύσατο τὸ σῶμα, καὶ ἐννοήσας, ὅτι ὅσον οὐδέπω πάντα ταῦτα καταλιπεῖν ἀπιόντα ἐξ ἀνθρώπων δεήσει, ἀνῆκεν ὅλον ἑαυτόν, 10 δικαιοσύνη μὲν εἰς τὰ ὑφ' ἑαυτοῦ ἐνεργούμενα, ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις συμβαίνουσι, τῇ τῶν ὄλων φύσει. Τί δ' ἐρεῖ τις, ἢ ὑπολήφεται περὶ αὐτοῦ, ἢ πράξει κατ' αὐτοῦ, οὐδ' εἰς νοῦν βάλλεται, δύο τούτοις ἀρκούμενος αὐτός, δικαιοπραγεῖν τὸ νῦν πρᾶσσόμενον, καὶ φιλεῖν 15 τὸ νῦν ἀπονεμόμενον ἑαυτῷ· ἀσχολίας δὲ πάσας καὶ σπουδὰς ἀφῆκε, καὶ οὐδὲν ἄλλο βούλεται, ἢ εὐθεΐαν περαίνειν διὰ τοῦ νόμου, καὶ εὐθεΐαν περαίνοντι ἔπεσθαι τῷ θεῷ.

ιβ'. Τίς ὑπονοίας χρεία, παρὸν σκοπεῖν, τί δεῖ 20 πρᾶχθῆναι; κὰν μὲν συνορᾶς, εὐμενῶς, ἀμεταστρεπτὶ ταύτῃ χωρεῖν· ἐὰν δὲ μὴ συνορᾶς, ἐπέχειν, καὶ συμβούλοις τοῖς ἀρίστοις χρῆσθαι· ἐὰν δὲ ἕτερά τινα πρὸς ταῦτα ἀντιβαίνη, προῖέναι κατὰ τὰς παρούσας ἀφορμὰς λελογισμένως, ἐχόμενον τοῦ φαινομένου δικαίου. 25

4 Κὰν τὰ δογμ. A coniungens ea cum sequentibus — 5 θεωρητικόν A — 10 ἀπιόντα PA, ἀπιόντι v. — 11 ἐφ' ἑαυτοῦ A — ἐν δὲ τοῖς ἄλλως σ. A — 14 Δύο τούτοις ἀρκούμενος εἰ (mox δικαιοπραγεῖ et φίλει) A novam sectionem faciens — τὸν νῦν (bis) A — 21 καὶ ἀμετ. Gat. — 24 ἀντιβῆναι A

Ἄριστον γὰρ κατατυγχάνειν τούτου, ἐπεὶ τοι ἢ γε ἀπό-
πτωσις ἀπὸ τούτου ἐστίν. Σχολαῖόν τι καὶ ἅμα εὐκί-
νητόν ἐστι, καὶ φαιδρὸν ἅμα καὶ συνεστηγός, ὁ τῷ
λόγῳ κατὰ πᾶν ἐπόμενος.

5 ἰγ'. Πυνθάνεσθαι ἑαυτοῦ, εὐθύς ἐξ ὕπνου γινό-
μενον· μήτι διοίσει σοι, εἰν ὑπὸ ἄλλου γένηται τὰ
δίκαια καὶ καλῶς ἔχοντα; οὐ διοίσει. Μήτι ἐπιλέλη-
σαι, ὅτι οὗτοι οἱ ἐν τοῖς περὶ ἄλλων ἐπαίνοις καὶ
ψόγοις φρουαττόμενοι, τοιοῦτοι μὲν ἐπὶ τῆς κλίνης εἰσί,
10 τοιοῦτοι δὲ ἐπὶ τῆς τραπέζης, οἷα δὲ ποιοῦσιν, οἷα δὲ
φεύγουσιν, οἷα δὲ διώκουσιν, οἷα δὲ κλέπτουσιν, οἷα
δὲ ἀρπάζουσιν, οὐ χερσὶ καὶ ποσί, ἀλλὰ τῷ τιμιω-
τάτῳ ἑαυτῶν μέρει, ᾧ γίνεται, ὅταν θέλη (τις), πίστις,
αἰδώς, ἀλήθεια, νόμος, ἀγαθὸς δαίμων;

15 ἰδ'. Τῇ πάντα διδούσῃ καὶ ἀπολαμβανούσῃ φύσει
ὁ πεπαιδευμένος καὶ αἰδήμων λέγει· Δός, ὃ θέλεις,
ἀπόλαβε, ὃ θέλεις. Λέγει δὲ τοῦτο οὐ καταθρασυ-
νόμενος, ἀλλὰ πειθαρχῶν μόνον καὶ εὐνοῶν αὐτῇ.

ἰε'. Ὀλίγον ἐστὶ τὸ ὑπολειπόμενον τοῦτο. Ζῆσον
20 ὡς ἐν ὄρει. Οὐδὲν γὰρ διαφέρει, ἐκεῖ, ἢ ὧδε, εἰν τις
πανταχοῦ, ὡς ἐν πόλει, τῷ κόσμῳ. Ἰδέτωσαν, ἱστο-
ρησάτωσαν οἱ ἄνθρωποι ἄνθρωπον ἀληθινὸν κατὰ φύ-
σιν ζῶντα. Εἰ μὴ φέρουσιν, ἀποκτεινάτωσαν. Κρεῖττον
γάρ, ἢ οὕτω ζῆν.

25 ἰς'. Μηκέθ' ὅλως περὶ τοῦ, οἷόν τινα εἶναι τὸν
ἀγαθὸν ἄνδρα (δεῖ), διαλέγεσθαι, ἀλλὰ εἶναι τοιοῦτον.

2 ἀπὸ τούτου ἔστω ΡΑ, ἔσται conī. Menag., ἐστὶ Boot.,
ἐστὶν αἰσχρὸν Cor., κάκιστον Σκαφ. — σχολῶ ὄντι Α — 5 γε-
νόμενον Α — 6 γίνεται Α — 7 μήτε Α — 8 παρ' ἄλλων conī.
Menag. — 13 τις add. Cor. — 20 ὡς ἐν ὄρῳ conī. Mor. —
21 ἱστορήτωσαν Α — 26 δεῖ add. Cor. (malim supra δεῖ εἶναι)

ιζ'. Τοῦ ὅλου αἰῶνος, καὶ τῆς ὅλης οὐσίας συν-
εχῶς φαντασία, καὶ ὅτι πάντα τὰ κατὰ μέρος, ὡς μὲν
πρὸς οὐσίαν, κεγχραμίς· ὡς δὲ πρὸς χρόνον, τρουπά-
νου περιστροφή.

ιη'. Εἰς ἕκαστον τῶν ὑποκειμένων ἐφιστάντα, ἐπι- 5
νοεῖν αὐτὸ ἤδη διαλυόμενον, καὶ ἐν μεταβολῇ, καὶ
οἶον σήψει, ἢ σκεδάσει γινόμενον, ἢ καθότι ἕκαστον
πέφυκεν ὥσπερ θνήσκειν.

ιδ'. Οἰοί εἰσιν ἐσθίοντες, καθεύδοντες, ὀχεύοντες,
ἀποπατοῦντες, τὰ ἄλλα. Εἶτα οἶοι ἀνδρονόμουνοι*, 10
καὶ γανρούμενοι, ἢ χαλεπαίνοντες, καὶ ἐξ ὑπεροχῆς
ἐπιπλήττοντες. Πρὸ ὀλίγου δὲ ἐδούλευον πόσοις, καὶ
δι' οἷα· καὶ μετ' ὀλίγον ἐν τοιούτοις ἔβονται.

κ'. Συμφέρει ἕκαστῳ, ὃ φέρει ἕκαστῳ ἢ τῶν ὅλων
φύσις. Καὶ τότε συμφέρει, ὅτε ἐκείνη φέρει. 15

κα'. Ἐρᾶ μὲν ὄμβρου γαῖα· ἐρᾶ δὲ ὁ σεμνὸς
αἰθήρ· ἐρᾶ δὲ ὁ κόσμος ποιῆσαι, ὃ ἂν μέλλῃ γίνε-
σθαι. Λέγω οὖν τῷ κόσμῳ, ὅτι σοὶ συνερῶ. Μήτι
δ' οὕτω κάκεινο λέγεται, ὅτι Φιλεῖ τοῦτο γίνε-
σθαι; 20

κβ'. Ἦτοι ἐνταῦθα ζῆς, καὶ ἤδη εἰδικας· ἢ ἔξω
ὑπάγεις, καὶ τοῦτο ἤθελες· ἢ ἀποθνήσκεις, καὶ ἀπελει-
τούργησας. Παρὰ δὲ ταῦτα οὐδέν. Οὐκοῦν εὐθύμει.

κγ'. Ἐναργὲς ἔστω αἰὲν τό, ὅτι *τοιούτο ἐκεῖνο ὁ
ἀγρός ἐστι· καὶ πῶς πάντα ἐστὶ ταῦτὰ ἐνθάδε τοῖς ἐν 25

2 πάντα ταῦτα A — 5 οἷς ἕκαστος A — 9 τί οἱ εἰσιν A
— ἀβρυνόμενοι conl. Reisk., ἀνδριζόμενοι conl. Cor. — 12 πρὸ
ὀλίγου δὲ καὶ v., καὶ om. PA — 13 ἐν ὁποίοις conl. Gat. —
14 ὃ φέρει ἕκαστῳ om. A — 18 κόσμῳ σοὶ συνήρων A — 19
κάκεινο γίνεται καὶ λέγεται v., κακεῖνο λέγεται A — 24 ὅτι
τοῦτο conl. Cor., an τοιούτος ἐκεῖνος ὁ ἀγρός? — 25 ἐν

ἄκρω τῷ ὄρει, ἢ ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, ἢ ὅπου θέλεις. Ἄν-
τικρος γὰρ εὐρήσεις τὰ τοῦ Πλάτωνος· σηκὸν ἐν ὄρει,
ψησί, περιβαλλόμενος, καὶ βδάλλων βληχητά.

κδ'. Τί ἐστὶ μοι τὸ ἡγεμονικόν μου; καὶ ποῖόν τι
5 ἐγὼ αὐτὸ ποιῶ νῦν; καὶ πρὸς τί ποτε αὐτῷ νῦν χρῶ-
μαι; μήτι κενὸν νοῦ ἐστι; μήτι ἀπόλυτον καὶ ἀπεσπα-
σμένον κοινωνίας; μήτι προστετηκὸς καὶ ἀνακεκραμέ-
νον τῷ σαρκιδίῳ, ὥστε τούτῳ συντρέπεσθαι;

κε'. Ὁ τὸν κύριον φεύγων, δραπέτης· κύριος δὲ
10 ὁ νόμος· καὶ ὁ παρανομῶν, δραπέτης. Ἄλλὰ καὶ ὁ λυ-
πούμενος, ἢ ὀργιζόμενος, ἢ φοβούμενος, οὐ βούλεται
τι γεγενῆσθαι, ἢ γίνεσθαι, ἢ γενέσθαι τῶν ὑπὸ τοῦ τὰ
πάντα διοικοῦντος τεταγμένων, ὅς ἐστι νόμος, νέμων,
ὅσα ἐκάστῳ ἐπιβάλλει. Ὁ ἄρα φοβούμενος, ἢ λυπού-
15 μενος, ἢ ὀργιζόμενος, δραπέτης.

κς'. Σπέρμα εἰς μήτραν ἀφείς ἀπεχώρησε, καὶ
λοιπὸν ἄλλη αἰτία παραλαβοῦσα ἐργάζεται, καὶ ἀπο-
τελεῖ βρέφος· ἐξ οἴου οἴον; πάλιν τροφήν διὰ φά-
ρυγγος ἀφῆκε, καὶ λοιπὸν ἄλλη αἰτία παραλαβοῦσα,
20 αἰσθησιν, καὶ ὄρμην, καὶ τὸ ὄλον, ζωήν, καὶ θώμην,
καὶ ἄλλα (ὅσα καὶ οἷα;) ποιεῖ. Ταῦτα οὖν [τὰ] ἐν
τοιαύτῃ ἐγκαλύψει γινόμενα θεωρεῖν, καὶ τὴν δύναμιν
οὕτως ὁρᾶν, ὡς καὶ τὴν βροίθουσαν, καὶ τὴν ἀνωφερῆ

ἀγρα ἢ ὄρει conī. Reisk. — 2 τὸ τοῦ Πλάτωνος conī. Cor. —
3 post ψησί add. τὸ τεῖχος Cor. — βάλλειν βλήματα v., βδάλ-
λειν βλήματα A, βδάλλων βοσκήματα conī. Cor., nos βληχητά
(s. βληχήματα) — 5 αὐτὸ ἐγὼ A — 7 κοινωνίας — ἀνακεκρα-
μένον om. A — 9 ὁ om. A — 10 ὥστε (pro καὶ) scribendum
iudicat Nauck. — ὁ παρὰ νόμον A — ἅμα καὶ v., ἀλλὰ καὶ
conī. Cor. — ὁ βούλεται τι v., οὐ γὰρ β. conī. Mor., οὐ βούλ.
Nauck. — 12 ἢ γίνεται A — ἢ γενήσεσθαι conī. Reisk. —
20 ζῆν A — 21 τὰ om. A — 22 γινόμενα v., γινόμενα A

ὁρῶμεν, οὐχὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλ' οὐχ ἦττον ἐναργῶς.

κζ'. Συνεχῶς ἐπινοεῖν, πῶς πάντα τοιαῦτα, ὅποια νῦν γίνεται, καὶ πρόσθεν ἐγένετο· καὶ ἐπινοεῖν γενησόμενα. Καὶ ὅλα δράματα, καὶ σκηναὶς ὁμοειδεῖς, ὅσα ἐκ πείρας τῆς σῆς, ἢ τῆς πρεσβυτέρας ἱστορίας ἔγνωσ, πρὸ ὁμμάτων τίθεσθαι, οἷον αὐλὴν ὄλην Ἀδριανοῦ, καὶ αὐλὴν ὄλην Ἀντωνίνου, καὶ αὐλὴν ὄλην Φιλίππου, Ἀλεξάνδρου, Κροίσου· πάντα γὰρ ἐκεῖνα τοιαῦτα ἦν, μόνον δι' ἐτέρων. 5 10

κη'. Φαντάζου πάντα τὸν ἐφ' ὧτινιοῦν λυπούμενον, ἢ δυσαρεστοῦντα, ὅμοιον τῷ θυομένῳ χοιριδίῳ καὶ ἀπολακτίζοντι καὶ κευραγότε· ὅμοιον καὶ ὁ οἰμῶζων ἐπὶ τοῦ κλινιδίου μόνος σιωπῇ τὴν ἔνδρασιν ἡμῶν· καὶ ὅτι μόνῳ τῷ λογικῷ ζῳῳ δέδοται, τὸ ἐκουσίως ἔπεσθαι τοῖς γινομένοις· τὸ δὲ ἔπεσθαι ψιλόν, πᾶσιν ἀναγκαῖον. 15

κθ'. Κατὰ μέρος ἐφ' ἐκάστου, ὧν ποιεῖς, ἐφιστάνων, ἐρώτα σεαυτόν, εἰ ὁ θάνατος δεινὸν διὰ τὸ τούτου στέρεσθαι. 20

λ'. Ὅταν προσκόπτῃς ἐπὶ τινος ἁμαρτία, εὐθὺς μεταβάς, ἐπιλογίζου, τί παρόμοιον ἁμαρτάνεις; οἷον, ἀργύριον ἀγαθὸν εἶναι κρίνων, (ἢ) τὴν ἡδονήν, ἢ τὸ δοξάριον, καὶ κατ' εἶδος. Τούτῳ γὰρ ἐπιβάλλων, ταχέως ἐπιλήσῃ τῆς ὀργῆς· συμπίπτουτος τοῦ, ὅτι βιά- 25

9 τὰ τοιαῦτα A — 13 καὶ ante ἀπολακτ. om. V2 M1 Gat. — ὅμοιον PA, ὅμοιος X — 14 ἔνδρασιν V2 M1 — 15 δίδεται V2 Mο2 — 19 ἐρώτα PA, ἐπερώτα X — 20 στέρεσθαι A — 21 ὅταν προσκόπτῃς A — 22 τί παρῶν A — 23 ἢ add. Cor.

ζεται· τί γὰρ ποιήσει; ἢ, εἰ δύνασαι, ἄφελε αὐτοῦ τὸ βιαζόμενον.

- λα'. Σατύρωνα ἰδών, Σωκρατικὸν φαντάζου, ἢ
 Εὐτύχην, ἢ Ἑμένα· καὶ Εὐφρότην ἰδών, Εὐτυχίωνα,
 5 ἢ Σιλουανὸν φαντάζου· καὶ Ἀλκίφρονα, Τροπαιοφόρον
 φαντάζου· καὶ Ξενοφῶντα ἰδών, Κρίτωνα ἢ Σευῆρον
 φαντάζου· καὶ εἰς ἑαυτὸν ἀπιδών, τῶν Καισάρων τινὰ
 φαντάζου, καὶ ἐφ' ἑκάστου τὸ ἀνάλογον. Εἶτα συμ-
 10 προσπιπτιέτω σοι· ποῦ οὖν ἐκεῖνοι; οὐδαμοῦ, ἢ ὅπουδῃ.
 Οὕτως γὰρ συνεχῶς θεάσῃ τὰ ἀνθρώπινα, καπνόν, καὶ
 τὸ μηδέν· μάλιστα ἐὰν συμνημονεύσῃς, ὅτι τὸ ἄπαξ
 μεταβαλὸν οὐκέτι ἔσται ἐν τῷ ἀπίρῳ χρόνῳ. Τί οὖν
 ἐντείνῃ; τί δ' οὐκ ἀρκεῖ σοι τὸ βραχὺ τοῦτο κοσμίως
 διαπερᾶσαι; Οἷαν ὕλην καὶ ὑπόθεσιν φεύγεις; τί γὰρ
 15 ἔστι πάντα ταῦτα ἄλλο, πλὴν γυμνάσματα λόγου, ἐω-
 ρακότος ἀκριβῶς καὶ φυσιολόγως τὰ ἐν τῷ βίῳ; Μένε
 οὖν, μέχρι ἐξοικειώσῃς σαυτῷ καὶ ταῦτα, ὡς ὁ ἐρῶ-
 μένος στόμαχος πάντα ἐξοικειοῖ, ὡς τὸ λαμπρὸν πῦρ,
 ὃ τι ἂν βάλῃς, φλόγα ἐξ αὐτοῦ καὶ ἀγρὴν ποιεῖ.
- 20 λβ'. Μηδενὶ ἐξέστω εἰπεῖν ἀληθεύοντι περὶ σοῦ,
 ὅτι οὐχ ἀπλοῦς, ἢ ὅτι οὐκ ἀγαθός· ἀλλὰ ψευδέσθω,
 ὅστις τούτων τι περὶ σοῦ ὑπολήψεται· πᾶν δὲ τοῦτο
 ἐπὶ σοί. Τίς γὰρ ὁ κωλύων ἀγαθὸν εἶναι σε καὶ

3 Σατυρίωνα conl. Gat. — 4 Ἑμέναιον (s. Εὐμένη) conl. Reisk. — 5 Συλουίον P, Σιλουίνον A, Σιλουανὸν v. — 7 καὶ εἰς—φαντάζου om. A — 8 τῶν ἀναλόγων A — 11 συμνημονεύσης A — μεταβαλλῶν A — 12 σὺ οὖν ἐν τίνι v., τί οὖν ἐν τίνι A, τί οὖν ἐντείνῃ Cor. — 17 ἐρώμενος στοχασμὸς A — 19 ἐμβάλῃς conl. Sch. II — 22 περὶ σοῦ τούτων τι X — πᾶν δὲ τὸ τοιοῦτο L2, 3 Par — 23 κωλύων PA, κωλύσων X — εἶναι καὶ v., εἶναι σε καὶ AX

ἀπλοῦν; σὺ μόνον κρῖνον μηκέτι ζῆν, εἰ μὴ τοιοῦτος ἔσῃ. Οὐδὲ γὰρ αἰρεῖ λόγος μὴ τοιοῦτον ὄντα.

λγ'. Τί ἐστὶ τὸ ἐπὶ ταύτης τῆς ὕλης δυνάμενον κατὰ τὸ ὑγιέστατον πραχθῆναι, ἢ ῥηθῆναι; ὅ τι γὰρ 5
 ἂν τοῦτο ἦ, ἔξεστιν αὐτὸ προᾶξαι, ἢ εἰπεῖν· καὶ μὴ
 προφασίζου, ὡς κωλυόμενος. Οὐ πρότερον παύσῃ στέ-
 νων, πρὶν ἢ τοῦτο πάθῃς, ὅτι, οἷόν ἐστι τοῖς ἡδυπα-
 θοῦσιν ἢ τρυφή, τοιοῦτό σοι τὸ ἐπὶ τῆς ὑποβαλλομέ-
 νης καὶ ὑποπιπτούσης ὕλης ποιεῖν τὰ οἰκεία τῇ τοῦ
 ἀνθρώπου κατασκευῇ· ἀπόλαυσιν γὰρ δεῖ ὑπολαμβά- 10
 νειν πᾶν, ὃ ἔξεστι κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν ἐνεργεῖν.
 Πανταχοῦ δὲ ἔξεστι. Τῷ μὲν οὖν κυλίνδρῳ οὐ παντα-
 χοῦ δίδοται φέρεσθαι τὴν ἰδίαν κίνησιν, οὐδὲ τῷ
 ὕδατι, οὐδὲ πυρὶ, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις, ὅσα ὑπὸ φύσεως,
 ἢ ψυχῆς ἀλόγου διοικεῖται· τὰ γὰρ διεύργοντα καὶ 15
 ἐνιστάμενα πολλά. Νοῦς δὲ καὶ λόγος διὰ παντὸς τοῦ
 ἀντιπίπτοντος οὕτως πορεύεσθαι δύναται, ὡς πέφυκε,
 καὶ ὡς θέλει. Ταύτην τὴν ῥαστώνην πρὸ ὁμμάτων
 τιθέμενος, καθ' ἣν ἐνεχθήσεται ὁ λόγος διὰ πάντων,
 ὡς πῦρ ἄνω, ὡς λίθος κάτω, ὡς κύλινδρος κατὰ πρα- 20
 νοῦς, μηκέτι μηδὲν ἐπιζήτει. Τὰ γὰρ λοιπὰ ἐγκόμματα
 ἦτοι τοῦ σωματικοῦ ἐστὶ τοῦ νεκροῦ, ἢ χωρὶς ὑπολή-
 ψεως, καὶ τῆς αὐτοῦ τοῦ λόγου ἐνδόσεως, οὐ θραύει,
 οὐδὲ ποιεῖ κακὸν οὐδοτιοῦν· ἐπεὶ τοι καὶ ὁ πάσχων
 αὐτό, κακὸς ἂν εὐθὺς ἐγίνετο. Ἐπὶ γοῦν τῶν ἄλλων 25

7 μάθῃς conī. Cor. — ἤδη παθοῦσιν A — τοῦτό σοι v.,
 τοιοῦτό σοι conī. Cor. — 12 δειλάνδρῳ A — 13 φέρεσθαι
 κατὰ τὴν ἰδ. κίν. conī. Reisk. — 17 δύνανται A — 18 ταύτην
 ραστώνην A — 21 ἐπεζήτει A — 22 σωματίου conī. Cor. — 23
 θραύττει conī. Cor. — 25 ἐγένετο v., ἐγίνετο A — ἐπὶ γοῦν
 τῶν τῶν ὄλων κατασκ. ὅτι (om. πάντων) A

κατασκευασμάτων πάντων, ὅ τι ἂν κακόν τινι αὐτῶν
 συμβῆ, παρὰ τοῦτο χεῖρον γίνεται αὐτὸ τὸ πάσχον·
 ἐνταῦθα δέ, εἰ δεῖ εἰπεῖν, καὶ κρείττων γίνεται ὁ ἄν-
 θρωπος, καὶ ἐπαινετώτερος, ὀρθῶς χρώμενος τοῖς προσ-
 5 πίπτουσιν. Ὅλως δὲ μέμνησο, ὅτι τὸν φύσει πολίτην
 οὐδὲν βλάπτει, ὃ πόλιν οὐ βλάπτει, οὐδέ γε πόλιν
 βλάπτει, ὃ νόμον οὐ βλάπτει· τούτων δὲ τῶν καλου-
 μένων ἀκληρημάτων οὐδὲν βλάπτει νόμον. Ὁ τοίνυν
 νόμον οὐ βλάπτει, οὔτε πόλιν, οὔτε πολίτην.

10 λδ'. Τῷ δεδηγμένῳ ὑπὸ τῶν ἀληθῶν δογματῶν
 ἀρκεῖ καὶ τὸ βραχύτατον, καὶ ἐν μέσῳ κείμενον εἰς
 ὑπόμνησιν ἀλυπίας καὶ ἀφοβίας. Οἶον·

Φύλλα τὰ μὲν τ' ἄνεμος χαμάδις χέει . . . . .

15 Ὡς ἀνδρῶν γενεή.

Φυλλάρια δὲ καὶ τὰ τεκνία σου· φυλλάρια δὲ καὶ
 ταῦτα τὰ ἐπιβοῶντα ἀξιοπίστως, καὶ ἐπευφημοῦντα,
 ἢ ἐκ τῶν ἐναντίων καταρώμενα, ἢ ἡσυχῇ ψέγοντα καὶ
 χλευάζοντα· φυλλάρια δὲ ὁμοίως καὶ τὰ διαδεξόμενα
 20 τὴν ὑστεροφημίαν. Πάντα γὰρ ταῦτα ἕαρος ἐπι-
 γίγνεται ὦρη· εἶτα ἄνεμος καταβέβληκεν· ἐπειθ' ὕλη
 ἕτερα ἀντὶ τούτων φύει. Τὸ δὲ ὀλιγοχρόνιον κοινὸν

5 ὃ πολίτην οὐ βλάπτει A — 7 τὸ ὄν μόνον βλ. A — 9 νό-
 μον οὐ βλάπτει om. A — 10 δεδηγμένῳ PAX, tamen δεδο-
 γμένῳ Mo2, τῶν δεδηγμένων G; δεδιδαγμένῳ conl. Gat., τεθη-
 γμένῳ Sch II — 13 ἄλλα δὲ θ' ὕλη Τηλεθῶσα φύει· ἕαρος
 δ' ἐπιγίγνεται ὦρη· mox ἡμὲν φύει, ἢδ' ἀπολήγει v. additum
 om. PAX — 16 φυλλάριον PA, φυλλάρια X; an φυλλάριον δὲ
 καὶ τὸ τεκνίον σου? — 17 ἐπιφημοῦντα v., ἐπευφημοῦντα AX
 — 18 λέγοντα AX — 20 πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα X — ἕαρος
 δὲ A — ἐπιγίγνεται AX — 21 ἐπειθ' ἢ ὕλη v., ἢ om. AX
 (pars) — 22 κοινὸν πᾶσιν PA, κοινὸν ἀπάντων X

πᾶσιν· ἀλλὰ σὺ πάντα, ὡς αἰῶνια ἐσόμενα, φεύγεις καὶ διώκεις. Μικρὸν καὶ καταμύσεις· τὸν δὲ ἐξενεγκόντα σε ἤδη ἄλλος θρηνήσει.

λε'. Τὸν ὑγιαίνοντα ὀφθαλμὸν πάντα ὄραν δεῖ τὰ ὄρατά, καὶ μὴ λέγειν· Τὰ χλωρὰ θέλω· τοῦτο 5 γὰρ ὀφθαλμιῶντός ἐστι. Καὶ τὴν ὑγιαίνουσαν ἀκοήν, καὶ ὄσφρησιν, εἰς πάντα δεῖ τὰ ἀκουστὰ καὶ ὄσφραντὰ ἐτοιμῆν εἶναι. Καὶ τὸν ὑγιαίνοντα στόμαχον πρὸς πάντα τὰ τρόφιμα ὁμοίως ἔχειν, ὡς μύλην πρὸς πάντα, ὅσα ἀλέσουσα κατεσκευάσται. Καὶ τοίνυν τὴν ὑγιαί- 10 νουσαν διάνοιαν πρὸς πάντα δεῖ τὰ συμβαίνοντα ἐτοιμῆν εἶναι· ἢ δὲ λέγουσα· Τὰ τεκνία σωξέσθω, καὶ πάντες, ὃ τι ἂν πράξω, ἐπαινείτωσαν, ὀφθαλμός ἐστι, τὰ χλωρὰ ζητῶν, ἢ ὀδόντες τὰ ἀπαλά.

1ς'. Οὐδεὶς ἐστὶν οὕτως εὐποτμος, ᾧ ἀποθνήσκοντι 15 οὐ παρεστήξονται τινες, ἀσπαζόμενοι τὸ συμβαῖνον κακόν. Σπουδαῖος καὶ σοφὸς ἦν· μὴ τὸ πανύστατον ἔσται τις, ὁ καθ' αὐτὸν λέγων· Ἀναπνεύσομέν ποτε ἀπὸ τούτου τοῦ παιδαγωγοῦ. Χαλεπὸς μὲν οὐδενὶ ἡμῶν ἦν, ἀλλὰ ἠσθάνομην, ὅτι ἠσυχῆ κατα- 20 γινώσκει ἡμῶν. Ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ τοῦ σπουδαίου. Ἐφ' ἡμῶν δὲ πόσα ἄλλα ἐστί, δι' ἃ πολὺς ὁ ἀπαλλακτιῶν ἡμῶν; Τοῦτο οὖν ἐννοήσεις ἀποθνήσκων, καὶ εὐκολώτερον ἐξελεύσῃ, λογιζόμενος· ἐκ τοιούτου βίου

2 μικρὸν οὖν καὶ X — 3 ἤδη om. X — 8 ἐτοιμῆν δεῖ εἶναι (om. priore δεῖ) X — πρὸς πάντα τρόφ. v., πρὸς πάντα καὶ τρόφ. A, πρὸς πάντα τὰ τρο. X — 9 μῦλον A — 10 ἀλήγουσα (αν) L1—4 Par — 16 παρεστήξονται A, παραστήσονται Cas. et Gat. — 17 μὴ om. A — 18 ἀναπνεύσω μὲν v., ἀναπνεύσωμεν conī. Reisk., ἀναπνεύσομεν A — 19 χαλεπῶς A — 22 δι' ἀπλοῦς A — 23 διὰ τοῦτο οὖν A

ἀπέρχομαι, ἐν ᾧ αὐτοὶ οἱ κοινωνοί, ὑπὲρ ὧν τὰ το-
 σαῦτα ἠγωνισάμην, ἠϋξάμην, ἐφρόντισα, αὐτοὶ ἐκεῖνοι
 ἐθέλουσί με ὑπάγειν, ἄλλην τινὰ τυχὸν ἐκ τούτου ῥα-
 στῶνῃν ἐλπίζοντες. Τί ἂν οὖν τις ἀντέχοιτο τῆς ἐν-
 5 ταῦθα μακροτέρας διατριβῆς; Μὴ μέντοι διὰ τοῦτο
 ἐλαττον εὐμενῆς αὐτοῖς ἄπιθι, ἀλλὰ τὸ ἴδιον ἔθος δια-
 σώζων, φίλος, καὶ εὖνους, καὶ ἴλεως, καὶ μὴ πάλιν ὡς
 ἀποσπώμενος· ἀλλ', ὡσπερ ἐπὶ τοῦ εὐθανατοῦντος εὐ-
 κόλως τὸ ψυχάριον ἀπὸ τοῦ σώματος ἐξειλεῖται, τοι-
 10 αὐτήν καὶ τὴν ἀπὸ τούτων ἀποχώρησιν δεῖ γενέσθαι·
 καὶ γὰρ τούτοις ἡ φύσις (σε) συνῆψε, καὶ συνέκρινεν.
 Ἄλλὰ νῦν διαλύει; διαλύομαι, ὡς ἀπὸ οἰκείων μὲν,
 οὐ μὴν ἀνθελκόμενος, ἀλλ' ἀβιάστως· ἐν γὰρ καὶ τοῦτο
 τῶν κατὰ φύσιν.

15 λζ'. Ἐθίσον ἐπὶ παντός, ὡς οἶόν τε, τοῦ πρᾶσο-
 μένου ὑπό τινος, ἐπιζητεῖν κατὰ σαυτὸν· Οὗτος
 τοῦτο ἐπὶ τίνα φέρει; Ἄρχου δὲ ἀπὸ σαυτοῦ, καὶ
 σαυτὸν πρῶτον ἐξέταξε.

λη'. Μέμνησο, ὅτι τὸ νευροσπαστοῦν ἐστὶν ἐκεῖνο,
 20 τὸ ἔνδον ἐγκεκρυμμένον· ἐκεῖνο ῥητορεία, ἐκεῖνο ζωή,
 ἐκεῖνο, εἰ δεῖ εἰπεῖν, ἄνθρωπος. Μηδέποτε συμπερι-
 φαντάξου τὸ περικείμενον ἀγγειῶδες, καὶ τὰ ὄργανια
 ταῦτα τὰ περιπεπλασμένα. Ὅμοια γὰρ ἐστὶ σκεπάρνῳ,
 μόνον διαφέροντα, καθότι προσφυῆ ἐστὶν. Ἐπεὶ τοι
 25 οὐ μᾶλλον τι τούτων ὄφελός ἐστι τῶν μορίων, χωρὶς
 τῆς κινούσης καὶ ἰσχύουσης αὐτὰ αἰτίας, ἢ τῆς κερκί-

2 εὐφρόντισα A — 3 θέλουσι A — 10 ἀπὸ τούτου A —
 γίνεσθαι conī. Cor. — σε add. Cor. — 17 ἐπὶ τί ἀναφέρει conī.
 Reisk. — 22 καὶ ὄργανια A — 24 μόνον δὲ διαφ. v., μόνον
 διαφ. A

δος τῆ ὑφαντρία, καὶ τοῦ καλάμου τῷ γράφοντι, καὶ τοῦ μαστιγίου τῷ ἠνιόχῳ.

BIBΛΙΟΝ ΙΑ.

Τὰ ἴδια τῆς λογικῆς ψυχῆς· ἑαυτὴν ὀραῖ, ἑαυτὴν
 διαρθροῖ, ἑαυτὴν, ὅποιαν ἂν βούληται, ποιεῖ, τὸν καρ- 5
 πόν, ὃν φέρει, αὐτὴ καρποῦται (τοὺς γὰρ τῶν φυτῶν
 καρπούς, καὶ τὸ ἀνάλογον ἐπὶ τῶν ζώων, ἄλλοι καρ-
 ποῦνται), τοῦ ἰδίου τέλους τυγχάνει, ὅπου ἂν τὸ τοῦ
 βίου πέρας ἐπιστῇ. Οὐχ', ὡσπερ ἐπὶ ὀρχήσεως καὶ
 ὑποκρίσεως, καὶ τῶν τοιούτων, ἀτελής γίνεται ἡ ὅλη 10
 πράξις, ἐὰν τι ἐγκόπη· ἀλλ' ἐπὶ παντὸς μέρους, καὶ
 ὅπου ἂν καταληφθῇ, πλήρες καὶ ἀπροσδεῆς ἑαυτῇ τὸ
 προτεθὲν ποιεῖ· ὥστε εἰπεῖν· Ἐγὼ ἀπέχω τὰ ἐμά. Ἐτι
 δὲ περιέρχεται τὸν ὅλον κόσμον, καὶ τὸ περὶ αὐτὸν
 κενόν, καὶ τὸ σχῆμα αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν ἀπειρίαν τοῦ 15
 αἰῶνος ἐκτείνεται, καὶ τὴν περιοδικὴν παλιγγενεσίαν
 τῶν ὅλων ἐμπεριλαμβάνει, καὶ περινοεῖ, καὶ θεωρεῖ,
 ὅτι οὐδὲν νεώτερον ὕφονται οἱ μεθ' ἡμᾶς, οὐδὲ περι-
 τότερον εἶδον οἱ πρὸ ἡμῶν· ἀλλὰ τρόπον τινὰ ὁ τεσ-
 σαρακοντούτης, ἐὰν νοῦν ὀποσονοῦν ἔχη, πάντα τὰ 20
 γεγονότα καὶ τὰ ἐσόμενα ἐώρακε κατὰ τὸ ὁμοειδέες.
 Ἴδιον δὲ λογικῆς ψυχῆς, καὶ τὸ φιλεῖν τοὺς πλησίον,
 καὶ ἀλήθεια, καὶ αἰδώς, καὶ τὸ μηδὲν ἑαυτῆς προτι-
 μᾶν, ὅπερ ἴδιον καὶ νόμον. Οὕτως ἄρ' οὐδὲν δι-
 ἤνεγκε λόγος ὀρθός, καὶ λόγος δικαιοσύνης. 25

6 τοὺς γὰρ — καρποῦνται et paulo infra ὅπου ἂν — ἐπι-
 στῇ ut aliena ab sententia tollenda put. Nauck. — 12 κατα-
 λειφθῇ A — 15 τὸ σχῆμα ἑαυτοῦ A — 16 τὴν om. A — 20
 ἐὰν οὖν A — 23 ὁ καὶ ἀλήθεια A — 24 διηγεκῆς A

β'. Ὀιδῆς ἐπιτεροῦς, καὶ ὀρχήσεως καὶ παγκρα-
 τίου καταφρονήσεις, εἰς τὴν μὲν ἐμμελῆ φωνὴν κατα-
 μερίσῃς εἰς ἕκαστον τῶν φθόγγων, καὶ καθ' ἓνα πύθη
 σεαυτοῦ, εἰ τούτου ἦττων εἶ· διατραπήσῃ γάρ· ἐπὶ δὲ
 5 ὀρχήσεως τὸ ἀνάλογον ποιήσας καθ' ἕκαστην κίνησιν,
 ἢ σχέσιν· τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ παγκρατίου. Ὅλως
 οὖν, χωρὶς ἀρετῆς καὶ τῶν ἀπ' ἀρετῆς, μέμνησο ἐπὶ
 τὰ κατὰ μέρος τρέχειν, καὶ τῇ διαιρέσει αὐτῶν εἰς
 καταφρόνησιν ἰέναι· τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τὸν βίον ὅλον
 10 μετέφερε.

γ'. Οἷα ἐστὶν ἡ ψυχὴ ἢ ἔτοιμος, εἰς ἣδη ἀπολυ-
 θῆναι δέῃ τοῦ σώματος, καὶ ἦτοι σβεσθῆναι, ἢ σκε-
 दाσθῆναι, ἢ συμμεῖναι. Τὸ δὲ ἔτοιμον τοῦτο, ἵνα ἀπὸ
 ἰδικῆς κρίσεως ἔρχεται, μὴ κατὰ ψιλὴν παράταξιν, ὡς
 15 οἱ Χριστιανοί, ἀλλὰ λελογισμένως, καὶ σεμνῶς, καὶ
 ὥστε καὶ ἄλλον πείσαι, ἀτραγώδως.

δ'. Πεποίηκά τι κοινωνικῶς; οὐκοῦν ὠφέλημαί·
 τοῦτο ἵνα αἰεὶ πρόχειρον ἀπαντᾷ· καὶ μηδαμοῦ παύου.

ε'. Τίς σου ἡ τέχνη; ἀγαθὸν εἶναι. Τοῦτο δὲ πῶς
 20 καλῶς γίνεται ἢ ἐκ θεωρημάτων, τῶν μὲν περὶ τῆς
 τοῦ ὅλου φύσεως, τῶν δὲ περὶ τῆς ἰδίας τοῦ ἀνθρώ-
 που κατασκευῆς;

ς'. Πρῶτον αἱ τραγωδίαὶ παρήχθησαν ὑπομνηστι-
 καὶ τῶν συμβαινόντων, καὶ ὅτι ταῦτα οὕτω πέφυκε
 25 γίνεσθαι, καὶ ὅτι, οἷς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ψυχαγωγεῖσθε,
 τούτοις μὴ ἄχθεσθε ἐπὶ τῆς μείζονος σκηνῆς. Ὁρᾶται

1 πραγματίου καταφρονήσεις A — 2 εἰς — καταμερίσῃς
 om. A — 4 ἦττων A — τραπήσῃ (om. δια) A — 5 ὀρχήσεως
 ὡς A — ποιήσῃς conl. Mor. — 20 ἄλλως γίνεται Cor., πῶς
 ἄλλως καλῶς Reisk. — 25 καὶ ὅπως — μὴ ἄχθησθε conl. Reisk.
 — 26 ἄχθεσθαι A (an ἄχθεσθαι δεῖ;) — ὁρᾶτε v., ὁρᾶται A

γάρ, ὅτι οὕτω δεῖ ταῦτα περαινεσθαι, καὶ ὅτι φέρουσιν αὐτὰ καὶ οἱ κεκραγότες· Ἰὼ Κιθαιρών. Καὶ λέγεται δέ τινα ὑπὸ τῶν τὰ δράματα ποιούντων χρησίμως· οἶόν ἐστιν ἐκεῖνο μάλιστα,

Εἰ δ' ἡμελήθην ἐκ θεῶν καὶ παῖδ' ἐμῶ,
Ἔχει λόγον καὶ τοῦτο·

5

καὶ πάλιν,

Τοῖς πράγμασιν γὰρ οὐχὶ θυμουῖσθαι·

καὶ,

Βίον θερίζειν ὥστε κάρπιμον στάχυν·

10

καὶ ὅσα τοιαῦτα. Μετὰ δὲ τὴν τραγωδίαν ἡ ἀρχαία κωμωδία παρήχθη, παιδαγωγικὴν παρῶρησίαν ἔχουσα, καὶ τῆς ἀτυφίας οὐκ ἀχρήστως δι' αὐτῆς τῆς εὐθυφρομοσύνης ὑπομιμνήσκουσα· πρὸς οἶόν τι καὶ Διογένους ταυτὶ παρελάμβανε. Μετὰ ταῦτα τίς ἢ μέση κωμωδία, καὶ λοιπὸν ἡ νέα πρὸς τί ποτε παρείληπται, ἢ κατ' ὀλίγον ἐπὶ τὴν ἐκ μιμήσεως φιλοτεχνίαν ὑπερφύη, ἐπίστησον. Ὅτι μὲν γὰρ λέγεται καὶ ὑπὸ τούτων τινὰ χρήσιμα, οὐκ ἀγνοεῖται· ἀλλὰ ἡ ὅλη ἐπιβολὴ τῆς τοιαύτης ποιήσεως καὶ δραματοουργίας πρὸς τίνα ποτὲ σκοπὸν ἀπέβλεψε;

ξ'. Πῶς ἐναργῆς προσπίπτει τὸ μὴ εἶναι ἄλλην βίου ὑπόθεσιν εἰς τὸ φιλοσοφεῖν οὕτως ἐπιτηδεῖον, ὡς ταύτην, ἐν ἧ νῦν ὦν τυγχάνεις!

η'. Κλάδος, τοῦ προσεχοῦς κλάδου ἀποκοπεῖς, οὐ δύναται μὴ καὶ τοῦ ὅλου φυτοῦ ἀποκεκόφθαι. Οὕτω

25

— δεῖ πάντα περ. Gat. — 2 ἢ ὁ κιθαιρών A — 5 ἡμελήθην v., ἡμελήθην A — 8 θυμειῖσθαι Gat. — χρεῶν add. Cor. — 10 βίον PA, βίον v. — στάχυν A — 13 διὰ τῆς εὐθ. coni. Cor. — 15 ταύτην παρελάμβανε coni. Reisk.; malim ταυτὸ — μετὰ ταῦτα τις P, μετὰ ταύτης A; an μετὰ ταύτην? — 17 ἢ κατ' ὀλίγον v., ἢ κατ' ὀλ. coni. Gat. — 18 -φύη — ὑπὸ τούτων om. A — 25 ἀποσκοπεῖς A

δὴ καὶ ἄνθρωπος, ἐνὸς ἀνθρώπου ἀποσχισθεῖς, ὅλης
 τῆς κοινωνίας ἀποπέπτωκε. Κλάδου μὲν οὖν ἄλλος
 ἀποκόπτει· ἄνθρωπος δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν τοῦ πλησίου
 χωρίζει, μισήσας καὶ ἀποστραφεῖς· ἀγνοεῖ δέ, ὅτι καὶ
 5 τοῦ ὅλου πολιτεύματος ἕμα ἀποτετέμηκεν ἑαυτόν. Πλὴν
 ἐκεῖνό γε δῶρον τοῦ συστησαμένου τὴν κοινωσίαν Διός·
 ἔξεστι γὰρ πάλιν ἡμῖν συμφῦναι τῷ προσεχεῖ, καὶ πάλιν
 τοῦ ὅλου συμπληρωτικοῖς γενέσθαι. Πλεονάκις
 μέντοι γινόμενον τὸ κατὰ τὴν τοιαύτην διαίρεσιν, δυσ-
 10 ἔνωτον καὶ δυσἀποκατάστατον τὸ ἀποχωροῦν ποιεῖ.
 Ὅπως τε οὐχ ὅμοιος ὁ κλάδος, ὁ ἀπ' ἀρχῆς συμβλα-
 στήσας, καὶ σύμπλους συμμείνας, τῷ μετὰ τὴν ἀπο-
 κοπήν αὐτῆς ἐγκεντρισθέντι, ὃ τί ποτε λέγουσιν οἱ
 φυτουργοί. Ὁμοθαμνεῖν μὲν, μὴ ὁμοδογματεῖν δέ.

15 θ'. Οἱ ἐνιστάμενοι προϊόντι σοι κατὰ τὸν ὀρθὸν
 λόγον, ὥσπερ ἀπὸ τῆς ὑγιοῦς πράξεως ἀποτρέψαι σε
 οὐ δυνήσονται, οὕτως μηδὲ τῆς πρὸς αὐτοὺς εὐμενείας
 ἐκκρουέτωσαν· ἀλλὰ φύλασσε σεαυτὸν ἐπ' ἀμφοτέρων
 ὁμοίως, μὴ μόνον ἐπὶ τῆς εὐσταθοῦς κρίσεως καὶ
 20 πράξεως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς πρὸς τοὺς κωλύειν ἐπιχει-
 ροῦντας, ἢ ἄλλως δυσχεραίνοντας, πραότητος. Καὶ
 γὰρ τοῦτο ἀσθενές, τὸ χαλεπαίνειν αὐτοῖς, ὥσπερ τὸ
 ἀποστῆναι τῆς πράξεως, καὶ ἐνδοῦναι καταπλαγέντα·
 ἀμφοτέροι γὰρ ἐπίσης λειποτάκται, ὁ μὲν ὑποτρέ-

3 ἀνθρώπου A — 4 ἀποστραφεῖς PA, ἀποτραφεῖς v. —
 5 ἀποτετέμηκεν αὐτόν A — 8 γίνεσθαι v., γενέσθαι conl. Cor.
 — γινόμενον τοῦτο conl. Menag. — 10 δυσἀποκαθίστατον προ-
 χωροῦν ποιεῖ P, δυσἀποκαθίστατον ἀποχωρεῖν ποιεῖ A; δυσἀπο-
 κατάστατον conl. Reisk., τὸ add. Cor. — 11 ὅλος τε A — 14
 ὁμοθαμνεῖ μὲν, μὴ (?) ὁμοδογματεῖ δέ conl. Mor. — 16 ἀπο-
 στρέψαι A — 18 φύλασσε ἑαυτήν A — 24 λιποτάκται PA,
 λειποτάκται X (λοιποτάκται Par)

σας, ὁ δὲ ἀλλοτριωθεὶς πρὸς τὸν φύσει συγγενῇ καὶ φίλον.

ι'. Οὐκ ἔστι χείρων οὐδεμία φύσις τέχνης· καὶ γὰρ αἱ τέχναι τὰς φύσεις μιμοῦνται. Εἰ δὲ τοῦτο, ἡ πασῶν τῶν ἄλλων τελειωτάτη καὶ περιληπτικωτάτη φύ- 5 σις οὐκ ἂν ἀπολείποιτο τῆς τεχνικῆς ἐδμηχανίας. Πᾶσαι δέ γε τέχναι τῶν κρειττόνων ἔνεκεν τὰ χείρω ποιοῦσιν· οὐκοῦν καὶ ἡ κοινὴ φύσις. Καὶ δὴ ἔνθεν μὲν γένεσις δικαιοσύνης, ἀπὸ δὲ ταύτης αἱ λοιπαὶ ἀρεταὶ ὑφίστανται· οὐ γὰρ τηρηθήσεται τὸ δίκαιον, ἐὰν ἦτοι 10 διαφερώμεθα πρὸς τὰ μέσα, ἢ εὐεξαπάτητοι καὶ προπρωτικοὶ καὶ μεταπρωτικοὶ ὦμεν.

ια'. Εἰ μὲν οὐκ ἔρχεται ἐπὶ σὲ τὰ πράγματα, ὧν αἱ διώξεις καὶ φυγαὶ θορυβοῦσί σε, ἀλλὰ τρόπον τινὰ αὐτὸς ἐπ' ἐκεῖνα ἔρχῃ· τὸ γοῦν κριμα τὸ περὶ αὐτῶν 15 ἡσυχάζετο, κἀκεῖνα μενεῖ ἀτρεμοῦντα, καὶ οὔτε διώκων οὔτε φεύγων ὀφθήσῃ.

ιβ'. Σφαῖρα ψυχῆς αὐτοειδῆς, ὅταν μῆτε ἐκτείνηται ἐπὶ τι, μῆτε ἔσω συντρέχῃ, μῆτε σπείρηται, μῆτε συνηζάνῃ, ἀλλὰ φωτὶ λάμπηται, ᾧ τὴν ἀλήθειαν ὁρᾷ 20 τὴν πάντων, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ.

ιγ'. Καταφρονήσει μού τις; ὄψεται. Ἐγὼ δὲ ὄψομαι, ἵνα μὴ τι καταφρονήσεως ἄξιον πράσσων ἢ λέγων εὐρίσκωμαι. Μισήσει; ὄψεται. Ἄλλὰ ἐγὼ εὐμενῆς καὶ εὖνους παντί, καὶ τούτῳ αὐτῷ ἔτοιμος τὸ παρ- 25 ὁρώμενον δεῖξαι, οὐκ ὄνειδιστικῶς, οὐδὲ ὡς κατεπιδει-

3 χείρων A — 5 τῶν ὅλων A — τελειωτάτη Cas. — 11 προσπρωτικοὶ A — 13 εἰ οὐκ v., εἰ μὲν οὐκ A, εἰ del. put. Menag.; μὴ οὐκ conī. Cor.; an εἰ μὴ? — 16 μένει v., μενεῖ conī. Cor. — 18 ψυχῇ Cas. — 19 μῆτε σπείρηται v. omiss. add. A — σπειράται conī. Cor.

κνύμενος, ὅτι ἀνέχομαι, ἀλλὰ γνησίως καὶ χρηστῶς, οἷος ὁ Φωκίων ἐκείνος, εἰ γε μὴ προσεποιεῖτο. Τὰ ἔσω γὰρ δεῖ τοιαῦτα εἶναι, καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν βλέπεσθαι ἄνθρωπον πρὸς μηδὲν ἀγανακτικῶς διατιθέμενον, μηδὲ δεινοπαθοῦντα. Τί γάρ σοι κακόν, εἰ αὐτὸς νῦν ποιεῖς τὸ τῆ φύσει σου οἰκείου, καὶ δέχη τὸ νῦν τῆ τῶν ὄλων φύσει εὐκαιρον, ἄνθρωπος τεταμένος πρὸς τὸ γίνεσθαι δι' ὅτου δὴ τὸ κοινῇ συμφέρον;

10 ιδ'. Ἀλλήλων καταφρονοῦντες, ἀλλήλοις ἀρεσκεύονται, καὶ ἀλλήλων ὑπερέχειν θέλοντες, ἀλλήλοις ὑποκατακλίνονται.

ιε'. Ὡς σαπρὸς καὶ κίβδηλος ὁ λέγων· Ἐγὼ προήρημαι ἀπλῶς σοι προσφέρεσθαι. Τί ποιεῖς, ἄνθρωπε; τοῦτο οὐ δεῖ προλέγειν. Αὐτοῦ φανήσεται ἐπὶ τοῦ μετώπου γεγράφθαι ὀφείλει εὐθύς ἢ φωνή· Τοιοῦτον ἔχει, (καὶ) εὐθύς ἐν τοῖς ὄμμασιν ἐξέχει, ὡς τῶν ἐραστῶν ἐν τῷ βλέμματι πάντα εὐθύς γνωρίζει ὁ ἐρώμενος. Τοιοῦτον ὅλως δεῖ τὸν ἀπλοῦν καὶ ἀγαθὸν εἶναι, οἷον γράσωνα, ἵνα ὁ παραστάς, ἅμα τῷ προσελθεῖν, θέλει οὐ θέλει, αἰσθῆται. Ἐπιτήδευσις δὲ ἀπλότητος *σκάλμη ἐστίν. Οὐδέν ἐστιν αἰσχιον λυκοφιλίας. Πάντων μάλιστα τοῦτο φεῦγε. Ὁ ἀγα-

1 χρηστῶς ἢ ὀσοφωκίων A (ἢ ὁ σοφὸς Φωκίων?) — 5 εἰ αὐτὸς νῦν ποιεῖς τὸ ἐπὶ τῆ φ. P, εἰ αὐτὸς ποιεῖ νῦν τὸ τῆ A — 6 οὐ δέχη v., καὶ δέχοι A — 7 τεταμένος P, πετάμενος A, τεταγμένος v. — 8 τὸ ante κοινῇ om. Sch. II — 10 ἀρεσκεύονται PA, ἀρεσκεύονται conl. Cas. — 14 ὅτι ποιεῖς, ἄνθρωπε, τοῦτο conl. Nauck. — 15 αὐτὸ φανήσεται conl. Gat. — 16 ἢ φωνὴ τοιοῦτόν τι ἔχειν, οἷον εὐθύς ἐν τοῖς ὄμμασιν ἐξέχειν conl. Cor.; καὶ addendum videtur; ἐξέχειν conl. Sch. — 21 προσελθεῖν οὐ θέλη A — 22 σκαμβῆ conl. Salmas.

θός, καὶ ἀπλοῦς, καὶ εὐμενής, ἐν τοῖς ὄμμασιν ἔχουσι ταῦτα, καὶ οὐ λανθάνει.

ις'. Κάλλιστα διαζῆν, δύναμις αὕτη ἐν τῇ ψυχῇ, ἐὰν πρὸς τὰ ἀδιάφορά τις ἀδιαφορῇ. Ἀδιαφορήσει δέ, ἐὰν ἕκαστον αὐτῶν θεωρῇ διηρημένως, καὶ (μὴ) ὀλι- 5 κῶς, καὶ μεμνημένος, ὅτι οὐδὲν αὐτῶν ὑπόληψιν περὶ αὐτοῦ ἡμῖν ἐμποιεῖ, οὐδὲ ἔρχεται ἐφ' ἡμᾶς· ἀλλὰ τὰ μὲν ἀτρεμεῖ, ἡμεῖς δέ ἐσμεν, οἱ τὰς περὶ αὐτῶν κρίσεις γεννῶντες, καὶ οἷον γράφοντες ἐν ἑαυτοῖς, ἐξὸν μὲν μὴ γράφειν, ἐξὸν δέ, κἂν που λάθῃ, εὐθύς ἐξ- 10 αλεῖψαι· ὅτι ὀλίγου χρόνου ἔσται ἡ τοιαύτη προσοχή, καὶ λοιπὸν πεπαύσεται ὁ βίος. Τί μέντοι δύσκολον ἄλλως ἔχειν ταῦτα; Εἰ μὲν γὰρ κατὰ φύσιν ἐστί, χαῖρε αὐτοῖς, καὶ ῥάδια ἔστω σοι· εἰ δὲ παρὰ φύσιν, ζήτηι, τί ἐστί σοι κατὰ τὴν σὴν φύσιν, καὶ ἐπὶ τοῦτο σπεῦδε, 15 κἂν ἄδοξον ἦ· παντὶ γὰρ συγγνώμη, τὸ ἴδιον ἀγαθὸν ζητοῦντι.

ις'. Πόθεν ἐλήλυθεν ἕκαστον, καὶ ἐκ τίνων ἕκαστον ὑποκειμένων, καὶ εἰς τί μεταβάλλει, καὶ οἷον ἔσται μεταβαλόν, καὶ ὡς οὐδὲν κακὸν πείσεται. 20

ιη'. Καὶ πρῶτον, τίς ἢ πρὸς ἀνθρώπους μοι σχέσις· καὶ ὅτι ἀλλήλων ἔνεκεν γεγόναμεν· καὶ καθ' ἕτε-

3 κάλλιστα δὲ ζῆν P, μάλιστα δὲ ζῆν coniungens ea cum antecedentibus A — διαζῆν coni. Gat. — 4 ἀδιάφορα ἀδιαφορῇ v., ἀδιάφορά τις ἀδ. A — 5 καὶ ὀλικῶς v., καὶ αἱ ὀλικῶς A; καὶ ὀδικῶς coni. Reisk., καὶ μὴ ὀλικῶς coni. Cor. — 9 γράφοντες ἑαυτοῖς v., γράφοντες ἐν ἑαυτοῖς A — 13 καλῶς ἔχειν P, ἄλλως ἔχειν (non ἔχει) A; ἄλλως ἔχει Sch., ὅλως ἔχει Cor. — εἰ μὲν οὖν A Mo2 — 14 ἔσται coni. Gat. — 18 πόθεν ἐλήλυθεν ἕκαστον τῶν ὑποκειμένων καὶ ἐκ τίνος εἰς τί μεταβ. coni. Nauck. — 20 μεταβάλλον PA Mo2, μεταβαλόν Reisk. — καὶ om. A — 21 καὶ del. put. Sch. I — πρὸς αὐτοὺς v., πρὸς ἀνθρώπους Mo2

ρον λόγον, προστησόμενος αὐτῶν γέγονα, ὡς κριὸς ποιμνης, ἢ ταῦρος ἀγέλης. Ἐνωθεν δὲ ἐπιθι, ἀπὸ τοῦ· Εἰ μὴ ἄτομοι, φύσις ἢ τὰ ὅλα διοικοῦσα· εἰ τοῦτο, τὰ χεῖρονα τῶν κρειττόνων ἔνεκεν, ταῦτα δὲ ἀλλήλων.

5 Δεύτερον δέ, ὁποῖοί τινές εἰσιν ἐπὶ τῆς τραπέξης, ἐν τῷ κλιναρίῳ, τᾶλλα· μάλιστα δέ, οἷας ἀνάγκας δογμάτων κειμένας ἔχουσιν· καὶ αὐτὰ δὲ ταῦτα, μεθ' οἴου τύφου ποιοῦσι.

Τρίτον, ὅτι, εἰ μὲν ὀρθῶς ταῦτα ποιοῦσιν, οὐ δεῖ
10 δυσχεραίνειν· εἰ δ' οὐκ ὀρθῶς, δηλονότι ἄκουτες καὶ ἀγνοοῦντες. Πᾶσα γὰρ ψυχὴ ἄκουσα στέρεται, ὥσπερ τοῦ ἀληθοῦς, οὕτως καὶ τοῦ κατ' ἀξίαν ἐκάστῳ προσφέρεσθαι. Ἀχθονται γοῦν ἀκούοντες ἄδικοι, καὶ ἀγνώμονες, καὶ πλεονέκται, καὶ καθάπαξ ἁμαρτητικοὶ περὶ
15 τοὺς πλησίον.

Τέταρτον, ὅτι καὶ αὐτὸς πολλὰ ἁμαρτάνεις, καὶ ἄλλος τοιοῦτος εἶ· καὶ εἴ τινων δὲ ἁμαρτημάτων ἀπέχη, ἀλλὰ τὴν γε ἕξιν ποιητικὴν ἔχεις, εἰ καὶ διὰ δειλίαν, ἢ δοξοκοπίαν, ἢ τοιοῦτό τι κακόν, ἀπέχη τῶν ὁμοίων
20 ἁμαρτημάτων.

Πέμπτον, ὅτι οὐδέ, εἰ ἁμαρτάνουσι, κατείληφας· πολλὰ γὰρ καὶ κατ' οἰκονομίαν γίνεται. Καὶ ὅλως πολλὰ δεῖ πρότερον μαθεῖν, ἵνα τις περὶ ἀλλοτρίας πράξεως καταληπτικῶς τι ἀποφῆνῃται.

2 ἀπὸ τοῦ om. A Mo2 — 4 τὰ χεῖρον αὐτῶν κρειττόντων A — 6 τᾶλλα bis in A — οἷς ἀνάγκας A — 9 τρίτον — ποιοῦσιν om. A — 11 ἄκουσα om. A — 16 ὅτι om. A — 17 εἴ τινων γε (τινῶν γε?) conl. Mor. — 18 ἐπιστηκὴν A — ἕξεις v., ἔχεις A — 22 πολλὰ γὰρ κατ' οἶκον. v., καὶ κατ' οἶκ. A — 23 παθεῖν A — 24 καταληπτικῶς conl. Reisk. — ἀποφαίνῃται A

Ἔκτον, ὅτι, ὅταν λίαν ἀγανακτῆς, ἢ καὶ δυσπαθῆς, ἀκαριαῖος ὁ ἀνθρώπειος βίος, καὶ μετ' ὀλίγον πάντες ἐξετάθηνεν.

Ἐβδομον, ὅτι οὐχ αἱ πράξεις αὐτῶν ἐνοχλοῦσιν ἡμῖν· ἐκεῖναι γάρ εἰσιν ἐν τοῖς ἐκείνων ἡγεμονικοῖς· 5 ἀλλὰ αἱ ἡμέτεραι ὑπολήψεις. Ἄρον γοῦν, καὶ θέλησον ἀφεῖναι τὴν ὡς περὶ δεινοῦ κρίσιν, καὶ ἀπῆλθεν ἡ ὄρχή. Πῶς οὖν ἀρεῖς; Λογισάμενος, ὅτι οὐκ αἰσχροῦ· ἐὰν γὰρ μὴ μόνον ἢ τὸ αἰσχροῦ κακόν, ἀνάγκη καὶ σὲ πολλὰ ἀμαρτάνειν, καὶ ληστὴν καὶ παντοῖον γενέσθαι. 10

Ὅγδοον, ὅσῳ χαλεπώτερα ἐπιφέρουσιν αἱ ὀργαὶ καὶ λῦπαι, αἱ ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις, ἢ περὶ αὐτὰ ἔστιν, ἐφ' οἷς ὀργιζόμεθα καὶ λυπούμεθα.

Ἐννατον, ὅτι τὸ εὐμενὲς ἀνίκητον, ἐὰν γνήσιον ἦ, καὶ μὴ σεσηρός, μηδὲ ὑπόκρισις. Τί γὰρ σοι ποιήσει 15 ὁ ὑβριστικώτατος, ἐὰν διατελῆς εὐμενῆς αὐτῷ, καί, εἰ οὕτως ἔτυχε, πράως παραινῆς καὶ μεταδιδάσκεις εὐσκολῶν παρ' αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν καιρόν, ὅτε κακὰ ποιεῖν σε ἐπιχειρεῖ· Μὴ, τέκνον· πρὸς ἄλλο πεφύκαμεν. Ἐγὼ μὲν οὐ μὴ βλαβῶ, σὺ δὲ βλάπτῃ, τέκνον. 20 Καὶ δεικνύναι εὐαφῶς καὶ ὀλικῶς, ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅτι οὐδὲ μέλισσαι αὐτὸ ποιοῦσιν, οὐδ' ὅσα συναγελαστικὰ πέφυκε. Δεῖ δὲ μήτε εἰρωνικῶς αὐτὸ ποιεῖν, μήτε ὀνειδιστικῶς, ἀλλὰ φιλοστόργως καὶ ἀδήκτως τῇ ψυχῇ· καὶ μὴ ὡς ἐν σχολῇ, μηδὲ ἵνα ἄλλος παρα- 25 στὰς θαυμάσῃ· ἀλλ' ἦτοι πρὸς μόνον, καὶ ἐὰν ἄλλοι τινὲς περιεστήκωσι....

8 πῶς οὖν ἀρῶ v., ἄρεις A; ἄρης conl. Cor. — 16 αὐτῷ ων conl. Reisk. — 18 κακοποιεῖν A — 21 ὀδικῶς conl. Reisk., φιλικῶς Sch. II — 26 ἢ ἐὰν ἄλλοι τινὲς περιεστήκωσι,*** conl.

Τούτων τῶν ἐννέα κεφαλαίων μέμνησο, ὡς παρὰ τῶν Μουσῶν δῶρα εἰληφώς· καὶ ἄρξαι ποτὲ ἄνθρωπος εἶναι, ἕως ζῆς. Φυλακτέον δὲ ἐπίσης τῷ ὀργίζεσθαι αὐτοῖς, τὸ κολακεύειν αὐτούς· ἀμφοτέρω γὰρ ἀκοινωνήτα, καὶ πρὸς βλάβην φέρει. Πρόχειρον δὲ ἐν ταῖς ὀργαῖς, ὅτι οὐχὶ τὸ θυμοῦσθαι ἀνδρικόν, ἀλλὰ τὸ πρᾶον καὶ ἡμερον, ὥσπερ ἀνθρωπικώτερον, οὕτως καὶ ἀρρενικώτερον· καὶ ἰσχύος καὶ νεύρων καὶ ἀνδρείας τούτῳ μέτεστιν, οὐχὶ τῷ ἀγανακτοῦντι καὶ δυσ-
 5 αρεστοῦντι. Ὅσῳ γὰρ ἀπαθεία τοῦτο οἰκειότερον, τοσοῦτῳ καὶ δυνάμει. Ὡσπερ τε ἡ λύπη ἀσθενούς, οὕτως καὶ ἡ ὀργή. Ἀμφοτέροι γὰρ τέτρωνται, καὶ ἐν-
 10 δεδώκασιν.

Εἰ δὲ βούλει, καὶ δέκατον παρὰ τοῦ Μουσηγέτου
 15 δῶρον λάβε, ὅτι τὸ μὴ ἀξιοῦν ἀμαρτάνειν τοὺς φά-
 λους μανικόν· ἀδυνάτου γὰρ ἐφίεται. Τὸ δὲ συγχω-
 ρεῖν ἄλλοις μὲν εἶναι τοιοῦτους, ἀξιοῦν δέ, μὴ εἰς σὲ
 ἀμαρτάνειν, ἄγνωμον καὶ τυραννικόν.

ιδ'. Τέσσαρας μάλιστα τροπὰς τοῦ ἡγεμονικοῦ
 20 παραφυλακτέον διηνεκῶς, καὶ ἐπειδὴν φωράσης, ἀ-
 αλειπτέον, ἐπιλέγοντα ἐφ' ἑκάστου οὕτως· Τοῦτο τὸ
 φάντασμα οὐκ ἀναγκαῖον· τοῦτο λυτικὸν κοινωνίας·
 τοῦτο οὐκ ἀπὸ σαυτοῦ μέλλεις λέγειν· τὸ γὰρ μὴ ἀφ'
 ἑαυτοῦ λέγειν ἐν τοῖς ἀτοπωτάτοις νόμιζε. Τέταρτον
 25 δέ ἐστι, καθ' ὃ σεαυτῷ ὄνειδιεῖς, ὅτι τοῦτο ἡττωμένου
 ἐστὶ καὶ ὑποκατακλινομένου τοῦ ἐν σοὶ θειοτέρου μέ-

Sch., οὐ (μὴ?) περιεστ. Σκαφ. — 11 ἀσθενεῖ A — 13 καὶ οὐ δε-
 δώκασιν A — 15 τὸ om. A — 17 ἄλλοις v., idem A — 19
 προτροπὰς V2 — 21 ἀπαληπτέον A — 23 μὴ om. X

ρους τῇ ἀτιμότερα καὶ θνητῇ μοίρα τῇ τοῦ σώματος, καὶ ταῖς τούτου παχείαις ιδέαις.

κ'. Τὸ μὲν πνευμάτιόν σου, καὶ τὸ πυρῶδες πᾶν, ὅσον ἐγκέκραται, καίτοι φύσει ἀνωφερῆ ὄντα, ὅμως πειθόμενα τῇ τῶν ὅλων διατάξει, παρακρατεῖται ἐν- 5
ταῦθα ἐπὶ τοῦ συγκρίματος. Καὶ τὸ γεῶδες δὲ τὸ ἐν σοὶ πᾶν, καὶ τὸ ὑγρόν, καίτοι κατωφερῆ ὄντα, ὅμως ἐγγήγερται καὶ ἔσθηκε τὴν οὐχ ἑαυτῶν φυσικὴν στάσιν. Οὕτως ἄρα καὶ τὰ στοιχεῖα ὑπακούει τοῖς ὅλοις, ἐπει- 10
δάν που καταταχθῆ, σὺν βία μένοντα, μέχρις ἂν ἐκεῖ- 10
θεν πάλιν τὸ ἐνδόσιμον τῆς διαλύσεως σημήνη. Οὐ δεινὸν οὖν, μόνον τὸ νοερόν σου μέρος ἀπειθῆς εἶναι καὶ ἀγανακτεῖν τῇ ἑαυτοῦ χώρα; καίτοι οὐδὲν γε βί- 15
αιον τούτῳ ἐπιτάσσεται, ἀλλὰ μόνον ὅσα κατὰ φύσιν ἐστὶν αὐτῶ· οὐ μέντοι ἀνέχεται, ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν 15
φέρειται. Ἡ γὰρ ἐπὶ τὰ ἀδικήματα, καὶ τὰ ἀκολαστή- 15
ματα, καὶ τὰς ὀργάς, καὶ τὰς λύπας, καὶ τοὺς φόβους κίνησις, οὐδὲν ἄλλο ἐστίν, ἢ ἀφισταμένου τῆς φύσεως. Καὶ ὅταν δέ τιμι τῶν συμβαινόντων δυσχεραίνῃ τὸ ἡγεμονικόν, καταλείπει καὶ τότε τὴν ἑαυτοῦ χώραν. 20
Πρὸς ὀσιότητα γὰρ καὶ θεοσέβειαν κατεσκεύασται, οὐχ ἥττον, ἢ πρὸς δικαιοσύνην. Καὶ γὰρ ταῦτα ἐν εἴδει ἐστὶ τῆς εὐκοινωνησίας, μᾶλλον δὲ πρεσβύτερα τῶν δικαιοπραγημάτων.

1 ἀτιμωτέρα v., ἀτιμότερα X — τῇ om. X — 2 ἡδοναῖς v., ιδέαις AX; βραχείαις ἡδοναῖς conl. Nauck. — 3 τὸ μὴν v., ὁ μὲν A — 5 περικρατεῖται ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ συγκρ. conl. Cor. — 9 τοῖς ἄλλοις A — καταχθῆ A — 10 ἂν om. A — 14 ἀλλὰ (s. ἀλλ' ἄ) μόνον v., ἀλλὰ μόνον ὅσα A — 15 αὐτῶν A — 17 καὶ τὰς ὀργάς v. omis. add. A — 21 πρὸς—κατεσκεύασται om. A — ἰσότητα v., ὀσιότητα conl. Cas. — 22 ταῦτα εἶδη conl. Menag. — 23 πρεσβυτάτων δικαιοπραγημάτων A

κα'. Ὡς μὴ εἶς καὶ ὁ αὐτός ἐστιν αἰὲ τοῦ βίου σκοπός, οὗτος εἶς καὶ ὁ αὐτός δι' ὅλου τοῦ βίου εἶναι οὐ δύναται. Οὐκ ἀρκεῖ (δὲ) τὸ εἰρημένον, ἐὰν μὴ κακεῖνο προσθῆς, ὅποσον εἶναι δεῖ τοῦτον τὸν σκοπόν.
 5 Ὡσπερ γὰρ οὐχ ἡ πάντων τῶν ὀπωσοῦν (τοῖς) πλείοσι δοκούντων ἀγαθῶν ὑπόληψις ὁμοία ἐστίν, ἀλλ' ἡ τῶν τοιῶνδ' ἐτινων, τουτέστι τῶν κοινῶν· οὕτω καὶ τὸν σκοπὸν δεῖ τὸν κοινωρικὸν καὶ πολιτικὸν ὑποστήσασθαι. Ὁ γὰρ εἰς τοῦτον πάσας τὰς ἰδίας ὁρμὰς ἀπευ-
 10 θύνων, πάσας τὰς πράξεις ὁμοίας ἀποδώσει, καὶ κατὰ τοῦτο αἰὲ ὁ αὐτός ἐστίν.

καβ'. Τὸν μὲν τὸν ὀρεινόν, καὶ τὸν κατοικίδιον, καὶ τὴν ποίαν τούτου καὶ διασόβησιν.

καγ'. Σωκράτης καὶ τὰ τῶν πολλῶν δόγματα Λα-
 15 μίας ἐκάλει, παιδίῳ δείματα.

καδ'. Λακεδαιμόνιοι τοῖς μὲν ξένοις ἐν ταῖς θεωρίαις ὑπὸ τῆ σκιᾷ τὰ βάρη ἐτίθεσαν· αὐτοὶ δέ, οὐ ἔτυχον, ἐκαθέζοντο.

καε'. Τῷ Περδίκκᾳ ὁ Σωκράτης περὶ τοῦ μὴ ἔρχε-
 20 σθαι παρ' αὐτόν· Ἴνα, ἔφη, μὴ τῷ κακίστῳ ὀλέθρῳ ἀπόλωμαι, τουτέστι, μὴ εὖ παθῶν οὐ δυνηθῶ ἀντευποιῆσαι.

κας'. Ἐν τοῖς τῶν Ἐφεσίων γράμμασι παράγγελμα

1 ᾧ om. A — ἐστι τοῦ βίου X — 3 δὲ add. X — 5 τοῖς add. X — 7 τοιούτων δε τινων A — 8 τὸν πολιτικὸν A — ὑποστήσεσθαι PA, ὑποστήσασθαι X — 10 ὁμοίας ἀποδοῦναι A — 13 τούτων con. Cor. — 14 Σωκράτης τὰ Reisk., Σωκράτης δὲ τὰ Cor. — 15 παιδίῳ δῆγματα A (Sch. haec verba glossema put.) — 18 οὐ ἔτυχεν v., οὐ ἔτυχον A — 19 τῷ Περδίκκῳ con. Sch. — 21 εὖ παθῶ A — 23 τῶν Ἐπικουρείων con. Gat.

ἔκειτο, συνεχῶς ὑπομιμνήσκεσθαι τῶν παλαιῶν τινος τῶν ἀρετῆ χρησαμένων.

κζ'. Οἱ Πυθαγόρειοι, ἔωθεν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφορᾶν, ἵν' ὑπομιμνησκώμεθα τῶν ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὠσαύτως τὸ ἐαυτῶν ἔργον διανυόντων, καὶ τῆς τάξεως, 5 καὶ τῆς καθαρότητος, καὶ τῆς γυμνότητος. Οὐδὲν γὰρ προκάλυμμα ἔστρου.

κη'. Οἶος ὁ Σωκράτης, τὸ κώδιον ὑπεξωσμένος, ὅτε ἡ Ξανθίπη λαβοῦσα τὸ ἱμάτιον ἔξω προῆλθε· καὶ ἃ εἶπεν ὁ Σωκράτης τοῖς ἐταίροις αἰδεσθεῖσι καὶ 10 ἀναχωρήσασιν, ὅτε αὐτὸν εἶδον οὕτως ἐσταλμένον.

κθ'. Ἐν τῷ γράφειν καὶ ἀναγινώσκειν οὐ πρότερον ἄρξεις, πρὶν ἀρχθῆς. Τοῦτο πολλῶ μᾶλλον ἐν τῷ βίῳ.

λ'. Δοῦλος πέφυκας, οὐ μέτεστί σοι λόγου.

λα'. Ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ.

15

λβ'. Μέμψονται δ' ἀρετὴν χαλεποῖς βάζοντες ἔπεσσιν.

λγ'. Σῦκον χειμῶνος ζητεῖν, μαινομένου· τοιοῦτος ὁ [τὸ] παιδίον ζητῶν, ὅτε οὐκ ἔτι δίδοται.

λδ'. Καταφιλοῦντα τὸ παιδίον δεῖν, ἔλεγεν ὁ Ἐπίκτητος, ἔνδον ἐπιφθέγγεσθαι· Αὔριον ἴσως ἀπο- 20 θανῆ. — Δύσφημα ταῦτα. — Οὐδὲν δύσφημον, ἔφη, ἀλλὰ φυσικοῦ τινος ἔργου σημαντικόν· ἢ καὶ τὸ τοὺς στάχνας θερισθῆναι δύσφημον. (λέ'.) Ὅμφαξ, σταφυλή, σταφίς, πάντα μεταβολαί, οὐκ εἰς τὸ μὴ ὄν, ἀλλ' εἰς τὸ νῦν μὴ ὄν.

25

1 τινες A — 4 ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ PA, ἀεὶ τὰ αὐτὰ v. — 9 ὅτι ἢ Ξ. A — 10 τοῖς ἑτέροις A — 11 αὐτῶν et ἐσταλμένων A — 13 ἀρχῆς A — 16 βαστάζοντες A — 17 λῦκον A — 18 τὸ del. Gat. — ὅτι οὐκέτι A — 19 δεῖν v. om. add. AX — 22 ἀλλὰ v. om. add. AX — τὸ στάχνας Gat. — 23 capita 24 et 25 non distinguuntur in AX — ὄμφαξ A

λς'. Αηστῆς προαιρέσεως οὐ γίνεται· τὸ τοῦ Ἐπι-
κλήτου.

λς'. Τέχνην δὲ ἔφη περὶ τὸ συγκατατίθεσθαι εὐ-
ρεῖν, καὶ ἐν τῷ περὶ τὰς ὁρμὰς τόπῳ τὸ προσεκτικὸν
5 φυλάσσειν, ἵνα μεθ' ὑπεξαιρέσεως, ἵνα κοινωνικάι,
ἵνα κατ' ἀξίαν· καὶ ὁρέξεως μὲν παντάπασιν ἀπέχε-
σθαι, ἐκκλίσει δὲ πρὸς μηδὲν τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν χρῆ-
σθαι.

λη'. Οὐ περὶ τοῦ τυχόντος οὖν, ἔφη, ἐστὶν ὁ
10 ἀγών, ἀλλὰ περὶ τοῦ μαίνεσθαι, ἢ μὴ.

λθ'. Ὁ Σωκράτης ἔλεγε· Τί θέλετε; λογικῶν ψυ-
χὰς ἔχειν, ἢ ἀλόγων; — Λογικῶν. — Τίνων λογι-
κῶν; ὑγιῶν, ἢ φαύλων; — Ὑγιῶν. — Τί οὖν οὐ
ζητεῖτε; — Ὅτι ἔχομεν. — Τί οὖν μάχεσθε καὶ δια-
15 φέρεσθε;

BIBΛΙΟΝ ΙΒ.

Πάντα ἐκεῖνα, ἐφ' ἃ διὰ περιόδου εὐχῆ ἐλθεῖν,
ἤδη ἔχειν δύνασαι, ἐὰν μὴ σαυτῷ φθονῆς. Τοῦτο
δέ ἐστὶν, ἐὰν πᾶν τὸ παρελθὸν καταλίπῃς, καὶ τὸ
20 μέλλον ἐπιτρέψῃς τῇ προνοίᾳ, καὶ τὸ παρὸν μόνον
ἀπευθύνης πρὸς ὀσιότητα καὶ δικαιοσύνην. Ὀσιότητα
μὲν, ἵνα φιλήσῃς τὸ ἀπονεμόμενον· σοὶ γὰρ αὐτὸ ἢ
φύσις ἔφερε, καὶ σὲ τούτῳ. Δικαιοσύνην δέ, ἵνα
ἐλευθέρως καὶ χωρὶς περιπλοκῆς λέγῃς τε τάληθῆ,
25 καὶ πράσῃς τὰ κατὰ νόμον, καὶ κατ' ἀξίαν· μὴ ἐμ-
ποδίξῃ δέ σε μήτε κακία ἀλλοτρία, μήτε ὑπόληψις,
μήτε φωνή, μηδὲ μὴν αἰσθησις τοῦ περιτεθραμμένου

3 τέχνην ἔφη δὲ A; δεῖν ἔφη conl. Cor. — 10 εἰ μὴ v.,
ἢ μὴ A — 11 ὁ om. A — 13 τί οὖν ζητεῖτε A — 19 πᾶν
om. A.

σοι σαρκιδίου· ὄψεται γὰρ τὸ πάσχον. Ἐὰν οὖν, ὅτε-
 δήποτε πρὸς ἐξόδῳ γένη, πάντα τὰ ἄλλα καταλιπὼν,
 μόνον τὸ ἡγεμονικόν σου καὶ τὸ ἐν σοὶ θεῖον τιμή-
 σης, καὶ μὴ τὸ παύσεσθαι ποτε (τοῦ) ζῆν φοβηθῆς,
 ἀλλὰ τό γε μηδέποτε ἄρξασθαι κατὰ φύσιν ζῆν, ἔση ⁵
 ἄνθρωπος ἄξιος τοῦ γεννήσαντος κόσμου, καὶ παύση
 ξένος ὢν τῆς πατρίδος, καὶ θαυμάζων ὡς ἀπροσδόκητα
 τὰ καθ' ἡμέραν γινόμενα, καὶ κρεμάμενος ἐκ τοῦδε
 καὶ τοῦδε.

β'. Ὁ θεὸς πάντα τὰ ἡγεμονικὰ γυμνὰ τῶν ὑλι- ¹⁰
 κῶν ἀγγείων καὶ φλοιῶν καὶ καθαυμάτων ὄρα. Μόνῳ
 γὰρ τῷ ἑαυτοῦ νοερῷ μόνῳ ἄπτεται τῶν ἐξ ἑαυτοῦ
 εἰς ταῦτα ἐρῶνηκότων καὶ ἀπωχετευμένων. Ἐὰν δὲ
 καὶ σὺ τοῦτο ἐθίσῃ ποιεῖν, τὸν πολὺν περισπασμὸν
 σεαυτοῦ περιαιρήσεις. Ὁ γὰρ μὴ τὰ περικείμενα κρεά- ¹⁵
 δια ὄρων, ἤπου γε ἐσθῆτα, καὶ οἰκίαν, καὶ δόξαν, καὶ
 τὴν τοιαύτην περιβολὴν καὶ σκηνην θεώμενος, ἀσχο-
 λήσεται.

γ'. Τρία ἐστίν, ἐξ ὧν συνέστηκες· σωματίον, πνευ-
 μάτιον, νοῦς. Τούτων τὰλλα μέχρι τοῦ ἐπιμελεῖσθαι ²⁰
 δεῖν σά ἐστι· τὸ δὲ τρίτον μόνον κυρίως σόν. Καὶ
 ἐὰν χωρίσῃς ἀπὸ σεαυτοῦ, τουτέστιν, ἀπὸ τῆς σῆς
 διανοίας, ὅσα ἄλλοι ποιοῦσιν, ἢ λέγουσιν, ἢ ὅσα

1 ἐὰν οὖν δήποτε A — 2 γένη τ' ἂν τὰ A — 4 καὶ τὸ
 μὴ παύσεσθαι (παύσασθαι A) ποτε ζῆν PA, μὴ τὸ Gat., τοῦ
 add. Mor. — φοβηθῆς A — 12 μόνων om. X, μόνον A —
 ἐξ αὐτοῦ A — 13 ἐὰν καὶ σὺ X — 14 αἰσθήσης A; ἐθίσῃς
 σαυτὸν X — 15 μὴ del. put. Mor. — 17 καὶ σκηνην om. L2,
 3Par — σκενην con. Cor. — 19 διάνοια νοῦς A (πνευμ. om.)
 — 21 κυρίως A — ὁ ἐὰν PA; διὸ ἐὰν con. Gat., ἐὰν οὖν
 Cas., ὅταν Reisk., praetuli καὶ ἐὰν — 23 ἄλλα v., ἄλλοι con.
 Gat.

αὐτὸς ἐποίησας, ἢ εἶπας, καὶ ὅσα ὡς μέλλοντα ταράσσει σε, καὶ ὅσα τοῦ περικειμένου σοι σώματιον, ἢ τοῦ συμφύτου πνευματίου, ἀπροαίρετα πρόσεστιν, καὶ ὅσα ἢ ἔξωθεν περιόφρουσα δίνῃ ἐλίσσει, ὥστε, τῶν συνει-
 5 μαρμένων ἐξηραμένην (καὶ) καθαρὰν τὴν νοερὰν δύναμιν, ἀπόλυτον ἐφ' ἑαυτῆς ζῆν, ποιούσαν τὰ δίκαια, καὶ θέλουσαν τὰ συμβαίνοντα, καὶ λέγουσαν τὰληθῆ· ἔαν χωρίσης, φημί, τοῦ ἡγεμονικοῦ τούτου τὰ προσηρη-
 10 ἢ τὰ παρωχηκότα, ποιήσης τε σεαυτὸν, οἷος ὁ Ἐμπεδόκλειος

Σφαῖρος κυκλοτερῆς, μονίῃ περιγῆθει γαίων, μόνον τε ζῆν ἐκμελετήσης, ὃ ζῆς, τουτέστι, τὸ παρὸν· δυνήσῃ τό γε μέχρι τοῦ ἀποθανεῖν ὑπολειπόμενον
 15 ἀταράκτως καὶ εὐγενῶς καὶ ἰλέως τῷ σαυτοῦ δαίμονι διαβιῶναι.

δ'. Πολλάκις ἐθαύμασα, πῶς ἑαυτὸν μὲν ἕκαστος μᾶλλον πάντων φιλεῖ, τὴν δὲ ἑαυτοῦ περὶ αὐτοῦ ὑπόληψιν ἐν ἐλάττονι λόγῳ τίθεται, ἢ τὴν τῶν ἄλλων.
 20 Ἐὰν γοῦν τινα θεὸς ἐπιστάς, ἢ διδάσκαλος ἔμφρων, κελεύσῃ, μηδὲν καθ' ἑαυτὸν ἐνθυμεῖσθαι καὶ διανοεῖσθαι, ὃ μὴ ἅμα καὶ γεγωνίσκων ἐξοίσει, οὐδὲ πρὸς μίαν ἡμέραν τοῦτο ὑπομενεῖ. Οὕτω τοὺς πέλας

1 ταράσσεις s., ταράσσει v., ταράσσει σε A — 4 ἐλίσσειν A — 5 ἐξηραμένην A et Cas. — καὶ add. Cor. — 8 τὰ προειρημένα A — 12 κυκλοτερῆς om. A — κονῆ v., μονῆ A, κώνη conl. Cor., μονίῃ περιγῆθει ed. Peyronus in Empedoclis fragm. p. 51 — περιγῆθει v., περιηγῆει Cor. — γεαίων A — 14 ὑπολειπόμενον Gat. — 15 εὐμενῶς conl. Cor. — ἰλεως v., ἰλέως A — 18 περὶ αὐτοῦ om. X — 22 ἅμα γε γινώσκων v., ἅμα καὶ γε γιν. A, ἅμα γιν. Cor., ἅμα γεγωνίσκων conl. Reisk. et Nauck., quod accepi add. καὶ ex A — 23 οὕτως τὸ εἰς πέλας A

μᾶλλον αἰδούμεθα, τί ποτε περὶ ἡμῶν φρονήσουσιν, ἢ ἑαυτούς.

ε'. Πῶς ποτε πάντα καλῶς καὶ φιλανθρώπως διατάξαντες οἱ θεοί, τοῦτο μόνον παρείδον, τὸ ἐνίους τῶν ἀνθρώπων, καὶ πάνυ χρηστούς, καὶ πλεῖστα πρὸς 5 τὸ θεῖον ὡσπερ συμβόλαια θεμένων, καὶ ἐπὶ πλεῖστον δι' ἔργων ὁσίων καὶ ἱερουργιῶν συνήθεις τῷ θεῷ γενομένους, ἐπειδὴν ἅπαξ ἀποθάνωσι, μηκέτι αὐθις γίνεσθαι, ἀλλ' εἰς τὸ παντελὲς ἀπεσβηκέναι; Τοῦτο δὲ εἶπερ ἄρα καὶ οὕτως ἔχει, εὖ ἴσθι, ὅτι, εἰ ὡς ἐτέ- 10 ρως ἔχειν ἔδει, ἐποίησαν ἄν. Εἰ γὰρ δίκαιον ἦν, ἦν ἄν καὶ δυνατόν, καὶ εἰ κατὰ φύσιν, ἦνεγκεν ἄν αὐτὸ ἢ φύσις. Ἐκ δὴ τοῦ μὴ οὕτως ἔχειν, εἶπερ οὐχ οὕτως ἔχει, πιστούσθω σοι, τὸ μὴ δεῆσαι οὕτω γίνεσθαι. Ὅρας γὰρ καὶ αὐτός, ὅτι τοῦτο παραζητηῶν δικαιολογῆ 15 πρὸς τὸν θεόν· οὐκ ἄν δ' οὕτω διελεγόμεθα τοῖς θεοῖς, εἰ μὴ ἄριστοι καὶ δικαιοτάτοί εἰσιν. Εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἄν τι περιείδον ἀδίκως καὶ ἀλόγως ἡμελημένον τῶν ἐν τῇ διακοσμῇσει.

ς'. Ἐθιξε καὶ ὅσα ἀπογινώσκεις. Καὶ γὰρ ἡ χεὶρ 20 ἢ ἀριστερά, πρὸς τὰ ἄλλα διὰ τὸ ἀνέθιστον ἀργὸς οὖσα, τοῦ χαλινοῦ ἐρῶμενέστερον, ἢ ἡ δεξιὰ, κρατεῖ. τοῦτο γὰρ εἰδίσται.

ζ'. Ὅποιον δεῖ καταληφθῆναι ὑπὸ τοῦ θανάτου καὶ σώματι καὶ ψυχῇ· τὴν βραχύτητα τοῦ βίου, τὴν 25

6 ἐπὶ πλείστων A, ἐπὶ πλείστα Gat. — 8 γινομένους A — 9 αὐθι v., αὐθις A — εἰς τοὺς παντ. A — 10 εἶπερ καὶ v., εἶπερ καὶ ἄρα A — ὅτι om. A — 11 ἦν καὶ δυν. A — 13 ὄντως ἔχειν A — 14 γενέσθαι conl. Cor. — 17 εἰ δὲ τοῦτο om. A — 18 ἡμελημένων A — 21 ἀναίσθητον A

ἀχάνειαν τοῦ ὀπίσω καὶ πρόσω αἰῶνος, τὴν ἀσθένειαν πάσης ὕλης.

η'. Γυμνὰ τῶν φλοιῶν θεάσασθαι τὰ αἰτιώδη· τὰς ἀναφορὰς τῶν πράξεων· τί πόνος· τί ἡδονή· τί θάνα-
5 τος· τί δόξα· τίς ὁ ἑαυτῷ ἀσχολίας αἴτιος· πῶς οὐδεὶς ὑπ' ἄλλου ἐμποδίζεται· ὅτι πάντα ὑπόληψις.

θ'. Ὅμοιον δ' εἶναι δεῖ, ἐν τῇ τῶν δογμάτων
χρήσει, παγκρατιαστῇ, οὐχὶ μονομάχῳ· ὁ μὲν γὰρ τὸ
ξίφος, ᾧ χρῆται, ἀποτίθεται καὶ ἀναιρεῖται· ὁ δὲ
10 τὴν χεῖρα ἀεὶ ἔχει, καὶ οὐδὲν ἄλλο, ἢ συστρέψαι
αὐτήν, δεῖ.

ι'. Τίνα αὐτὰ τὰ πράγματα, ὄραν, διαιροῦντα εἰς
ὕλην, αἴτιον, ἀναφορὰν.

ια'. Ἠλίκην ἐξουσίαν ἔχει ἄνθρωπος μὴ ποιεῖν
15 ἄλλο, ἢ ὅπερ μέλλει ὁ θεὸς ἐπαινεῖν, καὶ δέχεσθαι
πᾶν, ὃ ἂν νέμῃ αὐτῷ ὁ θεός.

ιβ'. Τὸ ἐξῆς τῇ φύσει μήτε θεοῖς μεμπτέον· οὐδὲν
γὰρ ἐκόντες, ἢ ἄκοντες, ἁμαρτάνουσι· μήτε ἀνθρώ-
ποις· οὐδὲν γὰρ οὐχὶ ἄκοντες. Ὡστε οὐδενὶ μεμπτέον.

ιγ'. Πῶς γελοῖος καὶ ξένος, ὁ θαυμάζων ὀτιοῦν
20 τῶν ἐν τῷ βίῳ γινομένων!

ιδ'. Ἦτοι ἀνάγκη εἰμαρμένη, (καὶ) ἀπαράβατος
τάξις, ἢ πρόνοια ἰλάσιμος, ἢ φυρμὸς εἰκαιότητος
ἀπροστάτητος. Εἰ μὲν οὖν ἀπαράβατος ἀνάγκη, τί

10 χεῖραν A — 12 τοιαῦτα τὰ πράγμ. PA; δεῖ αὐτὰ τὰ
πρ. conī. Reisk., ὅποια αὐτὰ τὰ πρ. Cor., at praestat τίνα
αὐτὰ τὰ πρ., cf. 10, 18 — 14 τὸ ὕλικήν A — 16 ὃ ἔαν A —
ὁ θεὸς τὸ ἐξῆς τῇ φύσει. καὶ μήτε τοῖς θεοῖς κτέ. A — 20
πῶς οὐ γελοῖος conī. Cor. — καὶ ὀτιοῦν A — 22 εἰμαρμένης
AX — καὶ add. AX — 24 οὖν v om. add. AX

ἀντιτείνεις; Εἰ δὲ πρόνοια, ἐπιδεχομένη τὸ ἰλάσκεσθαι, ἄξιον σαυτὸν ποιήσουν τῆς ἐκ τοῦ θείου βοηθείας. Εἰ δὲ φυρμὸς ἀνηγεμόνευτος, ἀσμένιζε, ὅτι ἐν τοιοῦτῳ [τῷ] κλύδωνι αὐτὸς ἔχεις ἐν σαυτῷ τινα νοῦν ἠγεμονικόν. Κὰν παραφέρῃ σε ὁ κλύδων, παραφερέτω τὸ 5 σαρκίδιον, τὸ πνευμάτιον, τᾶλλα· τὸν γὰρ νοῦν οὐ παροίσει. (ιε΄.) Ἡ τὸ μὲν τοῦ λύχνου φῶς, μέχρι σβεσθῆ, φαίνει, καὶ τὴν ἀγνὴν οὐκ ἀποβάλλει· ἡ δὲ ἐν σοὶ ἀλήθεια, καὶ δικαιοσύνη, καὶ σωφροσύνη προ- 10 αποσβήσεται;

ις΄. Ἐπὶ τοῦ φαντασίαν παρασχόντος, ὅτι ἤμαρτε· Τί δαὶ οἶδα, εἰ τοῦτο ἁμάρτημα; εἰ δὲ καὶ ἤμαρτεν, ὅτι κατέκρινεν αὐτὸς ἑαυτόν, καὶ οὕτως ὅμοιον τοῦτο τῷ καταδρόπτειν τὴν ἑαυτοῦ ὕψιν.

Ἵτι ὁ μὴ θέλων τὸν φαῦλον ἁμαρτάνειν, ὅμοιος τῷ 15 μὴ θέλοντι τὴν συκῆν ὀπὸν ἐν τοῖς σύκοις φέρειν, καὶ τὰ βρέφη κλαυθμυρίζεσθαι, καὶ τὸν ἵππον χρεμετίζειν, καὶ ὅσα ἄλλα ἀναγκαῖα. Τί γὰρ πάθη, τὴν ἔξιν ἔχων τοιαύτην; Εἰ οὖν γοργὸς εἶ, ταύτην θεράπευσον.

ις΄. Εἰ μὴ καθήκει, μὴ πράξις· εἰ μὴ ἀληθὲς ἔστι, 20 μὴ εἶπης. Ἡ γὰρ ὁρμή σου ἔστω (ιη΄) εἰς τὸ πᾶν ἀεὶ ὄραν, τί ἔστιν αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ τὴν φαντασίαν σοι

1 ἀντιτείνεις Gat. — ἰλάσθαι A — 2 ἄξιον αὐτὸν v., ἄξιον σαυτὸν AX — 3 ἀν ἠγεμονεύοντος A — ἀσμένιζα A — 4 τῷ om. V 5 B L2, 3 Par — ἔχειν σεαυτῷ A — νοῦν τινα X — 5 περιφέρῃ v., παραφέρῃ AX — 7 ἡ Cor. — capita 14 et 15 non distinguuntur in AX — 8 φαίνοι A — 12 οὐ add. Cor. ante κατέκρινεν — 14 τὸ καταδρ. A — τι ὁ μὴ θέλων A (pro Ἵτι) novam hic sectionem faciens — 15 τὸ μὴ θέλ. A — 21 ἡ γὰρ ὁρμή σου ἔστω, εἰς τὸ πᾶν ἀεὶ ὄραν v., ἡ γὰρ ὁρμή σου εἰς τὸ πᾶν ὄραν A; ἡ γὰρ ὁρμή σου ἔστω. Εἰς τὸ πᾶν Cas. (Sch. II) — ἔσω conl. Cor.

ποιοῦν, καὶ ἀναπτύσσειν, διαιροῦντα εἰς τὸ αἷτιον, εἰς τὸ ὑλικόν, εἰς τὴν ἀναφοράν, εἰς τὸν χρόνον, ἐντὸς οὗ πεπαῦσθαι αὐτὸ δεήσει.

ιδ'. Αἰσθου ποτέ, ὅτι κρείττον' τι καὶ δαιμονιώ-
5 τερον ἔχεις ἐν σαντῶ τῶν τὰ πάθη ποιοῦντων, καὶ
καθάπαξ τῶν νευροσπαστούντων σε. Τί μου νῦν ἔστιν
ἡ διάνοια; μὴ φόβος; μὴ ὑποψία; μὴ ἐπιθυμία; μὴ
ἄλλο τι τοιοῦτον;

κ'. Πρῶτον, τὸ μὴ εἰκῆ, μηδὲ ἄνευ ἀναφορᾶς.
10 Δεύτερον, τὸ μὴ ἐπ' ἄλλο τι, ἢ ἐπὶ τὸ κοινωνικὸν
τέλος τὴν ἀναγωγὴν ποιεῖσθαι.

κα'. Ὅτι μετ' οὐ πολὺ οὐδεὶς οὐδαμοῦ ἔση, οὐδὲ
τούτων τί, ἂ νῦν βλέπεις, οὐδὲ τούτων τίς τῶν νῦν
βιούντων. Ἄπαντα γὰρ μεταβάλλειν καὶ τρέπεσθαι
15 καὶ φθειρεσθαι πέφυκεν, ἵνα ἕτερα ἐφεξῆς γίνηται.

κβ'. Ὅτι πάντα ὑπόληψις· καὶ αὕτη ἐπὶ σοί. Ἄρον
οὔν, ὅτε θέλεις, τὴν ὑπόληψιν, καὶ ὥσπερ κάμψαντι
τὴν ἄκραν, γαλήνη, σταθερὰ πάντα, καὶ κόλπος ἀκύμων.

κγ'. Μία καὶ ἡτισοῦν ἐνέργεια, κατὰ καιρὸν παν-
20 σαμένη, οὐδὲν κακὸν πάσχει, καθ' ὃ πέπανται· οὐδὲ
ὁ πράξας τὴν πράξιν ταύτην, κατ' αὐτὸ τοῦτο, καθ'
ὃ πέπανται, κακὸν τι πέπονθεν. Ὅμοίως οὔν τὸ ἐκ
πασῶν τῶν πράξεων σύστημα, ὅπερ ἔστιν ὁ βίος, ἐὰν
ἐν καιρῷ παύσῃται, οὐδὲν κακὸν πάσχει κατ' αὐτὸ
25 τοῦτο, καθ' ὃ πέπανται· οὐδὲ ὁ καταπαύσας ἐν καιρῷ
τὸν εἰρημὸν τοῦτον, κακῶς διετέθη. Τὸν δὲ καιρὸν,
καὶ τὸν ὄρον δίδωσιν ἡ φύσις, ποτὲ μὲν καὶ ἡ ἰδία,

2 ἀφοράν A — 7 ἐν (τῆ) διανοίᾳ conl. Reisk. — 13 τί —
τούτων om. A — 14 ἄπαντα PA, πάντα v. — 16 πάντα ἡ
ἢπ. v., πάντα ὑπ. A — αὕτη v., αὕτη A — 19 βία A — 27 καὶ

ὅταν ἐν γήρα, πάντως δὲ ἢ τῶν ὅλων· ἧς τῶν μερῶν μεταβαλλόντων, νεαρὸς ἀεὶ καὶ ἀκμαῖος ὁ σύμπας κόσμος διαμένει. Καλὸν δὲ ἀεὶ πᾶν καὶ ὠραῖον τὸ συμφέρον τῷ ὅλῳ. Ἡ οὖν κατάπανσις τοῦ βίου ἐκάστω οὐ κακὸν μὲν, ὅτι οὐδὲ ἀίσχρὸν· εἶπερ καὶ ἀπρο- 5 αῖρετον, καὶ οὐκ ἀκοινωνήτον· ἀγαθὸν δέ, εἶπερ τῷ ὅλῳ καίριον καὶ συμφέρον, καὶ συμφερόμενον. Οὕτω γὰρ καὶ θεοφόρητος ὁ φερόμενος κατὰ ταῦτά θεῷ, καὶ ἐπὶ ταῦτά τῇ γνώμῃ φερόμενος.

κδ'. Τρία ταῦτα δεῖ πρόχειρα ἔχειν. Ἐπὶ μὲν ὧν 16 ποιεῖς, εἰ μῆτε εἰκῆ, μῆτε ἄλλως, ἢ ὡς ἂν ἡ δίκη αὐτῇ ἐνήργησεν· ἐπὶ δὲ τῶν ἔξωθεν συμβαινόντων, ὅτι ἦτοι κατ' ἐπιτυχίαν, ἢ κατὰ πρόνοιαν· οὔτε δὲ τῇ ἐπιτυχίᾳ μεμπτέον, οὔτε τῇ προνοίᾳ ἐγκλητέον. Δεύτερον τό· ὁποῖον ἕκαστον ἀπὸ σπέρματος μέχρι 15 ψυχώσεως, καὶ ἀπὸ ψυχώσεως μέχρι τοῦ τὴν ψυχὴν ἀποδοῦναι, καὶ ἐξ οἴων ἢ σύγκρισις, καὶ εἰς οἷα ἢ λύσις. Τρίτον, εἰ ἄφνω μετέωρος ἔξαρθεῖς κατασκέψαιο τὰ ἀνθρώπεια, καὶ τὴν πολυτροπίαν, ὅτι καταφρονήσεις, συνιδῶν ἅμα καὶ ὅσον τὸ περιοικοῦν 20 ἐναερίων καὶ ἐναιθερίων· καὶ ὅτι, ὁσᾶκίς ἂν ἔξαρθῆς, ταῦτά ὄψει, τὸ ὁμοειδές, τὸ ὀλιγοχρόνιον. Ἐπὶ τούτοις ὁ τύφος.

κε'. Βάλε ἔξω τὴν ὑπόληψιν· σέσωσαι. Τίς οὖν ὁ κωλύων ἐκβαλεῖν;

25

ἰδία A — 9 ἐπὶ ταῦτα A — 11 εἰ del. put. Mor. — μῆδὲ ἄλλως v., μῆτε ἄλλως A — 15 ἀπὸ στερήματος PA; σπέρματος con. Gat. — 18 διάλυσις con. Sch. II — εἰ ἄνω v., εἰ ἄφνω A — 19 ὅση κατανοήσεις v., ὅτι καταφρονήσεις A — 21 καὶ del. put. Cor. ante ὅτι — ἐὰν ἔξαρθεῖς A — 22 καὶ add. Cor. ante τὸ ὀλιγ. — 24 τί οὖν A — 25 ἐκβάλλειν v., ἐκβάλλειν A

κς'. Ὅταν δυσφορῆς ἐπί τιμι, ἐπελάθου τοῦ, ὅτι πάντα κατὰ τὴν τῶν ὄλων φύσιν γίνεται, καὶ τοῦ, ὅτι τὸ ἁμαρτανόμενον ἀλλότριον, καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ, ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον οὕτως αἰεὶ ἐγίνετο, καὶ γενήσε-
 5 ται, καὶ νῦν πανταχοῦ γίνεται· τοῦ, ὅση ἢ συγγέ-
 νεια ἀνθρώπου πρὸς πᾶν τὸ ἀνθρώπειον γένος· οὐ γὰρ αἱματίου, ἢ σπερματίου, ἀλλὰ νοῦ κοινωνία. Ἐπε-
 ελάθου δὲ καὶ τοῦ, ὅτι ὁ ἐκάστου νοῦς θεός, καὶ ἐκεῖ-
 θεν ἐρρόυηκε· τοῦ, ὅτι οὐδὲν ἴδιον οὐδενός, ἀλλὰ καὶ
 10 τὸ τεκνίον, καὶ τὸ σωματίον, καὶ αὐτὸ τὸ ψυχάριον
 ἐκεῖθεν ἐλήλυθεν· τοῦ, ὅτι πάνθ' ὑπόληψις· τοῦ, ὅτι
 τὸ παρὸν μόνου ἕκαστος ζῆ, καὶ τοῦτο ἀποβάλλει.

κζ'. Συνεχῶς ἀναπολεῖν τοὺς ἐπί τιμι λίαν ἀγα-
 νακτιήσαντας, τοὺς ἐν μεγίσταις δόξαις, ἢ συμφοραῖς,
 15 ἢ ἐχθραῖς, ἢ ὁποιασοῦν τύχαις ἀκμάσαντας· εἶτα ἐφ-
 ιστάνειν· ποῦ νῦν πάντα ἐκεῖνα; καπνός, καὶ σποδός,
 καὶ μῦθος, ἢ οὐδὲ μῦθος. Συμπροσπιπέτω δὲ καὶ
 τὸ τοιοῦτο πᾶν, οἷον Φάβιος Κατουλλῖνος ἐπ' ἀγροῦ,
 καὶ Λούσιος Λοῦπος ἐν τοῖς κήποις, καὶ Στερτίσιος
 20 ἐν Βαίαις, καὶ Τιβέριος ἐν Καπρίαῖς, καὶ Οὐήλιος
 Ῥοῦφος, καὶ ὅλως ἢ πρὸς ὀτιοῦν μετ' οἰήσεως δια-
 φορά· καὶ ὡς εὐτελες πᾶν τὸ κατεντεινόμενον· καὶ
 ὅσῳ φιλοσοφώτερον τὸ ἐπὶ τῆς δοθείσης ὕλης ἑαυτὸν
 δίκαιον, σώφρονα, θεοῖς ἐπόμενον ἀφελῶς παρέχειν. Ὅ
 25 γὰρ ὑπὸ ἀτυφία τυφὸς τυφόμενος, πάντων χαλεπώτατος.

1 τοῦ ὅτι v., τοῦτο ἔτι A — 3 τὸ ἁμαρτᾶν μὲν οὖν A —
 5 καὶ ante τοῦ add. Cor. — 9 ἐρρόυηκε· καὶ τοῦ conl. Cor. — 15 ἢ
 ὄχθραις A — 17 συμπροσπιπέτω A — 19 ἐν τοῖς κήποις v.
 omissum add. A; ἐν Καπρίαῖς conl. Cor. — στερντίσιος A —
 20 Καπρίαῖς conl. Sch. I — ἐν Οὐηλία conl. Barberinus in
 versione M. Ant. — 21 μετὰ ποιήσεως A — 25 τυφὸς del. Cor.

κη'. Πρὸς τοὺς ἐπιζητοῦντας· Ποῦ γὰρ ἰδὼν τοὺς θεοὺς, ἢ πόθεν κατειληφώς, ὅτι εἰσίν, οὕτω σέβεις; Πρῶτον μὲν καὶ ὕψει ὄρατοί εἰσιν· ἔπειτα μέντοι οὐδὲ τὴν ψυχὴν τὴν ἑμαυτοῦ εἶώρακα, καὶ ὅμως τιμῶ. Οὕτως οὖν καὶ τοὺς θεοὺς, ἐξ ὧν τῆς δυνάμεως αὐ- 5 τῶν ἐκάστοτε πειρῶμαι, ἐκ τούτων, ὅτι τε εἰσί, καταλαμβάνω, καὶ αἰδοῦμαι.

κθ'. Σωτηρία βίου, ἕκαστον δι' ὅλου αὐτὸ τί ἐστίν ὄραν, τί μὲν αὐτοῦ τὸ ὑλικόν, τί δὲ τὸ αἰτιῶ- 10 δεσ. Ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ δίκαια ποιεῖν, καὶ τάληθῆ λέγειν. Τί λοιπόν, ἢ ἀπολαύειν τοῦ ζῆν, συνάπτοντα ἄλλο ἐπ' ἄλλω ἀγαθόν, ὥστε μὴδὲ τὸ βραχύτατον διάστημα ἀπολείπειν;

λ'. Ἐν φῶς ἡλίου, κὰν διείργηται τοίχοις, ὄρεσιν, ἄλλοις μυρίοις. Μία οὐσία κοινή, κὰν διείργηται 15 ἰδίως ποιοῖς σώμασι μυρίοις. Μία ψυχὴ, κὰν φύσει διείργηται μυρίαῖς καὶ ἰδίαις περιγραφαῖς. Μία νοερά ψυχὴ, κὰν διακεκρίσθαι δοκῆ. Τὰ μὲν οὖν ἄλλα μέρη τῶν εἰρημένων, οἷον πνεύματα καὶ ὑποκείμενα, ἀναίσθητα καὶ ἀνοικεῖατα ἀλλήλοις· καίτοι κἀκεῖνα 20 τὸ νοοῦν συνέχει καὶ τὸ ἐπὶ τὰ αὐτὰ βρῖθον. Διάνοια δὲ ἰδίως ἐπὶ τὸ ὁμόφυλον τείνεται, καὶ συνίσταται, καὶ οὐ διείργεται τὸ κοινωνικὸν πάθος.

λα'. Τί ἐπιζητεῖς; τὸ διαγίνεσθαι; ἀλλὰ τὸ αἰσθάνεσθαι; τὸ ὀρμᾶν; τὸ αὐξέσθαι; τὸ λήγειν αὐθις; τὸ 25 φωνῆ χρῆσθαι; τὸ διανοεῖσθαι; τί τούτων πόθου σοι

7 αἰδούμεναι A — 9 τί μὲν τοῦτο ὑλ. A; an τί μὲν τούτου ὑλ. — τί δαὲ v., τί δὲ praestat — 21 τὸν νοῦν PA, τὸ νοοῦν conī. Gat. — ἔπειτα αὐτὰ v., ἐπὶ τὰ αὐτὰ A — 22 γί- νεται PA, τείνεται conī. Cor.

ἄξιον δοκεῖ; Εἰ δὲ ἕκαστα εὐκαταφρόνητα, πρόσπιθι ἐπὶ τελευταῖον, τὸ ἔπεσθαι τῷ λόγῳ καὶ τῷ θεῷ. Ἀλλὰ μάχεται τὸ τιμᾶν ταῦτα, τὸ ἄχθεσθαι, εἰ διὰ τοῦ τεθνηκέναι στερηθῆσεται τις αὐτῶν.

5 λβ'. Πόστων μέρος τοῦ ἀπείρου καὶ ἀχανοῦς αἰῶνος ἀπομεμέρισται ἑκάστῳ; τάχιστα γὰρ ἐναφανίζεται τῷ αἰδίῳ. Πόστων δὲ τῆς ὅλης οὐσίας; πόστων δὲ τῆς ὅλης ψυχῆς; ἐν πόστῳ δὲ βωλαρίῳ τῆς ὅλης γῆς ἔρπεις; πάντα ταῦτα ἐνθυμούμενος, μηδὲν μέγα φαν-
10 τάξου, ἢ τό, ὡς μὲν ἡ σὴ φύσις ἄγει, ποιεῖν, πάσχειν δέ, ὡς ἡ κοινὴ φύσις φέρει.

λγ'. Πῶς ἑαυτῷ χρῆται τὸ ἡγεμονικόν; Ἐν γὰρ τούτῳ τὸ πᾶν ἐστὶ. Τὰ δὲ λοιπὰ ἢ προαίρετά ἐστίν, ἢ ἀπροαίρετα, νεκρὰ καὶ καπνός.

15 λδ'. Πρὸς θανάτου καταφρόνησιν ἐγεργικώτατον, ὅτι καὶ οἱ τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν καὶ τὸν πόνον κακὸν κρίνουσιν, ὅμως τούτου κατεφρόνησαν.

λε'. Ὡς τὸ εὐκαιρὸν μόνον ἀγαθόν, καὶ ᾧ τὸ πλείους κατὰ λόγον ὀρθὸν πράξεις ἀποδοῦναι τῷ ὀλι-
20 γωτέρας ἐν ἴσῳ ἐστὶ, καὶ ᾧ τὸν κόσμον θεωρήσει πλείονι, ἢ ἐλάσσονι χρόνῳ οὐ διαφέρει, τούτῳ οὐδὲ ὁ θάνατος φοβερόν.

λς'. Ἀνθρώπε, ἐπολιτεύσω ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πόλει· τί σοι διαφέρει, εἰ πέντε ἔτεσιν, (ἢ τρισί;) τὸ

3 τῷ τιμᾶν v., τὸ τιμᾶν A — ἢ διὰ v., εἰ διὰ A — 13 λοιπὰ, εἰ προαίρετα v., ἢ προαίρετα A; τὰ δὲ λοιπὰ προαίρετά ἐστίν· εἰ (δὲ) ἀπροαίρετα, νεκρὰ κτέ. conl. Cas. τὰ δὲ λ., εἴτε προαιρετά ἐστίν, εἴτ' ἀπροαίρετα, νεκρὰ καὶ κ. conl. Cor. — 15 ὄρος θανάτου A — διεγεργικώτατον L3, etiam Cor. et Sch. II — 18 ᾧ om. A — καὶ ὡς (etiam 20) A — 21 πλείονι P, πλέον A, πλείονι Gat. — 24 ἢ τρισί add. Reisk.

γὰρ κατὰ τοὺς νόμους, ἴσον ἐκάστω. Τί οὖν δεινόν, εἰ τῆς πόλεως ἀποπέμπει σε οὐ τύραννος, οὐδὲ δικαστῆς ἄδικος, ἀλλ' ἡ φύσις ἢ εἰσαγαγοῦσα; οἶον εἰ κωμωδὸν ἀπολύει τῆς σκηνῆς ὁ παραλαβὼν στρατηγός. — Ἄλλ' οὐκ εἶπον τὰ πέντε μέρη, ἀλλὰ τὰ τρία. — 5
 Καλῶς εἶπας· ἐν μέντοι τῷ βίῳ τὰ τρία ὅλον τὸ δράμα ἔστι. Τὸ γὰρ τέλειον ἐκεῖνος ὀρίζει ὁ τότε μὲν τῆς συγκρίσεως, νῦν δὲ τῆς διαλύσεως αἷτιος· σὺ δὲ ἀναίτιος ἀμφοτέρων. Ἄπιθι οὖν ἴλεως· καὶ γὰρ ὁ ἀπολύων ἴλεως. 10

3 φύσις εἰσαγαγοῦσα Gat. — 4 ἀπολύοι A — χορηγός (pro στρατηγός) conl. Nauck. — 7 τότε μὲν τις τῆς A — 10 nullo hic intervallo sequuntur in A versus quidam: Εἰ λύπης κρατέειν ἐθέλεις || τὴν δε μάκαιραν ἀναπτύσσων || βίβλον, ἐπέρχο ἐνδυνέως || ἧς ὑπὸ γνώμην ὀλβίστην || ρεῖά κεν ὄψαι εἰσομένων (pro ἔσσομένων) || ὄντων τ' ἠδὲ παροιχομένων || τερωλήν τε ἀνίην τε || καπνοῦ μηδὲν ἀρειοτέρην.

INDEX GRAECUS.¹⁾

A

Ἀβασκάνως 1, 16.
ἄβιαστος 3, 16; 7, 68; 10, 36.
ἄβουλος 6, 44.
ἀγαθόν 2, 1, 7, 11, 13; 3, 6;
 4, 39, 42; (*ἀληθῶς ἀγαθὰ*)
 5, 12, 15, 16, 26, 34; 6, 41,
 44, 51; 7, 17, 26, 59; 8, 1,
 10, 14; 9, 1, 17, 41; 10, 30;
 11, 16, 21; 12, 29, 34, 35;
 (*ἄριστον*) 3, 6.
ἀγαθός 1, 14, 17; 2, 11; 3, 4,
 16; 4, 10, 17, 18²⁾*, 25, 39;
 5, 15, 36; 6, 30; 7, 15, 17;
 8, 5, 10, 22; 10, 1, 8, 13, 16,
 32; 11, 5, 15; 12, 5, 24;
 (*ἄριστος*) 3, 4; 10, 12.
ἀγανακτεῖν 2, 1; 6, 27; 7, 66;
 11, 18, 20; 12, 27.
ἀγανακτικῶς 11, 13.
ἀγαπητικόν 1, 13.
ἄγγελιον 3, 3; 12, 2.
ἄγγειῶδες 10, 38.
ἄγέλη 7, 3, 48; 9, 9, 30.
ἀγεννής 4, 47.
ἄγευστος 9, 2 (*ψευδολογίας*).
ἀγνωεῖν 5, 18; 6, 22; 11, 6,
 8, 18.

ἄγνοια 2, 1, 13 (*τῶν ἀγαθῶν
 καὶ κακῶν*); 2, 11; 5, 18;
 6, 21; 7, 22, 66; 9, 22.
ἀγνώμων 5, 31; 9, 42; 11, 18.
ἀγρίδιον *4, 3.
Ἀγρίππας 8, 31.
ἄγρός 10, 23; 12, 27.
ἀγωγή 1, 6 (*Ἑλληνική*).
ἀγών 11, 38.
ἀγωνίζεσθαι 6, 30; 10, 36.
ἀδελφή 1, 17 (*Anna Cornificia*).
ἀδελφός (*Severus*) 1, 14, 17;
 (-οὶ) 5, 31.
ἀδήκτως 11, 18.
ἄδηλος 3, 1, 10; (-ον) 8, 7.
ἀδιάλειπτος 6, 15; 9, 35.
ἀδιάστροφος 1, 15.
ἀδιαφορεῖν 11, 16.
ἀδιαφορία 7, 31.
ἀδιάφορος 8, 56; (-ον) 5, 20;
 6, 32; 11, 16.
ἀδιάψευστος 4, 49.
ἀδικεῖν 2, 10; 6, 41; 9, 1, 4, 5.
ἀδίκημα 11, 20.
ἄδικος 6, 47; 11, 18; 12, 36;
 (*ἀδίκως*) 6, 30; 12, 5.
ἀδοξία 2, 11; 8, 14.
ἄδοξος 11, 16.

1) Ne nimis oneraretur libellus, utile visum est non omnia verba recipere in hunc indicem, sed praeter nomina propria eas voces, quae aut pertinent ad vitam doctrinamque Antonini aut ad rem grammaticam criticamve alicuius sunt momenti omissis plerumque eis locis, quos aliunde attulit M. Antoninus, velut ex Platone (7, 45 etc.).

2) Asterisco notamus verborum vel locorum ambiguitatem.

- Ἀδριανὸς* 4, 33; 8, 5, 25, 37;
 10, 27.
ἄδυναμία 2, 11.
ἄδυνατεῖν 10, 4.
ἄδύνατον 5, 17; 6, 19, 50; 7,
 71; 9, 42; 11, 18.
ἄδυσώπητον 1, 16.
ἀείμνηστον 4, 33.
ἄέννασος 8, 51 (πηγή).
ἄερώδης 8, 54; 10, 7; (-ῶδες)
 4, 21; 9, 9.
ἄηρ 4, 21, 46; 6, 15; 8, 54,
 57; 9, 8; 10, 1, 7.
ἄηττητος 1, 16 (ψυχή).
ἄθανασία 4, 48.
ἄθάνατος 4, 19, 48; 7, 70;
 8, 37.
ἄθανύμαστον 1, 15.
ἄθεώρητον* 1, 9.
Ἀθηναῖοι 5, 7.
Ἀθηνόδοτος 1, 13.
ἄθλητης 3, 4 (ἄθλου τοῦ με-
 γίστου).
ἄθλιος 9, 12, 37; (-ότερον)
 2, 13.
ἄθλον 3, 4.
ἄθρός 8, 7.
Ἄθως 6, 36.
 (αἷα 6, 10.)
αἰγιαλός 10, 23.
αἰδεῖσθαι 2, 6 (ἕαντόν); 6, 30,
 35, 40; 11, 28; 12, 4, 28.
αἰδέσιμος 2, 13; (-ώτατος) 1, 9.
αἰδῆμον 1, 2; 6, 48; 10, 5;
 12, 32.
αἰδήμων 4, 49; 7, 52, 67; 9,
 29; 10, 7, 14; (αἰδημόνως) 3,
 7, 16; 8, 5, 51; 10, 8.
αἰθίος 9, 32; 10, 7; αἰθιον 2,
 14; 4, 21; 10, 5; 12, 32.
αἰδώς 3, 7; 4, 20; 5, 33; 6,
 16, 37; 7, 31; 10, 13; 11, 1.
αἰθρία 8, 28.
αἶμα 1, 17; 2, 1, 5, 33; 6, 15.
αἰμάτιον 5, 4; 6, 13; 12, 26.
αἴρεσις 9, 41.
αἴρω (λόγος) 2, 5; 10, 32.
αἰσθάνεσθαι 1, 17; 2, 4; 8,
 37, 58; 10, 8, 36; 11, 15; 12,
 19, 31.
αἰσθησις 2, 17; 3, 16; 4, 40;
 5, 26; 8, 41, 58; 10, 26; 12, 1.
αἰσθητήριον 5, 33.
αἰσθητικός 3, 6; 6, 28; 7, 55;
 8, 26.
αἰσθητὸν 2, 12; 5, 33.
 (ἄιστος 4, 33.)¹⁾
αἰσχρός 2, 1, 11; 6, 29; 7, 37,
 64; 8, 15; 11, 15, 18; 12, 23.
αἰσχύνεσθαι 7, 7; 8, 36.
αἰτία 1, 17; 5, 8; 6, 1, 41, 44;
 7, 24; 8, 3, 27, 47; 9, 1, 6,
 29; 9, 31; 10, 6, 26, 38.
αἰτιαῖσθαι 1, 13 (τι); 10, 4.
αἴτιον 5, 8, 23; 7, 10; 8, 7,
 27 (περικείμενον*); 9, 25, 37;
 10, 5; 12, 10, 18.
αἴτιος 12, 8, 36.
αἰτιῶδες 4, 21; 5, 13; 7, 29;
 8, 11; 12, 8.
αἰφνίδιος 3, 13.
αἰών 2, 12; 4, 3, 21, 43; 5,
 24, 32; 6, 15, 36, 59; 7, 10,
 70; 9, 28, 32, 35; 10, 5, 17;
 11, 1; 12, 7, 32.
αἰώνιος 7, 64; 10, 34.
ἀκαίρως 4, 19.
ἀκάκωτος 5, 18.
ἀκαριαῖος 2, 14; 3, 10; 4, 48;
 5, 24; 6, 25.
ἀκατάληπτος 5, 10; 7, 54.
ἀκαταμάχητος 8, 48.
ἀκηνόδοξον 1, 16; 6, 30; 8, 1.
ἀκηνόσπουδον 1, 6.
ἀκέραιος 6, 30.
ἀκίβδηλον 5, 5.

1) Uncinis inclusimus verba quae non sunt Antonini.

- ἀκλήρημα 10, 33.
 ἀκμάζειν 9, 3; 12, 27.
 ἀκμαῖος 12, 23; (-ον) 1, 16.
 ἀκοή 10, 35.
 ἀκοινώνητος (ὄρη) 2, 2; (ἄν-
 θρωπος) 11, 18; — 12, 23; (-όν
 τι πράσσειν) 8, 34; 10, 6.
 ἀκολάκευτος 1, 16.
 ἀκολάστημα 11, 20.
 ἀκόλαστος 2, 10.
 ἀκολουθεῖν (θεῶ) 7, 31.
 ἀκολουθία (τοῖς θεοῖς) 3, 9.
 ἀκόλουθον (τὰ ἄ. τῆ φύσει) 2, 9.
 ἄκομπος 6, 30.
 ἀκοσμεῖν 9, 1.
 ἀκοσμία 4, 27.
 ἀκούειν (κακῶς) 6, 2; cf. 11, 18.
 ἀκούσιος 3, 5; (-ίως) 7, 62.
 ἀκουστικόν 1, 16.
 ἀκουστόν 10, 35.
 ἄκρα 4, 49; 12, 22.
 ἀκριβής 2, 5.
 ἀκριβοῦν 3, 1.
 ἀκριβῶς 1, 7, 16; 4, 10; 10, 31.
 ἄκριτος 2, 17; (-ον) 4, 3.
 ἀκρόπολις 8, 48.
 ἀκτις 8, 57.
 ἀκύβευτον 1, 8.
 (ἀκύμων 12, 22.)
 ἄκων 4, 3; 6, 50; 7, 22, 63;
 9, 1; 11, 18; 12, 12.
 ἀλάσθαι 8, 51.
 ἀλγηδών 1, 8.
 ἀλεῖν* 10, 35.
 Ἀλέξανδρος (— ὁ γραμματικὸς)
 1, 10; (— ὁ Πλατωνικὸς) 1,
 12; (— ὁ Μακεδῶν) 3, 3; 6,
 24; 8, 3; 9, 29; 10, 27.
 ἀλήθεια 2, 11; 3, 6, 11, 12;
 4, 11, 20, 21; 5, 33; 6, 21,
 47; 7, 9, 63; 9, 1; 10, 13;
 11, 1, 12; 12, 15.
 ἀληθεύειν 10, 32.
 ἀληθής 7, 68; 10, 8, 34; 12,
 17, 29; (-ές) 2, 15; 11, 18;
 (-ῆ) 3, 16; 9, 1; 12, 1, 3;
 (-ῶς) 1, 16; 2, 3; 5, 12; 8, 1.
 ἀληθινός 10, 15; (-ῶς) 1, 13;
 6, 39.
 Ἀλικύφρων 10, 31.
 ἄλλοῖος 7, 68; 8, 58.
 ἀλλοιοῦσθαι 10, 7.
 ἀλλοίωσις 4, 3, 21; 6, 15; 9,
 19, 28.
 ἀλλότριος 11, 18; 12, 1, 26.
 ἀλλοτριοῦσθαι 11, 9.
 ἀλλοτριώσις* 10, 7.
 ἀλόγιστος 7, 75.
 ἄλογος 6, 23; 8, 7, 12; 9, 8;
 10, 33; (-ον) 6, 22; 9, 9; 11,
 39; (-ως) 8, 48.
 ἄλυπία 10, 34.
 ἄλυπος 4, 49; (-ον) 6, 50.
 ἄμαθής 5, 32; 8, 48.
 ἄμαρτάνειν 2, 1, 10, 11; 4, 3,
 26; 6, 27; 7, 22, 24, 26, 29;
 9, 4, 38, 42; 10, 30; 11, 18;
 12, 12, 16, 26.
 ἄμαρτημα 2, 10; 9, 20, 42;
 11, 18; 12, 16.
 ἄμαρτητικὸς 11, 18.
 ἄμαρτία 2, 10; 7, 29; 10, 30.
 ἀμελεῖν 9, 1; 12, 5.
 ἀμεμφίμοιρον 5, 5.
 ἀμερῆς 9, 28.
 ἀμετάπτωτος 5, 10.
 ἀμεταστρεπτι 8, 5*; 10, 12.
 ἀμηχανοῦν 1, 15.
 ἀμοιβή 7, 73; 9, 42; 10, 7.
 ἀμπελικὸς 8, 46.
 ἀμυδρὸς 2, 17; 5, 33.
 ἀμύνεσθαι 6, 6.
 ἀμφιθέατρον 6, 46.
 ἀναβάλλεσθαι 1, 17; 2, 4.
 ἀναβιώσκεσθαι 7, 2.
 ἀναγγέλλειν 8, 49.
 ἀνάγειν (ἀνάγουσα*) 1, 16.
 ἀναγινώσκειν 1, 7; 8, 8; 11, 29.
 ἀναγκάζειν 2, 10; 3, 7; 4, 9;
 5, 5, 10; 6, 11; 8, 14; 10, 6.

- ἀναγκαῖος 1, 9, 16; 4, 24, 32, 33; 6, 7, 18, 63; 10, 7, 28; 11, 19; 12, 16; (-ον) 2, 3; (-αῖα) 4, 24; 6, 11.
 ἀνάγκη 2, 8; 3, 4; 4, 6; 6, 16, 41; 8, 31; 9, 1, 42; 10, 6, 7; 11, 18; 12, 14.
 ἀναγωγή 12, 20.
 ἀναδίδοσθαι 5, 26.
 ἀναζωπυρεῖν 7, 2.
 ἀναθεωρεῖν 7, 49.
 ἀναθυμιάσις 5, 33; 6, 15.
 ἀναιρεῖν 6, 42.
 ἀναισθησία 3, 3; 8, 58.
 ἀναισθητος 3, 4 (πονηρίας); 8, 7, 8; 10, 8; 12, 30; (-ήτως) 1, 8.
 ἀναισχυντία 9, 42.
 ἀναισχυντος 9, 42.
 ἀναίτιος 12, 36.
 ἀνακάμπτειν (ἐπὶ τὰ δόγματα) 4, 16.
 ἀνακεραυνῶναι (ἀνακεκραμένος τῷ σαρκιδίῳ) 10, 24.
 ἀνακινεῖν 3, 2.
 ἀνακλητικὸν 3, 5.
 ἀνακόλουθος (τῆ φύσει) 3, 9.
 ἀνακνυλεῖσθαι 2, 14 (ὁμοειδῆ καὶ ἀνακνυλούμενα).
 ἀναλαμβάνεσθαι (εἰς τὸν τῶν ὄλων σπερματικὸν λόγον) 4, 21; (εἰς τὸν τῶν ὄλων λόγον) 7, 10; 10, 7.
 ἀναλήθως 2, 16.
 ἀναλίσκειν 1, 4.
 ἀναλογίζεσθαι 4, 3.
 ἀνάλογον 10, 31; 11, 1, 2.
 ἀνάλυεσθαι 3, 11.
 ἀνάλωτος 8, 48.
 ἀναμιμνήσκειν (ἑαυτὸν) 8, 36; (-εσθαι) 5, 31; 8, 12.
 ἀναμφιβόλως 1, 8.
 ἀνανεοῦν 4, 3 (ἑαυτὸν); 6, 15; (-οῦσθαι) 10, 7.
 ἀνανήφειν 6, 31.
 ἀναπαύεσθαι 5, 1, 4.
 ἀνάπαυλα 6, 28.
 ἀναπνεῖν 6, 16; 8, 54; 9, 8; 10, 36.
 ἀνάπνευσις 6, 15.
 ἀναπνευστικὸς 6, 15.
 ἀναπολεῖν 12, 27; (ἀναπολητέον) 4, 32.
 ἀναπόλησις 4, 50.
 ἀναπτύσσειν 12, 18.
 ἀναρίθμητος 4, 48.
 ἀνατάσσειν (ἀνατεταχότος*) 3, 5.
 ἀνατλήναι 9, 26.
 ἀναφαίνεσθαι 2, 14.
 ἀναφέρειν 8, 23.
 ἀναφορὰ 2, 16; 3, 4; 7, 4; 9, 23; 12, 8, 10, 18, 20.
 ἀναχωρεῖν 4, 3 (εἰς ἑαυτὸν).
 ἀναχώρησις 4, 3.
 ἀνδράποδον 6, 14.
 ἀνδρεία 3, 6, 11; 11, 18.
 ἀνδρεῖος 8, 1.
 ἀνδρία 5, 12.
 ἀνδρίας 1, 17.
 ἀνδρικός 11, 18.
 ἀνδρόγυνος 3, 16.
 ἀνδρονομεῖν 10, 19 (οἱ -οῦμενοι).
 ἀνδρούσθαι 1, 17.
 Ἄνδρων 1, 6.
 ἀνέθιστον 12, 6.
 ἀνείργειν 8, 8.
 ἀνεμῆνος 1, 8; 4, 26*.
 ἀνεκκλητικὸν 1, 15.
 ἀνεκτικὸν 1, 9 (τῶν ἰδιωτῶν).
 ἀνεκτὸς 6, 12; 10, 3.
 ἄνεμος 2, 2; 5, 20; 10, 34.
 ἀνεμπόδιτος 7, 16; 8, 7.
 ἀνευδεῆς 2, 17; 10, 1.
 ἀνένδοτον 7, 55.
 ἀνεξαπάτητον 7, 55.
 ἀνεξέταστος 3, 5.
 ἀνέπαφος (ὑβρεως) 3, 4.
 ἀνεπίκουρον 1, 14.

- ἀνεπίπληκτον 1, 10.
 ἀνεπιστάτως 6, 42.
 ἀνεπιτηδειότης 5, 5.
 ἀνεπιτηδέυτον 7, 60; (-ως
 ἄπτεισθαι) 1, 16.
 ἀνεπιφάντως (τὸ πολυμαθὲς
 ἄ.) 1, 9.
 ἄνεσις 1, 16.
 ἀνέχεσθαι 1, 6; 4, 3; 5, 10,
 15, 20, 33; 6, 30; 7, 70; 8,
 19; 11, 13, 20.
 ἀνηγεμόνευτος 12, 14.
 ἀνήρ 1, 7, 16; 4, 3; 7, 66; 8,
 10; 9, 2; 10, 16.
 ἀνθέλλειν 9, 3; (-εσθαι) 3, 5;
 10, 36.
 ἀνθρωπάριον 3, 10; 7, 23.
 ἀνθρώπιος 11, 18; 12, 26;
 (τὰ ἄ.) 2, 11; 3, 1; 12, 24.
 ἀνθρωπικὸς 5, 1, 9; 8, 12, 46;
 11, 18.
 ἀνθρώπινος 2, 17; 3, 6; 7, 31,
 49; (τὰ ἄ.) 3, 13; 4, 48;
 10, 31.
 ἀνθρώπιον 9, 29*.
 ἀνθύλλιον 4, 20.
 ἀνίκητος 11, 18.
 (ἀνόδυτος 7, 51.)
 ἀνοικεῖος 3, 7; 5, 2.
 ἀνοικείωτος 12, 30.
 ἀνορεκτεῖν 7, 64.
 ἀνοχή 9, 9.
 ἀνταγωνίζεσθαι 8, 1.
 ἀντεισάγεσθαι 4, 1.
 ἀντεμπλοκή 6, 10; 7, 50.
 ἀντευποιεῖν 11, 25.
 ἀντέχειν 1, 17; 8, 36; (-εσθαι)
 3, 4, 6; 6, 35; 10, 36.
 ἀντιβαίνειν 6, 42; 7, 66; 8,
 35; 10, 12.
 ἀντιδυσχεραίνειν 6, 26.
 ἀντικρὺς 10, 23.
 ἀντικαθῆσθαι 3, 6.
 ἀντικαθίστασθαι 8, 32.
 ἀντιμέφεσθαι 6, 30.
 ἀντιπίπτειν 10, 33.
 ἀντίπνοια 8, 15.
 ἀντιπρακτικὸν 2, 1.
 ἀντιπράσσειν 2, 1.
 Ἀντισθενικὸν 7, 36.
 ἀντισχεῖν cf. ἀντέχειν.
 ἀντιτείνειν 12, 14.
 ἀντιτυπία (αἰσθητικὴ) 6, 28.
 ἀντιφάρμακον 9, 42.
 ἀντοργίζεσθαι 6, 26.
 Ἀντωνίνος (Antoninus Pius) 4,
 33; 6, 30; 8, 25; 10, 27;
 (noster) 6, 26, 44.
 ἀνύβριστος 2, 17.
 ἀνυπεξαιρέτως (ὄρμαῖν) 8, 41.
 ἀνυποδησία 5, 8.
 ἀνύποιστος 8, 36.
 ἀνυποκρίτως 8, 5.
 ἀνύποπτος (τοῦ βλαβῆναι) 4, 37.
 ἄνυσις 5, 8.
 ἀνυστικὸς 4, 50.
 ἄνω (ἄ. κάτω) 6, 46; 7, 1; 9, 28.
 ἄνωθεν 11, 18.
 ἀνωφερῆς 9, 9; 10, 26; 11, 20.
 ἀξία 3, 11; 4, 32; (τὸ κατ'
 ἀξίαν) 1, 16; 3, 11; 4, 10; 5, 30,
 36; 6, 3; 8, 43; (κατ' ἀξίαν)
 8, 29; 9, 1; 11, 18, 37; 12,
 1; (παρ' ἀξίαν) 9, 1.
 ἀξιόπιστος 6, 13; (-ως) 10, 34.
 ἀξιος 8, 42, 45; 12, 1, 14;
 (-ίως φιλοσοφίας) 2, 10.
 ἀξιοῦν 11, 18.
 ἀξίωμα 1, 17.
 ἀόργητον 1, 1.
 ἀπάθεια 11, 18.
 ἀπαθῆς 6, 16; 7, 50.
 ἀπαίδευτος 9, 42.
 ἀπαιθριάζειν 2, 4.
 ἀπαιτεῖν 2, 5; 8, 5; 9, 29, 42.
 ἀπαίτημα (-ματα ἀνθρώπου)
 5, 15.
 ἀπαλείφειν 5, 2 (φαντασίαν);
 10, 9 (τὰ δόγματα); (τὸ ἡγε-
 μονικὸν) 11, 19.

- ἀπαλλαγῆ 9, 3.
 ἀπαλλακτιᾶν 10, 36.
 ἄπαλόν 10, 35.
 ἀπαναλίσκειν 3, 1 (τὸν βίον);
 10, 3.
 ἀπάνθρωπος (-οι) 7, 65.
 ἀπαξιούν 5, 3 (ἑαυτὸν); 5, 12.
 ἀπαράβατος (τάξις) 12, 14.
 ἀπαρakoλουθήτως 2, 16; 5, 6.
 ἀπαρατρέπτως 1, 16.
 ἀπαρενθύμητον 10, 8; (-ήτως)
 6, 53.
 ἀπαρτάσθαι 6, 9, cf. 4, 45.
 ἀπάτη 6, 21.
 ἀπανθάν 5, 9; 7, 70.
 ἀπειθής 11, 20.
 ἀπειρία 11, 1.
 ἀπειρος 2, 14; 4, 3; 6, 15; 9,
 32; 10, 31; 12, 32; (-ον) 5,
 13, 23; 6, 37; 9, 28, 35.
 ἀπειρόκαλον 1, 16.
 ἀπελέγγχειν (τὴν διάνοιαν) 8, 36.
 ἀπελπίζειν 7, 67.
 ἀπερισπάστως 3, 6.
 ἀπέρισσον 5, 5.
 ἀπευθύνειν 2, 7; 11, 21; 12, 1.
 ἀπέχειν 4, 49; 9, 42; 11, 1;
 (-εσθαι) 1, 16; 2, 1*; 5, 33;
 9, 1; 11, 18, 37.
 ἀπέχθεσθαι 6, 20.
 ἀπηνῆς 1, 16; 5, 8.
 ἀπηρημένως 4, 45.
 ἀπηχεῖν 8, 44.
 ἀπηχῆς 1, 10.
 ἀπήχημα 5, 33.
 ἀπήχησις 4, 3.
 ἀπιέναι (= ἀποθνήσκειν) 10,
 36; 12, 36.
 ἀπίθανος 10, 7.
 ἀπιστητικὸν 1, 6.
 ἄπιστος 9, 42.
 ἄπλαστος (σεμνότης) 2, 5; (-ως
 σεμνόν) 1, 9.
 ἀπλότης 5, 9; 7, 31; 10, 9;
 11, 15.
 ἀπλοῦν (ἑαυτὸν) 1, 9.
 ἀπλοῦς 3, 4; 4, 37; 6, 30; 9,
 29, 37; 10, 1, 32; 11, 15;
 (-ῶς) 3, 6, 16; 5, 7; 8, 51;
 10, 8; 11, 15.
 ἀποβαίνειν 10, 6.
 ἀποβάλλειν 2, 14 (βίον); 9, 40;
 12, 15.
 ἀποβλέπειν 1, 8; 11, 6.
 ἀποβολή 1, 8; 5, 8; 9, 35.
 ἀπογινώσκειν 7, 67; 12, 6.
 ἀπογυμνοῦν (τὰ πράγματα)
 6, 13.
 ἀποδεικνύουσι 4, 3.
 ἀποδέξις 10, 8.
 ἀποδέχεσθαι 9, 28.
 ἀποδιδόναι 8, 12; 12, 35.
 ἀποδύεσθαι* 2, 2.
 ἀποδυσπετεῖν 4, 32; 5, 9.
 ἀποκαθαίρειν 7, 47.
 ἀποκαθίζειν 1, 17.
 ἀποκαθιστάναι 1, 13.
 ἀποκαισαριοῦσθαι 6, 30.
 ἀποκλείειν* 4, 3 (v. ἀποκλί-
 ζειν).
 ἀποκοπή 11, 8.
 ἀποκόπτειν 8, 34; 11, 8.
 ἀπόκρισις 1, 10.
 ἀποκνεῖν 9, 3.
 ἀπολακτίζειν 10, 28.
 ἀπολαύειν 1, 16; 3, 6; 10, 9;
 12, 29.
 ἀπόλαυσις 8, 1; 10, 33; (-εις)
 3, 6; 10, 1.
 ἀπολαυστικὸς (-ὰ φαντάσματα)
 3, 4.
 ἀπολείπεσθαι (ἀπό τινος) 1, 17.
 ἀπολειτουργεῖν 10, 22.
 ἀπολήγειν 5, 34.
 ἀπόληξις 8, 20; 9, 21.
 ἀπόληψις 7, 33.
 ἀπολλύναι 10, 8.
 Ἀπολλώνιος 1, 8, 17.
 ἀπολύειν 12, 36; (-εσθαι) 11, 3.
 ἀπολύπραγμαον 1, 5.

- ἀπόλυτος 10, 24; 12, 3.
 ἀπομερίζειν 4, 4; 12, 32.
 ἀπομνημονεύειν 1, 13.
 ἀπόμοιρα (-ας θείας μέτοχος)
 2, 1.
 ἀπονέμειν 4, 10; 5, 30, 36; 9,
 1; (τὸ ἀπονεμόμενον) 8, 7;
 10, 11; 12, 1; (τὰ ἀπονεμό-
 μενα) 2, 17; 3, 4, 6; 4, 3,
 25; 5, 27; 7, 66; 10, 6, 8.
 ἀπονεμετικὸν 1, 16.
 ἀπονέμησις 8, 6.
 ἀποπατεῖν 10, 19.
 ἀποπέμπειν 4, 3; 12, 36.
 ἀποπίπτειν 11, 8.
 ἀποπνεῖν 9, 2.
 ἀποπομπή (τῶν δαιμόνων) 1, 6.
 ἀπόπτωσις 10, 12.
 ἀπορῥέμβεσθαι 3, 4; 4, 22.
 ἀπορῥήγγυσθαι 8, 34.
 ἀπόρῥητον 1, 16.
 ἀπορῥίπτεσθαι 8, 32.
 ἀπόρροια 2, 4.
 ἀποσπᾶν (ἀποσπώμενος) 10,
 36; (ἀπεσπασμένος κοινωνίας)
 10, 24.
 ἀπόσπασμα 5, 27.
 ἀπόστασις (τῆς φύσεως) 2, 16.
 ἀπόστημα (κόσμον) 2, 16; 4, 29.
 ἀποστρέφεσθαι 2, 1, 10, 16;
 8, 43; 11, 8.
 ἀποστροφὴ 2, 5.
 ἀποσχίζειν 4, 29; (ἑαυτὸν) 8, 34;
 (ἄνθρωπος ἀνθρώπου ἀπεσχί-
 σμένος v. ἀποσχισθεῖς) 9, 9; 11,
 8; (οὐδὲν ἀπεσχισμένον) 3, 8.
 ἀπόσχισμα (πόλεως) 4, 29.
 ἀποτάσσειν (ὑλὴ ἀποτεταγμένη)
 4, 1.
 ἀποτελεῖν 10, 26.
 ἀποτελεσμα 6, 42.
 ἀποτεμνείν 8, 32*; 11, 8.
 ἀπότενγμα 4, 49.
 ἀπότενξις 6, 41.
 ἀποτρέπειν 11, 9.
 ἀποφαίνεσθαι 3, 6; 7, 33; 8,
 28; 9, 15; 11, 18.
 ἀποφορὰ 5, 28.
 ἀποχετεύειν 12, 2.
 ἀποχή 1, 16.
 ἀποχωρεῖν 10, 26; 11, 8.
 ἀποχώρησις 10, 36.
 ἀπράγμων 4, 3.
 ἀπρίξ (ἔχεσθαί τινος) 4, 32.
 ἀπροαίρετος 12, 3, 23, 33;
 (-ον) 6, 41; (-ως) 3, 6.
 ἀπροπτωσία 3, 9.
 ἀπρόπτωτος 4, 49; (-ον) 7, 55.
 ἀπροσδεῆς 5, 15; 7, 16; 11, 1;
 (-ἔς) 3, 5.
 ἀπροσδόκητος 12, 1.
 ἀπροσάττητος 12, 14.
 ἀπροφασίστως 1, 16.
 ἄπταιστον 5, 9.
 ἄπτεσθαι 1, 16, 17; 2, 12; 4,
 3; 12, 2.
 ἄπτως (ἄ. ἐστάναι) 7, 61.
 (ἄπνστος 4, 33.)
 ἀπωθεῖσθαι (φαντασίαν) 5, 2.
 ἀράχνιον 10, 10.
 ἀργός 12, 6.
 ἀργύριον 10, 30.
 ἀρδενέσθαι 5, 4.
 Ἄρειος 8, 31.
 ἀρέσκεια 5, 18.
 ἀρέσκειν 6, 59; 8, 53; (-εσθαι)
 3, 4; 4, 25; 5, 27.
 ἀρεσκεύεσθαι 5, 5; 11, 14.
 ἀρεσκευτικὸν 1, 16.
 ἀρεστός 6, 16.
 ἀρετὴ 2, 13; 3, 7, 11; 6, 17,
 48, 50; 7, 31, 68; 8, 39; 9,
 16, 42; 11, 2, 10, 26.
 ἀριθμὸς (ἀκριβοῦν τοὺς τοῦ
 καθήκοντος ἀριθμοὺς) 3, 1;
 cf. 6, 26.
 ἀριστεὺς 4, 48.
 ἀρκεῖν 2, 3; 4, 3; 5, 31; 6, 2,
 23, 45; 7, 31, 66; 8, 50; 9,
 6; 10, 31, 34; 11, 21; ἀρ-

- κείσθαι (c. Part.) 1, 7; 7, 28;
 (c. Dat.) 1, 16; 3, 6, 12; 4,
 25, 32; 5, 14; 6, 30; 7, 66;
 8, 1, 7, 32, 45, 48, 50; 9, 26,
 29, 42; 10, 1, 11; (τὰ ἐρ-
 κοῦντα) 5, 1.
 ἀρομόδιος 7, 57.
 ἀρομόζεσθαι 6, 35.
 ἀρομονία 5, 8; 6, 11.
 ἀρόρενικὸς 11, 18; (-ὄν) 1, 2.
 ἀρόρην 2, 5; 3, 5.
 ἀροτηρία 2, 2.
 ἀροτιος (ψυχῆ) 1, 16.
 ἀροποῦσα 3, 2.
 ἀρχαῖος (-αία ὁρμὴ τῆς προ-
 νοίας) 9, 1.
 ἀρχεῖν et ἀρχεσθαι 11, 29;
 (ἀρχων) 1, 17; 3, 5; (ἀρχό-
 μενοι) 1, 14.
 ἀρχῆ 1, 16; 3, 16; 4, 26, 33;
 5, 14, 32; 8, 20; 9, 1; 11, 8.
 Ἀρχιμήδης 6, 47.
 ἀσαλεύτως (μενετικόν) 1, 16.
 ἀσεβεῖν 9, 1.
 ἀσεβῆς 9, 1.
 ἀσθένεια 12, 7.
 ἀσθενῆς 11, 9, 18; (-ῶς ἔχειν
 πρὸς τι) 1, 16.
 Ἀσία 6, 36.
 ἀσινῆς 2, 17.
 Ἀσκληπιὸς 5, 8; 6, 43.
 ἀσμενίζειν 5, 9; 7, 27; 12, 14.
 ἀσπάξεσθαι 3, 4, 16; 4, 33;
 5, 8; 6, 44; 8, 7; 10, 6, 36.
 ἀστειολογία 1, 7.
 ἀστειῶς (εἰρημένον) 5, 12.
 ἀστοργος 1, 11.
 ἀστρον 6, 43; 7, 47; 9, 9;
 11, 27.
 ἀσυντελής 3, 8.
 ἀσφαλῆς 8, 40; (-ῶς) 3, 6.
 ἀσχάλλειν 5, 10.
 ἀσχολεῖσθαι 8, 51; 12, 2.
 ἀσχολία 4, 18; 10, 11; 12, 8.
 ἀσχολος 1, 12.
 ἀταρακτεῖν 9, 41.
 ἀτάρακτος 4, 24; (-ως) 12, 3.
 ἀταραξία 9, 31.
 ἀτάραχος 4, 37; 7, 16; (ως)
 1, 16.
 ἀτενίζειν 8, 5.
 ἀτεχνία 2, 11.
 ἀτεχνος 5, 32.
 ἀτιμος 11, 19.
 ἀτομος 4, 3; 6, 24; 7, 32, 50;
 8, 17; 9, 28, 39; 10, 6; 11, 18.
 ἀτοπον 11, 19.
 ἀτραγῶδως 1, 16; 11, 3.
 ἀτρεμεῖν 4, 3; 11, 11, 16.
 ἀτρεπτος 5, 26.
 ἀτυφία 11, 6; 12, 27.
 ἀτύφως 1, 16; 8, 33.
 ἀτυχεῖν 8, 56.
 ἀτυχημα 4, 49.
 ἀτυχῆς 4, 49; 8, 48.
 αὐγῆ 8, 57; 10, 31.
 Αὐγουστος 4, 33; 8, 5, 31.
 αὐθάδης 6, 47; (αὐθαδεις) 10, 9.
 αὐθαδίξεσθαι 4, 32.
 αὐλῆ 1, 17; 5, 16; 6, 12; 8, 9,
 31; 10, 27.
 αὐξάνειν (αὐξῆσαι) 9, 3; (ἠὺ-
 ξάμην) 10, 36; (αὐξεσθαι)
 12, 31.
 αὐτάρκεια 3, 11.
 αὐτάρκης 6, 16; (αὐταρκεις)
 1, 16.
 αὐτῆ* 4, 3.
 αὐτοειδῆς (σφαῖρα) 11, 12.
 αὐτουργικόν 1, 5.
 ἀφάμαρτάνειν 9, 42.
 ἀφέλεια 3, 11.
 ἀφελῆς 1, 17.
 ἀφελκύειν 3, 6.
 ἀφελῶς 1, 7; 12, 27.
 ἀφιέναι 2, 16.
 ἀφιλήδονον 5, 5.
 ἀφίστασθαι 1, 7; 4, 29; 6, 35;
 9, 3, 41; 11, 9, 20.
 ἀφλύαρον 5, 5.

ἀφοβία 10, 34.
 ἀφόρητον 7, 33, 64, 66; 8,
 36, 46.
 ἀφορίζειν 6, 49; 9, 1.
 ἀφορμή 9, 1, 42; 10, 12.
 ἀφύη 10, 10.
 ἀφύης 1, 17.
 ἀφυσία 5, 5.
 ἀφυσιολογήτως* 10, 9.
 ἀφυσιόλογος 9, 41.
 ἀφυσῶς 5, 5.
 ἀγάνεια (τοῦ αἰῶνος) 12, 7.
 ἀγανής (αἰῶν) 12, 32; (-ές) 4,
 50; 5, 23; 9, 32.
 ἀχάριστος 2, 1; 8, 8; 9, 42.
 ἄχθεσθαι 7, 58; 11, 6, 18;
 12, 31.
 ἄχθοφορία 7, 3.
 ἄχραντος (ἡδονῶν) 3, 4.
 ἄχρηστος 8, 50; (-ως) 11, 6.
 ἄψευδές 1, 15.
 ἄψικάρδιος (-ον παράπηγμα*)
 9, 3.
 ἄψιχορον 1, 16.
 ἄψοφητι 1, 9.
 ἄψυχον 5, 16; 6, 22; 10, 1.
 ἄωρεῖ (?) 1, 16.
 ἄωρος 4, 50.

B

βάζειν 11, 32.
 βάθος 3, 4.
 βάθρον 11, 24.
 Βαῖαι 12, 27.
 Βάκχειος 1, 6.
 βάνανσος 6, 35.
 βάπτεσθαι 6, 30; 8, 51; (ὑπὸ
 τῶν φαντασιῶν) 5, 16; (δι-
 καιοσύνη) 3, 4.
 βάρβαρος (-α ἔθνη) 9, 30;
 (-ον) 1, 10.
 βαρεῖν 8, 36; (-εἶσθαι) 8, 44.
 βασιλεία 1, 14; 4, 32.
 βασιλική (scil. τέχνη) 4, 12.
 βασκανία 1, 11; 3, 4.

βάσκανος 2, 1.
 βαστάζειν 9, 24.
 βάτος 8, 50.
 (βδάλλειν* 10, 23.)
 βέβαιον 1, 16; 6, 30.
 βέλος 8, 60.
 Βενεδίκτη 1, 17.
 Βενετιανός 1, 5.
 βία 6, 50; 9, 9; 11, 20.
 βιάζεσθαι 10, 30.
 βίαιος 4, 43; 8, 57; 11, 20.
 βιβλίον (-α) 2, 2, 3; 4, 30.
 βιωτικός (-αὶ πράξεις) 6, 2;
 (-ῆ τέχνη) 7, 61.
 βλαβερός 8, 55; 9, 42; 10, 6;
 (-όν) 5, 22.
 βλάβη 4, 7; 5, 35, 36; 7, 53;
 11, 18.
 βλακικός 4, 28.
 βλάπτειν 2, 16; 4, 8; 5, 22;
 7, 22; 10, 33; (-εσθαι) 2, 1;
 4, 7; 5, 22, 35; 6, 1, 21; 7,
 14; 8, 41, 49; 9, 42; 11, 18.
 βλασφημεῖν 8, 51.
 βλασφημία 4, 44; 8, 41.
 βλέμμα 11, 15.
 (βληχητὰ* 10, 23.)
 βοήθεια 12, 14.
 βοηθεῖν 3, 14; 5, 36; 9, 27;
 (-εἶσθαι) 7, 6.
 βοήθημα 1, 17; 4, 50.
 βοηθός 1, 17.
 βοϊκός 8, 46.
 βόλβιτον 3, 3.
 βουλευέσθαι 6, 44.
 βούλημα (τῆς φύσεως) 4, 49;
 5, 1; 6, 40; 9, 1.
 βόσκεσθαι 5, 4; 9, 39.
 βόσκημα 3, 16; 6, 16; 10, 23.
 βοσκηματώδης (-ες ἦθος) 4, 28.
 βραχὺς 5, 5.
 βραχὺς* 2, 6.
 βραχύβιος 8, 21.
 βρενθύνεσθαι 7, 66.
 βρέφος 10, 26; 12, 16.

βρίθειν (ἢ βριθουσα δύναμις)
10, 26; (τὸ βριθόν) 12, 30.

Βροῦτος 1, 14.

βωλάριον 4, 15; 6, 36; 12, 32.

βωμολόχος 4, 28.

Γ

Γάιος 3, 3; 8, 3.

γαλάκτιον 5, 4.

γαλήνη 5, 2; 7, 28, 33, 68; 8,
28; 9, 30, 12, 22.

γαληνός 7, 75.

γανροῦσθαι 10, 19.

γελοῖος 6, 42; 7, 71; 10, 7;
12, 13.

γένειον 9, 3.

γένεσις 4, 5; 9, 32; 10, 1, 7;
11, 10.

γενικόν 6, 14; (-ῶς) 8, 55.

γενναίως 4, 49.

γεννᾶν 10, 6; 11, 16; (ὁ γεν-
νήσας) 1, 2; (οἱ γεννήσαντες)
5, 13; (τὸ γεννᾶν πάντα
ζῶον) 10, 1; (ὁ γεννήσας
κόσμος) 12, 1; (τὸ γεννήσαν)
4, 14.

γεννικός 7, 66 (-ώτερον).

γεραρόν 1, 15.

γέρων 2, 2; 3, 2; 5, 36; 8, 37.

γεῶδες 4, 4; 9, 8, 9; 10, 7;
11, 20.

γῆ 3, 3, 10; 4, 3, 21, 36, 46;
8, 21; 9, 8, 9, 28, 36.

γηράσκειν 8, 21, 50; 9, 3.

γινώσκειν 1, 4, 14; 8, 52; 10,
27; 12, 4.

γλισχερέσθαι 5, 5.

γλίσχως (ἐνδιατρίβειν τῷ βίῳ)
4, 50.

γλίχασθαι 10, 8.

γλοιώδης 8, 24.

γλυκὺς 8, 51.

γλώσσημα 4, 33.

γνήσιος 11, 18; (-ίως) 2, 13;
3, 2; 11, 13.

γνώμη 2, 17; 6, 30; 9, 22,
32; 12, 23.

γνωρίζειν 4, 3, 29; 7, 29, 67;
8, 49; 11, 15.

γνώριμος 4, 33, 44; 7, 68.

γνώρισις 10, 9.

γογγύζειν 2, 3; 4, 32; 5, 5;
8, 18.

γογγυσμός 9, 37.

γότης 1, 6.

γονεῖς 1, 17; 5, 31.

γότιμος (δυνάμεις -οι) 9, 1.

γοργός 12, 16.

γραῖα 8, 37.

γράμματα (Ἐφεσίων*) 11, 26.

γραμματικός 1, 10.

γραμμὴ 4, 18.

Γρανούας 1, 17.

γράφος 9, 36; 8, 37*.

γράφων 5, 28; 8, 37*; 11, 15.

γραῦς 3, 2.

γράφειν 1, 6, 7, 12; 11, 29.

γυμνάσιον 6, 20.

γύμνασμα 10, 31 (-ατα λόγου).

γυμνός 3, 11 (κατ' οὐσίαν);
9, 34; 10, 1; 12, 2, 8.

γυμνότης 11, 27.

γυναικάριον 5, 11.

γυνή (Faustina) 1, 17; 5, 31;
9, 3.

γωνία 6, 36; 8, 21; 10, 8.

γωνίδιον (γῆς) 3, 10; 4, 3.

Δ

δαιμόνιος (-ιώτερον) 12, 19.

δαίμων 2, 13, 17; 3, 3, 6, 7,
12, 16; 5, 10, 27; 7, 17, 31;
8, 45; 10, 13; 12, 3; (δαιμό-
νων ἀποπομπή) 1, 6.

δάκνειν 5, 9; (δεδηγμένος*)
10, 34.

δαψίλεια 1, 16.

δεδορκό(το)ς* 1, 16.

δεινοπαθεῖν 11, 13.

δεισιδαίμον 1, 16.

- δεισιδαιμονία 6, 30.
 δελεάζειν 2, 12.
 δενδρύφιον 4, 20; 7, 23*.
 δεξιαμενή 7, 3.
 δεξιός (τὰ δεξιώτατα) 7, 27.
 δεύτερος (πλοῦς) 9, 2.
 δέχεσθαι 2, 15, 17; 5, 8, 12;
 6, 30; 7, 66; 8, 23, 43, 57;
 11, 13; 12, 11.
 δῆγμα 10, 8.
 δηλητήριον 6, 36.
 Δημήτριος (ὁ Πλατωνικός) 8,
 25; (ὁ Φαληρεὺς) 9, 29.
 δημοκοπικὸν 1, 16.
 Δημόκριτος 3, 3.
 δῆμος 9, 23.
 δημόσιος (-αι διατριβαί) 1, 4.
 διαβιοῦν 6, 47; 12, 3.
 διαβλέπειν 4, 38.
 διαβοᾶσθαι 2, 12.
 διαβολή 1, 5; 6, 30.
 διαγίνεσθαι 12, 31.
 διαγωγή (πλουσιακή) 1, 3.
 διαδάκνεσθαι 5, 33.
 διαδέχεσθαι 4, 19; 10, 34.
 διαδορατίζεσθαι 4, 3.
 διαδορατισμὸς 7, 3.
 διάδοσις* 1, 17.
 διαδοχή 3, 10; 4, 45; 9, 1.
 διαδραματίζειν 3, 8.
 διαδρομή 7, 3.
 διαζῆν 7, 67; 11, 6.
 διάθεσις 1, 17; 4, 25, 33; 5,
 20, 25, 28, 34; 6, 30; 7, 66;
 8, 47; 9, 6, 42; 10, 1.
 δαιρεῖν 7, 29; 12, 10, 18;
 (-εῖσθαι) 8, 57; 9, 8.
 διαίρεσις 11, 28.
 διαίτα 1, 3; 6, 30.
 διακείσθαι 2, 12*.
 διακόπτειν 5, 8; 8, 34.
 διακόσμησις 9, 1; 12, 5.
 διακρίνειν 4, 27; 9, 1; 12, 30;
 (τὰ λευκὰ καὶ μέλανα) 2, 13.
 διάκρισις 8, 26.
 διαλαμβάνειν (διειλημμένα λε-
 λογίσθαι) 1, 16.
 διαλέγεσθαι 1, 7; 10, 16; (τοῖς
 θεοῖς) 12, 5.
 διαλεπτικεύεσθαι 8, 13.
 διαλεπτικός 7, 66.
 διαληπτικός (-ῆ ἐπίστασις) 10, 8.
 διάλογος 1, 6.
 διαλύειν 2, 12.
 διαλύεσθαι 7, 23; 8, 18; 9, 3;
 10, 1, 18; 10, 36.
 διάλυσις 11, 20; 12, 36.
 διανέμειν 6, 16.
 διανοεῖσθαι 2, 11; 3, 4; 4, 3,
 18; 5, 6, 29; 9, 29; 12, 4, 31.
 διάνοια 3, 1, 5, 6, 7, 8; 4, 3,
 33; 5, 16, 20, 26; 6, 16, 32;
 7, 2, 5, 33, 34, 37, 60, 64,
 68; 8, 36, 48, 51, 57; 9, 2,
 28, 41, 42; 10, 35; 12, 3,
 19, 30.
 διανοητικός 6, 28.
 διανομή 1, 16.
 διανύειν 2, 6, 11, 27.
 διαπερᾶν 10, 31.
 διαπνεῖσθαι 3, 1; 6, 16.
 διαπνύσκεσθαι 4, 39.
 διαρθροῦν 3, 1; 11, 1.
 διαρῶγγνυσθαι 8, 4.
 διαρῶδίπτεσθαι 7, 60; (ὄρθός,
 μὴ διερῶδιμμένος) 4, 18.
 διασκεδαννύναι 6, 24; 8, 51.
 διασοβεῖν 2, 12.
 διασόβησις 11, 22.
 διασπᾶν 7, 67; 9, 23.
 διάστημα 3, 7 (χρόνον); 4, 50;
 12, 29.
 διάστροφος 1, 17.
 (δια)συννίστασθαι* 3, 2.
 διασώζειν 1, 17; 10, 36.
 διάταξις 11, 20.
 διαταράσσεσθαι 6, 11.
 διατάσσειν 4, 27; 6, 16;
 12, 5.
 διατείνεσθαι 4, 48.

- διατηρεῖν 1, 17; 2, 13; 3, 16;
 10, 8.
 διατηρητικὸν 1, 16.
 διατίθεσθαι 10, 2; 11, 13;
 12, 23.
 διατρέπεσθαι 11, 2.
 διατριβή 1, 4; 10, 36.
 διαυγής (πηγή) 8, 51.
 διαφέρεισθαι 4, 46; 5, 1*, 35;
 6, 2, 23, 32; 9, 27, 40; 11,
 10, 39.
 διαφθείρειν 7, 64; (-εσθαι) 8, 50.
 διαφθορά 9, 2.
 διαφοιτᾶν 8, 54.
 διαφορὰ 6, 41; 9, 21, 30; 12, 27.
 διάφορος 6, 43; 7, 58; (δια-
 φώρως) 10, 7.
 διαφύεσθαι 8, 54.
 διαφωνεῖν 9, 1.
 διαφανία 9, 3.
 διαχεῖν 4, 27.
 διάχυσις 8, 57.
 διδασκαλία 1, 17; 6, 16.
 διδάσκαλος 1, 4, 13; 5, 31;
 12, 4.
 διδάσκειν 6, 27; 8, 59; 10, 4.
 διδόναι (τὸ διδόμενον) 8, 32.
 διεzeugμένον 4, 3.
 διειλημμένος cf. διαλαμβάνειν.
 διείργειν 8, 57; 9, 9; 10, 33;
 12, 30.
 διεκπορεύεσθαι 7, 19.
 διεξάγειν 6, 40; 7, 69; (-εσθαι)
 10, 7.
 διεξαγωγή 8, 20.
 διεξιέναι 6, 13.
 διέξοδος (διανοητικὴ) 6, 28.
 διέπειν (τὸ πάντα διέπον) 5, 21.
 διέρχεσθαι 5, 31; 9, 18, 27.
 διέχειν (-οντα τοῦ ἄρτου) 3, 2.
 διεχθρεύειν 4, 3.
 διεψευσμένον 6, 57; (-ως) 2, 17.
 διήκειν 5, 32.
 διηνεκῆς 5, 23; 9, 19.
 διηνεκῶς 2, 17; 3, 4; 4, 36,
 46, 49; 6, 15; 7, 2, 54, 63;
 8, 13; 10, 11; 11, 18.
 διηρημένως 3, 11; 11, 16.
 διίστασθαι 9, 23; (διεστῶτα) 7,
 13; (διεστηκῶτα) 9, 9.
 δικαῖκός (-ῆ διάθεις) 5, 34;
 (-ὸς νοῦς) 9, 22.
 δικαιολογεῖσθαι 12, 5 (πρὸς
 τὸν θεόν).
 δικαιοπραγεῖν 4, 37; 7, 28;
 10, 11.
 δικαιοπράγημα 11, 20.
 δίκαιος 4, 18, 25, 33, 49; 7,
 66; 8, 1, 5, 7, 51; 10, 1; 12,
 5, 27; (-ον) 4, 10, 12, 22; 6,
 30; 10, 12; 11, 10; (-α) 3, 16;
 10, 13; 12, 3, 29; (-ως) 3, 11;
 4, 10; 8, 22, 32.
 δικαιοσύνη 3, 4, 6; 4, 3; 5,
 12; 6, 47, 50; 7, 54, 63; 8,
 39; 11, 1, 10, 20; 12, 1, 15.
 δικαιοσύνης 2, 5; 9, 31.
 δικαστῆς 12, 36.
 δίκη 4, 26; 5, 33; 12, 24.
 δίνη 12, 3.
 Διογένης 8, 3; 11, 6.
 Διόγνητος 1, 6.
 διοικεῖν 2, 4; 4, 46; 6, 1, 5,
 10, 42; 7, 25; 10, 25; 11, 18;
 (-εἶσθαι) 1, 14; 2, 3; 5, 8, 13,
 21; 10, 2, 6, 33.
 διορθοῦν 4, 12; 8, 17, 47; 9,
 35; (-ώσασθαι) 2, 11; (διορ-
 θούμενος) 1, 15; (ὁ διορθῶν)
 8, 16.
 διόρθωσις 1, 7.
 Διότιμος 8, 25, 37.
 δίψα (βιβλίον) 2, 3.
 διώκειν 3, 7; 4, 38; 5, 17; 7,
 34; 8, 44, 52(?); 9, 1; 10, 13,
 34; 11, 11.
 Δίων 1, 14.
 διώξις 11, 11.
 δόγμα 4, 49; 8, 22, 47; 9, 29;
 (-ατα) 1, 9; 2, 3; 3, 13, 16;

4, 16; 5, 9; 7, 2; 8, 1, 14;
 9, 3, 29; 10, 9, 10, 34; 11,
 18, 23; 12, 9.
 δοκεῖν (αἱ δοκοῦσαι χάριτες)
 1, 8; (-τιμαί) 1, 16.
 δολερός 2, 1.
 δόξα 1, 2; 2, 11; 3, 4; 5, 12;
 7, 34, 68; 8, 1, 14; 9, 11;
 12, 2, 8, 27.
 δοξάριον 4, 3; 5, 1; 6, 16; 8,
 8; 10, 8, 30.
 δοξοκοπία 11, 18.
 δορὰ 1, 6.
 δορυφόρησις 1, 17.
 δόσις (φυσική) 4, 19; (δόσεις*
 θεῶν) 1, 17.
 δουλεία 8, 3; 9, 29, 40; 10, 9.
 δουλεύειν 2, 2; 7, 66; 10, 19.
 δοῦλος 4, 31; (-ον) 3, 8.
 δραῖμα 6, 42; 7, 3; 10, 27; 11,
 6; 12, 36.
 δραματοουργία 11, 6.
 δραπέτης 10, 25.
 δραστήριον 6, 48.
 δριμύς 8, 25.
 δριμύτης 5, 5.
 δρυπεπής 3, 2 (non δρυπέπης).
 δύναμις 10, 26.
 δυνατός 1, 17; 2, 11; 6, 19;
 12, 5; (-όν) 4, 1; 7, 71.
 δυσάποκατάστατος* 11, 8.
 δυσαρεστεῖν 4, 29; 5, 8; 7, 64;
 10, 6, 28; 11, 18.
 δυσαρέστησις 2, 5, 13.
 δυσένωτος 11, 8.
 δυσεπινόητος 6, 17.
 δυσκατάληπτος 5, 10.
 δυσκαταπόνητον 6, 19.
 δυσκολαίνειν 5, 1.
 δύσκολον 11, 16.
 δυσκρασία 9, 2.
 δυσμεταχειρίστον 7, 68.
 δυσόκνως 5, 1.
 δυσπαθεῖν 11, 18.
 δυσπαρακολούθητος 5, 5.

δυσπρόσδεκτον (διαβολῆς) 1, 5.
 δυστέκμαρτον 2, 17.
 δύσφημος 11, 24.
 δυσφορεῖν 12, 26.
 δυσχεραίνειν 2, 2, 16; 4, 3; 6,
 26, 49, 64; 7, 70; 8, 46; 10,
 3, 7; 11, 9, 18, 20.
 δυσχεραντικόν 1, 8.
 δυσχερῶς 8, 12.

E

ἐγείρεσθαι 11, 20.
 ἐγερετικός 12, 34.
 ἐγκαλεῖν 6, 41; 9, 42; 12, 24.
 ἐγκάλυψις 5, 10; 10, 26.
 ἐγκαρτερεῖν *1, 16.
 ἐγκαταλείπειν 3, 7, 16.
 ἐγκατατήκεσθαι *5, 1.
 ἐγκαταχώννυσθαι 7, 10.
 ἐγκεντρίζεσθαι 11, 8.
 ἐγκεράννυσθαι 9, 9; 11, 20.
 ἐγκλημα 2, 10.
 ἐγκομμα 10, 33.
 ἐγκόπτειν 11, 1.
 ἐγκράτεια 8, 39.
 ἐγκρατής (ἁρμονίας) 6, 11.
 ἐγκρύπτειν 10, 38.
 ἐγκύκλιον (τὰ τοῦ κόσμου ἐγκύ-
 κλια) 9, 28.
 ἐγκύπτειν 4, 3.
 ἐδωδῆ 1, 16.
 ἐθίζειν 6, 53; 10, 22, 37; 11,
 2; 12, 6.
 ἔθνος 6, 47; 9, 30.
 ἔθος 1, 16; 5, 36; 7, 17; 10, 36.
 εἶδος (κατ' εἶδος) 10, 30.
 εἰδότης 6, 42.
 εἰκαῖος 6, 10.
 εἰκαιότης 2, 5, 13; 12, 14.
 εἰκῆ 2, 16, 17; 3, 4; 4, 2; 7,
 66 *(cf. 9, 20 ἐκεῖ); 8, 17;
 9, 28; 12, 20, 24.
 εἴμαρται 8, 37; (εἴμαρμένον)
 2, 2; (-η) 3, 6; 5, 8, 24; 8,
 35; (-η ἀνάγκη) 12, 14.

- εἰρμὸς (τῶν φαντασιῶν) 3, 4;
 12, 23.
 εἰρωνικῶς 11, 18.
 εἰσάγειν 12, 36.
 εἰσδύεσθαι 7, 30; 8, 57.
 εἰσιέναι 8, 61.
 εἰσφέρειν (τι κοινωφελές) 1,
 16; (-εσθαι σπουδῆν) 4, 33.
 ἕκαστος (παρ' ἕκαστα) 4, 24;
 5, 11; 6, 15, 43.
 ἐκβάλλειν (τὴν ὑπόληψιν) 12, 25.
 ἐκβασίς 9, 29.
 ἐκδέχεσθαι 9, 3.
 ἐκδύεσθαι 10, 11.
 ἐκθόρνυσθαι 8, 51.
 ἐκθυμιᾶσθαι 6, 4.
 ἐκθύμως (εὐφημον) 1, 13.
 ἐκκαθαίρειν (ἐκκεκαθαρμένος)
 3, 8.
 ἐκκλίνειν 6, 20; 8, 50.
 ἐκκλισις 6, 20; 8, 7, 28; 11, 37.
 ἐκκλύζειν 8, 51.
 ἐκκρούειν 5, 9; 11, 9.
 ἐκλογαὶ (ἐκ τῶν συγγραμμάτων)
 3, 14.
 ἐκλογίζεσθαι 7, 27.
 ἐκμελετᾶν 12, 3.
 ἐκούσιος 10, 8; (-ίως) 10, 28.
 ἐκπεριέρχεσθαι (πάντα κύκλω)
 2, 13.
 ἐκπίπτειν 10, 8.
 ἐκπυροῦσθαι 10, 7.
 ἐκπύρωσις (τοῦ κόσμου) 3, 3.
 ἐκστρέφειν 8, 21.
 ἐκτείνεσθαι 4, 3, 48; 8, 57;
 11, 1; 12, 18.
 ἐκτενωῶς 1, 4, 14.
 ἐκτιμᾶν 5, 10; 6, 15.
 ἐκτός 1, 16; 9, 6.
 ἐκτρέπεσθαι (ἐκτραπῆναι εἰς
 ζῆλον σοφιστικόν) 1, 7.
 ἐκφέρειν 10, 34; 12, 4.
 ἐκφωνεῖν 9, 27.
 ἐκχεῖσθαι 8, 57.
 ἐκχυσις 8, 57.
 ἐκῶν 9, 1; 12, 12.
 ἐλαττοῦσθαι (εἰς τὰ μέσα) 5, 36.
 ἐλαττωτικός (ἐαυτοῦ) 5, 15.
 Ἐλβίδιος 1, 14.
 ἐλέγγειν 1, 17; 3, 11; 6, 21.
 ἐλεεινὸς 2, 13.
 ἐλεεῖσθαι 9, 12.
 ἐλευθερία 2, 5; 5, 9; 8, 51;
 9, 40; (τῶν ἀρχομένων) 1, 14.
 ἐλευθερίος 8, 1; (-ίως) 3, 6.
 ἐλευθέρος 4, 3, 49; 5, 29; 6,
 16; 7, 67; 8, 16, 48; (-ον) 1,
 8; 5, 5; (-ως) 5, 7; 6, 23;
 10, 8; 12, 1.
 Ἐλίκη 4, 48.
 ἐλίσσειν 12, 3.
 Ἐλληνες 3, 14; (Ἑλληνική
 ἀγωγή) 1, 6.
 ἐλπίζειν 9, 23; 10, 36.
 ἐλπῖς 1, 17; 5, 8; (αἱ κεναὶ ἐλ-
 πίδες) 3, 14.
 ἐλυτρον 9, 3.
 ἐμβιβάζειν (ἐαυτὸν εἰς ὀνό-
 ματα) 10, 8.
 ἐμβολοὶ 5, 36.
 ἐμβρονον 9, 3.
 ἐμμελῆς (παρυστόμνησις) 1, 10;
 (φωνή) 11, 2.
 ἐμμέτρως 1, 16.
 ἐμπαθῆς 2, 5.
 ἐμπαρέχειν 7, 66; 9, 41.
 Ἐμπεδόκλειος (σφαῖρος) 12, 3.
 ἐμπειρία 1, 8; 3, 1.
 ἐμπειρον 1, 16.
 ἐμπεριέρχεσθαι 6, 9.
 ἐμπεριλαμβάνειν 11, 1.
 ἐμπίπτειν (τὰ ἔξωθεν ἐμπί-
 πτοντα) 2, 7.
 ἐμποδίζειν 5, 20, 34; 7, 16;
 8, 7, 41; 12, 1, 8.
 ἐμπόδιον 5, 20.
 ἐμποδισμὸς 8, 41.
 ἐμποδιστικόν 8, 41.
 ἐμποιεῖν (ὑπόληψιν) 11, 16.
 ἐμφαίνειν 4, 45; (-εσθαι) 6, 48.

- ἔμφανταζόμενον 2, 12.
 ἔμφασις (ὄργῆς) 1, 9.
 ἔμφιληθεῖν 5, 5.
 ἔμφιλοτεχνεῖν 7, 54.
 ἔμφρων 4, 49; 10, 7; 12, 4;
 (-ον) 1, 16.
 ἔμφωλεῦον 3, 8.
 ἔμψυχον 5, 16; 9, 3; 10, 1.
 ἔν* 8, 7.
 ἔναιθέριον 12, 24.
 ἔναέριον 12, 24.
 ἔναντίος (-ία φέρεσθαι) 2, 16.
 ἔναποδνήσειν* 7, 24.
 ἔναποπνεῖν 5, 4.
 ἔναργῆς 10, 23; (-ἔς) 11, 7;
 | (-ῶς) 1, 8; 9, 1; 10, 26; (-έστε-
 ρον) 9, 24.
 ἔναρμόζειν 8, 32.
 ἔναφανίζεσθαι 2, 12; 4, 14;
 5, 23; 6, 36; 7, 10; 12, 32.
 ἔνδεής 4, 29 (ἔτέρον); 6, 16.
 ἔνδεια 7, 16.
 ἔνδελεχῆς 1, 16.
 ἔνδεσις 10, 28.
 ἔνδέχεσθαι 7, 67.
 ἔνδιατριβεῖν 4, 50; 6, 10.
 ἔνδιατριπτικὸν (τόποις) 1, 16.
 ἔνδιδόναι 7, 64; 11, 9, 18.
 ἔνδον 2, 13, 17; 3, 16; 4, 1,
 3; 7, 59; 8, 28, 50; 9, 13;
 10, 38; 11, 34; (ἔνδοθεν) 4,
 8; 8, 49.
 ἔνδοξος 4, 12; 7, 66.
 ἔνδόσιμον 11, 20.
 ἔνδοσις 10, 33.
 ἔνδοτικῶς (ἔχειν πρὸς τι) 1, 16.
 ἔνεργεια 3, 4, 12; 4, 10; 5, 1,
 20, 23, 25, 35; 6, 51, 59; 7,
 53; 8, 7, 16, 22; 9, 3, 16, 21;
 12, 23.
 ἐνεργεῖν 2, 5, 16; 3, 5, 7, 12,
 16; 4, 2; 5, 6, 55; 7, 7; 8,
 45, 47; 9, 31, 42; 10, 9, 11,
 33; 12, 24.
 ἐνεργημα 4, 2; 6, 32; 9, 3.
 ἐνεργητικὸν 1, 7; 8, 32.
 ἐνθνμεῖσθαι 3, 4; 4, 21; 5, 9,
 23; 6, 25, 38, 48; 7, 26; 9,
 28, 42; 12, 4, 32; (ἐνθνμού-
 μενον*) 1, 15.
 ἐνιδρύειν (δαίμων—μένος) 3, 6.
 ἐνίστασθαι 5, 20; 8, 32, 35,
 47; 10, 33; 11, 9.
 ἐνήφειν 1, 16.
 ἐννοεῖν 3, 4; 4, 3, 36, 48; 6,
 30, 47; 7, 27, 29, 47; 9, 42;
 10, 11, 36.
 ἐννόησις 3, 1.
 ἔννοια 1, 3, 9, 17; 2, 12; 3,
 2; 8, 19.
 ἐνοῦν (σῶμα ἠνωμένον) 5, 26;
 6, 4; 7, 13; 8, 34.
 ἐνοχλεῖν 7, 16; 8, 47; 9, 32;
 11, 18.
 ἐνστατικὸν 5, 20.
 ἐνστημα 8, 41.
 ἔντασις 1, 16.
 ἐντείνεσθαι* 9, 28; 10, 31
 (coniectura acc. a Cor.).
 ἐντέριον 6, 13*.
 ἔντεχνος 5, 32.
 ἐντρέχεια 1, 8.
 ἐντρέχῆς 6, 14; (-έστερον) 7, 66.
 ἐντυγχάνειν 1, 7.
 ἔνυλον 7, 10.
 ἐνυφίστασθαι 4, 14; 6, 25.
 ἔνωσις 6, 10, 38; 7, 32; 8,
 34; 9, 9,
 ἐξάγειν 7, 33; (ἐξακτέον ἀν-
 τὸν) 3, 1.
 ἐξαιμάτωσις 4, 21.
 ἐξαλείφειν (τὴν φαντασίαν) 7,
 29; 8, 29; 9, 7; 11, 16; (τό
 κροῖμα) 8, 47.
 ἐξαντλεῖν 4, 50.
 ἐξαπατᾶν 9, 1.
 ἐξαριθμεῖσθαι 6, 26.
 ἐξαρκεῖν 3, 1; 7, 5.
 ἐξαψις 9, 9.
 ἐξειλεῖσθαι 10, 36.

- ἔξεμεῖν (πάσης ὥρας ἔξεμού-
 μενον) 2, 2.
 ἔξέρχεσθαι (scil. τοῦ βίου) 5,
 29; 10, 36.
 ἔξετάζειν 3, 6 (τὰς φαντασίας);
 5, 11; 10, 10, 37; (ἔξητασμέ-
 νως) 1, 16.
 ἔξετασις 3, 6.
 ἔξεταστῆς 6, 30.
 ἔξευρετικὸν (τῶν δογμάτων) 1, 9.
 ἔξέχειν 11, 15.
 ἔξηγεῖσθαι 10, 7.
 ἔξηγησις 1, 8.
 ἔξῆς (παρὰ τὸ-) 4, 5; (κατὰ
 τὸ-) 4, 10; 8, 45; (-τῇ φύσει)
 12, 12.
 ἔξητᾶσθαι 1, 8.
 ἔξιέναι (τοῦ βίου) 10, 8.
 ἔξις 6, 14; 11, 18; 12, 16.
 ἔξισταναι 9, 37; (-σθαι) 6, 11.
 ἔξίτηλος 4, 33; 8, 25.
 ἔξοδος 12, 1.
 ἔξοικειοῦν 4, 1; 7, 68; 10, 31.
 ἔξομοιοῦσθαι 6, 6; 10, 8.
 ἔξονειδιστικὸν (τοῖς ἄλλοις) 1, 16.
 ἔξουσία 4, 3, 48; 8, 29; 12, 11.
 ἔξυμνεῖν 9, 34.
 ἐπαγγέλλεσθαι 3, 9; 5, 15.
 ἐπάγγελμα 3, 2.
 ἐπαγωγὸν 3, 2.
 ἐπαΐειν 5, 28.
 ἐπαινεῖν 4, 3, 20; 6, 16; 8,
 21, 53; 9, 30; 10, 35; 12, 11.
 ἐπαινετὸς 5, 15; 10, 33.
 ἐπαινος 3, 4, 6; 4, 19, 20; 8,
 52; 10, 13.
 ἐπακολουθεῖν 3, 2.
 ἐπακολούθησις 3, 2; 6, 36, 44;
 7, 75; 9, 28.
 ἐπαλξίς 7, 7.
 ἐπανάβασις 9, 9.
 ἐπάναγκες 1, 16.
 ἐπανέρχεσθαι 1, 7; 6, 11, 12;
 8, 34.
 ἐπανιέναι 5, 9; (ἐπάνιθι) 6,
 11, 12; (ἐπάνιε*) 10, 8; (ἐπ-
 ανιόντι) 5, 13.
 ἔπανυλις (ἢ κάτω) 1, 16.
 ἔπαφρόδιτον 3, 2.
 ἐπεγείρειν 1, 17.
 ἐπειγέσθαι 3, 1; (-όμενον) 1, 15.
 ἐπέκεινα (ὁ ἔ. ἀῆρ) 8, 57;
 (τὰ ἔ.) 12, 3.
 ἐπέρεισις 8, 57.
 ἐπερωτᾶν 9, 21; 10, 29*.
 ἔπεσθαι (τῷ τῆς πόλεως καὶ
 πολιτείας τῆς πρεσβυτάτης λό-
 γῳ καὶ θεσμῷ) 2, 16; (τῷ δι-
 ορθοῦντι) 8, 16; (τοῖς γινο-
 μένοις) 10, 28; (θεῶ) 3, 16;
 10, 11; (θεοῖς) 12, 27; (τῷ
 λόγῳ καὶ τῷ θεῶ) 12, 31.
 ἐπευφημεῖν 10, 34.
 ἐπέχειν (ἐφεντικὸν*) 1, 3; 5, 20.
 ἐπιβάλλειν 5, 15; 10, 25, 30;
 (ἐπιβάλλον) 7, 7.
 ἐπιβοᾶν 10, 34; (-σθαι) 5, 6.
 ἐπιβόησις 1, 16.
 ἐπιβολή 11, 6.
 ἐπιβουλεύειν 4, 32; 6, 16.
 ἐπιβουλή 4, 44.
 ἐπίγειος 6, 30.
 ἐπιγέννημα 6, 36.
 ἐπιγίνεσθαι (τὰ -όμενα τοῖς φύ-
 σει γινομένοις) 3, 2.
 ἐπιγραφὴ (-αὶ χρόνων) 4, 32.
 ἐπιδείνυσθαι 1, 7; 5, 9, 18.
 ἐπιδεξίως 1, 10.
 ἐπιδέχεσθαι 12, 14.
 ἐπιδημία (ὁ βίος ἔ. ξένον) 2, 17.
 ἐπιδιαμονή 4, 21.
 ἐπιζητεῖν 7, 27, 73*; 8, 2;
 10, 2, 33, 37; 12, 28, 31.
 ἐπίθεμα* (-ματα ἐκτὸς) 1, 16.
 ἐπιθεωρεῖν (ἄνωθεν) 9, 30.
 ἐπιθεώρησις 8, 26.
 ἐπιθυμεῖν 1, 6, 17; 3, 7; 6,
 10; 9, 40; 10, 1.
 ἐπιθυμία 2, 10; 7, 16; 8, 29;
 12, 19.

- ἐπίκηρος 6, 47.
 ἐπίκοτον (τοῦ προσώπου) 7, 24.
 ἐπικουρεῖν 1, 17.
 Ἐπίκουρος 7, 64; 9, 41.
 Ἐπίκτητος 4, 41; 7, 19; 11, 34, 36; (τὰ Ἐπικτήτεια ὑπομνήματα) 1, 7.
 ἐπικυμάτωσις (-σεις μεταβολῶν) 9, 28.
 ἐπιλαμβάνειν (ἐπιλαβεῖν τοῦ χρόνου) 1, 17; (-εσθαι) 1, 10.
 ἐπιλάμπειν 8, 57.
 ἐπιλανθάνεσθαι 9, 9, 30, 42; 10, 13, 30; 12, 6; (ἑαυτοῦ) 9, 3.
 ἐπιλέγειν 8, 49.
 ἐπίληψις 8, 10.
 ἐπιλογίζεσθαι 6, 36; 8, 31; 10, 30.
 ἐπιμανῆς 1, 16.
 ἐπιμαρτύρησις 7, 62.
 ἐπιμέλεια 6, 16; (ἑαυτοῦ) 1, 17.
 ἐπιμελεῖσθαι 8, 10; 12, 3.
 ἐπιμελητικὸν (τοῦ ἰδίου σώματος) 1, 16.
 ἐπιμιμνήσκεσθαι 5, 6.
 ἐπίμονον 1, 16.
 ἐπινοεῖν 4, 32, 40; 5, 10, 12; 6, 44*; 9, 30; 10, 6, 18, 27; (-εῖσθαι) 2, 2*.
 ἐπινοητὴς 1, 16.
 ἐπίνοια* 1, 17.
 ἐπιπεριτρέπειν 8, 35.
 ἐπιπλάστως 2, 16.
 ἐπιπλέκεσθαι 6, 38; 7, 9.
 ἐπιπλήττειν 10, 19.
 ἐπιπλοκὴ 2, 3; 10, 5.
 ἐπιποθεῖν 10, 1.
 ἐπίπονος 8, 36.
 ἐπιπρέπειν 3, 2.
 ἐπιρῥοή 10, 7.
 ἐπισημαίνεσθαι 6, 20.
 ἐπισκύνιον (λέοντος) 3, 2.
 ἐπίστασις 9, 3; 10, 8.
 ἐπιστήμη 10, 9.
 ἐπιστημονικὴ (δύναμις) 5, 9.
 ἐπιστήμων 5, 32.
 ἐπιστολή 1, 12.
 ἐπιστόλιον 1, 7.
 ἐπιστρέφειν 9, 40*; (-εσθαι) 9, 42.
 ἐπιστροφὴ 4, 32.
 ἐπισυμβαίνειν 9, 39.
 ἐπισύνδειςσις 6, 38.
 ἐπισύρειν 8, 51.
 ἐπιτάσσειν 11, 20.
 ἐπιτείνεσθαι 9, 9.
 ἐπιτελεῖν 7, 53.
 ἐπιτέλεισις (θεωριῶν) 1, 16.
 ἐπιτεροπῆς 11, 2.
 ἐπιτήδειος 1, 17; 11, 7; (-ως) 6, 16.
 ἐπιτηδεύειν 1, 16.
 ἐπιτήδευμα 1, 17; 6, 47.
 ἐπιτήδευσις 11, 15.
 Ἐπιτύγχανος 8, 25.
 ἐπιτυχία 12, 24.
 ἐπιφθέγγεσθαι 11, 34.
 ἐπωδὴ 1, 6.
 ἐράν 4, 32; 11, 15.
 ἐραστής 11, 15.
 ἐργαστήριον 8, 50.
 ἔργον (πρὸ ἔργου) 5, 20.
 ἔρευνα 1, 16.
 ἔρευνᾶν 2, 13 (τὰ νέρθεν γᾶς).
 ἔρημία 3, 7.
 ἐρῶρήγνυσθαι (ἐρῶραγεις*) 6, 20.
 ἐρῶμένος 6, 30; (-ένως) 1, 16; (-έστερον) 12, 6.
 ἐρυνθριᾶν 3, 4.
 ἔρωσις 1, 16; 9, 9.
 ἐρωτικός (-ὰ πάθη) 1, 17.
 ἐσχατόγηρος 9, 33.
 ἔτερογενῆς 3, 6.
 ἔτεροῖος 8, 58.
 ἔτεροῖσις 4, 39.
 ἔτοιμος 7, 61.
 ἐτοιμότης 4, 12.
 εὐανακλήτως (διακείσθαι) 1, 7.
 εὐαρεστεῖν 7, 54; 9, 3; 10, 6.

- εὐαρέστησις 8, 32.
 εὐαρεστικὸς (-ῆ διαθήσεις) 9, 6.
 εὐάρεστον 6, 50.
 εὐαρμοστία 10, 1.
 εὐάρεστος 6, 16; (-ον) 1, 9;
 4, 23; 7, 5.
 εὐαφῶς 11, 18.
 εὐγενῶς 12, 3.
 εὐγνωμοσύνη 5, 9.
 εὐγνωμών 5, 31; 8, 32.
 εὐδαιμονία 7, 17.
 εὐδαιμόνως 7, 67.
 Εὐδαίμων 8, 25.
 εὐδιλλάκτως (διακειῖσθαι) 1, 7.
 εὐδιον (τοῦ προσώπου) 6, 30.
 εὐδοκιμεῖν 1, 16; 5, 33.
 εὐδοξία 1, 16; 2, 12.
 Εὐδοξος 6, 47.
 εὐειδῆς 3, 2.
 εὐελπι 1, 14.
 εὐεξαπάτητος 11, 10.
 εὐέξαπτος 9, 9.
 εὐεργῆς 7, 68.
 εὐεργετεῖν 7, 13.
 εὐεργετικὸς 1, 7; 9, 42; (-ὄν)
 1, 15; 9, 42.
 εὐζωεῖν 3, 12.
 εὐθανατεῖν 10, 36.
 εὐθυμεῖν 4, 24; 10, 22.
 εὐθυμία 4, 24.
 εὐθυμον 1, 15; (-ως) 3, 16.
 εὐθυρόρημοςύνη 11, 6.
 εὐθύς (εὐθείαν περαίνειν) 5,
 3; 10, 11; (εὐθέα π.) 7, 55;
 (κατ' εὐθὺ βλέπειν) 7, 55;
 cf. 8, 60.
 εὐκαιρία (ἀέρων) 10, 1.
 εὐκαιρον 4, 23; 11, 13; 12, 35.
 εὐκαταφρόνητος 2, 12; 12, 31.
 εὐκίνητον 10, 12.
 εὐκλήρημα 5, 12.
 εὐκοινωνησία 11, 20.
 εὐκολος 5, 2; 9, 3; 10, 36.
 εὐκοσμία 4, 3.
 εὐκρατον (τοῦ ἡθους) 1, 15.
 εὐλαβεῖσθαι 8, 60.
 εὐλογιστία 4, 26.
 εὐλογίστως 8, 32.
 εὐλογος 4, 45; (-ως) 7, 72.
 εὐλυτος 3, 5, 16; 3, 7*; 8, 33*.
 εὐμάρεια 4, 3; (βίον) 1, 16.
 εὐμένεια 7, 63; 9, 11; 11, 9.
 εὐμενῆς 3, 4; 4, 25; 6, 20, 30,
 47; 7, 26, 52; (-εῖς ὀφθαλ-
 μοῖ) 8, 43, 47; 9, 11, 42; 10,
 36; 11, 13, 15, 18; (-ἔς) 1, 9;
 5, 5; (-ῶς) 3, 12; 7, 3; 8, 5,
 51; 10, 4, 12.
 εὐμετάβλητος 5, 33.
 εὐμετάβολος 4, 3.
 εὐμετάδοτον 1, 14; 6, 48.
 εὐμετακίνητον 1, 16.
 εὐμηχανία 11, 10.
 εὐμοιρία 2, 6.
 εὐμοιρος 5, 36.
 εὐνοεῖν 9, 27; 10, 14.
 εὐνοια 4, 20; 8, 26.
 εὐνους 10, 36; 11, 13; (-ως)
 3, 11.
 εὐόδεῖν 5, 34*; 6, 17; 7, 53;
 8, 7.
 εὐόδια 5, 8.
 εὐόδως (προϊέναι) 1, 17.
 εὐόμιλον 1, 16.
 εὐπαθῆς (-έστατος) 1, 9.
 εὐπαράγωγον (ὑπ' ἄλλων) 1, 16.
 εὐπαρατύπωτος* 5, 33 (εὐ-
 παράπτωτος coni. Nauck.).
 εὐπαραφόρος 1, 15.
 εὐπατριδαί 1, 11.
 εὐπειθῆς 6, 1; 7, 67.
 εὐποιῖα 1, 17; 8, 23.
 εὐποιητικόν 1, 14.
 εὐπορεῖν 1, 17.
 εὐπορία 5, 12.
 εὐποτμος 10, 36.
 εὐπραγία 5, 8.
 εὐροεῖν 5, 34; 10, 6.
 εὐρους 2, 5 (βίος); 10, 6;
 (-ουν) 5, 9.

εὐρυχωρία 9, 32.
 Εὐρώπη 6, 36.
 εὐσηπτος 2, 17.
 εὐσταθεῖν 5, 18; 6, 10.
 εὐσταθῆς (κρίσις καὶ πράξις)
 11, 9.
 εὐσυνειδήτος 6, 30.
 εὐσχημον 7, 60.
 εὐσχολεῖν 11, 18.
 εὐσχολος (-ώτερος) 4, 24.
 εὐτακτος 7, 52.
 εὐτελής 2, 12; 3, 6; 5, 10; 6,
 42; 9, 29.
 εὐτονος 6, 30.
 εὐτρεπῆς 6, 1.
 εὐτρεπτος 6, 36.
 εὐτύχημα 4, 49.
 εὐτυχῆς 4, 49.
 Εὐτύχης 10, 31.
 Εὐτύχιος 1, 6.
 Εὐτυχίων 10, 31.
 εὐφημεῖν 4, 3*, 48; 5, 33; 6,
 2, 18.
 εὐφημία 6, 16.
 εὐφημος (λόγος) 6, 18; (-ον)
 1, 9, 13.
 εὐφθαρτος 2, 12.
 εὐφραίνειν 1, 17; 6, 48; 7, 13;
 8, 43.
 Εὐφράτης 10, 31.
 εὐφροσύνη 8, 26.
 εὐχαρι 1, 16; 3, 2.
 εὐχαριεντίζεσθαι 1, 15.
 εὐχάριστος (τοῖς θεοῖς) 2, 3.
 εὐχεσθαι 5, 7 (ἀπλῶς); 6, 44;
 9, 40; 12, 1.
 εὐχή 5, 7; 9, 40.
 εὐχρηστος 9, 42.
 ἐφαρμόζειν 1, 16; 5, 12*.
 Ἐφέσιοι* (τὰ τῶν Ε. γράμ-
 ματα) 11, 26.
 ἐφήμερος 4, 35, 48; 6, 47; 8,
 25; 9, 14.
 ἐφίεσθαι 1, 16; 11, 18.
 ἐφικτὸν 6, 19.

ἐφιστάναι vel -νειν 1, 11; 2,
 8, 12; 3, 1; 7, 62, 66*; 10,
 18, 29; 11, 6; 12, 4, 27.
 ἐχεσθαι 1, 6 (ἐχόμενα τῆς
 Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς); 2, 10; 7,
 55; 10, 12.
 ἐχθῆς 10, 7.
 ἐχθρα 12, 27.
 ἐσω 6, 3.

Z

Ζεὺς 5, 7, 8, 27; 11, 8.
 ζῆλος (σοφιστικὸς) 1, 7.
 ζηλοτυπεῖν 6, 16.
 ζῆν (παράδειγμα ζῶν) 1, 8.
 ζητητικὸν (ἀκριβῶς) 1, 16.
 ζόφος 5, 10.
 ζωή 6, 15, 30, 47; 8, 14; 9,
 1, 23; 10, 38.
 ζῶον 2, 16, 17; 3, 4, 5, 6, 7, 9;
 4, 3, 5, 21, 24, 40; 5, 16, 29,
 34; 6, 23; 7, 9, 11; 8, 2, 12,
 35, 39, 58; 9, 1, 2, 8, 9, 16;
 10, 1, 2, 28; 11, 1.
 ζωτικὸς 8, 41.
 ζωώδης 7, 55.

H

ἡγεῖσθαι 1, 8; (τὰ ἡγούμενα*)
 4, 1.
 ἡγεμονία 7, 49.
 ἡγεμονικὸν 2, 2; 3, 4, 9; 4,
 38, 39; 5, 3, 11, 26; 6, 8, 36;
 7, 5, 16, 22, 28, 33, 55, 62,
 75; 8, 3, 43, 48, 56, 61; 9,
 3, 15, 18, 22, 26, 34, 39; 10,
 24, 26; 11, 18, 19, 20; 12, 1,
 2, 3, 33; (νοῦς ἡγεμονικὸς)
 12, 14; (-ῶς) 1, 17.
 ἡγεμῶν 3, 16; 5, 27.
 ἡδεσθαι 5, 1; 6, 34; 8, 19,
 37; 10, 1.
 ἡδονή 2, 10, 11, 12, 16, 17;
 3, 3, 4, 6; 4, 3; 5, 31; 6, 34;
 8, 8, 10, 14, 39, 41; 9, 1; 10,
 1, 30; 11, 19*; 12, 8, 34.

- ἡδονικὸς (-ὰ φαντάσματα) 3, 4.
 ἡδυπαθεῖν 10, 11.
 ἡδὺς 4, 12; (ἡδιον*) 8, 52.
 ἡθος 1, 7, 15, 17; 4, 18, 28;
 5, 10; 6, 30, 48; 7, 69.
 ἡλιος 5, 20; 6, 43; 8, 57;
 12, 30.
 Ἥλιος 8, 19.
 ἡλικία 9, 21.
 ἡμερον 1, 16; 11, 18.
 ἡμερότης 3, 11.
 ἡμίβρωτος 10, 8.
 ἡμίγυμνος 4, 30.
 Ἡρακλείτειον 4, 46.
 Ἡράκλειτος 3, 3; 6, 42, 47;
 8, 3.
 Ἡρακλάνον 4, 48.
 ἡρωικὸς (-ῆ ἀλήθεια) 3, 12.
 ἡρως 6, 47.
 ἡσυχάζειν 3, 15; 11, 11.
 ἡσυχῆ (ψέγειν) 10, 34, 36.
 ἡσυχία 3, 5.
 ἡσύχιος 3, 16; (-ιώτερον) 4, 3.
 ἡττᾶσθαι 7, 55; (ἡσσᾶται) 2,
 16; (ἡττώμενος) 2, 10; 11, 19.
- ⊙
- θάνατος 2, 11, 17; 3, 1, 3; 4,
 5, 44, 46, 48, 50; 6, 28; 7,
 32; 8, 14, 31, 58; 9, 1, 3, 21;
 10, 8, 29; 12, 7, 8, 34, 35.
 θαρσύνειν 6, 10; 10, 8.
 θεῖος 2, 1 (-ας ἀπομοίρας μέ-
 τοχος); 6, 17; 7, 67; 8, 27;
 11, 19; (-ον) 12, 1 (τὸ ἐν σοί),
 5, 14; (τὰ θεῖα) 3, 1, 13.
 θέλειν (θέλει οὐ θέλει) 11, 15.
 θέμις 3, 6.
 Θεόδοτος 1, 17.
 θεὸς 2, 12; (ὁ ἐν σοὶ θ.) 3, 5,
 11, 16; 4, 16; 5, 10 (ὁ ἐμὸς
 θ.), 34; 6, 7, 41, 44; 7, 9,
 32, 67, 68; 8, 2, 34, 56; (ἡ
 θ.) 9, 1, 10, 28; 10, 11; 12,
 1, 4, 5, 11, 23, 26, 31; (θεοὶ)
- 1, 16, 17; 2, 3, 4, 5, 11, 13;
 3, 3, 4, 6, 9, 16; 4, 31, 47;
 5, 5, 27, 31, 33; 6, 16, 23,
 30, 35, 41, 44; 7, 17, 53, 66,
 70; 8, 17, 19, 23; 9, 1, 11,
 27, 35, 37, 40; 10, 1, 8; 11,
 13; 12, 5, 12, 27, 28.
 θεοσέβεια 11, 20.
 θεοσεβῆς 6, 30; (-ἔς) 1, 3;
 (-ῶς) 7, 54.
 θεουδῆς 2, 5 (βίος).
 θεοφόρητος 12, 23.
 Θεόφραστος 2, 10.
 θεραπεία 1, 7 (τοῦ ἡθους);
 2, 13.
 θεραπεύειν 2, 13 (τὸν δαί-
 μονα); 5, 28; 6, 12; 12, 16.
 θεράπευμα 3, 13.
 θερίζειν 11, 34.
 θεσμός 2, 16.
 θεωρεῖν 2, 1; 4, 36; 9, 40;
 10, 26; 11, 1, 16; 12, 35.
 θεωρία 1, 16; 3, 1; (specta-
 culum) 11, 24.
 θεωρημα 1, 7, 8; 11, 5; (συμ-
 πληρωτικὸν τῆς τέχνης) 4, 2.
 θεωρητικὸς (-ῆ μέθοδος) 10,
 11; (-όν) 10, 9.
 θῆλυς 2, 10; 4, 28.
 θηριομάχος 10, 8.
 θηρίον 3, 16; 4, 16; 5, 11, 20;
 6, 16; 7, 68.
 θηριοῦσθαι 9, 39.
 θηριώδης 4, 28.
 θησαυρίζειν 4, 32.
 θῆς (θῆνες) 7, 34.
 θνήσκειν 10, 8.
 θνητὸς 4, 3; 8, 44; 11, 19;
 (-όν) 9, 28.
 θορυβεῖν 11, 11; (-εῖσθαι) 6, 26.
 Θρασέας 1, 14.
 θραύειν 4, 49; 10, 33.
 θρεπτὸς 5, 26.
 θρηνεῖν 10, 34.
 θύειν 6, 44; 10, 28.

θύλακος 8, 37.
 θυμηδία 7, 68.
 θυμός 2, 10.
 θυμοῦσθαι 2, 10; 7, 38; 8, 8;
 11, 6, 18; (θυμούμενον*) 1, 15.
 θύραι 9, 15 (ἔξω θυρῶν ἔστηκε
 τὰ πράγματα).
 θύτης 8, 31.

I

ιατρός 3, 13; 4, 48; 8, 15, 31, 41.
 ιατρική 1, 16.
 ἰδέα 11, 19*.
 ἰδικὸς 11, 3.
 ἰδίως (ἰ. ποιὸν) 9, 25; 10, 7;
 12, 30.
 ἰδιώτης 1, 9, 17; 5, 8 (οἱ τέ-
 λεον ἰ.); 6, 35; 9, 41.
 ἰδιωτικόν 4, 3, 36, 50; 9, 3.
 ἰδρῦειν (τὸ ἐνδον ἰδρυμένον)
 3, 4, 16.
 ἰδρῶς 1, 16 (ἔως ἰδρωτός).
 ἱερεὺς (θεῶν) 3, 4.
 ἱερός (-ὰ δόγματα) 10, 9.
 ἱερουργία 12, 5.
 ἱκνουμένως (εἰρημένον) 5, 12.
 ἱκτεριᾶν 6, 57.
 ἱλάσιμος 12, 14 (πρόνοια).
 ἱλάσκεσθαι 12, 14.
 ἱλεως 2, 3, 17; 3, 16; 4, 37,
 48; 5, 33; 8, 45, 47; 10, 36;
 12, 36; (ἱλέως*) 12, 3 (an 12,
 36 quoque?)
 ἱλιγγιᾶν 1, 17.
 ἱνα (c. C.) = Inf. 11, 4.
 ἱὸς 6, 57.
 Ἰουλιανὸς 4, 50.
 ἱπάριον 7, 23.
 Ἱππαρχος 6, 47.
 ἱππασία 5, 8.
 Ἱπποκράτης 3, 3.
 ἱσηγορία 1, 14.
 ἰσόνομος 8, 2 (θεῶν).
 ἴσος 8, 6, 7; 12, 36.
 ἰσότης 1, 14.

ἰστάναι 7, 29; 9, 7; (ἴστασθαι)
 4, 1, 49; 5, 23, 33; 6, 15; 7,
 3, 61; 8, 57; 9, 15; 11, 20;
 (στῆναι στάσιν πολεμίου) 6, 41.
 ἱστορεῖν 7, 49; 9, 37; 10, 15.
 ἱστορία (νόμων) 1, 16; (ἀλη-
 θείας) 4, 21; (βίου) 5, 31; 6,
 13; (ἱστορίαί) 7, 1; (ἡ σῆ)
 10, 27.
 ἴσχειν 10, 38; (-εσθαι) 6, 16;
 9, 12.
 ἰσχύειν 1, 16; 6, 57.
 ἰσχυὸς 11, 18.

K

καββαλικὸς (-ώτερος) 7, 52.
 Καδικιανὸς (?) 4, 50.
 κάθασμα 12, 2.
 καθαρὸς 2, 13; 3, 12, 16; 8,
 51; 12, 3.
 καθαρότης 11, 27.
 καθήκειν 7, 5; 10, 3; 12, 17.
 καθήκον 3, 1; 6, 22, 26; (-οντα)
 1, 12; 3, 16.
 καθικνεῖσθαι (αὐτῶν τῶν πραγ-
 μάτων) 6, 13.
 καθίστασθαι (εἰς ταῦτό) 12, 14.
 καθολικός 6, 14.
 καθυπερτερεῖν 8, 8.
 Καιήτη 1, 17.
 καινὸς 7, 1, 68; 8, 6.
 καινοτόμον 1, 16.
 καιρῖος 7, 5; 12, 23.
 καιρὸς (παρ' αὐτὸν ἐκείνον
 τὸν καιρὸν) 1, 9; (κατὰ και-
 ρὸν et ἐν καιρῷ) 12, 23.
 Καῖσαρ 3, 3; 8, 3; (Καῖσαρες)
 10, 31.
 Καῖσων 4, 33.
 καίτοι 5, 1; 8, 50.
 κακία 4, 3; 5, 35; 6, 1; 7, 1,
 66, 71; 8, 55, 56; 9, 2, 16;
 10, 30; 12, 1.
 κακοδαιμονεῖν 2, 8.
 κακότητες 3, 4.

- κακοποιεῖν 1, 3; 6, 1, 44.
κακὸς 2, 11; 10, 33; 12, 34;
(-όν) 2, 1, 11, 13, 17; 4, 39,
42; 5, 26; 6, 33, 41; 7, 14,
26, 31; 8, 1, 14, 28, 41, 56,
58; 9, 1, 16, 17, 21, 38, 42;
10, 7, 33, 36; 11, 17, 18; 12,
23; (-ῶς διατίθεσθαι) 12, 33.
κακοῦν 7, 33; 10, 7.
κακουργία 6, 36.
κάλαμος 10, 38.
καλεῖν (οἱ καλούμενοι) 1, 11.
καλλωπίζειν 3, 5.
καλλωπισμὸς 1, 16.
καλόγηδες 1, 1.
καλὸς 2, 1, 11; 3, 4; 4, 20;
5, 3; 7, 58; (- καὶ ἀγαθὸς*)
8, 10; 10, 1; (-όν) 1, 8; 4,
20; 5, 31; 6, 36; (-ῶς) 10,
13; 12, 5.
Κάμιλλος 4, 33.
κάμνειν 6, 55; 7, 74; (οἱ κε-
μηρότες τῷ βίῳ) 2, 7.
κάμπτειν (τὴν ἄκραν) 12, 22.
κανὼν 5, 22; 10, 2.
καπηλικὸς 4, 28.
καπνὸς 5, 29; 10, 31; 12, 27, 33.
Καπρίαί 12, 27.
καρδία (ἀπὸ καρδίας) 2, 3;
7, 13.
Καρνοῦντον 2, 17.
καρπὸς 9, 10, 42; 11, 1.
καρποῦσθαι 11, 1.
Καρποφόρος 6, 43.
καρτερεῖν 1, 16.
καρτερικὸς (-ώτερον) 7, 66.
καταβάλλειν 10, 34.
καταβοᾶν 7, 68.
καταγελαῖν 8, 50.
καταγινώσκειν 8, 50; 10, 1, 36.
κατάγνωσις 1, 14.
καταγοητεύειν 6, 13.
καταδεῆς 7, 72.
καταδρῦπτειν 6, 20; 12, 16.
καταθάπτειν 9, 14.
καταθρασύνεσθαι 10, 14.
καταιόνησις 5, 9.
καταιτιάσθαι 5, 5.
καταιτίαισις 1, 16.
κατακόρως (εὐχαρι οὐ κ.) 1, 16.
κατακοσμεῖν 7, 17.
κατακρατεῖν 3, 6.
κατακρίνειν 9, 29, 35; 12, 16
(ἐαυτόν).
καταλαμβάνειν 3, 3, 8, 11, 18;
12, 28; (-εσθαι) 1, 16; 11, 1;
12, 7.
καταλήγειν 9, 31.
καταληκτικῶς (διδόναι) 9, 42;
(εὐφραίνειν) 7, 13*.
καταληπτικὸς (-ῆ ὑπόληψις) 9,
3; (-όν) 4, 22; (-ῶς) 11, 18
(ἀποφαίνεσθαι); 1, 9 (ἐξευ-
ρετικόν).
κατάληψις 6, 30.
κατάλληλος 5, 8; 7, 2.
καταμέμφεσθαι 8, 9..
καταμερίζειν 11, 2.
καταμύειν 4, 29; 10, 34.
καταναγκάζειν (κατηναγκασμέ-
νον) 4, 45.
κατανοεῖν 8, 1; 12, 24 (?).
καταξιοῦν 5, 19.
καταπαύειν 12, 23.
κατάπανσις 12, 23.
καταπίνειν 7, 19.
κατάπλασμα 5, 9.
καταπλήσσεσθαι 11, 9.
καταπυκνοῦσθαι 5, 9.
κατάρα 8, 51 (κατάραις ἐλαύ-
νειν).
καταρᾶσθαι 3, 7; 8, 53; 10, 34.
καταρίθμησις 4, 45.
κατασκεπέεσθαι 12, 24.
κατασκευάζειν 5, 1, 5, 16; 6,
16, 40; 7, 13, 55; 8, 50; 9,
1, 26, 42; 10, 7, 35; 11, 20.
κατασκεύασμα 4, 20; 10, 33.
κατασκευῆ 1, 16; 3, 9; 4, 32;
6, 16, 44; 7, 20, 53, 55; 8,

- 11, 12, 39, 41, 45; 9, 42; 10, 33; 11, 5.
κατασμικρύνεσθαι 8, 36.
κατάστασις 10, 1.
κατατάσσειν 5, 13; 6, 42; 8, 25, 35; 11, 20.
κατατρίβειν 3, 4.
κατατυγχάνειν 10, 12.
καταφιλεῖν 11, 34.
καταφρονεῖν 2, 2; 9, 3, 28; 11, 2, 13, 14; 12, 24*, 34.
καταφρόνησις 11, 2, 13; 12, 34.
καταφρονάτεσθαι 7, 3; 9, 41.
καταχειρῖσθαι 8, 57.
καταχωννύναι 4, 33.
κατεντείνεσθαι 4, 3; 6, 26; 12, 27; (*κατενταθέντες*) 4, 32.
κατεξαναστατικός (-ἡ ἀρετή) 8, 39.
κατεξανίστασθαι 5, 15.
κατεπιδείκνυσθαι 11, 13.
κατέχειν (*ἐν τῷ ζῆν*) 9, 3; (-εσθαι *ἐν ἄλλοις ἐπιτηδεύμασι*) 1, 17.
κατηφῆς 1, 15.
κατιδεῖν 4, 48.
κατοίκησις 4, 3.
κατοικίδιος 11, 22.
κατολισθάνειν 8, 57.
κατόρθωσις (-ώσεις) 5, 14.
Κατουλλῆνος (Φάβιος) 12, 27.
Κάτουλος 1, 13.
Κάτων 1, 14; 4, 33.
κατωφερης 11, 20.
κανματίζεσθαι 7, 64.
κεγχραμῖς 10, 17.
Κέκροψ 4, 23.
Κέλερ 8, 25.
κενόδοξος 5, 1.
κενὸν (τὸ περὶ τὸν κόσμον) 11, 1; (τὸ κ. τῆς ἀπηγήσεως) 4, 3.
κενοσπονδία 7, 3.
κερκῖς 10, 38.
κεφάλαιον 11, 18.
κεφαλαλογία 1, 16.
κηδεμονικῶς 1, 9.
κῆδεσθαι 3, 4; 7, 70.
κηδεύειν 4, 48.
κῆπος 12, 27.
κίβδηλος 4, 28; 11, 15.
κιβώτιον 7, 23.
κινεῖν 5, 19, 28; 10, 38; (-εἶσθαι) 5, 10; 6, 14, 16; 9, 12; 10, 33; (*λείως ἢ τραχέως*) 4, 3.
κίνημα (-ματα τῆς ἰδίας ψυχῆς) 2, 8.
κίνησις 5, 10; 6, 17, 38*; 7, 55, 60; 8, 26; 9, 41; 11, 2, 20; (*λεία ἢ τραχεῖα*) 5, 26; 10, 8.
κλάδος 11, 8.
κλανθυμυρίζεσθαι 12, 16.
κλίμα 8, 21.
κλινάριον 11, 18.
κλινίδιον 10, 28.
κλύδων 12, 14.
Κλωθῶ 4, 34.
κοινονοημοσύνη 1, 16.
κοινὸς 3, 16; 4, 4, 29; 5, 3, 8, 25, 34; 6, 35, 36, 58; 7, 9, 53; 8, 7, 12, 46; 9, 1, 9, 10, 29, 41; 10, 6, 8, 34; 11, 10; 12, 30, 32; (*κοινὸν*) 5, 35; 6, 44; 8, 41; 9, 9; (*κοινὰ*) 1, 16, 17; 6, 44; 11, 21; (*κοινῇ*) 7, 5; 10, 6; 11, 13; (*κοινότερον συγκρίνειν, λέγειν, λαμβάνειν*) 2, 10; 4, 20; 6, 45.
κοινωνία 3, 11; 5, 16; 7, 5; 10, 24; 11, 8, 19; 12, 26.
κοινωνικός 5, 6; 6, 16*; 7, 52, 67; (*νοῦς*) 5, 30; (*σκοπὸς*) 11, 21; (-ἡ διάνοια) 7, 64; (*ὄρμη*) 11, 37; (*πρᾶξις*) 4, 33; 5, 1; 6, 7, 30; 8, 12; 9, 6, 23; (-ὄν ἔργον) 5, 6; 7, 72; 8, 7; (*ζῶον*) 3, 4; 5, 29; 8, 2; (*πάθος*) 12, 30; (*τέλος*) 9, 23; 12, 20.

- κοινωνικὸν 7, 55.
 κοινωνικῶς 5, 6; 6, 14, 23; 9, 31; 11, 4.
 κοινωνὸς 3, 11; 5, 6; 10, 36.
 κοίνωσις* (τοπικῆ) 6, 38.
 κοινωφελῆς (ἀνάγκη) 3, 4; (-ἔς) 1, 16; 3, 4; 4, 12.
 κολάζειν (κεκολασμένως) 3, 8.
 κολακεία 1, 9, 16.
 κολακεύειν 4, 32; 5, 5; 11, 18; (-εσθαι) 10, 8.
 (κόλπος 12, 22.)
 κόμπος 1, 17.
 κομψεία 3, 5; 4, 51.
 κομψὸν 3, 8; 8, 34.
 (κόνησις* 6, 38.)
 κόνις 9, 36.
 κόπος 4, 51; 9, 3.
 κοπρία 8, 51.
 κοσμίως 3, 7, 16; 8, 30; 10, 31.
 κοσμοποιία 7, 75.
 κόσμος 2, 3, 4, 11, 12, 16; 3, 3, 11; 4, 3, 4, 27, 29, 40; 5, 1, 8, 13, 21; 6, 15, 24, 25, 36, 38, 42, 44, 56; 7, 9, 25, 75; 8, 11, 15, 18, 49, 50, 52, 55; 9, 1, 10, 19, 28, 32, 35, 42; 10, 6, 7, 9, 15, 21; 11, 1; 12, 1, 23, 35.
 Κονάδοι 1, 17.
 κράζειν 10, 28; 11, 6.
 κρατεῖν 9, 9; (ἑαυτοῦ) 1, 15.
 Κράτης 6, 13.
 κρατιστεύειν (τὰ -εύοντα) 5, 30.
 κρεανομεῖν 8, 51.
 κρεάδιον 5, 33; 12, 2.
 κρέμασθαι (κρεμάμενος ἐκ τοῦδε) 12, 1.
 κρέμα 4, 3; 5, 19; 8, 47; 11, 11.
 κρίνειν 4, 10, 39; 5, 3; 6, 41; 7, 72; 8, 38*, 48; 10, 30, 32; 12, 34; (τὰ κριθέντα) 1, 16.
 κρίσις 6, 52; 7, 16, 68; 8, 16, 28; 11, 3, 9, 16, 18.
 κριτής 9, 18.
 Κρίτων 10, 31.
 Κροῖσος 10, 27.
 κροκύφαντος 2, 2.
 κροτεῖν 8, 52; (-εἶσθαι) 6, 16.
 κρότος 6, 16.
 κτείνειν 8, 51.
 κτήνος 5, 11.
 κυβερνᾶν 7, 64.
 κυβερνήτης 8, 15.
 κυκλών 4, 27; 6, 10; 9, 39.
 κύκλος 6, 17; (-φ ἐκπεριέρχασθαι πάντα) 2, 13.
 κυκλοτερῆς 8, 41.
 κύλινδρος 10, 33.
 κυνίδιον 5, 33; 7, 3.
 Κυνικός 2, 15 (Monimus).
 κυφορεῖν 9, 3.
 κυρία 8, 56 (τὴν ἰδίαν κ. ἔχειν).
 κυριεύειν (τὸ ἔνδον κυριεῦον) 4, 1; 5, 26.
 κύριος 10, 25; 8, 37*; (-ον) 7, 75 (τὰ κυριώτατα); (-ίως) 9, 10.
 κώδιον 11, 28.
 κωλύειν 1, 17; 2, 9; 4, 49; 5, 13; 6, 58; 7, 68; 8, 32, 47; 9, 11; 10, 32, 33; 11, 9; 12, 25.
 κώλυμα 5, 20; 8, 32, 35, 57.
 κώλυσις 6, 50.
 κωλυτικὸν 9, 9.
 κωμικός 5, 12.
 κωμωδία (ἀρχαία, μέση, νέα) 11, 6.
 κωμωδὸς 12, 36.
 Δ
 λάβρον 1, 16.
 λαγίδιον 10, 10.
 Λακεδαιμόνιοι 11, 24.
 λαλεῖν 8, 30, 41.
 λαμβάνειν (λαβεῖν φαντασίαν) 1, 7, 14.
 Λάμια 11, 23.
 λάμπεσθαι 11, 12.

- λαμπὰς 1, 17.
 Λανούβιον 1, 16.
 λατρεύειν 3, 3.
 Λεοννάτος 4, 33.
 λείδος 5, 26; 10, 8; (-ως) 4, 3.
 λειποτάκτης 11, 9.
 λειτουργία 5, 31; 6, 28.
 λέξις 4, 33; 7, 4.
 Λέπιδος 4, 50.
 λήγειν 7, 70; 12, 31.
 λήθη 2, 17; 4, 3, 33; 7, 6, 21.
 λήξις 9, 21.
 ληρεῖν (διὰ πράξεων) 2, 7.
 ληστής 5, 10; 6, 34; 10, 10;
 11, 18, 36.
 λιβανωτὸς 4, 15.
 λιτὸς 6, 30; (-ὸν) 1, 3.
 λίτρα 6, 49.
 λογάριον (-α προτρεπτικά) 1, 7.
 λογίζεσθαι 1, 16; 3, 1; 5, 6;
 8, 44; 9, 22; 10, 36; 11, 18;
 (λελογισμένος ἄνθρωπος) 9, 3;
 (λελογισμένως) 10, 12; 11, 3.
 λογικὸς 2, 16; 3, 6, 9; 4, 3, 4,
 24; 5, 6, 14, 16, 28, 29, 34;
 6, 14, 44; 7, 28, 55, 68, 72;
 8, 7, 35, 39; 9, 1, 8, 9, 16;
 10, 2, 28; 11, 1, 18.
 λογικὸν 3, 4, 6; 4, 4, 29; 5,
 16; 7, 13, 55; 8, 35, 41; 10,
 8; 11, 39.
 λογικῶς 6, 14.
 λογισμὸς 3, 1.
 λόγος 2, 10, 16; 4, 4, 5, 12,
 13, 16, 19, 29, 30, 33, 46; 5,
 3, 9, 14, 20, 27, 28, 32; 6, 1,
 5, 23, 30, 35, 58; 7, 8, 9, 10,
 11, 13, 24, 53; 8, 30, 32, 40,
 48; 9, 1, 10, 42; 10, 7, 12,
 33; 12, 31; (λόγος αἰρεῖ) 10,
 34, cf. αἰρεῶν; (λόγου γυμνά-
 σματα) 10, 31; (λόγοι καὶ δυ-
 νάμεις γόνιμοι) 9, 1; (λ. δι-
 καιοσύνης) 6, 50; 11, 1; (ὄρεθὸς)
 3, 6, 12; 11, 1, 9; 12, 35; (πο-
 λιτικὸς) 4, 29; 9, 12; (σπερ-
 ματικὸς) 4, 14, 21; 6, 24;
 (λόγου χάριν) 4, 32.
 λοιμὸς 9, 2.
 Λούκιλλα 8, 25.
 Λούσιος Λούπος 12, 27.
 λούστης 1, 16.
 λύθρος 2, 2; 3, 3; 8, 37* (-ον);
 10, 7.
 λυκοφιλία 11, 15.
 λυπεῖν 4, 44; 6, 18; 7, 16; 8,
 40, 42, 47; (-εἶσθαι) 8, 47;
 10, 25, 28; 11, 18.
 λύπη 2, 10; 4, 49; 11, 18, 20.
 λύσις 2, 17; 5, 10; 12, 24.
 λυσιτελὴς 10, 6.
 λυσοδόμητος 6, 57.
 λυτικὸς (κοινωνίας) 11, 19.
 λύχνος 8, 20; 12, 15.
 Λώριον 1, 16.
- M**
- (μάγευμα 7, 51.)
 μαθήματα 4, 30.
 μαθητῆς 6, 30 (Αντωνίνου).
 μαθηματικοὶ 4, 48.
 Μαικήνας 8, 31.
 μαίνεσθαι 11, 33, 38.
 μάκαρ (μακάρων νῆσοι) 10, 8.
 Μακεδῶν 6, 24.
 μακρόθυμος 6, 30.
 μάλη 5, 28.
 μανθάνειν 1, 8; 7, 2*.
 μανικὸς 5, 7; 11, 18.
 μανιώδης 8, 17.
 μαντεία 9, 27.
 Μάξιμος 1, 16, 17; 8, 25.
 Μαρκιανὸς 1, 6.
 μάρμαρον (τὰ μ.) 9, 36.
 μαρτυρεῖν 7, 62.
 μάρτυς 3, 5.
 μαστίγιον 10, 38.
 μάτην (τὸ εἰκῆ καὶ μάτην)
 3, 4.
 μαχαίριον 4, 20.

- μάχεσθαι 9, 1 (τῇ τοῦ κόσμου φύσει) 11, 39; 12, 31.
 μεγαλειὸν 5, 5.
 μεγαλοφροσύνη 3, 11; 5, 18; 10, 11.
 μεγαλόφρων 6, 47; (-όνως) 6, 23.
 μεγαλοψυχία 5, 9.
 μεγαλόψυχος 4, 49.
 μεγάλως 10, 8.
 μεδίστασθαι 4, 21; 5, 20; 8, 25.
 μέθοδος 10, 11.
 μειλίχιον 1, 15; 6, 30.
 μειράκιον 1, 16; 5, 11; 9, 21.
 μέλας (-ν ἤθος) 4, 18*, 28.
 μέλει (θεοῖς τῶν ἀνθρωπείων) 2, 11.
 μέλος 7, 13.
 μελύδριον 7, 68.
 μεμετρημένον 1, 16.
 μεμνησθαι 2, 4, 9, 12, 14; 3, 4, 13; 4, 5, 6, 19, 32, 49; 5, 9, 24, 33, 36; 6, 26, 43, 50; 7, 31, 58, 63, 64, 67; 8, 14, 15, 16, 25, 29, 48; 9, 3, 11; 10, 3, 6, 8, 33, 38; 11, 2, 16, 18.
 μεμολυσμένον 3, 8.
 μέμφεσθαι 6, 16, 30, 41, 42; 7, 14, 58, 62; 8, 17; 9, 1, 39, 42; 10, 1; 12, 12, 24.
 μέμψις 5, 3.
 μενετικὸν 1, 16.
 Μένιππος 6, 47.
 μερίζειν 7, 29.
 μεριμνᾶν 7, 16.
 μερισμὸς (τῆς ἐννοίας) 2, 12; 8, 7.
 μέρος 2, 3, 4, 9, 16; 3, 1, 4; 4, 3, 14, 20; 5, 13, 24, 26; 6, 20, 42; 7, 13, 33; 8, 7, 24, 34, 35, 55; 9, 22, 23, 32, 39; 10, 6, 7, 11, 13, 17, 29; 11, 1, 2, 19, 20; 12, 30, 36.
 μέσος (τὰ μέσα) 3, 11; 5, 36; 6, 45; 9, 42; 11, 10; (ἀνὰ μέσον ἀρετῆς καὶ κακίας) 7, 31; (ἐν μέσῳ κείμενον) 10, 34; (ἐκ μέσου) 8, 2.
 μεταβάλλειν 2, 17; 4, 3; 5, 13; 6, 4, 47; 7, 18 (μεταβάλλεσθαι), 25; 8, 6, 18, 25, 50; 9, 28, 29, 36; 10, 7, 11, 31; 11, 17; 12, 21, 23.
 μετάβασις 8, 32.
 μεταβολή 2, 3, 17; 4, 3, 14, 21, 36, 42; 5, 13, 23; 7, 18, 47, 49; 9, 1, 19, 21, 28, 29, 32, 35; 10, 18; 13, 35.
 μετάγειν 4, 12.
 μεταγινώσκειν 1, 17.
 μεταγωγή 4, 12.
 μεταδιδάσκειν 9, 11, 42; 11, 18.
 μεταδιδόναι 1, 7.
 μεταδοτικὸν 1, 3.
 μεταλαμβάνειν 1, 17.
 μετανοεῖν 8, 2; 10, 53.
 μετάνοια 8, 10.
 μεταπτωτικὸς 11, 10.
 μεταπτωτὸς 5, 10.
 μετάστασις 5, 33; 7, 32.
 μετατιθέναι 8, 6; (-εσθαι) 4, 12; 6, 21; 8, 16.
 μετέχειν 9, 9.
 μετέωρος (ἐξάιρεσθαι) 12, 24.
 μετοικίζεσθαι 10, 8.
 μετονομάζεσθαι 10, 8.
 μέτοχος 2, 1; 9, 9.
 μετρεῖν cf. μεμετρημένον.
 μέτριον 6, 14.
 μέτωπον 11, 15.
 μήτηρ 1, 3, 7; 6, 12; 9, 21; 10, 7.
 μήτρα 4, 36; 10, 26.
 μετρῖα 6, 12.
 μικρὸν καὶ eodem sensu ac μετὰ μικρὸν 8, 2; 10, 34.
 μιμεῖσθαι 3, 2; 9, 29; 11, 10.
 μίμησις 11, 6.
 μῖμος* 10, 9.

- μισεῖν 3, 7; 4, 3; 6, 41; 9, 27;
 11, 8, 13.
 μνήμα 8, 31.
 μνήμη 1, 2; 2, 12; 4, 19; 6,
 7; 7, 10; 9, 30.
 μνημονεύειν 1, 16; 4, 35; 7,
 64, 75; 8, 21, 25.
 μοῖρα 3, 4, 16; 5, 36; 11, 19.
 μολύνεσθαι 10, 8; cf. 3, 8.
 Μόνιμος (ὁ Κυνικός) 2, 15.
 μονομάχος 12, 9.
 μόνος plerumque congruens
 cum altero verbo: 2, 13; 3,
 2, 5, 10; 4, 3, 36, 37; 5, 9,
 10, 19; 6, 41, 44; 8, 7*; 9,
 9, 41; 10, 28; 12, 2; non
 congruens 1, 16 (ὑπὲρ τῶν
 κοινῶν μόνον); 4, 12, 24; 10,
 2; non satis apparet 1, 10;
 2, 14; 3, 7, 10; 6, 32; 7, 20;
 8, 36; 9, 3, 12; 12, 1, 26;
 (ἐν καὶ μόνον) 2, 17; μόνον
 = ἀλλὰ 3, 6; 7, 17; 8, 5;
 10, 27, 38.
 μόριον 2, 12; 4, 39; 5, 8, 11,
 26; 10, 8, 38.
 Μοῦσαι 11, 18.
 Μουσηγέτης 11, 18.
 μῦθος 8, 25; 12, 27.
 μυθώδης 4, 33.
 μυῖδιον 7, 3.
 μύλη 10, 35.
 μύξα 9, 29 (μυξῶν μεστὰ ἀν-
 θρώπια).
 μυξάριον 4, 48; 6, 13.
 μῦς 11, 22.
 μυστῆριον (φύσεως) 4, 5.
 μωρός 4, 44; 5, 23, 36; 7, 73.
- N
- νάρκα 10, 9.
 ναρκᾶν 7, 69.
 νεάζειν 9, 3.
 νεαρός 7, 25; 12, 23; (-ὄν) 1,
 16; 8, 50.
 νεκρός 2, 12; 4, 21, 41; 6, 13;
 9, 24; 10, 33; 12, 33 (νεκρά
 καὶ κάπνος).
 νεκροῦσθαι 7, 2.
 Νεκυῖα 9, 24.
 νέμειν 3, 4; 10, 25; 12, 11.
 νεοσοτροφία 9, 9.
 νεότης 8, 1; 9, 21.
 Νέρων 3, 16.
 νευρίον* 6, 13.
 νεῦρον 2, 11; 11, 18.
 νευροσπαστεῖν 12, 19; (-εἶσθαι)
 2, 2; 3, 16; 6, 16; 7, 3; (τὸ
 νευροσπαστοῦν) 10, 38.
 νευροσπαστία 6, 28; 7, 29.
 νῆφειν 4, 26; (τὸ νῆφον) 1, 16.
 νοεῖν 5, 8; 6, 30; (-εἶσθαι intel-
 legi) 4, 10; (τὸ νοοῦν) 12, 30.
 νοερός (-ὰ δύναμις) 2, 12; 8,
 54; 12, 3; (κίνησις) 7, 55;
 (φύσις) 8, 7, 41; 9, 9; (πηγῆ)
 9, 38; (ψυχῆ) 9, 8; 12, 30;
 (-ὄν ζῶον) 3, 7; 4, 5; 7, 9;
 (ὄμμα) 4, 29; (σου μέρος) 11,
 20; (τὸ νοερόν) 4, 4; 7, 72;
 8, 54; 9, 9; 12, 2.
 νόσις 7, 13, 30.
 νομίζειν 11, 19; (θεοὺς μὴ
 νομ.) 3, 16.
 νομικόν 4, 4.
 νομιστὶ 7, 31.
 νομοθετικὴ 4, 12.
 νόμος 4, 4, 20; 7, 9; 10, 11,
 13, 25, 33; 11, 1; 12, 1, 36;
 (-οι) 1, 16.
 νοσεῖν 8, 21, 49; 9, 41.
 νόσος 1, 8, 15, 16; 3, 3; 4,
 44; 5, 8; 9, 41.
 νόστιμον 2, 15.
 νοῦς 2, 1; 3, 3, 4, 7, 16; 5,
 27, 30; 6, 40, 51; 7, 30, 66;
 8, 16, 41, 60; 9, 22; 10, 11,
 24, 33; 11, 1; 12, 3, 14, 26.
 νοστάζειν 6, 2; 7, 64.
 νωθεία 5, 5.

Ξ

Ξανθίππη 11, 28.
 ξενίζεσθαι 7, 58; 8, 15.
 Ξενοκράτης 6, 13.
 ξένος 2, 17; 7, 66; 8, 14; 9,
 42; 12, 1, 13; (-οι) 11, 24.
 Ξενοφών 10, 31.
 ξέσμα 8, 50.
 ξηρὸς 9, 9.

Ο

ὀδεύειν 5, 14. 34 (?).
 ὀδηγεῖν 7, 55.
 ὀδός 3, 16; 4, 46; 5, 3, 14,
 20; 6, 22; (ὀδῶ) 1, 9; 3, 11;
 6, 17, 26.
 ὀζόστομος 5, 28.
 οἴεσθαι* 1, 9 (τὸ ἀθεώρητον
 οἰόμενοι).
 οἴησις 4, 12; 9, 34; 12, 27.
 οἰκεῖος 5, 20; 6, 19, 27; 7, 18;
 8, 12; 9, 10; 11, 18; (-οι) 5,
 31; (-ον) 9, 9; 10, 33, 36;
 11, 13; (-ως) 9, 1; 10, 6.
 οἰκειότης 4, 45.
 οἰκειοῦσθαι (-ωθῆναι φιλοσο-
 φία) 1, 6; (πρὸς τὴν φύσιν
 ὠκειωμένος) 3, 2.
 οἰκειωσις 3, 9 (πρὸς ἀνθρώ-
 πους).
 οἰκίτης (-αι) 5, 31.
 οἰκογενής* 1, 16.
 οἰκονομεῖν 5, 32.
 οἰκονομία 4, 51; (δι' -αν) 4,
 19; (κατ' -αν) 11 18.
 οἶκος 1, 9; (κατ' οἶκον) 1, 4,
 7; (οἶκοθεν) 1, 7.
 οἰμῶζειν 10, 28.
 ὀκνοῦν 1, 15.
 ὄλεθρος 11, 25.
 ὀλιγοδεῖς 1, 5; 5, 5.
 ὀλίγος (πρὸς ὀλίγιτον) 7, 23;
 (ἐντὸς ὀλιγίστου χρόνου) 4, 6;
 (ὀλίγου χρόνου) 8, 5; (εἰς ὀλί-

γιστα) 1, 16; (ὀλίγα πράσσειν)
 4, 24.
 ὀλιγοχρόνιος 7, 1; (-ον) 10, 34;
 12, 24.
 ὀλιγόχρονος 5, 10.
 ὀλιγῶρος (ἔχειν φίλον) 1, 13;
 (ἐπιμελητικὸν σώματος) 1, 16.
 ὀλικῶς 11, 16, 18.
 ὀλόκληρον 5, 8.
 ὄλος 7, 58; 12, 27; 4, 3, 33;
 (κόσμος) 2, 3; 9, 19, 32; 11,
 1; (βίος) 3, 7; 6, 13, 46; 8,
 1, 36; 9, 21; 11, 2, 21; (αἰῶν)
 10, 17; (-η οὐσία) 5, 32; 7,
 23; 10, 17; 12, 32; (γῆ) 8, 21;
 12, 32; (ψυχῆ) 12, 32; (κοι-
 νωνία) 11, 8; (-ον γένος) 8,
 31; (πολίτευμα) 11, 8; (ὄλον
 δι' ὄλων διηρημένως βλέπειν)
 3, 11, cf. 12, 29; (τὸ ὄλον)
 2, 3, 9; 3, 2, 11; 5, 31; 6,
 45; 7, 55, 66; 8, 5; 9, 22,
 28, 39; 10, 6, 7; 11, 5, 8;
 12, 23; (adv.) 4, 48; (τὰ ὄλα)
 2, 11; 3, 4; 4, 25, 26, 36, 46;
 5, 8, 10; 6, 1, 9, 42; 7, 5,
 10, 18, 19, 23, 25; 8, 6, 26,
 34, 50; 9, 1, 29; 10, 11, 20;
 11, 1, 13, 18, 20; 12, 23, 26;
 (ὄλος) 4, 33; 7, 1, 2; 8, 29,
 44; 11, 8; 12, 27, cf. τὸ ὄλον
 4, 48 et add. ad 9, 21*.
 ὀλοσχερῶς 1, 7; 5, 36; 9, 3.
 (Ὀλυμπος 5, 33.)
 ὀμαλῆς 1, 14; 6, 30.
 ὀμιλεῖν 4, 46.
 ὀμιλία 1, 9; 8, 51; 9, 41.
 ὀμνύναι 6, 44.
 ὀμογενεῖς 5, 21; 6, 14, 37; 7,
 9; 9, 9; 10, 6.
 ὀμογνώμων 9, 1.
 ὀμοδογματεῖν 9, 3; 11, 8.
 ὀμοειδής 2, 14; 6, 37, 46; 7,
 26, 49, 10, 27 (-ἔς) 12, 24.
 (κατὰ τὸ ὄ.) 11, 1; (-ῶς) 9, 35.

- ὁμοθαμνεῖν 11, 8.
 ὅμοιος (ἀεὶ) 1, 16; (τὸ ἀεὶ ὁ)
 1, 8; 6, 30.
 ὁμοίωμα 6, 48.
 ὁμολογούμενος (τῇ φύσει βιοῦν)
 3, 4.
 ὁμόνοια, 5, 30.
 ὁμότονον 1, 14.
 ὁμόφυλον 8, 26; 12, 30.
 ὄν (τὸ μὴ ὄν) 5, 13; 11, 35;
 cf. 4, 4.
 ὄνειδίξειν 11, 19.
 ὄνειδιστῆς 6, 30.
 ὄνειδιστικῶς 1, 10; 11, 13, 18.
 ὄνειρος 2, 17; (δι' ὄνειρων) 9,
 27; (ὄνειράτα) 1, 17.
 ὄνομα 3, 11; 4, 6, 32; 5, 33;
 6, 26; 9, 30; 10, 8.
 ὄξυς (-εῖαι φύσεις) 6, 47; (ἀλ-
 γηδόνες) 1, 8; (ὄξυν βλέπειν)
 8, 38.
 ὄπὸς 12, 16.
 ὄρατικόν 9, 8.
 ὄρατὸς 2, 28; (-ὄν) 10, 35.
 ὄργάνιον 10, 38.
 ὄργανον 3, 13; 6, 40; 7, 5; 9, 41.
 ὄργῃ 1, 9; 5, 28; 9, 24; 10,
 30; 11, 18.
 ὄργια 3, 7.
 ὄργίζεσθαι 2, 1; 5, 22, 28; 6,
 26, 57; 7, 17, 26; 10, 8, 25;
 11, 18, 20.
 ὄρέγεσθαι 6, 50; 8, 45.
 ὄρεινὸς 11, 22.
 ὄρεξις 5, 34; 8, 7, 28; 9, 7;
 11, 37.
 ὄρεωκόμος 6, 24.
 ὄρθὸς 3, 5, 6, 12; 4, 18; 5, 8;
 7, 2, 12; 11, 1, 9; 12, 35;
 (-ῶς) 2, 10; 6, 21; 10, 33; 11, 18.
 ὄρθότης 5, 14.
 ὄρθοῦν (ὄρθούμενος) 3, 5; 7, 12.
 ὄριγανίον 6, 47.
 ὄρίζειν 12, 36.
 ὄρκος 3, 5.
 ὄρμαῖν 3, 1; 4, 1; 6, 27, 36,
 44, 50; 7, 75; 8, 35, 41; 9,
 1, 28, 29, 30; (-σθαί) 2, 10;
 5, 14.
 ὄρμη 2, 2, 7, 16; 3, 6, 16; 4,
 22, 40; 5, 3, 20, 36; 6, 16,
 50; 7, 4, 62, 75; 8, 16, 28;
 9, 1, 7, 21, 31; 10, 6, 26;
 11, 21, 37; 12, 17.
 ὄρμητικὸς 6, 28; 7, 55; (-ῶς
 νευροσπαστεῖσθαι) 3, 16.
 ὄρμητὸν 9, 28.
 ὄρος 10, 15 (ὡς ἐν ὄρει ζῆν),
 23; 12, 30.
 ὄρος 2, 4; 7, 64; 12, 23.
 ὄρησις 11, 1, 2.
 ὄρηστικῆ 7, 61.
 ὄρτυγοτροφεῖν 1, 6.
 ὄσιος 4, 16; 6, 30; 7, 66; 12,
 5; (-ον) 6, 30.
 ὀσιότης 5, 9; 11, 20; 12, 1.
 ὀστᾶριον (-ια) 2, 2; 7, 3; 9, 36.
 ὀσφραντὸν 10, 35.
 ὀσφρησις 10, 35.
 οὐερνάκλος 1, 16.
 Οὐεσπασιανὸς 4, 32.
 Οὐήλιος Ροῦφος 11, 27.
 Οὐήρος (avus Marci) 1, 1; 8,
 37*; (frater Marci) 8, 25.
 Οὐόλεσος 4, 33.
 οὐρανὸς 11, 27.
 οὐσία 2, 17; 3, 11; 4, 40; 5,
 10, 23, 24, 32; 6, 1, 4, 38,
 49; 7, 9, 10, 19, 23, 25, 68;
 8, 7, 50; 10, 9, 17; 12, 30, 32.
 οὐσιῶδες 8, 11.
 ὄφελος 10, 38.
 ὄφρῦς (τὰς ὄφρῦς συσπᾶν) 4, 48.
 ὄχεύειν 10, 19.
 ὄχλεισθαι 6, 52.
 ὄχληρὸς 5, 2.
 ὄχλησις 4, 3.
 ὄχλος (φαντασιῶν) 3, 16.
 ὄχλοχαρῆς 1, 16.
 ὄχυρὸς 8, 48.

ὄψεται (cf. Cor. ind.) 5, 25;
8, 41; 11, 13; (ὄψει) 9, 40;
(ὄψονται*) 9, 29.

Π

παγκρατιαστῆς 12, 9.
παγκράτιον 11, 2.
παθολογεῖν 8, 13.
πάθος 1, 9, 17; 2, 13; 3, 2*;
7, 66; 8, 48; 9, 41; 12, 19, 30.
παίγνιον 9, 24.
παιδαγωγεῖν (ἑαυτὸν) 9, 29.
παιδαγωγία 6, 16.
παιδαγωγικὸς 11, 6.
παιδαγωγὸς 5, 9; 10, 36.
παιδαριώδης 4, 28.
παιδεύειν (πεπαιδευμένος) 10,
14.
παιδικὸς (-ῆ ἡλικία) 9, 21.
παιδίον 5, 11, 33; 6, 57; 8,
49; 9, 24; 11, 33, 34; (-ία)
1, 17; 11, 23.
παιδοτροφεῖν 4, 32.
παῖς (ἐν παιδί) 1, 6; (παῖδες
τροφέων) 4, 46.
παλαιστικὴ 7, 61.
παλιγγενεσία (περιοδική) 11, 1.
παλλακὴ (τοῦ πάππου i. e. Veri)
1, 17.
Παλμουλάριος 1, 5.
παμμιγῆς 7, 48.
πᾶν 4, 27; 5, 32; 6, 40; 12,
18, 33.
Πάνθεια 8, 37.
πανούργος 6, 47; 9, 42.
παντελὲς (εἰς τὸ π.) 12, 5.
παντοδαπὸς 6, 47.
παντοῖος 6, 47; 11, 18.
πάππος 1, 1; 9, 21; (-οι) 1, 17.
παράγγελμα 11, 26.
παράγεσθαι 5, 6; 11, 6.
παράδειγμα 1, 8, 9.
παραδέχεσθαι 5, 12.
παραδιδόναί (τὰ θεωρήματα)
1, 8.

παραζητεῖν 12, 5.
παράθηγμα* 9, 3.
παραινεῖν 11, 18.
παραιτεῖσθαι 1, 12, 16*.
παρακαλεῖν 10, 8.
παρακολουθεῖν 2, 8; 5, 6; 7,
3, 4, 24.
παρακολούθησις (τῶν πραγμά-
των) 3, 1.
παρακολουθητικὸς (-ῆ δύναμις)
5, 9; (-ῶς) 6, 42.
παρακρατεῖσθαι 11, 20.
παραλαμβάνειν 11, 6; 12, 36
(ὁ παραλαβῶν στρατηγὸς).
παραληρεῖν 3, 1.
παραλογιστῆς 6, 13.
παραμυθεῖσθαι 5, 10.
παρανομεῖν 10, 25.
παραπέμπειν 1, 8; 2, 17; 8,
57; 10, 9.
παραπέτασμα 3, 7.
παράπηγμα* 9, 3.
παραρῥηγνύναι 3, 2.
παρασκευὴ 4, 5.
παράστημα 3, 11.
παρατάττεσθαι 8, 48 (ἀλόγως).
παράταξις 11, 3 (κατὰ ψιλὴν π.).
παρατηρεῖν 10, 2.
παρατήρησις 3, 4.
παρατρέπεσθαι (ὁδοῦ) 3, 16.
παρατρέχειν 6, 3.
παρατυγχάνειν 4, 3.
παραφέρειν 12, 14; (-εσθαι) 4, 43.
παραφορὰ 5, 23.
παραφυλάσσειν 3, 2; 4, 10; 9,
9; 11, 19.
παραχωρητικὸν 1, 16.
παρειπεῖν 5, 3.
παρεισερεῖν 7, 54.
παρεκδέχεσθαι (τὸ λεγόμενον)
5, 6.
παρέλκειν (παρέλκουσαι πρά-
ξεις) 4, 24.
παρεμπόρευμα 3, 12.
παρενθυμείσθαι 5, 5; 6, 20.

- παρέχειν (ἔμφρασιν) 1, 9; (φαν-
 τασίαν) 1, 15; (δαψίλειαν) 1, 16.
 παριστάναι 6, 21; 7, 21; (-σθαι)
 10, 36.
 παρόμοιος 10, 30.
 παροξύνεσθαι 9, 42.
 παροξυσμός 1, 16 (τῆς κεφα-
 λαλγίας).
 παρόραμα 7, 52.
 παρορᾶν 2, 11; 5, 22; 7, 26;
 10, 4; 11, 13; 12, 15.
 παρόρησία 1, 6; 3, 4; 11, 6.
 παρόρησιαστικῶς 6, 30.
 πατήρ 1, 16; 9, 21.
 πατραλοίας 6, 34.
 πάτριος (κατὰ τὰ πάτρια) 1, 16.
 πατρὶς 3, 16; 6, 44; 12, 1.
 παύειν 1, 16; (-εσθαι) 2, 7;
 6, 16; 8, 51, 58; 10, 33; 11,
 4, 16; 12, 1, 18, 12, 23.
 παῦλα (ὑπολήψεως) 9, 21.
 παχὺς (-εἶαι ἰδέαι* τοῦ σώμα-
 τος) 11, 19.
 παιδαρχεῖν (τῷ λόγῳ) 5, 9; 10, 14.
 παιθεῖν 6, 50; 11, 3; (-εσθαι)
 9, 29; 11, 20.
 παιδῆνιος 1, 17.
 πεῖρα 9, 2, 14; 10, 27.
 πειρᾶσθαι 1, 13; 6, 50*; 12, 28.
 πείσις 3, 6; 5, 26; 6, 51; 7,
 55; 9, 26.
 πέλαγος 6, 36.
 πέλας (οἱ π.) 12, 4.
 πένεσθαι 1, 17 (ἐπικουρῆσαι
 πενομένῳ).
 πενία 2, 11.
 πέπειρος (ἀνήρ) 1, 16.
 πεπλανημένον 6, 22.
 πεπρωμένη 3, 8; (-ον) 3, 3.
 περαίνειν 6, 1, 26; 7, 55; 8,
 16; 10, 6, 11; 11, 6 (περίοδοι
 πεπερασμέναι) 5, 13.
 πέρας 11, 1*.
 Πέργαμος 8, 37.
 Περδίκκας 11, 25.
 περιβάλλειν (ἀίσχηρῳ) 2, 1;
 (κακῳ) 2, 11.
 περιβλέπεσθαι 4, 18; 5, 13;
 7, 55; 9, 29.
 περιβολή 12, 2.
 περιγράφειν 2, 4; 4, 3; 5, 26;
 7, 29; 9, 25.
 περιγραφή 12, 30.
 περιέμιμι 3, 3; 7, 56 (ἐν τοῦ
 περιόντος).
 περιεργάζεσθαι 10, 2.
 περιέργον 3, 4.
 περιέργος 2, 1.
 περιέρχεσθαι 11, 1.
 περιεσκεμμένως 8, 48.
 περιέχειν 10, 1; (-εσθαι) 2,
 16; 3, 7; 10, 7; (-ων ἀήρ)
 8, 54; (-ουσα φύσις) 6, 9; (-ον)
 4, 39; (νοερόν) 8, 54.
 περιῖστασθαι 3, 4; (τὰ περι-
 εστηκότα) 7, 68; (τὰ περιεστῶ-
 τα πράγματα) 1, 12.
 περικαταλαμβάνεσθαι 9, 9.
 περικείμενος (-ον σῶμα, σωμα-
 τιον) 10, 1; 12, 3; (-α κρεά-
 δια) 12, 2; (-ον ἀγγειῶδες)
 10, 38.
 περικρατεῖν 10, 8.
 περιλαλεῖν 1, 7.
 περιλαμβάνειν 9, 32 (τὸν ὅλον
 κόσμον γνώμῃ); 10, 1.
 περιληπτικὸς (-κωτάτη φύσις)
 11, 50.
 περινοεῖν 9, 32; 11, 1.
 περιουσιακὸς 11, 1.
 περίοδος (κατὰ περίοδον) 10,
 7; (διὰ περίοδον) 12, 1; (-οι
 πεπερασμέναι) 5, 13; (-τετα-
 γμένα) 5, 32.
 περιουσιεῖν (τὸ περιουικοῦν) 12, 24.
 περιουρᾶν 12, 5.
 περιουρίζειν 5, 26; 7, 55, 67;
 8, 36, 50; 9, 25.
 περιουσία 6, 42 (ἐν περιουσίας).
 περιπατεῖν 1, 7.

- περιπίπτειν 2, 11; 9, 1.
 περιπλάσσειν 10, 38 (τὰ περι-
 πεπλάσμενα ὄργανια)
 περιπλοκή 12, 1.
 περιποιεῖσθαι (δόγματα) 9, 3.
 περιπόφυρος 6, 13.
 περιπτώσις 6, 41
 περιπτωτικός (τῶ κακῶ) 10, 7.
 περιρρέειν 12, 3.
 περισκελῆς 4, 28 (-ἐς ἦθος).
 περισκοπεῖν 4, 47.
 περισπᾶν 2, 7; 4, 3; 6, 22; 7,
 20; 8, 1.
 περισπασμός 12, 2.
 περισπούδαστος 5, 36.
 περισσὸν 9, 32.
 περίστασις 1, 15; 9, 13, 41.
 περιστατικὸν 10, 9.
 περιστροφῆ (τρυπάνου) 10, 7.
 περίτμημα 8, 50.
 περιτράνωσ 8, 30 (ν. περιτρα-
 νῶσ).
 περιτρέπειν 5, 20; 8, 35.
 περιτρέφεσθαι (περιτεθραμμέ-
 νον φύραμα) 7, 68; (-σαρκί-
 διον) 12, 1.
 περιτροπή 5, 20.
 περιττός (-ότερον) 11, 1.
 περίττωμα 6, 16, 30.
 περιφορά 2, 7.
 περίφορος* 1, 15.
 περιχεῖσθαι 9, 2.
 περπερεύεσθαι 5, 5.
 πεφυρμένως 2, 11.
 πηγῆ 4, 33; 6, 36; 7, 59, 62;
 8, 23, 51; 9, 39.
 πηγνύναι 7, 60.
 πηλὸς 8, 51.
 πήρωσις 2, 13; 5, 8.
 πιθάνος 3, 2; 8, 26, 36.
 πιθανότης 4, 12; 5, 6.
 πίθηκος 4, 16.
 πιθηκισμός 9, 37.
 πιστεύειν 1, 15; 9, 42.
 πιστευτικὸν 1, 14.
 πίστις 3, 7, 11; 5, 33; 9, 42.
 πιστουῖσθαι 12, 5.
 πλανᾶσθαι 3, 14; 8, 1; 9, 42.
 Πλάτων 7, 48; 9, 29; 10, 23;
 (-ικόν) 7, 35; 44 sqq.; (-ικός)
 8, 25.
 πλεγμάτιον 2, 2.
 πλεονέκτης 11, 18.
 πληθῦς 6, 14.
 πλημμελεῖν 1, 7, 17; 2, 10; 5, 28.
 πλήρης 10, 1; 11, 1.
 πλῆσιον (οἱ πλ.) 2, 13; 11, 1,
 18; (ὁ πλ.) 4, 18; 11, 8.
 πλοῦς (δεύτερος) 9, 2; (παν-
 τοῖος) 9, 30.
 πλουσιακὸς (-ῆ διαγωγή) 1, 3.
 πλοῦτος 2, 11; 3, 6; 5, 12; 8,
 1; 9, 11.
 πνεῦμα 2, 2; 4, 3; 9, 2; 12, 30.
 πνευματικὸν 9, 36; 10, 7.
 πνευμάτιον 2, 2; 5, 23; 8, 25,
 56; 9, 24, 36*; 11, 20; 12, 3, 14.
 πόθος 12, 31.
 ποιητικῆ 1, 7, 17.
 ποιητικός 3, 6; 6, 52; 9, 1;
 10, 11; 11, 18.
 ποικιλία 1, 11.
 ποιὸς (τὸ ἰδίως ποιὸν) 9, 25;
 10, 7; 12, 30.
 ποιότης (ἰδία) 6, 3; 9, 25.
 πόλεμος 2, 17; 10, 9.
 πολίος (-αὶ scil. τρίχες) 9, 3.
 πόλις 2, 16; 3, 11 (ἀνωτάτη);
 4, 3, 23, 29, 48; 5, 22; 6, 44;
 7, 1; 10, 15, 33; 12, 36.
 πολιτεία 1, 14 (ἰσόνομος); 2,
 16 (πρεσβυτάτη); 9, 29 (Πλά-
 τωνος); (-αι) 9, 9.
 πολιτεύεσθαι 12, 36.
 πολίτευμα 4, 4; 11, 8.
 πολίτης 3, 11; 4, 3, 4; 5, 22;
 10, 6, 33.
 πολιτικός (λόγος) 4, 29; 9, 12;
 (σκόπος) 11, 21; (-ῆ δύναμις)
 7, 72; (ζωῆ) 9, 23; (τέχνη) 7,

- 68; (φύσις) 6, 44; (ψυχὴ) 6, 14; (-ὄν ζῶον) 3, 5, 7; 4, 24; 9, 16; 10, 2; (σύστημα) 9, 23; (-ὰ ἀνθρώπια) 9, 29.
- πολυμαθῆς 1, 9.
- πολυπληθεία 3, 7.
- πολυπράγμων 3, 5.
- πολυῤῥήμων 3, 5.
- πολυτίμητος 5, 33.
- πολυχρόνιος 2, 14 (-ώτατος).
- πολύμνητος 4, 33; 7, 6.
- πομπή 7, 3.
- Πομπῆιοι 4, 48.
- Πομπῆιος 3, 3; 8, 3, 31.
- πομφόλυξ 8, 20.
- πονεῖν 9, 12.
- πονηρία 3, 4; 8, 29.
- πόνος 2, 11, 12, 16, 17; 3, 3, 4; 4, 3; 5, 31; 6, 33; 7, 33, 64; 8, 8, 14, 28, 41; 9, 1; 12, 8, 34.
- πορνεύειν* 8, 21.
- πόρνη 5, 10, 28.
- πόρρω (τὸ π. τῆς πλουσιακῆς διαγωγῆς) 1, 3.
- πόστος 4, 3; 5, 24.
- ποταμὸς 2, 17; 4, 43; 5, 23; 6, 15.
- πότιμον 8, 51.
- πρᾶγμα 1, 10, 12, 16, 17; 3, 1; 4, 3, 50; 5, 10, 19, 29; 6, 2, 6, 13, 23, 52; 7, 2, 19; 8, 1, 3, 5, 17; 9, 15, 32; 11, 11; 12, 10.
- πραγματεύεσθαι 6, 32.
- πρανεὲς (κατὰ πρανοῦς) 10, 33.
- πρᾶος 7, 63; (-ον) 11, 18; (-ως) 6, 26; 9, 3; 11, 18.
- Πρασιανὸς 1, 5.
- πρεσβύτης 3, 5.
- (πρήσσειν 4, 24).
- πρὸ (πρὸ ἔργου) 5, 20.
- προάγεσθαι 5, 1; 6, 50; (τινὰ) 4, 49.
- προαδικεῖσθαι 2, 10.
- προαιρεῖσθαι 9, 2; 11, 15.
- προαίρεσις 11, 36.
- προαιρετικὸν 8, 56.
- προαίρετος 12, 33.
- προαπανδᾶν 6, 29.
- προαπολήγειν 3, 1.
- προαποσβέννυσθαι 3, 1; 12, 15.
- προαποστῆναι 1, 16.
- προβάλλεσθαι 1, 12 (τὰ περιεστῶτα πράγματα); 6, 26.
- προγινώσκειν 7, 61.
- προγνωστικός 8, 25.
- προδήλως 9, 42.
- προδιοικητικὸν 1, 16.
- προεπινοεῖν 5, 12.
- προεφορᾶν 7, 49.
- προηγείσθαι (τὰ προηγῆσαμενα) 4, 45; (-οῦμεναι φαντασίαι) 8, 49; (-οῦμενον) 5, 20; 7, 55; (-α) 9, 41.
- πρόθεσις 4, 51.
- προθεσμία 2, 4.
- προθυμία, 3, 2.
- προϊέναι 10, 12 (λελογισμένως); 1, 17; 6, 17, 26; 7, 53; 10, 12; 11, 9.
- προῖστασθαι 1, 16; 11, 18.
- προκάλυμμα 11, 27.
- προκαταπίπτειν 4, 15.
- προκατασκευάζεσθαι 10, 5.
- προκείμενον 1, 15; 6, 26; 8, 60.
- προκίθεσθαι 3, 6.
- προκόπτειν 1, 17 (ἐν ῥητορικῇ).
- προλαμβάνειν 9, 1.
- προλέγειν 2, 1; 11, 15.
- προνοεῖσθαι 6, 44.
- προνοητικὸν 1, 16.
- πρόνοια 2, 3, 11; 4, 3; 6, 10; 8, 3; 9, 1; 12, 1, 14, 24.
- προορᾶσθαι 2, 11.
- πρόπαπος 1, 4.
- προπίπτειν 1, 17.
- προπτωτικός 11, 20.
- προσαναπαύεσθαι 4, 31; 5, 9, 10; 6, 7, 12.

προσαρτᾶσθαι 12, 3.
 προσάπτεσθαι 9, 9.
 προσγυμνάζεσθαι (οἱ -όμενοι)
 6, 20.
 προσδοκᾶν 9, 42.
 προσδοξάζειν 7, 64.
 προσδεδεμένον 3, 8.
 προσδεῖσθαι 8, 51.
 προσεπιζητεῖν 5, 6.
 προσεπιλέγειν 8, 50.
 προσεκτικόν 11, 37.
 προσέχειν 6, 55; 7, 58; 8, 22;
 10, 11.
 προσεχῆς 11, 8; (-ῶς) 9, 23.
 προσήκει 4, 32.
 προσηγηῖς 1, 9; 5, 9; 8, 12.
 προσίεσθαι 10, 2.
 προσίστασθαι 6, 46.
 προσκαθῆσθαι 9, 2 (τῇ κακίᾳ).
 προσκίπτειν 5, 12; 6, 20; 9,
 42; 10, 30 (-εσθαι) 9, 3.
 προσκορῆς 6, 46.
 προσμανθάνειν (ἀγαθόν τι) 2, 7.
 προσοχή 1, 16; 11, 16.
 προσπάθεια 12, 3.
 προσπαθεῖν 5, 1.
 προσπίπτειν 3, 2; 7, 13, 14,
 19; 10, 33 (ἐναργές) 11, 7;
 (ἐναργέστερον) 9, 24.
 προσπλέκειν 10, 7.
 προσποιεῖσθαι 9, 29; 11, 13.
 πρόσπτωσις 7, 14.
 προσρήσσεσθαι 4, 49.
 προσσεσηρὸς 1, 15.
 προσσυνοικίζεσθαι 4, 21.
 προστάτης 3, 5; 5, 27.
 προστατικὸς 4, 4.
 προστήκειν 10, 24 (προσποιη-
 κῶς).
 προσυφίστασθαι (προσυφεσιῶ-
 τα*) 5, 19.
 προσφέρεσθαι 5, 31; 7, 54; 11,
 15, 18.
 προσφυνῆς 8, 12; 10, 38.
 πρόσχημα 7, 24.

προσχρηῆσθαι 6, 50.
 πρόσχρησις 7, 5.
 προτέρημα 1, 16; 6, 48.
 προτιμᾶν 3, 6; 11, 1.
 προτρεπτικὸς (-ὰ λογάρια) 1, 7.
 πρόσωπον 7, 37, 60.
 προτιθέναι (προτεθέν) 11, 1.
 προφαίνεσθαι (-όμενα) 3, 1.
 προφασίζεσθαι 10, 33.
 προφέρειεσθαι 1, 10.
 προφυλάττεσθαι 2, 11.
 πρόωρος 9, 33.
 πρωτιστεύειν 7, 55.
 πταίειν 7, 22, 62.
 πτοεῖσθαι 1, 6 (περὶ τι); 4, 19*;
 7, 3.
 πτοία 10, 9; 11, 22.
 πτύειν (αἷμα) 1, 17.
 πτύρεσθαι 8, 45.
 πτωχὸς 4, 29.
 Πυθαγόρας 6, 47.
 Πυθαγόρειοι 11, 27.
 πυνθάνεσθαι (ἐαυτοῦ) 9, 42;
 10, 13; 11, 2.
 πῦρ 4, 46; 8, 41; 9, 9; 10, 31, 33.
 πυραμῖς 5, 8.
 πυρέσσειν 8, 15, 21.
 πυρῶδες 4, 4, 21; 11, 20.
 πυῶδες 3, 8.
 παλοδάμνης 6, 16.
 πῶρος (-οι γῆς) 9, 36.

P

ῥαγδαῖος 8, 57.
 ῥάθυμος (-ότερον ἔχειν) 1, 17.
 ῥαστώνη 10, 33, 36.
 ῥεῖν 2, 3; 2, 17 (ῥέουσα); 12, 2, 26.
 ῥέμβεσθαι 2, 7.
 ῥέπειν 3, 6; 9, 9.
 ῥεῦμα 4, 43.
 ῥῆμα 1, 10.
 ῥητορεία 10, 38.
 ῥητορικὴ 1, 7, 17.
 ῥήτωρ 6, 47.
 ῥιπτάζεσθαι 5, 5.

ῥιπταστικὸν 1, 16.
 ῥόμβος 2, 17; 5, 36.
 ῤούστικος 1, 7, 17.
 ῤούφος (Οὐήλιος) 12, 27.
 ῥοφεῖν (-οῦμενον) 2, 2.
 ῥυθμὸς 6, 11; 7, 49.
 ῥυπαρὸς 2, 12; 9, 14.
 ῥύμβος* 5, 10; 7, 47; 8, 24.
 ῥύσις 5, 10, 23; 6, 15.
 ῤωμαῖος 2, 4; 3, 5; (-οι) 3, 14.
 ῤώμη 6, 44.
 ῥώμη 10, 26.
 ῥώννυμι cf. ἐῤῥωμένος.

Σ

Σαλαμίνιος 7, 66.
 σαπρὸς 5, 33; 11, 15; (-ὸν) 9, 36; (-ότερα) 8, 50.
 σαρκίδιον 7, 66; 8, 56; 9, 41; 10, 24; 12, 1, 14.
 σαρκίον (-ία) 2, 2.
 Σαρμάται 10, 10.
 σάρξ 5, 26; 6, 28; 10, 8.
 Σατύρων 10, 31.
 σαφῶς 1, 8.
 σβέννυσθαι 4, 19; 8, 25; 11, 3; 12, 15.
 σβέσις 5, 33; 7, 32.
 σεβασμὸς (τοῦ λόγου) 4, 16.
 σέβειν 3, 9*; 5, 33; 6, 10, 36; 12, 28.
 Σέκοννδα 8, 25.
 σεμνὸς 6, 30, 47; (-ὸν) 1, 9; 5, 5; 6, 36; (-ῶς) 11, 3.
 σεμνότης 2, 5; 10, 9.
 σεμνοτυφία 9, 29.
 σεμνύνεσθαι 6, 13.
 Σεουήρος 1, 14; 10, 31.
 Σέξιτος 1, 9.
 σεσηρὸς 11, 18.
 σηκὸς 10, 23.
 σημαίνειν (-όμενον) 7, 4; 8, 22.
 σημαντικὸς 11, 34; (-ῶς) 10, 7.
 σημειωτὸς 1, 17 (-αὶ ἐσθῆτες).

σῆψις 3, 2; 10, 18.
 σιγιλλάριον (-α) 7, 3.
 σιδήριον 3, 13.
 σίδηρος 8, 41.
 σίκνος 8, 50.
 σικχαίνειν 5, 9.
 σικχαντὸς 8, 24.
 Σιλουανὸς 10, 31.
 Σινόεσσα 1, 7.
 σιτίον (-α) 10, 7.
 σκάλμη* 11, 15.
 σκάπτειν 7, 59.
 σκεδαννύναι 6, 4; 8, 25; 11, 3.
 σκέδασις 10, 18.
 σκεδασμὸς 6, 10; 7, 32; 9, 39; 10, 7.
 σκελετὸς 5, 33.
 σκέπαρνον 10, 38.
 σκέπτεσθαι 8, 34.
 σκέψις 6, 44; 8, 60.
 σκηνὴ 7, 3; 10, 27; 11, 6 (ἡ μείζων σκ. = βίος); 12, 2, 36.
 σκιάζειν 8, 57.
 σκίμπος 1, 6.
 Σκιπίων 4, 33.
 σκοπεῖν 3, 2; 7, 66; 8, 7; 10, 12.
 σκοπὸς 2, 7, 16; 7, 4; 11, 6, 21.
 σκορπισμὸς 7, 50.
 Σκουτάριος (Σεκ.*) 1, 5.
 σμαράγδιον 4, 20.
 σμῆνος 6, 54; 9, 9.
 σόλοικον 4, 10.
 σορὸς 8, 37.
 σοφιστῆς 1, 16, 17; 6, 30.
 σοφιστικὸς (ζῆλος) 1, 7.
 σοφὸς 8, 38*; 10, 36.
 σπᾶν 6, 15; 8, 54; (-σθαι) 2, 2; 4, 3, 32; 5, 23; 8, 31; 9, 27.
 σπαράσσεσθαι 10, 8.
 σπασμὸς 6, 13.
 σπείρεσθαι 11, 12.
 σπέρμα 2, 1; 4, 36; 10, 26; 12, 24.
 σπερματικὸς (λόγος) 4, 14, 21; 6, 24.

- σπερμάτιον 5, 4; 12, 26.
 σπεύδειν 3, 14 (εἰς τέλος); 6, 15; 16, 30; 9, 9; 11, 16.
 σπογγάριον 5, 9.
 σποδός 5, 33; 12, 27.
 σπουδάζειν 5, 10; 7, 3; 9, 34; (ἐσπονδασμένως) 3, 12.
 σπουδαῖος 9, 1; 10, 36; (τὰ -α) 6, 13.
 σπουδῆ 4, 33; 5, 1; 9, 9; 10, 11.
 σταγῶν 6, 36.
 σταθερός 12, 22.
 στάσις 6, 41; 11, 20.
 στασιώδης 9, 23.
 σταφίς 11, 35.
 σταφυλή 11, 35.
 σταφύλιον 6, 13.
 στέλλεσθαι 1, 16; 11, 28.
 στενάζειν 3, 7.
 στένειν 9, 29; 10, 33.
 στέργειν 5, 8; 6, 44, 49.
 στερέμνιον 8, 57; 10, 7.
 στέρεσθαι 3, 4; 7, 63; 9, 40; 10, 29; 11, 18; 12, 31.
 στερίσκειν 2, 13; (-εσθαι) 2, 14.
 στερικτικός (-ῆ διάθεσις) 10, 1.
 Στερτίσιος 12, 27.
 στιβαρῶς (φροντίζειν) 2, 5.
 στιγμή 2, 17; 4, 3; 6, 36; 8, 21.
 στίχος 6, 42.
 στοιχειῶν 4, 4; 7, 13*; (-α) 2, 3, 17; 4, 5, 32; 6, 17, 26; 7, 31, 47, 50; 8, 18; 10, 7; 11, 20.
 στοιχειώδης 4, 3; 9, 9.
 στοιχος (-οι τῶν ἄνω καὶ κάτω ὀδόντων) 2, 1.
 στόμαχος (ἐρόσμενος) 10, 31; (ὕγιαίνων) 10, 35.
 στολή 1, 7*, 16.
 στοργῆ 1, 17.
 στοχάζεσθαι 6, 16; 8, 20; 10, 6.
 στοχασμός 1, 14.
 στοχαστικὸν (τῶν φίλων) 1, 9.
 στρατεία* 4, 51.
 στρατηγός 6, 47; 12, 36.
 στρέφεσθαι 8, 60.
 στρουθᾶριον 5, 1; 6, 15.
 στρωμάτιον 5, 1.
 στρωμνή 6, 30.
 Σταῖκοι 5, 10.
 συγγεγυμνασμένοις (λογισμὸς) 3, 1.
 συγγένεια 2, 13; 12, 26.
 συγγενῆς 2, 1; 3, 4, 11; 7, 22; 11, 9; (-εἰς) 1, 17; (-ἐς) 9, 9, 22.
 συγγινώσκειν 7, 26.
 συγγνώμη 11, 16.
 συγγνωμικὸν 1, 15.
 σύγγραμμα 3, 14.
 συγγράφειν 1, 7.
 συγγραφεῖς 1, 17.
 συγγυμνάζεσθαι 10, 11; cf. 3, 1.
 συγκαθείμαρται 4, 26.
 συγκατάθεσις 5, 10.
 συγκατάσσειν 7, 9.
 συγκατατιθήσθαι (aut ἔγκ.*) (τοῖς ἔργοις) 5, 1.
 συγκατατίθεσθαι 1, 7; 4, 3; 8, 7; 11, 37.
 συγκεραννύναι 7, 67.
 συγκιρνᾶσθαι 9, 9.
 σύγκλητος 8, 30.
 συγκλώθειν 4, 26; 10, 5; (-όμενον) 3, 4, 16; 5, 8; 7, 57.
 σύγκλωσις 2, 3; 3, 11.
 συγκοσμεῖν 5, 1; 7, 9, 48.
 σύγκριμα 2, 3; 6, 10; 7, 67; 11, 20.
 συγκριμάτιον 8, 25.
 συγκρίνειν 2, 10 (=comparare).
 συγκρίνεσθαι 2, 17; 3, 11; 5, 26; 10, 7, 9, 36.
 σύγκρισις 2, 17; 4, 5; 12, 24, 36; 2, 10 (=comparatio).
 συγγεῖν 5, 32; 7, 23; 8, 36; (-εἶσθαι) 9, 9.
 συγχεῖσθαι 6, 50; 7, 23.
 συγχερεῖν 11, 18.
 συζῆν 5, 27 (θεοῖς); 9, 3; (οἱ συζῶντες) 6, 48.

- σῦδιον 10, 10.
 σῦκον 11, 33 (χειμῶνος ζητεῖν);
 12, 16.
 συλλαγῶναι 6, 39 (ἀνθρώποις).
 συλλαμβάνειν 9, 40; 10, 8.
 σύλληξις* 3, 11.
 σύλληψις 1, 17.
 συλλογισμὸς 1, 17; 8, 1.
 σύλλογος 9, 9.
 συμβαίνειν 5, 8.
 σύμβαμα 7, 58.
 σύμβασις 7, 54; 8, 7; 10, 5.
 συμβιοῦν (συμβιοῦντες) 1, 12;
 6, 44, 48; 8, 27.
 συμβίωσις 9, 3.
 συμβλαστάνειν 11, 8.
 συμβόλαιον 12, 5.
 συμβούλιον 1, 16.
 σύμβουλος 10, 12.
 συμμεένειν 11, 3, 8.
 συμμεταλαμβάνειν 9, 41.
 συμμετρία 4, 32.
 συμμεμοιραμένον (τὰ -α) 2, 5*.
 συμηρέσθαι 3, 11; 8, 23.
 συμηήρσις 4, 40.
 συμνημονεύειν 3, 10; 8, 5;
 9, 22; 10, 31.
 συμμονή 5, 8.
 συμπάθεια 5, 26; 9, 9.
 συμπαθῆς 4, 27; 7, 66.
 σύμπαν 6, 25.
 συμπαρεκτείνειν 7, 30 (τὴν
 νόησιν τοῖς λεγομένοις).
 συμπεΐθειν 10, 1.
 συμπερινοεῖν 8, 36.
 συμπεριφαντάζεσθαι 10, 38.
 συμπηγνύναι 7, 23.
 συμπίπτειν 1, 17; 6, 48; 10, 30.
 συμπληροῦν 5, 8; 6, 26.
 συμπληρωτικὸς 4, 2; 9, 23; 11
 8; (-όν) 5, 15.
 συμπνεῖν 8, 54.
 σύμπνοια 6, 38.
 σύμπνους 11, 8.
 συμπολιτεύεσθαι 10, 1 (θεοῖς).
 συμπροσπίπτειν 7, 22; 10, 31;
 12, 27.
 σύμπτωμα 8, 46.
 συμφέρειν 6, 44, 45, 54; 10, 3,
 6, 20 (-εσθαι) 12, 23.
 συμφέρον 2, 12; 3, 6, 7; 4, 9;
 5, 16; 6, 27, 44, 45, 54; 10,
 6; 11, 13; 12, 23.
 συμφλυαρεῖν 9, 41.
 συμφορὰ 12, 27.
 συμφορεῖν (συμπεφορημένος*)
 4, 27.
 συμφύεσθαι 8, 34; 11, 8.
 συμφυῆς 7, 19.
 σύμφυλος 3, 11.
 συμφύρεσθαι 9, 3.
 σύμφυτος 12, 3.
 συμφωνεῖν 8, 21.
 συμφωνία 9, 23.
 σύμφωνος 6, 16 (τοῖς θεοῖς);
 (-ως ἑαυτῶ) 1, 16.
 συναγελάζεσθαι 6, 16; 9, 39.
 συναγελαστικὸς 11, 18.
 συναγωγὸν 9, 9.
 συναΐσθησις 7, 24.
 συναΐτιος 4, 40.
 συναναφορὰ 3, 13.
 συναποδημεῖν 1, 16.
 συνάπτειν 3, 12; 10, 36.
 συναρμόζειν 3, 16; 4, 23; 5,
 8, 30; cf. 4, 45.
 συναρπάζεσθαι 5, 36 (φαντα-
 σία).
 συνάφεια 4, 45; 5, 8.
 συναύξειν 5, 1.
 συνδειπνεῖν 1, 16.
 σύνδεσις 3, 13; (ἰερα) 7, 9.
 συνδιάληψις 1, 10.
 συνδρομῆ (πραγμάτων) 1, 17.
 συνδύεσθαι 8, 45.
 συνειλεῖσθαι 7, 28 (εἰς ἑαυτὸν).
 συνειμαρμένον (-α) 12, 3.
 συνέλκεσθαι 8, 51 (τῇ ψυχῇ).
 συνεμφέρεσθαι καὶ συνεμφέ-
 ρειν 3, 4.

- συνεξάπτεσθαι 9, 9.
 συνεπιβάλλειν 3, 11.
 συνεπιδιδόναι 4, 34.
 συνεπιθρονηεῖν 7, 43.
 συνεπικοσμεῖν 3, 2.
 συνεπιμάτυρῆσις 1, 10.
 συνερεῶν 10, 21 (τῷ κόσμῳ).
 συνεργεῖν 6, 14, 42; 9, 11, 40.
 συνεργητικὸν 6, 42; 9, 42.
 συνεργία 2, 1, 17; 7, 13.
 συνεργὸς 6, 42, 43; 7, 19.
 συνέρχεσθαι 8, 34.
 σύνεσις 3, 1.
 σθηεστηκὸς 10, 12.
 συνετὸν 7, 60.
 συνέχεια 5, 8, 16.
 συνέχειν 10, 1; 12, 30; (-εσθαι)
 6, 14, 40; 9, 35.
 συνεχῆς 5, 23; 6, 12; (-ῶς) 1,
 12; 6, 11, 47; 7, 47, 62; 8,
 29; 10, 17, 27, 31; 12, 27.
 συνήθεια 9, 10*.
 συνήθης 1, 16; 4, 33, 44; 7,
 1; 8, 6; 9, 14; (-εσ) 1, 13.
 σννηροσμενῶς 4, 45.
 σύνθεσις 5, 8; 8, 32.
 συνθήκη 9, 9.
 συνιζάνειν 11, 12.
 συνίστασθαι 3, 2*; 5, 13; 10,
 7, 12; 11, 8; 12, 3, 30.
 συννεῖν 4, 34 (σνννήσαι).
 σύννευσις 9, 9.
 σύννησις 4, 40.
 συννοεῖν 5, 28.
 σύνολον 7, 68.
 συνορεῶν 10, 12.
 συνουσία 6, 13.
 συντάττειν 5, 8, 30; (-εσθαι)
 4, 45.
 συντείνειν 3, 1; 7, 5.
 συντέλεια 5, 8.
 συντελεῖν 7, 18; 10, 9.
 σύντευξις 3, 11.
 συντηρεῖν 7, 60.
 συντιθέναι 8, 32 (τὸν βίον).
 σύντομος (ῆ) 4, 51.
 συντρέπεσθαι 10, 24.
 συντρέχειν 11, 12.
 συντυγχάνειν 2, 1.
 σύρδρους 9, 9 (τὸ σύρδρον).
 συσπᾶν 4, 48 (τὰς ὄφρῦς).
 συσπουδαστικὸν 1, 16.
 συστέλλειν 1, 17 (ἐαυτὸν).
 σύστημα 7, 13; 9, 22; 12, 23.
 συστολή 2, 10 (λεληθνία).
 συστοχάζεσθαι 3, 11.
 συστρέφειν 12, 9; (-εσθαι)
 8, 48.
 σφαῖρα 8, 20; 11, 12.
 σφαιρίον 6, 57; 8, 20.
 σφαῖρος 8, 41; (12, 3).
 σφάλλεσθαι 10, 4.
 σφοδρὸς (-ότατος) 1, 8.
 σφύζειν 7, (43), 69.
 σχέσις 1, 12; 6, 38; 7, 60; 8,
 27; 11, 2, 18.
 σχετλιάζειν 5, 23.
 σχετλίως 1, 15.
 σχῆμα 11, 1.
 σχηματίζεσθαι 7, 37.
 σχολαῖον 10, 12.
 σχολαστικὸς 1, 16.
 σχολή 2, 5, 7; 11, 18; (ὡς
 ἐπὶ σχολῆς) 1, 16.
 Σωκράτης 1, 16; 3, 3, 6; 6,
 47; 7, 19, 66; 8, 3; 11, 23,
 25, 28, 39.
 Σωκρατικὸς 10, 31.
 σῶμα 1, 16, 17; 2, 12, 17; 3,
 7, 16; 4, 21; 5, 8, 26; 6,
 29; 7, 13, 19, 60; 8, 28, 34;
 9, 38; 10, 1, 11, 36; 11, 3,
 19; 12, 7, 30; (σώματα =
 servi) 1, 16.
 σωματικὸς 7, 55; 10, 33; (-όν)
 4, 3; 6, 25; 10, 33.
 σωματίον 1, 17; 4, 39, 50; 5,
 5; 6, 32; 7, 16; 8, 27; 9, 41;
 12, 3, 26.
 σωστικὸν 2, 3.

σωτηρία 10, 1; 12, 29 (βίου).
 σωτήριον 6, 55.
 σωφροσύνη 3, 6; 5, 12; 12, 15.
 σάφρων 3, 2; 4, 49; 8, 1, 51;
 12, 27; (-όνως) 8, 32.

T

τακτικόν 1, 9 (τῶν δογμάτων).
 ταμιευτικόν 1, 16 (τῆς χορη-
 γίας).
 Τάνδασις* 1, 6.
 τάξις 6, 10; 8, 34; 12, 14.
 ταπεινότερον (ἔχειν) 1, 17.
 ταπεινότης 9, 40.
 ταπεινοῦσθαι 8, 45.
 ταραάσσειν 4, 26; 7, 8, 16; 12,
 3; (-εσθαι) 7, 2, 27; 8, 5; 9,
 37, 39.
 ταραχή 8, 29.
 τάριχος 4, 48.
 τάσις 8, 57.
 τάσσειν 10, 25; (τεταγμένως)
 1, 16.
 τάχος 5, 3; 9, 28.
 τείνεσθαι* (τείνεται bis con-
 iectura acceptum pro γίνεται)
 8, 57; 12, 30; (τεταμένος*)
 11, 13.
 τειχομαχία 7, 7.
 τέκμαρσις 2, 13.
 τεκνίον 9, 40; 10, 34, 35; 12, 26.
 τέκνον 11, 18; (-α) 1, 13; 5, 31.
 τεκοῦσα 1, 17.
 τέλειος 1, 16; 5, 31; 10, 1;
 (-ον) 12, 36,
 τελειότης 5, 15; 7, 9, 69.
 τέλειος (-ωτάτη φύσις) 11, 10;
 (οἱ τέλειον ἰδιῶται) 5, 8.
 τελετή 9, 30.
 τέλος 2, 16; 3, 14, 16; 5, 14,
 15, 16, 32; 9, 23; 11, 1; 12, 20.
 τελώνης* 1, 16.
 τερατεία cf. στρατεία.
 τερατεύεσθαι (οἱ -όμενοι) 1, 6.
 τέρπεσθαι 6, 7.

τεσσαρακοντούτης 11, 1.
 τέφρα 4, 48.
 τεφροῦσθαι 4, 3.
 τεχνάζεσθαι 3, 4.
 τέχνη 4, 2; 5, 1, 14; 6, 16,
 35; 7, 68; 8, 50; 11, 5, 10, 37.
 τεχνικός 4, 20; 6, 14; 11, 10,
 τεχνίον 4, 31.
 τεχνίτης 5, 8; 6, 35.
 Τηλαύγης 7, 66.
 τηρεῖν 2, 17; 6, 26, 30; 11, 10.
 Τιβέριος 12, 27.
 τιμᾶν 1, 14; (ἑαυτὸν) 2, 6; 3,
 7; 6, 14, 16; 8, 34; 12, 1.
 τιμῆ 1, 14, 16, 17; 6, 16.
 τιμητικόν 1, 16.
 τίμιος 6, 16; 10, 13.
 τίς* 9, 28; 10, 31.
 τιτρώσκεσθαι 11, 18.
 τοῖχος 3, 7; 12, 30.
 τοκεὺς 4, 46.
 τονικός* 6, 38.
 τοπικός* 6, 38.
 τόπος* 1, 16.
 Τοῦσικλα 1, 16.
 τραγωδεῖν 9, 29.
 τραγωδία 3, 7 (-αν ποιεῖν);
 11, 6.
 τραγωδὸς 3, 8; 5, 28.
 Τραϊανὸς 4, 32.
 τραχὺς 5, 8, 26; (-έως) 4, 3.
 τρέπεσθαι 12, 21.
 τρέφεσθαι 3, 1; 4, 21; 6, 16.
 τρέχειν 11, 2 (ἐπὶ τὰ κατὰ
 μέρος).
 τρίβειν 9, 10.
 Τριγερῆνιος 4, 50.
 τριχίον 6, 13; 9, 36.
 Τροπαιοφόρος 10, 31.
 τροπή 3, 7; 4, 39; 5, 23, 36;
 7, 16, 58; 8, 6; 9, 2; 11, 1.
 τρόπος 1, 10 (ἐν τρόπῳ ἀπο-
 κρίσεως), 16*; (διὰ τοῦτον
 τοῦ τρόπου) 1, 12.
 τροφενς 1, 5; (-εῖς) 1, 17; 5, 31.

τρόφιμον 10, 35.
 τρύπανον (-ου περιστροφῆ)
 10, 17.
 τρυφή 5, 12; 9, 2; 10, 33.
 τυπούσθαι (φανταστικῶς) 3, 16;
 6, 16.
 τυραννικός 11, 18; (-ῆ βασκα-
 νία) 1, 10; (-ὄν ἡθός) 4, 28.
 τύραννος 4, 31, 48; 5, 11; 6,
 6, 34, 47; 8, 41; 12, 36.
 τύφεςθαι 12, 27.
 τύφος 1, 17; 2, 17; 6, 13; 9, 2;
 11, 18; 12, 24, 27 (v. τύφος).
 τυφοῦσθαι 8, 25.
 τύχη 1, 16, 17; 2, 3, 17; 3,
 11; 12, 27.

Υ

ὑβρίζειν 2, 6, 16; 4, 11.
 ὕβρις 3, 4; 8, 8.
 ὑβριστής 2, 1.
 ὑβριστικός 11, 18.
 ὑγιαίνειν 1, 17; 10, 35.
 ὑγίεια 5, 8; 9, 11.
 ὑγεινὸν 6, 55.
 ὑγιής 8, 47; 10, 33; 11, 39;
 (λόγος) 8, 30; (πράξις) 11, 9;
 (-ἔς ἡγεμονικὸν) 8, 43; (κατὰ
 τὸ -έστατον) 4, 51.
 ὑγρὸν 9, 9; 11, 20.
 ὕδωρ 4, 46; 6, 57; 8, 24; 9,
 36; 10, 33.
 ὕετός 6, 43.
 ὕλη 4, 1; 6, 5; 7, 23, 58, 68;
 8, 3, 35, 50; 9, 14, 36, 37;
 10, 31, 33, 34; 12, 7; 10, 27.
 ὑλικός 4, 20; 7, 64; 12, 2;
 (-ὄν) 5, 13; 7, 29; 8, 11; 9,
 25; 12, 18, 29.
 Ὑμῆν 10, 31.
 ὕμνεῖν 7, 6.
 ὑπάγειν 10, 22, 36; (ὑπαγε
 καὶ λέγε) 10, 22.
 ὑπακούειν 11, 20.
 ὑπάρχειν 9, 42; 10, 9; (-οντα) 9, 1.

ὑπατεία 4, 32.
 ὑπεξαγωγῆ 5, 23.
 ὑπεξαίρεσις 4, 1; 5, 20; 6, 50;
 11, 37.
 ὑπερέχειν 11, 14.
 ὑπερηφάνως 9, 3.
 ὑπερορᾶσθαι 1, 15.
 ὑπεροράσις 8, 26.
 ὑπεροχῆ 10, 19 (ἔξ ὑπεροχῆς).
 ὑπέρτασις 10, 8.
 ὑπερφρονεῖν 5, 15.
 ὑπέρφρων 10, 8.
 ὑπέυθυνον 3, 8.
 ὑπήκοος 7, 37.
 ὑπηρεσία 3, 5.
 ὑπηρετεῖν (-οῦν) 3, 3.
 ὑποβάλλεσθαι 7, 68 (τὰ ὑπο-
 βεβλημένα); 10, 33.
 ὑπογραφῆ 3, 11.
 ὑπόγυιος 7, 1.
 ὑποδύεσθαι* (τὸ μέλλον) 2, 2.
 ὑποζωννύναι 11, 28.
 ὑπόθεσις 4, 21*; 8, 1; 10, 31;
 11, 7.
 ὑποκατακλίεσθαι 11, 14 (ἀλλή-
 λους), 11, 19.
 ὑποκείμενος (-ῆ ὕλη) 9, 36;
 (-ον) 7, 29; 8, 22, 24; (-α)
 5, 10; 6, 4, 23; 9, 3; 10, 18;
 11, 17; 12, 30.
 ὑποκρίεσθαι 2, 16; 3, 7; 7,
 69; 9, 39.
 ὑπόκρισις 1, 11; 2, 5, 17; 9,
 2; 11, 1, 18.
 ὑπολαμβάνειν 1, 15; 2, 12; 4,
 11, 39; 5, 12; 6, 19, 21, 51,
 52; 7, 2, 14, 26; 8, 28, 40;
 10, 11, 32, 33.
 ὑποληπτικός (-ῆ δύναμις) 3, 9;
 (-ῶς τρέπειν ἑαυτὸν) 7, 16.
 ὑπόληψις 2, 12, 15; 3, 9; 4, 3,
 7; 5, 26, 62; 7, 33; 8, 40,
 44; 9, 6 (καταληπτικῆ), 13,
 21, 32; 10, 3, 33; 11, 16, 18,
 21; 12, 1, 4, 8, 22, 25, 26.

ὑπομένειν 1, 15.
 ὑπομενετικὸν 1, 16.
 ὑπομιμνήσκειν 4, 24 (ἑαυτὸν);
 11, 6; (-εσθαι) 7, 27; 9, 42;
 11, 26, 27.
 ὑπόμνημα (-ατα) 1, 7.
 ὑπομνημάτων (-α) 3, 14.
 ὑπόμνησις 1, 17 (ἐκ θεῶν);
 10, 34.
 ὑπομνηστικὸς 11, 6.
 ὑπόνοια 10, 12.
 ὑποπίπτειν 3, 11; 10, 33.
 ὑποπτεύειν 3, 7; 4, 3, 32; 6,
 20, 41.
 ὑπόπτῆς 6, 30.
 ὑπορῥεῖν 11, 6.
 ὑποστάθμη 9, 36.
 ὑπόστασις 9, 1, 42; 10, 5.
 ὑποτάσσειν 5, 30.
 ὑποτίθεσθαι 10, 7.
 ὑποτρέειν 11, 9.
 ὑπουλον 3, 8.
 ὑπουργὸς 3, 4 (θεῶν).
 ὑποχῆ 10, 10.
 ὑποχώρησις 4, 3.
 ὑποψία 3, 4; 6, 20; 12, 19.
 ὑστεροφημία 2, 17; 3, 10; 4,
 19; 8, 44; 10, 34.
 ὑφάντρια 10, 38.
 ὑφή 1, 16.
 ὑφίστασθαι 2, 4; 7, 23, 29; 8,
 11; 9, 9, 25; 10, 9; 11, 10,
 21 (ὑποστήσασθαι).
 ὑφορᾶσθαι 6, 16, 20; 7, 53;
 (-όμενον) 1, 15.

Φ

Φάβιος 4, 50; (Κατουλλίνος)
 12, 27.
 φαιδρὸν 1, 16; 3, 5; 10, 12.
 φαιδρύνειν (ἑαυτὸν) 7, 31.
 Φάλαρις 3, 16.
 Φάλερος (Φαλερός vult Cor.)
 6, 13.
 Φαληρεὺς (Δημήτριος ὁ Φ.) 9, 29.

φανερὸς 10, 1.
 φαντάζεσθαι 1, 17 (ἐναργῶς);
 3, 1, 4; 4, 19, 36; 5, 12, 16,
 36; 6, 36; 10, 7, 9, 28, 31; 12, 32.
 φαντασία 2, 7; 3, 11; 4, 22;
 5, 22, 36; 6, 16; 7, 29, 54;
 8, 13, 36; 9, 7; 10, 3, 17;
 (πρόχειρος) 1, 16; (-αν λαμ-
 βάνειν) 1, 7, 14; 6, 13; (-παρ-
 ἔχειν) 1, 15; 12, 16; (-ίαι) 2,
 5; 3, 4, 6, 16, 24; 5, 16; 6,
 13; 7, 2, 17, 47; 8, 7, 26, 29,
 49, 51; 12, 18.
 φαντασιοπλήκτως 1, 7.
 φάντασμα (-ματα ἀπολαυστικά)
 3, 4; 11, 19.
 φανταστικῶς (τυποῦσθαι) 3, 16.
 φανταστὸν 3, 11.
 φάρμακον (-α) 1, 16.
 φάρυγξ 10, 26.
 φαῦλος 7, 70; 9, 1; 11, 18, 39;
 12, 16.
 Φανστίνα 8, 25.
 φελώνης* 1, 16.
 φέρειν 2, 3; 4, 29; 5, 18; 6,
 30; 8, 17*, 46; 9, 3*, 10; 10,
 15, 20, 37; 11, 6; 12, 1, 5,
 32; (ἢ ἐνεγκοῦσα*) 4, 48; 5,
 6; (φέρεισθαι) 2, 10, 16; 4,
 43; 5, 16; 6, 27; 8, 60; 9, 1;
 10, 33; 11, 20; 12, 23.
 φεύγειν 3, 7, 12; 4, 29, 38;
 7, 34, 71; 8, 52; 9, 1, 2, 9;
 10, 13, 25, 31, 34; 11, 11.
 φῆμη 2, 17.
 φθέγγεσθαι 3, 12.
 φθελρ (-εσ) 3, 3.
 φθειρέσθαι 9, 33, 39; 10, 2,
 7; 12, 21.
 φθόγγος 11, 2.
 φθονεῖν 6, 16; (ἑαυτῶ) 12, 1.
 φθορὰ 9, 19.
 φιλάληθεις 1, 14.
 φιλανθρωπῶπως 12, 5.
 φιλαντία 2, 5.

- φιλεῖν 7, 22 (τοὺς πταίοντας);
 7, 31 (τὸ ἀνθρώπινον γένος);
 11, 1 (τοὺς πλησίον); 10, 11;
 12, 1 (τὸ ἀπονεμόμενον); 12,
 4 (ἐαυτὸν); (= εἰωθῆναι) 10,
 21; (-εἶσθαι) 1, 14.
 φιλήδονος 6, 51.
 φιλητικὸς (-ῆ διάθεσις) 10, 1.
 φιλία 9, 9.
 Φίλιππος 9, 29; 10, 27.
 Φιλιστίων 6, 47.
 φιλόδοξος 6, 51.
 φιλοδίκαιον 1, 14.
 φιλόζωος 1, 16.
 φιλοίκειον 1, 14.
 φιλοικοδόμος 1, 16.
 φιλονεικία 3, 4.
 φιλόνεικος 5, 33.
 φιλόπονος 6, 30, 47; (-ον)
 1, 16.
 φίλος 1, 8, 9, 13, 14, 16; 5,
 31; 9, 27; 10, 36.
 φιλοσοφία 1, 6, 17; 2, 10, 17;
 5, 9; 6, 12, 30; 8, 1; 9, 29, 41.
 φιλοσοφεῖν 1, 16; 4, 30; 11, 7.
 φιλόσοφος (-οι) 4, 48; 5, 10; 6, 47.
 φιλόσοφος (βίος) 8, 1; (-ώτε-
 ρον) 12, 27; (-ως) 2, 10; 9, 29.
 φιλοστοργία 2, 5.
 φιλόστοργος 1, 9, 17; 6, 30;
 (-ως) 11, 18.
 φιλότιμον 6, 30.
 φιλοτεχνία 11, 6.
 φιλοψυχεῖν 7, 46.
 φιλόψυχος 10, 8.
 φλέβιον 2, 2.
 φλεγμαίνειν 4, 49.
 φλοιός 12, 2, 8.
 φλόξ 10, 31.
 φοβεῖν 7, 16; (-εἶσθαι) 2, 12;
 4, 49; 7, 18; 8, 6, 58; 9, 18,
 40; 10, 25; 12, 1.
 φοβερόν 12, 35.
 φόβος 11, 20; 12, 19.
 Φοῖβος 6, 47.
 φοιτᾶν 1, 4.
 φορὰ 6, 15, 17.
 φορητὸς 10, 3; (-όν) 7, 33.
 φορός 8, 15.
 φραστικὸς (-ῆ δύναμις) 1, 16.
 φρέαρ* 8, 51.
 φρενήρης 8, 51.
 φρονεῖν 1, 15; 4, 37; 10, 8;
 12, 4; (μέγα φρονεῖν) 10, 10.
 φρόνησις 5, 9, 12, 18.
 φρόνιμος 4, 38.
 φροντίζειν 2, 5; 10, 36.
 Φρόντων 1, 11.
 φρύαγμα 4, 48.
 φρυάττεσθαι 10, 13.
 φρυγὰς 4, 29.
 φρυγή 11, 11.
 φυλακτικὸν 1, 16.
 φυλάσσειν 1, 16; 8, 51* (ἐαυ-
 τὸν); 9, 42; 10, 8; (-εσθαι)
 7, 27.
 φύλλον 8, 7.
 φυλλάριον 10, 34.
 φύλον 6, 47.
 φύμα (κόσμον) 2, 16.
 φύμειν 4, 48; 10, 34; (-εσθαι)
 8, 34, 52; 9, 25, 42; 10, 3,
 7; 9, 18, 33; 11, 6, 18; 12, 21.
 φύραμα 7, 68.
 φύρειν 3, 16; 8, 51; (-εσθαι)
 3, 4; 6, 16; 8, 1.
 φυρμός (εἰκαῖος) 6, 10; (εἰ-
 καιότητος) 12, 14.
 φυσαῖσθαι 5, 23.
 φυσικὸς 5, 26; 7, 67; 9, 3; 11,
 20, 34; (νόμος κοινωνίας) 3,
 11; (-ῆ* δόσις) 4, 19; (-λύσις)
 5, 10.
 φυσιολογεῖν 3, 3; 8, 13; 9, 41.
 φυσιολογητὸς 10, 9.
 φυσιολόγος 8, 50; (-ως) 10, 31.
 φύσις 2, 1, 3, 9, 12, 16; 3, 2,
 4, 9; 4, 5, 9, 23, 24, 29, 49;
 5, 1, 3, 8, 9, 10, 15, 25; 6,
 9, 14, 40, 44, 47, 52, 58; 7,

23, 25, 28, 55, 67; 8, 1, 5, 7, 12, 20, 35, 41, 46; 9, 1, 3, 9, 27, 29, 42; 10, 1, 6, 7, 8, 14; 33, 36; 11, 9, 10, 13, 18, 20; 12, 1, 5, 12, 23, 32, 36; (του ἀγαθοῦ) 2, 1; (του ὄλου) 2, 3; 7, 75; 8, 5; 11, 5; (τῶν ὄλων) 2, 9, 11; 4, 36; 7, 5, 18, 23; 8, 6, 26, 50; 9, 1, 35; 10, 11, 20; 11, 13; 12, 23, 26; (κατὰ φύσιν) 1, 9, 17; 2, 17; 3, 11, 12; 4, 1, 39, 48, 51; 7, 11, 56 (κατὰ τὴν φ.); 74; 8, 12, 26, 29, 34; 9, 31; 10, 15, (κατὰ τὴν ἰδίαν φ.) 33, 36; 11, 16, (κατὰ τὴν τῶν ὄλων φ.) 12, 26; (παρὰ φ.) 2, 1; 4, 39; 6, 33; 7, 24; 10, 7; 11, 16.

φυτᾶριον 5, 1.

φυτικὸς (-ῆ κατασκευῆ) 8, 41.

φυτὸν 6, 16; 8, 7; 9, 9; 11, 1.

φυτουργὸς 6, 16; 11, 8.

Φωκίων 11, 13.

φωνῆ 2, 12; 11, 15; 12, 1, 31.

φωρᾶν 11, 19.

φῶς 8, 57; 9, 8; 11, 12; 12, 15, 30.

X

Χαβρίας* 8, 37.

χαίνειν (κέχηνε) 3, 2.

χαίρειν 6, 21, 30; 9, 35, 11, 16.

Χαλδαῖοι 3, 3.

χαλεπαίνειν 1, 7, 17; 3, 16; 10, 19; 11, 9.

χαλεπὸς 10, 36; 12, 27.

χαλινὸς 12, 6.

χαμαὶ 7, 47 (ὁ χ. βίος).

χάος (του ἐφ' ἐκάτερα ἀπείρου αἰῶνος) 4, 3.

Χάραξ 8, 25.

χαρίζεις 5, 10; 9, 2; (-εν) 6, 14.

χαριεντίζεσθαι* (ἐν χαρ.) 1, 15.

χαρίζεσθαι 8, 44.

χάρις 1, 8 (αἱ δοκοῦσαι χάριτες); 5, 6.

χάσμα 3, 2.

χέζειν* 5, 12.

χειμάροους 7, 19; 9, 29.

χειμῶν 9, 30.

χεῖρ (τὸ ἐν χερσὶ) 2, 5.

χεῖσθαι (κέχεται) 8, 54, 57.

χλευάζειν 10, 34.

χλευαστής 6, 47.

χλωρὸν 10, 35.

χοιρίδιον 10, 28.

χόλιον 6, 57 (v. χολίον).

χορηγία 1, 16.

χρεία 1, 16 (ἐντάσεως); 1, 17; 10, 12 (χρεῖαι); 1, 16.

χρεῶν (τὸ) 4, 17.

χρεώσεως 5, 6.

χρήζειν 1, 7, 16, 17; 8, 50; 9, 9, 40.

χρήματα 1, 17.

χρήσθαι (ἐαυτῶ) 3, 1; (τῷ ἔνδον ἰδρυσμένῳ) 3, 4.

χρήσιμος (-ον) 2, 15, 4, 29; 7, 5, 18; 8, 10; 11, 6; (-ως) 11, 6.

χρήσις 7, 68.

χρηστικὸν 1, 16.

χρηστὸς 9, 11; 12, 5; (-ῶς) 11, 13.

χρηστότης 8, 34.

Χριστιανοὶ 11, 3.

χρόα 1, 16.

χρονίζειν 7, 33.

χρόνος 2, 14, 17; 4, 48; 6, 15, 26, 49; 10, 17; (-ω) 5, 23.

Χρῦσιππος 6, 42; 7, 19.

χυλάριον 6, 13.

χύσις 8, 57.

χωλαίνειν 7, 7.

χώρα 8, 50; 11, 20.

χωρεῖν 4, 25.

χωρίζειν 8, 34, 11, 8; 12, 3.

Ψ

ψέγειν 4, 20; 9, 27, 30, 34;
10, 34.

ψευδῆς 8, 7; 9, 1.

ψεύδεσθαι 9, 1; 10, 32.

ψευδολογία 9, 2.

ψεύστης 6, 47.

ψιλός 8, 36; (-ῆ διαδοχῆ) 4,
45; (κατὰ ψιλὴν παράταξιν)

11, 3; (κατὰ ψιλόν) 4, 46; 6,

14; (ὡς πρέπον ψιλόν) 7, 13;

(ἔπεσθαι ψ.) 10, 28.

ψόγος 10, 13.

ψοφοδεής 6, 30.

ψόφος 5, 33.

ψυχαγωγεῖν 3, 2; 11, 6.

ψυχάριον 4, 41; 5, 33; 7,
16; 9, 3, 27, 34; 10, 36;

12, 26.

ψυχῆ 2, 6, 8, 13, 16, 17; 3, 6,

7, 16; 4, 3, 21, 29, 31, 40,

48; 5, 5, 11, 16, 19, 26, 27,

32, 34, 36; 6, 14, 29, 32,

52, 53, 63, 66; 8, 28, 29, 45,

51; 9, 3, 8, 9; 10, 33; 11,

1, 3, 12, 16, 18, 39; 12, 7,

24, 28, 29, 30, 32.

ψυχικόν 6, 25.

ψυχρολουσία 5, 8.

ψυχώσεις 12, 24.

ψωμίον 7, 3.

Ω

ὠδῆ 11, 2.

ὠμός 6, 27.

ὠρα 1, 17 (-ν διασῶσαι); 3, 2;

5, 6.

ὠραῖος 12, 23; (-ότατα) 3, 2.

ὠστικῶς (ἔχειν) 9, 3.

ὠφέλεια 7, 53, 74.

ὠφελεῖν 7, 75; 9, 1, 34; 11, 4.

ὠφέλιμος 6, 44.

ADDENDA.

- 5, 12 loco illo dubio intellego ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν κτέ. omittit enim M. Antoninus versum obscaenum perscribere, donec in fine eum paullulum immutans refert.
- 5, 36 codicis A auctoritate fretus in duas sectiones divisi, idem A in sequentibus habet ἀπένειμας. — Ἐγενόμην — ἄνθρωπος haud scio an sententia aliunde allata sit ab M. Antonino quae sequentibus verbis explanatur. quare etiam ἀγαθῇ δὲ μοῖρα legere praetulerim.
- 6, 11; 7, 13; 10, 31 σεαυτὸν forma praeferenda alicui videbitur (pro ἐαυτὸν), cum antecedente σ fieri potuerit, ut alterum σ evanesceret; cf. praef. p. XV.
- 6, 16 errore in edd. rec. (Cor., Sch. II) ἀφελέσθαι ἐκεῖνο δυναμένους pro ἐκεῖνα scriptum.
- 6, 30 de μένειν ἐντὸς, etiam ἐντονος, denique ἐντὸς ἐσπέρας cogitavi.
- 6, 38 ἄλλω ἄλλο ἐξῆς ἐστι· τοῦτο δὲ ex Corais coniectura accepimus.
- 7, 66 εἰ τηλαύγης Σωκράτης καὶ διάθεσιν scriptura vulg. ex AX a de Jol. primo est emendata.
- 9, 21 καὶ ὄλον θάνατος vix sanum; fortasse praestat καὶ ὄλον θάνατος.
- 9, 32 Cas. ab τὸν ὄλον κόσμον περιειληφέναι novum caput orditur.
- 10, 33 ab Οὐ πρότερον πάνση novum caput orditur in A, quod alicuius certe momenti est. item paullo infra ante Ταύτην (τὴν δαστώνην) in A interpungitur.
- 11, 6 ἐπίστησον nunc cum Menagio glossema putaverim.
- 11, 27 τῆς τάξεως errore om. Sch. II.
- 12, 5 εἰ ὡς ἐτέρως ἔχειν ἔδει. Zeller (philos. Graec. III³, 1 p. 760) εἰ ἐτέρως (cum Gat.) vel εἴ πως ἐτέρως esse scribendum putat.
- 12, 31 ἐπὶ τὸ τελευταῖον rectius videtur.
- 2, 3 δῖψον et 7, 60 διεδῖφθαι; 6, 15 ἐλκῦσαι; 9, 3 γηραῖσαι; 12, 6 ἴσον me dedisse pro vulgato δῖψον κτέ. hic attulisse satis habeo, cf. praef. p. XVI.
-